บันทึกความจงรัก

สสส

คำนำ

"บันทึกความจงรัก" ฉบับที่ท่านอ่านอยู่นี้ ได้บันทึกเรื่องราวความจงรักภักดีที่แสดงออกในช่วง ๑๐๐ วันแรกหลังการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ของประชาชนคนเล็กคนน้อยทุกเพศทุกวัย หลากหลายอาชีพ หลากหลายสถานการณ์ แต่มีความรู้สึกเดียวกัน คือ รักพระองค์สุดหัวใจ อาลัยโศกาอาดูรต่อการจากไปของพระองค์ท่านอย่างสุดซึ้ง ทุกคนล้วนจงรักภักดีต่อพระองค์ท่านอย่างไม่สั่นคลอน และที่สำคัญที่สุด คือ ทุกคนล้วนได้รับแรงบันดาลใจจากพระองค์ท่านในทางใดทางหนึ่งอันนำไปสู่การทำสิ่งดี ๆ เพื่อผู้อื่นตามกำลังความสามารถของตน

อ่านหนังสือฉบับนี้แล้วท่านจะเกิดความรักและความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่านยิ่งขึ้นไปอีก มีเรื่องหนึ่งที่เล่าว่าคนไทยคนหนึ่งในต่างประเทศขอให้คนไทยคนหนึ่งในเมืองไทยเก็บเอาดินที่โรงพยาบาลศิริราชในวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ไว้ให้ด้วยขณะที่ยังไม่ทราบจะเกิดอะไรขึ้น พร้อมบอกว่า "อะไรจะเกิดไม่รู้ อยากเก็บแผ่นดินนี้ไว้ก่อน" เหตุการณ์นี้คือหนึ่งตัวอย่างในอีกสิบ ร้อย พัน หมื่น แสน ล้านตัวอย่างที่แสดงออกถึงความรู้สึกของคนไทยที่อยากอยู่ใกล้พระองค์ท่านตลอดไป ผมคิดว่าหนังสือเล่มนี้ก็ได้ทำหน้าที่เก็บดินบนผืนแผ่นดินไทยในช่วงรัชสมัยของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ไว้เช่นกัน มันจะทำหน้าที่ให้ท่านผู้อ่านได้สัมผัสได้ถึงความยิ่งใหญ่ของพระองค์ท่าน สัมผัสได้ถึงความจงรักภักดีที่คนไทยมีต่อพระองค์ท่าน และขอให้มันเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ที่จะทำให้พระองค์ท่านได้อยู่คู่กับเราไปตลอดกาล ทุกครั้งที่ท่านหยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นอ่านและทุกครั้งที่ท่านทำสิ่งดี ๆ เพื่อผู้อื่นตามอย่างพระองค์ท่าน พระองค์ท่านจะปรากฏขึ้นในใจของท่านทันที

ในนามของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้สนับสนุนให้เกิดงานชิ้นนี้ ขอขอบคุณคุณกาญจนา พุ่มพวย และทีมงานทุกคน ที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำงานหนักเพื่อให้หนังสือเล่มนี้ออกมาสำเร็จ สสส.มีความหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะได้สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนให้เกิดแรงบันดาลใจในการก้าวไปทำความดีเพื่อผู้อื่นตามรอยพระบาทของพระองค์ท่าน และห่างไกลจากอบายมุขและปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งปวงที่มักเข้ามายั่วยวนให้เยาวชนหลงทางอยู่เสมอ เพื่อมีชีวิตที่เป็นกุศลแสดงความจงรักภักดีแด่พระองค์ท่านตลอดไป

ดร.นพ.บัณฑิต ศรไพศาล

สารบัญ

บันทึกรัก “พ่อ”	*อภิศักดิ์ เจือจาน*	๗
ความทรงจำของวันวาน	*กาญจนา พ.*	๓๑
ตามรอย “ครู” ของแผ่นดิน	*กาญจนา พ.*	๓๕
Mue Bon กราฟฟิตี้	*กาญจนา พ.*	๘๑
ตามรอยพระบาท สู่ “บ้านหลังแรก” ของพ่อ	*ตรีเดช ไชยหา*	๘๕
“ชะตาชีวิต”	*ตรีเดช ไชยหา*	๘๙
ชีวิตที่เพียงพอของสุณีย์	*กาญจนา พ.*	๕๓
ครูผู้ยึดมั่นในพระราชปณิธาน	*ตรีเดช ไชยหา*	๕๗
จากใจลูก ถึง “พ่อ”	*สมฤทัย ทรัพย์สมบูรณ์*	๖๑
มูโข่ มู ส่งเสด็จสู่ชีวิตนิรันดร์	*กาญจนา พ. / โยธิน เซ้ง*	๖๕
บ้านที่พ่อเกิด...ในวันที่ไม่มี “พ่อ”	*ตรีเดช ไชยหา*	๖๙
อาสาสองล้อ	*เอกจิต สว่างอารมย์*	๗๕
รักไม่มีเงื่อนไข	*กาญจนา พ. / ชมพจน์*	๘๑
เดินตามรอยพระราชา	*กาญจนา พ.*	๘๕
2 สามี ภรรยา ข้าแผ่นดิน ณัฏฐมน – จักรินทร์	*กาญจนา พ.*	๘๙
บ้านที่ขาดพ่อ	*กาญจนา พ.*	๙๕
บุณิกา โยชิอิ ผู้อุทิศทำความดีตามรอยพระราชา	*กาญจนา พ. / ชมพจน์*	๙๙
หญิงชราผู้มีหัวใจนำทาง	*กาญจนา พ. / ชมพจน์*	๑๐๓
โครงการของเรา..พ่อ แม่ ลูก	*กาญจนา พ.*	๑๐๗
King of Inspiration	*ณัฐพงศ์ เสือดี*	๑๑๓
รอยยิ้มบน Shuttle Bus	*ทิพย์สุดา เกษตร*	๑๑๙
สุขเพราะเดินตามรอยพ่อ	*กาญจนา พ.*	๑๒๗
อยู่อย่างพอเพียง	*กาญจนา พ.*	๑๓๑

ปั่นเพื่อพ่อ	*กาญจนา พ.*	๑๓๕
ในหลวงคือแบบอย่างชีวิต	*กาญจนา พ. / ชมพจน์*	๑๓๙
ธรรมนำทาง	*กาญจนา พ.*	๑๘๓
จะเป็นครูที่ดีเพื่อในหลวง	*กาญจนา พ.*	๑๘๙
ไม่ท้อเพราะความเพียร	*กาญจนา พ.*	๑๕๓
ทำเพื่อชาติ	*กาญจนา พ. / โยธิน เซ้ง*	๑๕๗
ภูมิใจได้เกิดเป็นคนไทย	*กาญจนา พ.*	๑๖๑
จิตอาสาเพื่อเพื่อน	*กาญจนา พ.*	๑๖๕
รักคือการให้	*กาญจนา พ.*	๑๖๙
ความทรงจำที่ไม่เคยลืม	*กาญจนา พ.*	๑๗๓
ดาราจิตอาสา	*อรรถพร วงษ์ศรี*	๑๗๗
การใส่กระโปรงครั้งสุดท้าย	*กาญจนา พ.*	๒๐๑
บันทึกเล็กๆ ถวายในหลวง คนในเครื่องแบบ	*ธนณัฏฐ์ อารยสมโพธิ์*	๒๐๕
ส.ค.ส. พระราชทานที่หายไป	*กาญจนา พ.*	๒๑๓
ช้างเพนียดหลวง ถวายความอาลัย	*กาญจนา พ. / โยธิน เซ้ง*	๒๑๗
พลังแห่งความจงรัก พลังแห่งความภักดี	*ไกรภพ สาระกูล*	๒๒๓
พวกเขาเล่าให้ฉันฟังว่า...	*ณัฐวรรณ ล้วนใจบุญธรรม*	๒๘๕
ภาพที่ถ่ายยากที่สุด	*วสันต์ วณิชชากร*	๒๕๕
เปลี่ยนความเสียใจเป็นพลัง	*กชณัฐ ทองเรือง*	๒๕๙
เมล็ดพันธุ์ของพระราชา	*ปารมี โปร่งเฉลยลาภ / ศุภกร ติยะวรากุล*	๒๖๓
รัตติกาลแห่งความรัก	*เอกจิต สว่างอารมย์*	๒๗๓
กว่าบัวจะพ้นน้ำ	*กาญจนา พ.*	๒๘๑
โลกเสมือนจริง หลังแผ่นดินรัชกาลที่ ๙	*เอกจิต สว่างอารมย์*	๒๘๕
เส้นสีจากความจงรักของ วิทยา ทรัพย์ธนะอุดม	*กาญจนา พ.*	๒๘๙
เสียงเล็กๆ ที่คุณอาจไม่เคยได้ยิน	*พรพิรุณ วงษ์ละคร*	๒๙๓
อรุโณชา ภาณุพันธุ์ ผู้สานต่อพระราชปณิธาน	*กาญจนา พ.*	๒๙๗

กัมปนาท ราชพัฒน์
2017.

บันทึกรัก “พ่อ”

อภิศักดิ์ เจือจาน : บันทึก

เหตุการณ์สำคัญที่สุดในชีวิตของคนไทยที่เกิดและเติบโตในแผ่นดินรัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์คือการสวรรคตของ “พ่อแห่งแผ่นดิน” เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๙

ช่วง ๒-๓ วันก่อนหน้าเหตุการณ์ดังกล่าว ได้มีเหตุการณ์ย่อย ๆ มากมายเกิดขึ้นในหมู่คนไทยในยุคของการสื่อสารด้วย Social Media มีทั้งข่าวลือเรื่องพระอาการตั้งแต่ก่อนสวรรคต การที่คนไทยพร้อมใจกันไปรวมตัวที่พระบรมมหาราชวังและท้องสนามหลวงเพื่อแสดงความจงรักภักดีเป็นครั้งสุดท้าย การลุกขึ้นมาทำความดีตามรอยพ่อของคนไทยจำนวนมาก ฯลฯ

เหตุการณ์ดังกล่าว ผมได้บันทึกไว้บางส่วนในมุมของตัวเอง ผ่านความรู้สึกนึกคิดผ่านการกระทำของตนเองและเพื่อนพี่น้องที่มีหัวใจเดียวกัน

ต่อไปนี้คือบางช่วงบางตอนจาก Timeline บนหน้าเฟซบุ๊คส่วนตัวของผม (Hoy Apisak) ที่ได้บันทึกเรื่องราวสำคัญและความรู้สึกต่าง ๆ เกี่ยวกับในหลวงรัชกาลที่ ๙ ไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ จนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แม้ในโพสต์จะไม่ได้ระบุเหตุการณ์ไว้ แต่เชื่อว่าผู้อ่านที่มีชีวิตผ่านเหตุการณ์สำคัญมาด้วยกัน คงจะเดาจากภาพและคำอธิบายได้ไม่ยากว่า แต่ละโพสต์นั้นมาจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมใดบ้าง

แม้สิ่งนี้เป็นเหมือนบันทึกเล็ก ๆ ในหน้าประวัติศาสตร์ส่วนตัว แต่เชื่อว่าจะช่วยย้ำเตือนให้ผู้อ่านได้ระลึกว่า ในหัวใจคนไทยนั้นมี “พ่อ” อยู่เสมอมา และจะมีอยู่ตลอดไปชั่วชีวิต

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๗.๐๗ น. กำลังเดินทางไปศิริราช

เวลา ๑๙.๓๔ น. โรงพยาบาลศิริราช (Siriraj Hospital)
สมเด็จพระเทพฯ เพิ่งเสด็จฯ กลับไปเมื่อสักครู่
ผู้คนที่นี่ยังคงสวดมนต์กันอย่างต่อเนื่อง

---

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๐.๕๓ น. วิธีเดินทางไปโรงพยาบาลศิริราชที่สะดวกที่สุด คือ
- BTS ลงสถานีสะพานตากสิน
- นั่งเรือ

ธงส้ม ราคา ๑๔ บาท ช้าหน่อย คนแน่น จอดเกือบครบทุกท่า เราก็ลงท่าวังหลัง แล้วเดินเข้าศิริราช

ธงเหลือง ราคา ๑๙ บาท คนน้อยลงมานิด จอดไม่ถี่เท่าธงส้ม เรือลำใหญ่เหมือนธงฟ้า แต่ไม่มีคนบรรยาย เราก็ลงท่าวังหลัง แล้วเดินเข้าศิริราช

แต่ถ้าจะชิลล์หน่อยก็ Tourist Boat ธงฟ้า ราคา ๔๐ บาท เรือใหญ่ส่วนใหญ่มีแต่นักท่องเที่ยวต่างชาติ มีคนบรรยายตรงหัวเรือ อันนี้ลงท่ารถไฟ (ซึ่งก็ติดกับศิริราชนั่นแหละ) แล้วเดินเข้าศิริราช ตรงพิพิธภัณฑ์ของโรงพยาบาล

---

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๒.๐๙ น. โรงพยาบาลศิริราช (Siriraj Hospital)
เวลาได้อยู่ในลานนี้ เราจะสัมผัสได้ถึงพลังของความรักอันมหาศาล

เวลา ๑๖.๕๔ น. น้ำใจหลั่งไหลมา

เวลา ๑๗.๔๕ น. สวดมนต์กันตามปกติ

เวลา ๑๘.๑๑ น. เพื่อนผู้จากบ้านไปเรียนที่ประเทศอังกฤษ ส่งข้อความส่วนตัวมา ขอให้ผมเก็บดินบริเวณโรงพยาบาลศิริราชไว้ให้หน่อย พร้อมบอกว่า “อะไรจะเกิดไม่รู้ อยากเก็บแผ่นดินนี้ไว้ก่อน” นึกอะไรไม่ออก จึงฉวยเอากล่องขนมที่เพิ่งกินเสร็จ เช็ดและเป่าให้สะอาดที่สุด แล้วใช้มือหยิบดินปนทรายตรงข้างตึกศรีสังวาลย์บรรจุเก็บไว้ให้จำนวนเท่าที่จะพอทำได้ในตอนนั้น
... จะเก็บไว้อย่างดี กลับมาแล้วแวะมาเอาแล้วกันนะ ...

เวลา ๑๙.๐๔ น. ... ก้มกราบส่งเสด็จ ...

เวลา ๒๓.๑๓ น. เมื่อครู่นี้ ขากลับจากศิริราช นั่งแท็กซี่ผ่านข้างรั้วพระราชวังสวนจิตรลดา ชำเลืองมองจากหน้าต่างรถออกไป ยังเห็นอาคารต่าง ๆ ที่เป็นโครงการส่วนพระองค์ เรียงรายอยู่ตลอดตั้งแต่ต้นจนสุดปลายรั้ว

หวนคิดถึงเมื่อหลายปีก่อน มีโอกาสเข้าไปถ่ายสกู๊ปเกี่ยวกับโครงการทดลองต่าง ๆ ตอนนั้นก็รู้สึกในใจว่า จะมีพระราชวังแห่งใดในโลกบ้างที่มีผืนนาอยู่ ในวังมีโรงสีข้าว โรงทำขี้ผึ้ง โรงผลิตนมยูเอชที โรงผลิตน้ำผลไม้ บ่อเลี้ยงสาหร่าย โรงงานทำข้าวเกรียบ เตาเผาถ่าน บ่อเลี้ยงปลานิล ห้องทดลองน้ำมันแก๊สโซฮอล มีรถยนต์ที่ทดลองวิ่งโดยเติมน้ำมันปาล์ม ๑๐๐ % หรือแม้บ้านหลังทดลองที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ทั้งหลัง... จะมีพระราชวังแห่งไหนในโลกบ้าง ที่มีสิ่งเหล่านี้อยู่ในวัง

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ ตั้งกี่ร้อยกี่พันโครงการล้วนเริ่มขึ้นเป็นการส่วนพระองค์ในวังสวนจิตรลดาก่อนทั้งนั้น ลองผิดลองถูกแก้ไขข้อผิดพลาดจนแน่พระทัยแล้ว จึงค่อยนำออกเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนคนไทย

เป็นบุญของผมแท้ ๆ ที่ได้เกิดและมีชีวิตอยู่ในแผ่นดินของพระองค์

... ประนมมือแล้วยกทูนขึ้นเหนือหัวทั้งน้ำตาเลยครับ ...

---

๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๑.๔๑ น. Grand Palace (พระบรมหาราชวัง)

คนแน่นมาก แดดเปรี้ยง แต่ไม่เห็นมีใครถอย

เวลา ๒๒.๐๓ น. กลับถึงห้องทั้งที่ร่างกายตัวเองกำลังโรย แต่พออาบน้ำเสร็จ แทนที่จะนอนกลับมานั่งเปิดทีวีดูสารคดีในหลวงอยู่ จนถึงตอนนี้ยังอยากเห็นในหลวงแบบภาพเคลื่อนไหวอยู่ เพราะทำให้รู้สึกเหมือนพระองค์ไม่ได้จากไปไหน

สิ่งหนึ่งที่เราจะเห็นได้อย่างชัดเจนในภาพข่าวพระราชกรณียกิจ คือเวลาในหลวงมีพระราชปฏิสันถารกับชาวบ้านที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ ถ้าทรงยืนอยู่ พระองค์จะทรงโน้มพระวรกายลง จนพระพักตร์เกือบชิดชาวบ้าน และทรงพูดคุยอย่างไม่ถือพระองค์เลย

แต่ถ้าต้องคุยเรื่องยาว ๆ เช่น ตอนเสด็จฯ ไปสอบถามรายละเอียด

ของพื้นที่จากชาวบ้าน เวลาที่มีพระราชดำริจะทำโครงการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ชุมชน พระองค์จะประทับพับเพียบลงกับพื้นดินตรงนั้นทันทีโดยไม่ทรงรังเกียจว่าจะเปรอะเปื้อน และจะประทับพับเพียบอยู่ท่าเดียวเป็นเวลานาน โดยไม่เปลี่ยนพระอิริยาบถเลย จนกว่าจะได้ข้อมูลเป็นที่พอพระราชหฤทัย จึงจะทรงลุกและทรงพระดำเนินต่อ

ลองสังเกตดูเถิดครับ ไม่ว่าจะเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่ไหนก็จะทรงทำแบบนี้

... ยิ่งดู ยิ่งรัก ยิ่งคิดถึงในหลวง ...

---

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๒๑.๑๔ น. เปิดให้เข้าเฝ้าฯ กราบถวายบังคมพระบรมศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

---

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๐๙.๕๐ น. ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้
นอกจากการมีความสุขร่วมกันในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น
(พระราชดำรัส ในหลวงรัชกาลที่ ๙)

เวลา ๒๐.๒๘ น. เห็นข้อความนี้บนป้ายโฆษณาต่าง ๆ ก็น้ำตารื้นแล้ว แต่พอต้องเป็นคนอ่านออกเสียง ลูกต้องข่มใจอย่างหนัก กว่าจะเอ่ยออกมาเป็นคำให้เสียงไม่สั่นไม่พร่า

---

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๒๒.๓๖ น. หลังจากที่ทรงพระประชวรในช่วงเวลาหนึ่งนั้น ก็เสด็จออกเป็นครั้งแรก ... จำได้แม่นยำว่าเป็นที่ชะอำ ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ในวันนี้ได้เสด็จออกทรงงานเป็นครั้งแรก หลังจากว่างเว้นมานาน หลังจากมีพระราชกระแสรับสั่ง พระราชทานแนวทางหลัก ๆ แล้วก็ได้หยุดขบวนเบื้องหน้าเป็นหุบเขาเรียกว่าหุบสบู่ เวลานั้นตะวันหลบแล้ว แต่ยังมีแสงเรืองรองอยู่ นกบินกลับรังเป็นฝูง ๆ

ทรงฉายภาพวิวรอบ ๆ อากาศร่ม ลมพัดเย็นสบาย มีสายฝนโปรยมาบาง ๆ ชุ่มชื้น แต่ไม่เปียก

วันนั้นทรงมีความสุขมาก รับสั่งขึ้นมาลอย ๆ ว่า ไม่ได้เสด็จออกมานานแล้ว และเห็นชัดเจนว่าทรงพระเกษมสำราญเหลือเกิน ที่มีโอกาสทำงานให้พสกนิกรของพระองค์อีกครั้งหนึ่ง

หลังจากนั้น จังหวะงานที่ทรงอยู่ก็เริ่มต้นอย่างทรงพลังอีกครั้งหนึ่ง โครงการพระราชดำริ โครงการแล้วโครงการเล่า ก็ได้จัดทำขึ้นมาทุกหัวระแหงของแผ่นดิน

(ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา)

---

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๑.๕๔ น. ผ่านช่วงเวลาที่เศร้าโศกที่สุดในชีวิตจนแทบไม่มีเรี่ยวแรงจะทำอะไรมาครบ ๗ วัน วันนี้ พลันระลึกได้ว่าแท้จริงแล้ว ในหลวงไม่ได้ทรงจากเราไปไหน แต่ทรงอยู่ในทุก ๆ การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ทุกการให้ การแบ่งปัน อยู่ในทุก ๆ ความเพียร ความละเอียดถี่ถ้วน ความอดทนอดกลั้น ความรัก ความสามัคคี ความใส่ใจต่อหน้าที่การงาน ความซื่อสัตย์ ความประหยัดอดออม ความนอบน้อมคารวะ ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

อยู่ในทุก ๆ การสร้างสรรค์ความเจริญให้บ้านเมือง การศึกษาทุกอย่างให้รู้จริง การลงมือทำแบบไม่ท้อถอยจนกว่าจะสำเร็จ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงที่สุด ให้เหลือทิ้งน้อยที่สุด

อยู่ในทุก ๆ คุณงามความดีที่เราทำ

เหนืออื่นใด ...ในหลวงยังทรงอยู่ในใจของเรา ตราบจนลมหายใจสุดท้าย

---

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๔.๑๐ น. กำลังฝึกร้องเพลงที่พ่อแต่งเตรียมไปบันทึกการแสดงวันเสาร์นี้

เวลา ๑๔.๐๒ น. ... อาชีพของในหลวง ...

(โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา)

ตอนที่รับสั่งให้ผมไปจดทะเบียนขอตั้งมูลนิธิชัยพัฒนา ผมไปที่

กรุงเทพมหานคร เราไม่อยากใช้อภิสิทธิ์อะไร เพราะยิ่งอยู่ใกล้เจ้านายก็ยิ่งต้องทำตัวให้ธรรมดาตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ก็ไปแจ้งเหมือนบุคคลธรรมดาทั่วไป

มีเจ้าหน้าที่ของ กทม. เขามาสอบสวน

"ทำไมนายกมูลนิธิ ไม่มาเอง ?"

ผมก็บอกว่า "นายกฯ งานเยอะ มาไม่ได้ เลยมอบฉันทะมา"

"บ้านอยู่อำเภออะไร ?"

"อยู่อำเภอดุสิต"

"บ้านเลขที่เท่าไหร่ ?"

"ไม่รู้"

"เอ อะไรกัน บ้านไม่มีหลักแหล่งแล้วมาตั้งมูลนิธิได้อย่างไร ?"

สอบสวนไล่ผมต่อ ไล่ไปเรื่อย

"ทำอาชีพอะไร ?"

"ไม่รู้จริง ๆ ว่าอาชีพอะไร แต่เห็นทำหลายอย่าง"

"อะไรกัน บ้านไม่มีหลักแหล่ง อาชีพก็ไม่มี"

แล้วตาเหลือบไปเรื่อย จนกระทั่งไปเห็นชื่อผู้ยื่นจริง ๆ และผมเป็นแค่ตัวแทนของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มอบอำนาจมา

"อุ๊ย อย่าให้ท่านมานะ มายุ่งตายเลย" แล้วจัดการให้เสร็จ ค่าจดทะเบียน ๓๐ บาท

"ขอบริจาคเป็นคนแรกได้ไหม ?"

ตกลงวันนั้นฟรี สามสิบบาท แกควักออกมาด้วยความตกใจมาก

ผมกลับมากราบบังคมทูล "พอเขาถามว่า อาชีพอะไร ข้าพระพุทธเจ้าตอบไม่ได้"

พระองค์ท่านทรงตอบว่า "คราวหลังถ้าเขาถามว่าฉันทำอาชีพอะไร ให้ตอบว่า 'ทำราชการ'"

- ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา -

---

๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๐๙.๕๐ น. กำลังเพลิดเพลินกับการเลือกรูปในหลวงไปอัดขยายและทำกรอบสำหรับแขวนผนังบ้าน และวางบนหิ้งพระ

เลือกไป อมยิ้มไป

... เลือกไป คิดถึงไป ...

ใครอยากได้ไฟล์ เขามีให้ดาวน์โหลดฟรี ที่นี่ครับ
https://www.facebook.com/groups/ArtisticalImage/files/

---

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

เวลา ๐๘.๕๖ น. เมื่อเกือบ ๒๐ ปีก่อน นักข่าวคนหนึ่งทูลถาม (ในหลวงรัชกาลที่ ๙) ว่า พระองค์ทรงปรารถนาจะเป็นที่จดจำอย่างไร ?

คำตอบของพระองค์นั้น ทรงสนพระทัยน้อยมาก ว่าประวัติศาสตร์จะจดจำพระองค์อย่างไร

ทรงตอบว่า "ถ้าพวกเขาจะเขียนถึงในทางที่ดี พวกเขาควรเขียนถึงว่า ได้ทำอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์"

(ซาแมนธา พาวเวอร์
เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรสหรัฐอเมริกาประจำสหประชาชาติ
ถอดความโดย Noon Somanas)

---

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๐๐.๓๐ น. สมเด็จย่า ทรงเลี้ยงในหลวงของเรามาอย่างดีมาก
ต่อไปนี้คือตัวอย่างบางส่วนที่สะท้อนเรื่องนี้ได้อย่างชัดเจน ...

- สมัยทรงพระเยาว์ ในหลวงทรงได้ค่าขนมจากสมเด็จย่าอาทิตย์ละครั้ง

- แม้จะได้เงินค่าขนมทุกอาทิตย์ แต่ยังทรงรับจ้างเก็บผักผลไม้ไปขาย เมื่อได้เงินมาก็นำไปซื้อเมล็ดผักมาปลูกเพิ่ม

- สมัยทรงพระเยาว์ทรงซนบ้าง หากสมเด็จย่าจะลงโทษ จะเจรจากันก่อนว่า โทษนี้ควรตีกี่ที ซึ่งในหลวงก็จะทรงต่อรองว่า "ทีเดียวก็พอ"

- ในบ้านที่ประทับ สมเด็จย่าจะทรงตั้งกระป๋องออมสินเรียกว่า "กระป๋องคนจน" หากในหลวงทั้ง ๒ พระองค์ทรงนำเงินไปทำกิจกรรมอะไรแล้วมีกำไร จะต้องถูก "เก็บภาษี" หยอดใส่กระปุกนี้ ๑๐ % แล้วทุกสิ้นเดือน สมเด็จย่าจะเรียกประชุมเพื่อถามว่า จะเอาเงินในกระป๋องนี้ไปทำอะไร เช่น มอบให้โรงเรียนคนตาบอด มอบให้เด็กกำพร้า หรือทำกิจกรรมเพื่อคนยากจน

- ครั้งหนึ่ง ในหลวงกราบทูลสมเด็จย่าว่า อยากได้จักรยาน เพราะเพื่อน

คนอื่น ๆ เขามีจักรยานกัน สมเด็จย่าตอบว่า “ลูกอยากได้จักรยาน ลูกก็ต้องเก็บค่าขนมไว้สิ หยอดกระป๋องวันละเหรียญ ได้มากค่อยเอาไปซื้อจักรยาน”

- และเพราะหากทรงอยากได้ของเล่นอะไร สมเด็จย่าจะสอนให้ต้องทรงเก็บสตางค์ซื้อเอง นี่แหละหลายครั้งที่ในหลวงทั้ง ๒ พระองค์ก็ทรงประดิษฐ์สิ่งที่อยากได้ขึ้นมาเอง ครั้งหนึ่งทรงหุ้นค่าขนมกัน เพื่อซื้อชิ้นส่วนวิทยุทีละชิ้น ๆ แล้วทรงนำมาประกอบเองเป็นวิทยุ แล้วแบ่งกันฟัง

- สมเด็จย่าทรงสอนให้ในหลวงรู้จักการใช้แผนที่ โดยให้โรงเรียนเพาะช่างทำแผนที่ประเทศไทยขึ้นมา แล้วเลื่อยเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ เพื่อให้ทรงเล่นเป็นจิ๊กซอว์

- ในหลวงไม่โปรดสวมเครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ ของมีค่าต่าง ๆ ยกเว้น นาฬิกา

- ยาสีพระทนต์ ก็ทรงบีบใช้จนแบนราบเรียบคล้ายแผ่นกระดาษ

- ปีหนึ่ง ๆ ในหลวงจะทรงเบิกดินสอไว้ใช้แค่ ๑๒ แท่ง ใช้เดือนละแท่ง ใช้จนกระทั่งกุด มือจับเขียนไม่ได้เมื่อไหร่ถึงจะทรงทิ้ง และถ้าใครมาขนดินสอกุด ๆ ที่ทรงเห็นว่ายังใช้ได้อยู่ไปทิ้งละก็จะกริ้วอย่างมาก

- ๓ ตัวอย่างหลังนี้มาจากการที่สมเด็จย่าทรงปลูกฝังเรื่องการประหยัด และไม่ฟุ้งเฟ้อมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์

ทุกครั้งที่ได้ยินได้อ่านเรื่องในหลวง นอกจากจะรักพระองค์ท่านแล้ว อีกใจหนึ่งก็ยังนึกรักสมเด็จย่าตามไปด้วย

(ตัดตอนและเรียบเรียงจากบทความ “๘๑ เรื่องของในหลวง ที่คนไทยควรรู้” ของผู้จัดการออนไลน์)

---

๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๒๒.๑๔ น.

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง

ในที่สุดก็ได้เข้ากราบพระบรมศพ หน้าพระบรมโกศ

ต้องกราบขอบพระคุณครูกี้เป็นอย่างสูงครับ เพราะโพสต์ของครูแท้ ๆ ผมถึงได้รับโอกาสที่ดีที่สุดในชีวิตนี้

ขอบคุณตุ้ย ที่ยืนรอจนกระทั่งได้เข้าไปด้วยกัน

จากประสบการณ์ตรงที่ได้สัมผัสมานะครับ วันธรรมดา (โดยเฉพาะ อังคาร พุธ พฤหัสบดี) ช่วงหลัง ๑๘.๐๐ น. คิวต่อแถวจะไม่ค่อยหนาแน่นเท่าไร ถ้ามีโอกาส ลองหาจังหวะไปดูครับ

๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๐๙.๕๙ น. เมื่อวานตอนค่ำ ขณะแถวผู้รอกราบพระบรมศพดำเนินมาจนถึงบันไดทางขึ้นพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท มีเจ้าหน้าที่คอยแจ้งพสกนิกรทุกคนว่า ท่านที่มีกระเป๋า ขอให้เปลี่ยนจากการสะพายมาเป็นการถือด้วยมือแทน ทั้งนี้ก็เพื่อความสุภาพ ก่อนจะได้เข้าเฝ้าฯ กราบในหลวงเป็นครั้งสุดท้าย

ข้างหลังผมเป็นคุณป้าคนหนึ่ง (จริง ๆ ควรเรียกว่าน้า เพราะอายุน่าจะน้อยกว่าแม่ผม แต่แกเรียกแทนตัวเองอย่างนั้น) ขอต่อรองกับเจ้าหน้าที่ว่าจะขอสะพายเป้ใบนี้ไปพลางก่อน รอจนถึงจังหวะขึ้นบันได้แล้วค่อยปลดมาถือด้วยมือ

"ป้าใส่เหล็กดามหลังไว้" แกบอกเจ้าหน้าที่ และเราก็ได้ยินกันทุกคน

ต่อมา ป้าอธิบายเพิ่มว่า แกต้องขอสะพายไว้ก่อน เพราะถ้าปลดลงมาถือ น้ำหนักเป้จะทำให้หลังงอ เหล็กที่ผ่าตัดดามหลังไว้จะทิ่มเนื้อทำให้เจ็บมาก

ผมอาสาช่วยถือเป้ให้ป้า พอแกส่งมาให้ จึงได้รับรู้ถึงน้ำหนัก กะคร่าว ๆ ไม่น่าต่ำกว่า ๗ – ๘ กก. แกบอกเพิ่มว่า "เป้นี้ใช้สะพายเพื่อช่วยถ่วงให้หลังตึงตลอดเวลา เหล็กดามหลังจะได้ไม่ทิ่มเนื้อ ส่วนเข่าสองข้างก็ผ่าตัดมาเหมือนกัน เดินเหินไม่ค่อยสะดวก"

แกหันไปเหมือนจะเล่าให้คนรอบ ๆ แถวฟังต่อ

"ป้ามาหลายรอบแล้ว จะมาเอาถุงพันธุ์ข้าวพระราชทาน เพื่อน ๒ คนเป็นมะเร็ง อยากมา แต่มาไม่ไหว ป้ายังพอเดินไหว ก็เลยมารับเผื่อเพื่อน" แกพูดด้วยสีหน้าเรียบเฉย... แต่พอได้ยินคำนี้ ผมรู้สึกจุกมาถึงคอหอย

พอเดินขึ้นพระที่นั่งแล้ว ป้าบอกเจ้าหน้าที่ว่าขอนั่งบนเก้าอี้ติดประตูทางขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็อำนวยความสะดวกให้อย่างดีมาก ผมวางคืนเป้ใบนั้นให้บนเก้าอี้ข้าง ๆ ป้า ก่อนจะต้องไปนั่งพับเพียบตามลำดับแถวบริเวณหน้าพระบรมโกศ ห่างออกไปไกลพอสมควร

พอกราบพระบรมศพเสร็จ พวกเราก็ต้องทยอยเดินเรียงแถวตามลำดับเพื่อลงบันไดออกไป ทำให้คลาดกับป้าในที่สุด แต่เชื่อว่าน่าจะมีคนช่วยป้าถือเป้ลงบันไดมาให้แน่นอน เพราะทุกคนต่างก็ได้ยินที่ป้าเล่ากันหมด

... หัวใจป้าช่างน่านับถือนัก ...

---

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๑๙.๓๙ น. ใครอยู่แถวสนามหลวง นี่คือจังหวะที่ดีที่สุดอีกครั้งหนึ่ง
ที่จะได้เข้ากราบพระบรมศพ
แถวสั้นมาก
ถ้าอยู่กรุงเทพ ฯ ตอนนี้ผมจะรีบตรงไปทันที !!!

---

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๐๗.๒๘ น. วันนี้เมื่อ ๑ เดือนที่แล้ว ...เวลานี้ผมเพิ่งตื่นหลังจากเมื่อคืนเพิ่งกลับจาก
ศิริราช ทีแรกตั้งใจว่าจะกลับไปอีกครั้งตอนเย็น ๆ แต่ไม่รู้ยังไง ผมเปลี่ยนใจ
ออกเดินทางจากบ้านทันที และอยู่ที่นั่นจนถึงเวลาราว ๆ สามทุ่มครึ่ง
... ผ่านเหตุการณ์สำคัญที่สุดในชีวิตด้วยน้ำตา ...
#คิดถึงในหลวง

---

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๑๒.๓๒ น. ลูกชายหารูปในหลวงใส่กรอบมาให้ คุยฟุ้งไปสามบ้านเจ็ดบ้าน

---

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๑๘.๑๙ น. ท้องสนามหลวง พระบรมมหาราชวัง
ตอนนี้แถวไม่ยาวมากนัก ท้ายคิวอยู่หัวสนามหลวงด้านศาลหลักเมือง
เจ้าหน้าที่บอกว่า ไม่ต้องกลัว ได้เข้าทุกคน

เวลา ๒๓.๔๓ น. สรุปการเข้ากราบพระบรมศพ วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
เริ่มเข้าคิว ๑๘.๑๕ น. แล้วเสร็จ ๒๒.๑๕ น.
รวมเวลาทั้งสิ้น ๔ ชั่วโมงเป๊ะ

---

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๒๐.๒๗ น. ช่วงนี้ เวลามีเพื่อนพ้องน้องพี่โทรเข้ามา มักเป็นคำถามใน ๒ เรื่องนี้
๑. จะไปต่อคิวเข้ากราบในหลวง ควรไปวันไหน เวลาไหนดี?

๒. จะขับรถไปย่านนั้น ย่านนี้ มีร้านไหนอาหารอร่อยน่ากินบ้าง ?

คำถามแรก ผมมักตอบว่า ให้คอยเช็คความยาวแถวในแอพ ZONE เมื่อเตรียมตัวแล้วก็ไปให้ถึงสักสี่ซ้าห้าโมงเย็น เพราะไม่ว่ายังไง เวลาเย็นย่ำยามแดดร่มลมตกก็น่าจะดีกว่าการยืนต่อแถวในยามแดดเปรี้ยง และถ้าได้เข้าแถวในเต็นท์แล้ว ยังไงก็ได้เข้ากราบแน่ ๆ ไม่มีการฟาล์ว เพียงแต่จะได้เข้าในพระที่นั่งฯ เวลาไหนเท่านั้น

ส่วนคำถามที่สอง ตอบไปก็ทรมานท้องไป ค่าที่พอนึกถึงร้านนั้น ๆ ปุ๊บ น้ำย่อยในกระเพาะก็ทำงานทันที แล้วก็ได้แต่เปิดฝานมเปรี้ยวดื่มย้อมใจแก้หิวไปพลาง

---

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เวลา ๑๕.๔๑ น. ... เป็นอย่างที่พี่เก้งพูดไว้ในงานแถลงข่าวภาพยนตร์ พรจากฟ้า จริง ๆ ด้วย ... ได้ฟังและเห็นเนื้อเพลงพระราชนิพนธ์ “พรปีใหม่” มานาน แต่เพิ่งได้ใช้สมาธิคิดและตีความตามไปด้วยเป็นครั้งแรก ในวินาทีที่ได้ฟังพี่เก้งพูดนั่นแหละครับ เนื้อเพลงในท่อน Verse 2 มีดังนี้ ...

ข้าวิงวอนขอพรจากฟ้า
ให้บรรดาปวงท่านสุขศรี
โปรดประทานพรโดยปรานี
ให้ชาวไทยล้วนมีโชคชัย

คำว่า “ข้า” ในเนื้อเพลง หมายถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙ พระองค์ท่านได้ขอ “พรจากฟ้า” เพื่อดลบันดาลให้ปวงชนชาวไทยทั้งประเทศมีความสุข มีโชคมีชัย ให้รุ่งเรือง หมดสิ้นความทุกข์ มีความสวัสดีตลอดปีตลอดไป

นี่คือการ “แต่งเพลง” เพื่อมอบให้เป็นของขวัญปีใหม่แก่พสกนิกรของพระองค์อย่างแท้จริง

---

๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๑.๑๗ น.

บ่ายวันหนึ่ง ช่วงกลางปี ๒๕๕๙ ในวินาทีที่น้องใหม่ ผู้ช่วยผู้กำกับโทรมาบอกว่า พี่เก้งอยากให้ไปร่วมเป็นนักแสดงในหนังเรื่องใหม่ ผมพูดสวนไปตั้งแต่น้องยังพูดไม่จบ

"เล่นครับ หนังพี่เก้ง ใครก็อยากเล่น" และยิ่งรู้สึกเย็นวาบไปถึงกลางกระหม่อม เมื่อน้องใหม่บอกว่า

"เป็นหนังที่มีเพลงพระราชนิพนธ์ค่ะพี่"

เราถ่ายกันตั้งแต่ต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ แล้วเสร็จในช่วงปลายเดือน

ผมชอบบรรยากาศในกองหนังเรื่องนี้มาก ทุกคนเป็นนักดนตรี หลายคนเป็นอาจารย์ สอนดนตรีในมหิดล หลายคนเป็นนักดนตรีอาชีพ หรือแม้แต่เป็นศิลปินชื่อดัง

คนที่เล่นดนตรีด้วยกัน คือคนที่ต้องหายใจเป็นจังหวะเดียวกัน

เพราะเหตุผลนี้กระมัง นักแสดงสมทบในหนังตอนนี้ถึงได้สนิทกันอย่างรวดเร็ว จนทุกวันนี้เราก็ยังคุยกันในกรุ๊ปไลน์ คุยกันวันละเป็นร้อย ๆ ข้อความ ทุกวันตั้งแต่ถ่ายหนัง
เหนืออื่นใด ทุกคนรู้สึกดีใจเหลือเกินที่ได้ร่วมเป็นส่วนเสี้ยวเล็ก ๆ ของภาพยนตร์ #พรจากฟ้า

เรารักในหลวงสุดหัวใจ แต่เลือกที่จะไม่บอกออกมาเป็นคำพูดตรง ๆ

... เราทำให้เห็น ...

ในตัวหนัง ไม่มีแม้แต่คำเดียวที่พูดถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙

แต่คนดูทุกคนจะสัมผัสได้เองว่า มวลความรักระหว่างในหลวงรัชกาลที่ ๙ กับคนไทยทั้งปวง อบอวลอยู่ในทุกวินาทีขณะชมหนังเรื่องนี้

... อยากให้คนไทยทุกคนได้ดู ...

---

๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๗.๑๑ น.

ตึกศรีสังวาล โรงพยาบาลศิริราช

ตรงที่คุณป้ายืนนั่นแหละครับ คืนวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เวลาประมาณ ๑๘.๕๕ น. ผมยืนอยู่ตรงนั้น

อ่านทวิตเตอร์ของนักข่าวที่ติดตามอยู่

เห็นประกาศสำนักพระราชวัง

ในหัวยังมึน ๆ เซ่อ ๆ จับต้นชนปลายไม่ถูก

ไม่กี่วินาทีถัดมา ท่ามกลางผู้คนหลายพัน หรืออาจจะเรือนหมื่น มีเสียงผู้ชายคนหนึ่งตะโกนขึ้น ด้วยประโยคแจ้งข่าวที่ไม่มีใครอยากได้ยิน

... พลันสายน้ำตาก็ไหลนองทั่วแผ่นดิน ...

---

๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๖.๓๗ น.

บ้านตากอากาศ

ตามประสาเด็ก ๕ ธันวาคม ของทุกปี นับเป็นช่วงเวลาแห่งความสุขสำหรับหัวเกรียน บ้านนอกอย่างผมเสียเหลือเกิน ที่หน้าอำเภอ เขาจะมีหนังกลางแปลงตั้งเรียงราย ๕ - ๖ จอ ไล่ตั้งแต่ในสนามหน้าอำเภอ ข้างรั้วอำเภอ หน้าศาลาประชาคม หน้าโรงพัก ไปจนถึงตีนสะพานข้ามน้ำยม ฉายกันตั้งแต่หลังจุดเทียนชัยไปจนรุ่งสางของวันใหม่โน่นเลย

ตามหน้ารั้วบ้าน คนเขาก็จะเอาไม้ไผ่มาปักเรียงรายตลอดรั้ว เพื่อตั้งตะเกียงน้ำมันก๊าดที่ดัดแปลงมาจากกระป๋องนมข้นหวาน จุดให้แสงสว่างและสร้างบรรยากาศสวยงามไปตลอดทางที่จะมุ่งหน้าสู่อำเภอ สว่างไสวและดูสวยงามมากเหลือเกินสำหรับเด็กตัวจิ๋วอย่างผม

พอโตขึ้นมาเรียนจบ เข้าสู่วัยทำงานในเมืองหลวง ๕ ธันวาคมของผม เปลี่ยนมาเป็นการไปเตร่อยู่โรงพยาบาลศิริราชตั้งแต่สาย ๆ เตรียมซื้อโคมบังลมที่ตลาดวังหลัง รอเวลาเย็นย่ำ จุดเทียนชัยพร้อมคณะแพทย์พยาบาล และพสกนิกร ร้องเพลงถวายในหลวงที่ประทับอยู่ชั้นบน

๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ปีนี้ไม่เหมือนเดิม กลางวันไปซ้อมดนตรีตอนนี้มาร่วมงานแสดงดนตรีของค่าย Classy Records ณ บ้านตากอากาศ เราร่วมกันเล่นดนตรีถวายพ่อผู้สถิตอยู่บนชั้นฟ้า

... คิดถึงเหลือเกิน ...

---

๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๒.๔๘ น.

โปรดทราบ ณ นาทีนี้ แถวสั้นมาก ตอนนี้ผมไม่มีงาน ตอนนี้อยู่เดอะมอลล์บางกะปิ กำลังจะกลับไปเปลี่ยนเสื้อผ้าที่บ้าน แล้วหาทางลงเรือไปทันทีที่ทำได้

พบกันที่โน่นฮะ !

เวลา ๑๕.๐๘ น. ประตูเทวาภิรมย์ พระบรมมหาราชวัง
ตั้งแต่ขึ้นมอเตอร์ไซค์จิตอาสา ที่สะพานผ่านฟ้า จนถึงเดินออกประตูรั้ววัง ใช้เวลาทั้งสิ้น ๒๙ นาที
#คิดถึงพ่อก็มากราบ

---

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๒๓.๒๐ น. เสร็จเรียบร้อยในเวลา ๒ วัน กับการแพ็คหนังสือนิทาน ตามคำพ่อ เล่มที่ ๒ เรื่อง นิทานในสวน พร้อมสีไม้และกบเหลาดินสอ ๓๐,๐๐๐ ชุด เพื่อนำไปให้เด็กป่วยติดเตียงที่โรงพยาบาล และเด็กขาดโอกาสทั่วประเทศ ...

ขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ และญาติมิตรทุกท่านทั้งที่รู้จักกันมาเกือบทั้งชีวิตหรือเพิ่งรู้จักกันเมื่อเดินผ่านประตูเข้ามา สำหรับแรงกายที่บอกได้เลยว่าไม่เบาจริง ๆ อยากบอกเลยว่ากำลังกายก็สำคัญ และที่สำคัญกว่าคือกำลังใจและเสียงหัวเราะที่มีระหว่างการทำงานโรงงานอันหนักหน่วง เรายังคงเดินหน้าต่อไป อีก ๕ เดือนข้างหน้าไม่รู้จะเป็นยังไงนะ แต่วันนี้มีทุกคนมาช่วย ช่างดีจริง ๆ #สานต่อที่พ่อทำ

---

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๒๒.๑๗ น. หลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ โดยเฉพาะหลักการแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้น พระองค์ท่านจะทรงใช้วิธีที่เป็นธรรมชาติมาก คือทรงใช้ธรรมชาติแก้ปัญหาธรรมชาติ มีกระบวนการที่ไม่ซับซ้อน และใช้ได้ผลจริงอย่างที่สุด

ยกตัวอย่างเช่น การบำบัดน้ำเสียด้วยผักตบชวา ในโครงการบึงมักกะสัน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บึงมักกะสันเป็นบึงขุดขนาดใหญ่ใจกลางกรุงเทพฯ อยู่ในพื้นที่ติดกับโรงงานรถไฟมักกะสัน ขุดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๔๗๔ เพื่อใช้เป็นที่รองรับน้ำเสีย รวมถึงพวกน้ำมันเครื่องเหลือใช้ในการซ่อมบำรุงรถไฟ

นานวันเข้าก็เกิดปัญหาการสะสมของสารพิษโลหะหนักต่าง ๆ บวกกับน้ำเสียและขยะครัวเรือนจากชุมชนแออัด ๓ แห่งรอบบึง สุดท้ายน้ำในบึงก็เลยเน่ารุนแรงมาก

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานแนวทางแก้ปัญหาในเดือนเมษายน ๒๕๒๘ โดยให้ปลูกผักตบชวาในบึง พระองค์ทรงบอกว่า แม้

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีทานเป็นบารมี พระองค์ทรงมีพระราชหฤทัยแห่งการให้อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นถ้าอยากดำเนินรอยตามพระองค์ จะต้องเริ่มจากการมีใจแห่งการให้ เป็นอันดับแรก

ผักตบชวาจะเป็นวัชพืชที่คนส่วนใหญ่มองไม่เห็นคุณค่า แต่ความจริงแล้วมีคุณสมบัติเป็นเหมือนตัวกรองน้ำธรรมชาติ มันจะช่วยดูดซับสิ่งสกปรก สารพิษ รวมถึงโลหะหนักต่าง ๆ มาไว้ในตัว

วิธีการก็คือ เอาผักตบชวาลงมาเลี้ยงในบึง แล้วทุก ๆ ๑๐ วันก็ช้อนออกไปจากบึงเสียรอบหนึ่ง เพื่อไม่ให้มันเติบโตจนไปบังแสงอาทิตย์ที่จะส่องลงไปในน้ำ

ปรากฏว่าการแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียในบึงมักกะสันด้วยผักตบชวานั้นได้ผลดีมาก นี่คือการแก้ปัญหาที่ชาญฉลาดเหลือเกิน ไม่ซับซ้อนเลย เป็นวิธีธรรมชาติที่สุด แถมผักตบชวาที่ช้อนออกนี้ก็เอาไปเป็นปุ๋ย เป็นเชื้อเพลิง และต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากผักตบชวาได้อีกด้วย

น่าภูมิใจเหลือเกินที่ได้เกิดและมีชีวิตอยู่ในแผ่นดินของพระองค์ท่าน

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๐๐.๐๙ น. สิ่งที่อยากทำที่สุดในชีวิตตอนนี้ คือ ...อยากเป็นโฆษกลงเสียงให้โครงการหลวง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดอยคำ หรือโครงการใด ๆ ที่เป็นของในหลวงรัชกาลที่ ๙

จำนวนชิ้นงานมากมายมหาศาลแค่ไหนก็ได้ ทำไปตลอดชีวิตเลยก็ได้ จะขอรับค่าตัวแค่ครั้งแรก ครั้งเดียว ... "เป็นเช็คประทับตราโครงการ ฯ" ... ระบุสั่งจ่ายสุทธิ ๙๘๙ บาท แต่จะไม่เอาไปขึ้นเงิน ... จะอัดกรอบแขวนไว้เป็นสิริมงคล

อยากมีวาสนาได้ทำจริง ๆ

#นี่ไม่ใช่การพูดลอย ๆ #พี่น้องท่านใดพอมีหนทางโปรดนึกถึงกระผม

---

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๒๓.๕๕ น. จากที่เคยเจอวิกฤตจนย่ำแย่ในช่วงฟองสบู่แตกยุคต้มยำกุ้ง ต่อมาในปี ๒๕๔๒ คุณวริสร รักษ์พันธุ์ เจ้าของชุมพรคาบาน่า รีสอร์ต มีโอกาสได้พบกับ อ.ยักษ์-วิวัฒน์ ศัลยกำธร เพื่อขอคำปรึกษาเรื่องการน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาใช้ในรีสอร์ต

อ.ยักษ์ได้กรุณาวาดแปลนออกแบบพื้นที่ในรีสอร์ตให้ว่า ตรงไหนควรทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลจริง เสร็จปุ๊บ คุณวริสรได้ถาม อ.ยักษ์ว่า จะคิดค่าคำปรึกษานี้เท่าไหร่ ? อ.ยักษ์ตอบว่า วันหนึ่งเมื่อทำจนเป็นผลสำเร็จแล้ว ให้เปิดพื้นที่นี้เพื่อถ่ายทอดให้คนอื่นเข้ามาเรียนรู้ ... นี่คือค่าจ้างที่ อ.ยักษ์ต้องการ พร้อมบอกคุณวริสรว่า

"ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมี ทาน เป็นบารมี พระองค์ทรงมีพระราชหฤทัยแห่งการให้อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นถ้าอยากดำเนินรอยตามพระองค์จะต้องเริ่มจากการมีใจแห่งการให้ เป็นอันดับแรก"

ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา ชุมพรคาบาน่า รีสอร์ต ก็ได้กลายเป็นศูนย์การถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาโดยตลอด ทั้งเจ้าของอย่างคุณวริสร รวมถึงพนักงานทุกคน ได้ค่อย ๆ ลงมือทำและเรียนรู้ร่วมกันจนกลายเป็นผลสำเร็จอย่างงดงาม

นอกจากชาวบ้านและผู้สนใจมากมายที่เข้าเยี่ยมชมและเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ แล้ว แขกที่เข้าพักเอง ถ้าสนใจ ก็สามารถลงมาฝึกปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับพนักงานทุกคนได้ ทั้งการผลิตไบโอดีเซล ทำสบู่ ทำไม้กวาด

ถวายวัด ทำน้ำหมักชีวภาพ สร้างขยะให้เป็นประโยชน์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ฯลฯ

... ผมนั่งดูรายการ "ความทรงจำแห่งความสุข" ในช่อง Amarin TV ช่อง ๓๔ HD เห็นแบบนี้แล้วนึกอยากไปเที่ยวทะเลชุมพร แล้วเข้าพักที่ชุมพรคาบาน่าขึ้นมาทันที

---

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙

เวลา ๑๙.๐๓ น. วันนี้ได้นั่งนิ่ง ๆ อยู่กับตัวเองเป็นครั้งแรก หลังจากที่ช่วงครึ่งหลังของเดือนธันวาคมมีกิจกรรมและการงานค่อนข้างมาก

รู้สึกทันทีเลยว่า ... คิดถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙ เหลือเกิน

จริง ๆ แล้วไม่ว่าวันไหนก็คิดถึงทั้งนั้นแหละ คิดถึงเหมือนหิวข้าวคือวันละหลาย ๆ รอบ เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

เท่าที่สังเกตดูด้วยตัวเอง ตามปกติแล้ว ช่วง ๑ - ๒ วันหลังจากวันหยุดยาว คิวเข้ากราบพระบรมศพมักจะไม่ยาวนัก

เป็นแบบนี้มาหลายรอบ และผมเองก็ได้ไปต่อแถวโดยใช้เวลาไม่นานก็ช่วงแบบนี้แหละ

ความจริงแล้ว เรื่องคิวยาวหรือไม่ยาวนี้ เป็นสิ่งที่คาดการณ์ล่วงหน้าไม่ได้เลย สถิติที่ผ่านมา พอถึงเวลาอาจไม่เป็นอย่างที่คาด

ดังนั้น วันที่ ๔ - ๕ มกราคม ๒๕๖๐ ผมจะอยู่ในชุดที่พร้อมตลอดเวลา และหมั่นเช็คข่าวในแอพ ZONE

มีจังหวะที่ดีเมื่อไร จะได้ออกเดินทางทันที

---

๒ มกราคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๒.๑๑ น. ภายในวัดญาณสังวราราม จ.ชลบุรี มีกุฏิร้างหลังเล็กอยู่หลังหนึ่ง ... ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างไว้ ...

ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธร (อ.ยักษ์) ประธานสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง ประธานมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ ผู้เคยถวายงานรับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทมา ๒๐ ปี ได้กรุณาเล่าเรื่องนี้ให้ฟัง ในกิจกรรมเสวนา "ตามรอยธรรมราชา" ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ (สวนโมกข์กรุงเทพฯ) คืนวันเสาร์ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยมี นพ.บัญชา พงษ์พานิช และคุณจิรา บุญประสพ เป็น

ผู้ดำเนินรายการ

อาจารย์ออกตัวว่า ความจริงเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ไม่ค่อยอยากเล่า เพราะสะเทือนใจมาก แต่ในเมื่อผู้ดำเนินรายการถามมาแล้ว จึงได้เล่าอีกครั้ง

ช่วงที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระชนมายุราว ๕๘ - ๕๙ พรรษา ได้ตรัสกับคนใกล้ชิดว่า เมื่อถึงแซยิดสำหรับพระองค์แล้ว อยากจะทรงออกผนวช เพื่อปรนนิบัติรับใช้สมเด็จพระญาณสังวรฯ ในฐานะที่เคยเป็นพระพี่เลี้ยงเมื่อสมัยทรงผนวชในปี ๒๔๙๙ เป็นการตอบแทนพระคุณท่าน

รับสั่งให้คนทำงานใกล้ชิดช่วยสร้างกุฏิไว้ที่วัดญาณสังวราราม โดยได้สถาปนิกมือหนึ่งของกรมชลประทาน คือคุณทรงศักดิ์ ทวีเจริญ เป็นคนออกแบบ เมื่อแบบเสร็จ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทอดพระเนตรแล้วก็รับสั่งให้แก้ไข เพื่อให้แบบเรียบง่ายและประหยัดที่สุด หลังจากแก้จนเป็นที่พอพระทัยแล้ว การก่อสร้างก็ดำเนินไปจนกุฏิเสร็จสมบูรณ์

แต่จนถึงวันนี้ กุฏิหลังดังกล่าวก็ยังร้างอยู่ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ไม่ได้ทรงออกผนวชอย่างที่ตั้งพระทัยไว้ ซึ่งก็เป็นเหตุผลเดียวกันกับที่พระองค์ไม่เคยทรงเดินทางออกไปต่างประเทศเลย นานถึงเกือบครึ่งศตวรรษ เพราะประชาชนในประเทศยังไม่ได้อยู่ดีกินดี อย่างที่ทรงอยากให้เป็น

เมื่อประชาชนยังไม่อยู่ดีกินดีกันถ้วนหน้าแล้ว จะให้ทรงเที่ยวหาความสำราญอยู่พระองค์เดียวนั้น ทรงทำไม่ได้ จะให้พระองค์ทรงทิ้งประชาชนเพื่อออกผนวช ก็ทรงทำไม่ได้เช่นกัน ...

กุฏิร้างหลังที่ว่านี้ปัจจุบันก็ยังคงตั้งอยู่ในวัดญาณสังวราราม ต.ห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี ทั้งพื้นที่ในเขตรั้ววัด รวมถึงบริเวณโดยรอบนั้นงดงามมาก ทั้งภูเขา ป่า อ่างเก็บน้ำ และการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม ผมเคยไปถ่ายคอลัมน์ลงนิตยสารของ อพท. อยู่เล่มหนึ่ง ปั่นจักรยานในนั้นแล้วเย็นใจดีแท้ ใครมีโอกาสอย่าลืมแวะไปเยี่ยมชมครับ

---

๔ มกราคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๖.๓๒ น. วันนี้ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ เข้ากราบพระบรมศพ ฯ รวมใช้เวลา ๒ ชั่วโมง ๕๐ นาที (นับรวมที่ติดพิธีสวดบนพระที่นั่งรอบ ๑๔.๓๐ น. ซึ่งใช้เวลา ๑ ชั่วโมง ๑๐ นาที)

ปล. วันนี้การท่าเรือทำถุงผ้ามาแจกด้วย สีดำล้วน สกรีนเลข ๙ สีขาว

---

๙ มกราคม ๒๕๖๐

เวลา ๒๓.๒๗ น. ประตูเทวาภิรมย์ พระบรมมหาราชวัง

ปกติก็เป็นคนอ่านหนังสือช้าอยู่แล้ว ค่าที่ชอบละเมียดกับการเลือกใช้คำของผู้เขียน ยิ่งเล่มนี้ ยิ่งอ่านด้วยสปีดที่ช้าเข้าไปอีก – เป็นความช้า

ที่ตั้งใจให้ช้าเป็นพิเศษ อ่านทั้งฝั่งภาษาไทยและอังกฤษ สังเกตการใช้คำของในหลวงรัชกาลที่ ๙ พิจารณารายละเอียดของภาพประกอบทุกตาราง เซนติเมตรทั้งตัวหนังสือและภาพประกอบ งดงามอย่างยิ่ง จนถึงบางช่วงบางตอนก็ตะลึงกับการเลือกใช้คำของพระองค์

ส่วนภาพประกอบ ถ้าสังเกตดี ๆ ก็คงคล้าย Photo Hunt เพราะบางภาพ ศิลปินได้ซ่อนลูกเล่นเอาไว้อย่างแนบเนียน (แน่นอน ทรงตรวจแก้งานด้วยพระองค์เองทุกขั้นตอน และพระทัยกว้างมากที่อนุญาตให้ศิลปินใส่ลูกเล่นเหล่านั้นลงไปได้)

ยังอ่านไปไม่ถึงครึ่งเล่ม แต่อยากเข้ามาบอกความรู้สึกก่อนว่า ยิ่งอ่านยิ่งใจฟู และคล้ายจะสัมผัสได้ถึง "ความหมายระหว่างบรรทัด" ที่พระองค์ทรง Imply ไว้ ตั้งแต่บทพระราชปรารภ อันทำหน้าที่คล้ายคำนำจากผู้เขียน ซื้อมาอ่านกันเถิดครับ หนังสืออ่านง่ายมาก แต่ละบทสั้น กระชับ ภาพสวย

และถ้าจะอ่านแบบวิเคราะห์ตีความกันจริง ๆ จะพบว่ามีแรงดึงดูดให้ยิ่งน่าสะกดรอยค้นหามากยิ่งขึ้นไปอีก

- พระมหาชนก ปกอ่อน เล่มละ ๓๐๐ บาท -

---

๑๐ มกราคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๓.๒๗ น.

อ่านพระมหาชนกมาถึงตอนเรือแตก ขณะกำลังเพ่งพินิจภาพที่ อ.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ วาด มโนสำนึกอีกด้านก็ย้อนไปนึกถึงสิ่งที่อาจารย์เคยเล่าไว้ในคลิป

อาจารย์เฉลิมชัยเล่าว่า ช่วงที่กำลังทำงานรับใช้เบื้องพระยุคลบาทอยู่งานหนึ่ง (น่าจะเป็นคนละคราวกับงานพระมหาชนก) วันหนึ่ง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงขับรถมาหาอาจารย์ด้วยพระองค์เอง มาเพียงพระองค์เดียว หอบม้วนกระดาษชิ้นงานที่ได้ทำถวายไปเป็นปึก ๆ ทรงกางแผ่นงานแต่ละชิ้น แล้วทรงคอมเม้นต์ละเอียดยิบ ชี้ให้แก้เป็นจุด ๆ พร้อมทรงเขียนคอมเม้นต์เป็นลายพระหัตถ์กำกับไว้อย่างชัดเจน

อาจารย์เล่าว่า ทรงคอมเม้นต์อย่างคนที่มีความรู้ทางศิลปะขั้นสูงจริง ๆ แต่ละจุดที่รับสั่งให้แก้นั้น ทรงอธิบายอย่างชัดเจนมาก เรียกว่ารับสั่งทีเดียวก็เห็นภาพได้ตรงกันครบถ้วนมาก

... พอดีนึกเรื่องนี้ขึ้นได้ เลยรีบมาบันทึกไว้กันลืม ...

---

๒๒ มกราคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๘.๓๔ น. ประตูเทวาภิรมย์ พระบรมมหาราชวัง

วันนี้ใช้เวลารวมทั้งสิ้น ๑ชั่วโมง ๒๐ นาที

เวลา ๑๙.๑๑ น. ท่าพระจันทร์

นั่งกินข้าวในตลาดท่าพระจันทร์ มองข้ามฝั่งเจ้าพระยาไป เห็นตึกที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เคยประทับ การเข้ากราบพระบรมศพในวันนี้ รู้สึกใจหายอย่างบอกไม่ถูก โรงครัวรอบสนามหลวงไม่มีแล้ว เหลือแค่ข้าวกล่องจาก ปตท. และพี่ ๆ ทหาร

จำนวนเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครในวันนี้ดูบางตาลงไป และพสกนิกรก็ไม่หนาแน่นด้วย อาจเป็นเพราะเพิ่งผ่านช่วงพีคมาเมื่อวันก่อนก็เป็นได้

แต่เหนืออื่นใด การก่อสร้างพระเมรุมาศในท้องสนามหลวงฝั่งใต้ที่เริ่มดำเนินไปอย่างช้า ๆ ช่วยย้ำเตือนเราว่า อีกไม่นานพระราชพิธีบนพระเมรุจะเริ่มขึ้นแล้ว

ระหว่างนี้ ถ้ามีจังหวะที่ดีเมื่อไร จะพยายามเข้ากราบให้ได้มากที่สุด

---

๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

เวลา ๒๓.๔๖ น. ... ผมชอบไปต่อแถวเข้ากราบในหลวงรัชกาลที่ ๙ ...เหตุผลแรกก็คงเหมือนกับทุกคนนั่นแหละ คืออยากอยู่ใกล้พ่อให้มากที่สุด แม้จะเป็นเวลาแค่ไม่กี่วินาทีที่ได้นั่งอยู่หน้าพระบรมโกศ แต่จะเป็นช่วงเวลาที่วิเศษที่สุด รู้สึกอุ่นใจเหมือนทุกครั้งที่ได้ไปเฝ้าฯ รับเสด็จที่ศิริราชอย่างไรอย่างนั้น

อีกเหตุผลที่ทำให้ต้องไปซ้ำแล้วซ้ำอีกก็คือ ผมชอบบรรยากาศทุกคนที่มาต่อแถว ไม่ว่าจะยากดีมีจน จะเด็กจะหนุ่มจะสาวหรือจะเป็นคนแก่ ทุกคนล้วนมาด้วยความรัก การได้พาตัวเองเข้ามาอยู่ในท่ามกลางพลังความรักที่ยิ่งใหญ่แบบนี้ เราจะได้พลังบวกเข้ามาเติมชีวิตโดยอัตโนมัติ

จริงอยู่ ในแถวอาจจะมีมนุษย์ป้าที่ตีมึนเดินแทรกแถวหรือแซงคิวบ้าง แต่แกก็เดินนำไปได้ไม่ไกลหรอก ให้แกแซงไปเถอะ สุดท้ายก็ได้เข้ากราบในรอบเดียวกะเรานี่แหละ

มองผ่านคุณป้าไป เราจะได้เห็นคุณตาคุณยายที่เดินไม่ไหว นั่งรถเข็นโดยมีลูกหลานคอยดูแลไม่ห่าง ครั้งหนึ่ง ระหว่างเข้าแถวยืนรอก้าวขึ้นองค์พระที่นั่งอยู่นั้น มีคุณตาทวดคนหนึ่งใส่เฝือกอ่อนที่คอ ที่หลัง นั่งหลังงุ้ม

มาในรถเข็น มีลูกสาวเป็นคนเข็นมาที่เชิงบันไดขึ้นพระที่นั่ง

เราแค่ยืนมองก็รู้ได้ทันทีว่าคุณตาทวดคงป่วยมาก ไม่มีกระทั่งแรงจะพยุงตัวนั่ง แต่พอจังหวะที่จะต้องขึ้นบันได คุณตาทวดก็ยันกายขึ้นได้ แม้จะต้องใช้เวลาอยู่นานก็ตามที สองมือเกาะที่ราวเหล็ก โผเข้าหาเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังที่อ้าแขนคอยรับอยู่

ลองคิดดูสิครับ ในยามปกติ คุณทวดไม่มีแม้แรงจะนั่ง แต่วินาทีนั้นกลับใช้สองขายันตัวเอง ก้าวสั่นเทาขึ้นบันไดไปจนถึงพระที่นั่งได้ นี่ถ้าไม่ใช่เพราะรักในหลวงรัชกาลที่ ๙ คงไม่ทำถึงขนาดนี้แน่ ๆ คุณตาทวดมีเจ้าหน้าที่พาไปนั่งเก้าอี้แถวหน้า ใกล้พระบรมโกศที่สุด และอนุญาตให้นั่งได้นานเป็นพิเศษ รอบก่อนผมผ่านไป จนถึงรอบผมกราบเสร็จ ขณะเดินค้อมตัวผ่านเก้าอี้คุณตาทวด ผมแอบหันมอง เห็นแววตาของแกจ้องที่พระบรมโกศอย่างแน่วแน่ เหมือนจะจดจำทุกรายละเอียดให้ได้มากและนานที่สุด

... น้ำตาผมคลอเบ้า ...

นอกจากมารับพลังบวกแบบนี้แล้ว ทุกครั้งที่กราบเสร็จ ผมจะรู้สึกว่ายังไม่อยากกลับ บางครั้งก็จะเดินเข้าเขตตรวจอาวุธอีกรอบ ไปนั่งกินน้ำกินขนมที่ร้านภูฟ้า (ร้านศิลปากร ตรงข้ามประตูวิเศษไชยศรี) บางครั้งก็นั่งโอบองแปง บางครั้งก็แค่เดินผ่านตึกแดงเพื่อจะเห็นคนต่อแถว หรือบางครั้งก็เดินยื้ออยู่แถวท่าพระจันทร์ ไม่รู้สิ รู้สึกว่าอยากอยู่ตรงนั้นนาน ๆ มันอุ่นใจเหลือเกิน

สุดท้ายผมก็จะต้องเดินกลับออกมา แล้วก็เริ่มคิดทันทีว่า จะหาจังหวะมาอีกให้ได้

---

๓๑ มกราคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๓.๒๖ น.

ประตูเทวาภิรมย์ พระบรมมหาราชวัง

เข้ากราบพระบรมศพ วันอังคารที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐

เริ่ม ๑๒.๒๐ น. / เสร็จสิ้น ๑๓.๒๐ น.

รวม ๑ ชั่วโมงพอดี

---

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เวลา ๑๕.๔๑ น. นับเป็นวันเสาร์ที่แถวสั้นมาก ใครยังไม่เคยเข้ากราบ หรือใครที่สะดวกเสื้อผ้าพร้อม เชิญครับ

---

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เวลา ๐๐.๓๙ น. อ่าน #หนังสือของพ่อ เล่มนี้อย่างช้า ๆ พยายามพิเคราะห์ว่าทำไมในหลวงรัชกาลที่ ๙ จึงชื่นชมผู้นำผู้รวมชาติยูโกสลาเวียผู้นี้อย่างยิ่ง สิ่งที่เป็นความรู้สึกร่วมระหว่างหนังสือเล่มนี้กับพระมหาชนกก็คือ ทั้งสองคนต่างก็มี "ความเพียร" อันยิ่งยวด

ความเพียรของพระมหาชนกนั้น เราท่านคงได้ทราบกันบ้างแล้ว ส่วนความเพียรของติโตนั้น ถือว่าเป็นความเพียรแบบ Mission Impossible ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

ในสภาวะที่คนในชาติของตนกำลังแตกแยกกระจัดกระจายด้วยภาวะสงครามโลก และในฐานะที่เป็นกองกำลังนอกสายตาของทั้งโซเวียตและเยอรมัน ติโตก็สามารถรวมชาติเป็นหนึ่งเดียวได้ในที่สุด ภายใต้ความคิด ความเชื่อในระบอบคอมมิวนิสต์

ใช่เพียงแค่ความเพียร และการรวมพลังสามัคคีของคนในชาติเท่านั้น ติโตยังเห็นคุณค่าของการศึกษาอย่างยิ่งยวด เขาเชื่อว่าผู้คนที่จะร่วมขับเคลื่อนการปฏิวัติไปสู่จุดหมายได้ ต้องได้รับการศึกษาเป็นสำคัญ และตัวเขาเองก็หมั่นศึกษาพัฒนาตัวเองอยู่ตลอด แม้กระทั่งเวลาที่ตัวเองโดนจับขังคุกในโซเวียต

นี่คือส่วนเสี้ยวหนึ่งที่ผมกลั่นออกมาได้จากหนังสือเล่มนี้ ใครมีโอกาสอย่าลืมหามาอ่าน หนังสือหนาแค่ ๑๒๑ หน้าเท่านั้น แต่บรรจุขุมพลังทางความคิดไว้อย่างล้นเหลือ

อ่าน #หนังสือของพ่อ อ่าน #ความคิดของพ่อ แล้วมาถกกันครับ ผมรออยู่

---

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เวลา ๑๑.๔๕๔ น.

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง

มงคลสูงสุดของชีวิต

ร่วมเป็นคณะเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙

กราบขอบพระคุณ สมาคมนิสิตเก่านิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ให้โอกาสที่ดีงามที่สุด

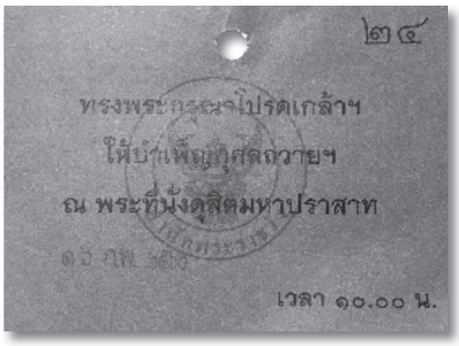

กระดาษเล็ก ๆ แผ่นนี้ บัดนี้ได้สถิตอยู่บนหิ้งพระแล้วเป็นที่เรียบร้อย

... มงคลสูงสุด ...

#ดีใจที่ได้เป็นชาวนิเทศศาสตร์ #สมาคมนิสิตเก่านิเทศศาสตร์

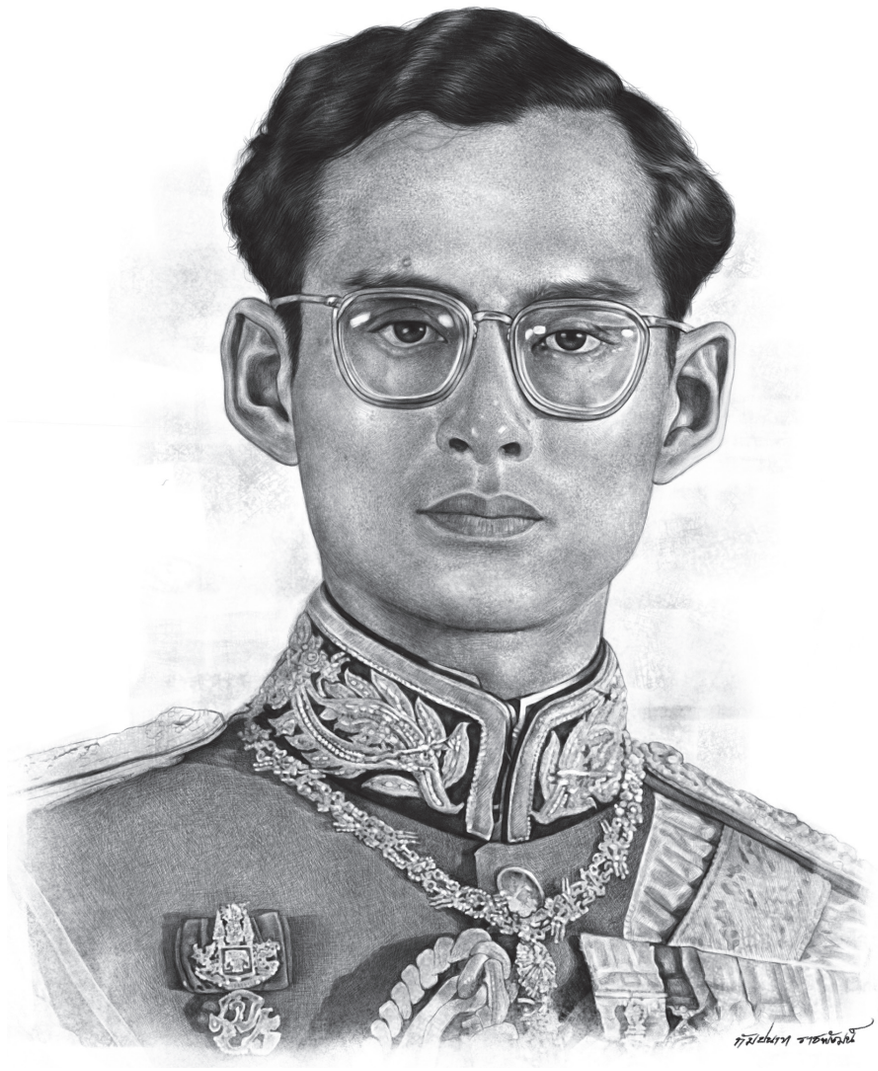

ความทรงจำของวันวาน

กาญจนา พ.

"ทุกวันนี้ยังจำความรู้สึกตอนเป็นเด็ก ตากแดดร้อน ๆ หลายชั่วโมง เพียงแค่รอให้มองเห็นรถในหลวงผ่านไปเพียงแค่เสี้ยวเวลาหนึ่งได้เสมอ ไม่เคยลืม แค่เห็นรถของพระองค์แล่นผ่านเห็นเพียงเสี้ยวพระพักตร์น้ำตาก็ไหลพราก ถ้าใครไม่เคยไปรับเสด็จพระองค์ท่านจะไม่รู้เลยว่าความรู้สึกแบบที่ฉันรู้สึกเป็นอย่างไร ช่างเป็นความรู้สึกตื้นตัน เต็มล้น และเปี่ยมไปด้วยความรักและภักดีที่มีต่อพระองค์ท่าน ยามเมื่อรถของพระองค์ค่อยเคลื่อนผ่านไป ทุกคนที่รออยู่ต่างเปล่งเสียงให้ดังที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะอยากให้ท่านได้ยินเสียงพวกเรา เสียงทรงพระเจริญยิ่งดังแค่ไหน หมายถึงเรารักพระองค์ท่านมากเพียงนั้น"

กุลยา กาศสกุล เจ้าของบริษัทประชาสัมพันธ์ วัย ๔๒ ปี ย้อนรำลึกถึงความทรงจำในวัยเยาว์ที่เธอไม่เคยลืม

สมัยเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ กุลยาเคยเข้าเป็นสมาชิกชมรมโครงการพระราชดำริ ของโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม ครั้งนั้นเธอคิดเพียงว่าจะได้เข้าชมวังสวนจิตรลดา แต่ในที่สุดเธอกลับพบว่าวังที่ตนได้เข้าไปเห็นไม่เหมือนวังที่อยู่ในจินตนาการที่คิดไว้ เพราะวังแห่งนี้มีทั้งนาข้าว กังหัน โรงสีข้าว และยังมีช้างอีกด้วย

ทุกคืนเวลามีข่าวในพระราชสำนักตอน ๒ ทุ่มตรง เธอไม่เคยสนใจดูแม้แต่น้อย อยากให้จบไปเร็ว ๆ เพื่อจะได้ดูละคร แต่แล้ววันหนึ่งก็มีเหตุให้เธอหันมาสนใจเรื่องราวและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

ครั้งหนึ่งที่มีโอกาสได้ทำงานกับอาจารย์วิวัฒน์ ศัลยกำธร ขณะนั้นอาจารย์ยักษ์ลาออกจากตำแหน่งผู้อำนวยการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเปิดโรงเรียนสอนการทำนา ในนามมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ ที่มาบเอื้อง จ.ชลบุรี ทำให้กุลยาได้เห็นพื้นที่ที่มาบเอื้อง ตั้งแต่ผืนดินยังแห้งแตกเป็นผลึกขาว มีฝ้าบาง ๆ อยู่บนหน้าดิน ฝ้าขาวนั้นเกิดจากดินเค็มจนเป็นตะกอนของเกลือ อาจารย์ยักษ์บอกทุกคนที่อยู่ที่นั่นว่าจะนำคำสอนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และการแกล้งดินของในหลวงมาพัฒนาพื้นที่แห่งนี้ให้อุดมสมบูรณ์ด้วยการทำไร่นาสวนผสม ตามหลักปรัชญาของพระองค์

ผ่านไป ๔-๕ ปี เธอมีโอกาสกลับไปที่มาบเอื้องอีกครั้ง แทบไม่น่าเชื่อว่าผืนดินที่เคยแห้งแล้งและเค็มจนยากจะเยียวยา มาบัดนี้เปลี่ยนเป็นแปลงปลูกข้าวสาธิตหลายแปลง ต้นไม้ใหญ่เติบโตเขียวชอุ่ม พืชผักสวนครัวหลากหลายชนิด ดอกไม้นานาพันธุ์สดชื่นสวยงาม เพียงไม่กี่ปีมาบเอื้องก็เปลี่ยนแปลงจนเหมือนไม่ใช่ที่ดินผืนเดิม คำสอนของในหลวงนำมาใช้ปฏิบัติได้จริง เห็นผลเป็นรูปธรรม และใช้ระยะเวลาไม่นาน นั่นคือความเป็นจริงที่ประจักษ์แจ้งแก่ตาของตนเอง

หลังจากวันนั้นกุลยาก็หันกลับมาดูข่าวในพระราชสำนัก และเริ่มศึกษาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่พระองค์ทรงริเริ่มเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

คำว่านักการเมืองยื่นปลา พระราชายื่นเบ็ด ที่มีคนเคยพูดไว้ ไม่ผิดจากสิ่งที่เธอได้พบเห็นเลย พระองค์ทรงสอนให้คนไทยได้ยืนบนลำแข้งตัวเอง พึ่งพาตนเองได้ และพึงพอใจในสิ่งที่มี

เธอเห็นพระองค์ท่านทรงงานหนัก พระบาทของพระองค์ย่ำไปแล้วทุกตารางนิ้วบนผืนแผ่นดินไทย ตั้งแต่เธอยังไม่รู้ความ แม้อากาศจะร้อน แดดแรงจัดที่แผดเผา ฝนตกน้ำท่วม พระองค์ก็ยังทรงงานอย่างสม่ำเสมอตลอด ๗๐ ปีแห่งการครองราชสมบัติ ทรงใช้เวลาทุกวินาทีทุ่มเทสร้างรากฐานให้กับประชาชนได้อยู่ดีกินดี

ในฐานะประชาชนธรรมดา ผู้หญิงวัยกลางคนคนหนึ่งคงจะตอบแทนความดีของพระองค์ท่านได้ยากนัก นอกจากนำหลักคำสอนของพระองค์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เธอชวนพ่อไปเรียนปลูกข้าว เรียนการเผาถ่าน บ้านเธอมีที่ดินที่เพชรบูรณ์ พ่อได้นำความรู้ที่ศึกษามาไปทำแปลงนาเล็ก ๆ ปลูกผัก เลี้ยงปลา มีเครื่องสีข้าวเอง ข้าวเปลือกที่ได้จากการสีข้าวก็นำมาเลี้ยงหมู เลี้ยงปลา ชีวิตของพ่อและแม่ที่เพชรบูรณ์สงบสุข สบายขึ้นมาก

ส่วนเธอที่อยู่ในเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพฯ ก็ปฏิบัติตนง่าย ๆ คือหมั่นทำความดี สิ่งใดที่ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้ เธอพร้อมเสมอ ตั้งใจว่าจะไม่ขอทำงานกับองค์กรที่ต้องจ่ายเงินใต้โต๊ะ บ้านที่อยู่ก็ปลูกต้นไม้เอาไว้เป็นร่มเงา ปลูกผักไว้ทำอาหารกินเอง

เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ปีก่อน กุลยาใส่เสื้อสีเหลืองไปรอรับเสด็จพระองค์ท่านเหมือนที่ผ่านมา แต่เมื่อถึงวัดพระแก้ว สำนักพระราชวังแถลงข่าวว่าในหลวงไม่เสด็จฯ ทรงพักรักษาพระวรกายอยู่ ณ โรงพยาบาลศิริราช ฟังแล้วก็รู้สึกใจหาย จากนั้นเธอและคนอื่น ๆ ก็มุ่งตรงไปสวดมนต์ที่ลานสมเด็จพระราชบิดา โรงพยาบาลศิริราช หวังเพียงให้พระองค์ทรงรับรู้ว่าที่ผู้คนมารวมตัวกันมากมายก็เพราะความรักและเทิดทูนพระองค์ท่าน

วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เธอก็เหมือนกับคนไทยทุกคนในประเทศ รู้สึกเหมือนใจจะขาด นอนไม่หลับ ร้องไห้อยู่หลายคืน ชีวิตเหมือนขาดสิ่งยึดเหนี่ยว อยากให้ความเป็นจริงเรื่องนี้คือฝันร้าย แต่มันก็เป็นไปไม่ได้ เมื่อเราทุกคนต่างมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ชีวิตจึงต้องดำเนินต่อไปให้ได้

เธอตั้งใจว่าจะขอใช้ชีวิตที่เหลือเพื่อทำความดี ให้สมกับที่เกิดในแผ่นดินรัชกาลที่ ๙

ตามรอย “ครู” ของแผ่นดิน

กาญจนา พ.

ความทรงจำที่ **ผศ.ดร.ลาวัณย์ สังขพันธานนท์** อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไม่เคยลืม คือการได้เข้าเฝ้าฯ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในหลายช่วงวัยของชีวิต

ครูภาษาไทยตาคม ร่างเล็กบางคนนี้เข้าเฝ้าฯ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ครั้งแรกขณะเรียนที่วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก) โดยวิทยาลัยเกณฑ์นักศึกษาไปเฝ้าฯ รับเสด็จ ขณะนั้นเธออายุประมาณ ๑๗-๑๘ ปี ในหลวงรัชกาลที่ ๙ จะเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ซึ่งอยู่คนละฝั่งกับที่เธอเรียน สถานที่นั่งรอรับเสด็จทำเป็นปะรำง่าย ๆ ใช้ไม้ไผ่มุงด้วยทางมะพร้าว

“เราเป็นนักศึกษาตัวเล็กกว่าเพื่อน เขาเลยจัดให้นั่งข้างหน้า ในหลวง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนฯ เจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณ์ เสด็จฯ มากันหลายพระองค์ ส่วนสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เสด็จฯ ด้วยหรือเปล่า จำไม่ได้ ตอนนั้นประมาณปี ๒๕๑๖ หรือ ๒๕๑๗ นี่แหละ เราเห็นในหลวงเสด็จฯ มาแต่ไกล พระองค์ทรงทักทายผู้คนที่มารอเฝ้าฯ สองข้างทาง คนเฒ่าคนแก่ก็เอาผ้าเช็ดหน้าปูให้ท่าน เราถามเขาว่า ‘เอามาปูทำไม ยาย’ ยายตอบว่า ‘ปูให้ในหลวงเดิน จะได้เป็นบุญ’

“เราก็เลยทำตามบ้าง เอาผ้าเช็ดหน้าผืนเล็ก ๆ มาปู พอในหลวงทรงพระดำเนินมาใกล้ ห่างจากเราแค่ ๕ เมตร เรารู้สึกบอกไม่ถูก คงปีติ ดีใจ ตื้นตันใจ มีแต่น้ำตาที่ไหลออกมาชนิดที่ห้ามไม่ได้ ร้องจนสะอื้น พระองค์ท่านทรงเห็นเด็กนั่งร้องไห้ ท่านก็ทรงพระดำเนินจากฝั่งโน้นมาฝั่งนี้ที่เรานั่งอยู่ ท่านมาถึงก็ประทับยืนอยู่ข้างหน้า ห่างกันแค่ ๖ นิ้ว แต่ท่านไม่เหยียบผ้าให้นะ ท่านก็เอาพระหัตถ์วางบนหัว แล้วบอกว่าไม่ต้องร้องนะ ตอนนั้นขนลุกไปทั้งตัว นั่งพนมมือไหว้ มองท่าน น้ำตาก็ไหล แล้วท่านก็ทรงพระดำเนินไป

"สมเด็จพระราชินี สมเด็จพระเทพรัตนฯ เจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณ์ ทรงพระดำเนินตามมาก็ทรงมองเราทุกคน เพราะตรงนั้นไม่มีใครร้องไห้ มีแต่เราคนเดียว อาจจะเพราะดีใจเพราะในชีวิตนี้ไม่เคยเห็นเจ้ามาก่อน ท่านทรงพระดำเนินไปเราก็มองจนลับตา เพื่อน ๆ ก็เข้ามาพูดว่า 'ต้อย เธอโชคดีมากเลยในหลวงจับหัวเธอด้วย' เป็นเรื่องที่เราดีใจมาก กลับมาวันนั้นก็มาเล่าให้พ่อแม่ ให้ทุกคนฟัง ทุกคนก็บอกว่าในหลวงท่านใจดี เมตตามาก แค่ท่านบอกว่าไม่ต้องร้องนะ เราก็ปลื้มใจจนขนลุกแล้ว เสียดายยุคนั้นไม่มีใครถ่ายรูปไว้"

การเข้าเฝ้าฯ ครั้งที่ ๒ เป็นแค่ช่วงสั้น ๆ ตอนเธอรับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระหัตถ์ แต่หลังจากนั้นอีกไม่กี่ปีถัดมา ครูลาวัณย์ นักศึกษาปริญาโท จาก มศว. พิษณุโลก ก็ได้รับเสด็จใกล้ชิดในพระบรมมหาราชวังอีกครั้งด้วยความบังเอิญ

"ปี ๒๕๒๕ เรากำลังเรียนปริญญาโท อาจารย์ให้นักศึกษามาหาซื้อหนังสือที่กรุงเทพฯ พอวันหยุดช่วงเข้าพรรษา เราก็ลามาก่อน ๒ วัน ตอนนั้นเรียนด้วยกันกับอาจารย์ธัญญา (สังขพันธานนท์) เราก็มาเป็นเพื่อนกัน ๒ คน เราเป็นคนใกล้วัด เพราะพ่อเป็นมหาเก่า ตอนเป็นครู ทุกเช้าวันพระเราก็ขับมอเตอร์ไซค์ไปถวายข้าวพระก่อน แล้วค่อยมาสอน นี่เป็นวันเข้าพรรษา เราก็รู้สึกว่าต้องไปวัด เพราะเป็นวันทำบุญใหญ่ บอกเพื่อนว่าจะไปถวายสังฆทานที่วัดอินทร์

"เรามีความชอบวัดพระแก้วมาก เพราะตอนเรียนปริญญาตรี เราเรียนจากตำรามารู้หมดว่าอะไรเป็นอะไรในวัดพระแก้ว แต่ยังไม่เคยไปดูของจริงเลย ก็บอกเพื่อนว่าฉันจะไปวัดพระแก้ว ถึงเราจะเรียนมาแล้ว แต่ก็ลืมไปว่าวันนั้นจะเป็นวันเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต ตกบ่ายเราไปถึงเขาก็ไม่ให้เข้าไปข้างในแล้ว แต่มีคนมาบอกว่าถ้าจะเข้าเฝ้าฯ ให้ไปนั่งรอที่ระเบียงแก้วได้ เราก็ไปนั่งรอ เราไปก่อนก็ได้นั่งแถวหน้า พอพระองค์ท่านเสด็จฯ มาถึงท่านก็ทรงรดน้ำมนต์ให้เต็มหัวเลย หอมมาก ๆ ครั้งนี้เราได้กราบแทบพระบาทและถวายเงินด้วย เพราะทุกคนจะถือสตางค์ชูไว้ ในหลวงทรงรับเงินที่เราถวายไปใส่ถุง ตอนนั้นถวายไป ๑๐๐ บาท พระองค์ท่านทรงนำเงินนี้ไปบูรณะวัดพระแก้ว เป็นครั้งสุดท้ายที่ได้เฝ้าฯ ใกล้ชิด หลังจากวันนั้นก็ได้เห็นพระองค์ทางโทรทัศน์เสมอ

"พอวันที่พระองค์ท่านสวรรคต คิดอะไรไม่ออก ไปไม่ถูกเลย วันนั้น อาจารย์ธัญญา (ไพฑูรย์ ธัญญา) มางานสัปดาห์หนังสือ นักเขียน ๕-๖ คนกำลังกินข้าวอยู่ด้วยกัน พอนายกรัฐมนตรีประกาศว่าในหลวงสวรรคต ก็นั่งเขียนกลอนกันที่ศูนย์ประชุมสิริกิติ์ เราเขียนได้ ๔ วรรคแค่นั้นก็ร้องไห้ ที่เสียดายมากคือไม่ได้อยู่ดูการถ่ายทอดเชิญพระบรมศพกลับเข้าพระบรมมหาราชวัง"

...เราบอกเสมอว่าพวกเธอจะต้องออกไปเป็นครู ต้องไปสอนคน ถ้าสอนผิดก็ผิดไปตลอด นี่คือสิ่งที่เราเน้นย้ำ ครูต้องสอนคนทั่วไปให้เป็นคนดี ให้เป็นคนที่ทำประโยชน์ ถ้าครูเลว ทุกอย่างก็เลวหมด ถ้าแม่พิมพ์บิดเบี้ยวงานที่ออกมาก็บิดเบี้ยวหมด เราจึงต้องพยายามสอน พยายามให้ลูกศิษย์ได้สำนึกในสิ่งเหล่านี้

อาจารย์ต้อยเรียนจบวรรณคดี มีความชอบวัด วัง เป็นพิเศษ เมื่อเป็นครูในมหาวิทยาลัยจึงขอสอนวิชานี้เอง และเริ่มพานักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมาชมวัดและวังช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากสำนักพระราชวังพาเยี่ยมชม ในปีนี้ก็เช่นกัน แต่การชมวัดและวังคราวนี้ต่างไปจากเดิม เพราะในพระบรมมหาราชวังกำลังมีพิธีจัดงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

"เริ่มพานักศึกษามาชมวัดและวัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เด็ก ๆ ได้ดูถึงท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท หลังจากปีนั้นก็พาเด็กมาชมตลอดมา เปิดเทอมปีที่ผ่านมา เราก็จองรถจองอะไรไว้ เพราะตั้งใจจะพาเด็ก ๆ มาเยี่ยมชมวังกลางเดือนตุลาคม แต่ในหลวงสวรรคตก่อน ทางสำนักพระราชวังก็บอกว่าถ้าจะพามาก็ได้ แต่ทางสำนักพระราชวังวุ่นวายเรื่องพระบรมศพ จะดูได้ก็แค่ตัวโบสถ์วัดพระแก้ว ในพระบรมมหาราชวัง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระที่นั่งอัมรินทรวินิจฉัยก็จะไม่ได้ดู

"ตัดสินใจบอกนักศึกษาว่า เราจะไม่ได้เข้าชมพระที่นั่งจักรีฯ แต่จะได้เข้ากราบพระบรมศพในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ช่วงไม่กี่นาทีที่อยู่ในนั้นดูให้หมด ที่จะได้เห็นแน่ ๆ คือเครื่องราชกกุธภัณฑ์ที่เขาเอามาตั้ง และที่สำคัญที่สุดคือเราได้กราบลาพระองค์ ได้ถวายความอาลัย แล้วก็จะได้ดูพระบรมโกศทองคำ ดอกไม้ไหว พระนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระพิธีธรรมต่าง ๆ แล้วก็ถามเขาว่าลำบากหน่อย จะไปกันไหม ออกเดินทางจากมหาวิทยาลัย ๓ ทุ่ม ตี ๔ ต้องไปเข้าคิวที่สนามหลวง พวกเธอจะไหวไหม โชคดีที่รุ่นนี้ลงทะเบียนเรียนแค่ ๑๗ คน เด็ก ๆ ก็บอกว่าไป เราก็สั่งเด็กให้แต่งตัวให้เรียบร้อย"

น่าแปลกใจที่นักศึกษาไม่บ่นเลย มาถึงตี ๔ ก็เข้าแถวรอ ได้ขึ้นกราบตอน ๑๐ โมงเช้า พอลงจากกราบแล้วเด็ก ๆ ก็ได้กินไข่ต้ม ๑ ลูกที่ทหารเอามาแจก เมื่อถามว่าไม่มีน้ำหรือ เขาบอกให้ไปหาเอาข้างหน้า วันนั้นเธอยังเห็นคนมาเป็นกลุ่มก็มี บางคนยังนั่งร้องไห้อยู่เลย นักศึกษาอดทนมาก เพราะวันนั้นเจอทั้งฝน ทั้งแดด พอลงมา นักศึกษาบอกว่าชีวิตพวกหนูแค่นี้ก็พอแล้ว ถ้าอาจารย์ไม่พามา พวกหนูก็ไม่มีทางได้มา

"พอได้ข่าวว่าในหลวงสวรรคต ก็ตัดสินใจแล้วว่ายังไงก็ต้องไปกราบพระบรมศพให้ได้สักครั้งหนึ่ง เพราะอาจเป็นครั้งสุดท้าย เราไม่แน่ใจว่าวันถวายพระเพลิง เราจะว่างมาหรือเปล่า"

อาจารย์ท่านนี้เป็นครูด้วยหัวใจ มีพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ตรัสเกี่ยวกับครูไว้ว่า "เป็นครูหรือ ถ้าเป็นครูก็ฝากเด็กด้วยนะ สอนให้เขาเป็นคนดี" เป็นแนวทางที่ยึดถือมาตลอด และยังส่งต่อพระราชดำรัสนี้ไปยังนักศึกษาที่จะจบออกไปเป็นครู เธอเคี่ยวเข็ญนักศึกษาเพื่อหวังให้ผู้ที่จะจบออกไปเป็นครูต้องเป็นครูที่มีคุณภาพ ไม่สอนสิ่งที่ผิด ๆ ให้กับนักเรียนของตน เพราะครู ๑ คน สอนเด็กปีละเป็นร้อย ๆ คน ถ้าสอนผิดประชากรของประเทศก็จะรับรู้ในสิ่งผิด ๆ

"เด็กสมัยนี้มักจะคิดว่าเขาเป็นจุดศูนย์กลาง โลกหมุนรอบตัวเขา อย่างนี้เราต้องคอยนำ เราสอนเด็กที่จะจบไปเป็นครูว่า 'เป็นครูผิดไม่ได้ ครูสอนผิด ๑ คน สอนเด็ก ๔-๕ ห้องห้องละ ๔๐ คน ปีหนึ่งครูสอนเด็กผิดปีละ ๒๐๐ คน ใครจะตามไปแก้ ครูจึงต้องเคี่ยวเข็ญเธอมากกว่าเพื่อน' เด็กก็จะบ่นว่าทำไมครูเคี่ยวจัง วิชาอื่นไม่เห็นครูเคี่ยวเข็ญเขาขนาดนี้ เราบอกเสมอว่า 'พวกเธอจะต้องออกไปเป็นครู ต้องไปสอนคน ถ้าสอนผิดก็ผิดไปตลอด' นี่คือสิ่งที่เราเน้นย้ำ ครูต้องสอนคนทั่วไปให้เป็นคนดี ให้เป็นคนที่ทำประโยชน์ ถ้าครูเลวทุกอย่างก็เลวหมด ถ้าแม่พิมพ์บิดเบี้ยว งานที่ออกมาก็บิดเบี้ยวหมด เราจึงต้องพยายามสอน พยายามให้ลูกศิษย์ได้สำนึกในสิ่งเหล่านี้"

ครูท่านนี้บอกนักศึกษาของเธอเสมอว่าให้ดูในหลวงรัชกาลที่ ๙ เป็นแบบอย่าง พระองค์ทรงทำเพื่อประชาชน ๗๐ ล้านคน ดูแลประชาชนที่เดือดร้อน ดูแลทุกข์สุขของพสกนิกร ฝนตก น้ำท่วม น้ำแล้ง ฯลฯ สารพัด เมื่อเป็นครูก็ต้องดำเนินรอยตามพระราชดำรัสของพระองค์ท่าน คือต้องสอนเด็กให้เป็นคนดี

Mue Bon กราฟฟิตี้

กาญจนา พ.

ชายหนุ่มผู้นี้ให้เราเรียกเขาว่า Mue Bon อันเป็นชื่อที่คนในแวดวงศิลปะรู้จัก

ศิลปินสตรีทอาร์ตชาวไทยวัย ๓๔ ปีผู้นี้เดินทางไปพ่นสีสเปรย์มาแล้วหลายประเทศ ในช่วงแรกที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต เขาได้วาดพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระองค์ท่านบนกระดาษสีขาว นำไปแปะติดบนสังกะสี บ้านเช่าร้าง ภาพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชครั้งยังทรงพระเยาว์ ขณะทรงปั่นจักรยานที่ปะติดบนกำแพงสังกะสีหน้าร้านก๋วยเตี๋ยวเรือแป๊ะจั๊ว ใกล้ตลาดคลองเจ็ด จ.ปทุมธานี เป็นจุดความสนใจให้ผู้คนที่ผ่านไปผ่านมาในแถบนั้นได้แวะเวียนมาชื่นชม และถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึก

"บ้านผมอยู่สลัม ฝั่งธนฯ แถวเจริญนคร ผมโตมาในละแวกนั้น ชีวิตเหมือนละคร ผมอยู่ในพื้นที่ของคุณหมอคนหนึ่ง ผมรู้จักกับลูกคุณหมอ เขาชวนผมไปเล่นที่ห้อง เขามีหนังสือเยอะ ผมชอบหนังสือการ์ตูน ตอนนั้นยังเด็กมากอ่านไม่ได้ ดูแต่รูป อยากให้คนอื่นอ่านก็ไม่มีใครอ่านให้ฟัง แม่ก็เลยยื่นหนังสือ ก ไก่ ข ไข่ ให้ ผมอ่านหนังสือเป็นตั้งแต่ตอนนั้น เพราะอยากเข้าใจการ์ตูน

"ผมชอบวาดรูป วาดจนเห็นกราฟฟิตี้ ก็เริ่มพ่นสีสเปรย์ ฮิตมาก แม่ยกห้องแรกในชีวิตให้ผม สิ่งแรกที่ผมทำก็คือเข้าไปพ่นสีสเปรย์ ทุกบ้านที่ผมย้ายเข้าจะมีสีสเปรย์ที่ผมพ่นไว้ตั้งแต่เด็ก นั่นแหละคือชีวิตที่ผมเริ่มจับสีสเปรย์ครั้งแรก"

ชายหนุ่มเลือกเรียนศิลปะที่อาชีวะศึกษาธนบุรี ทำให้ได้อยู่กับโลกศิลปะที่ตนชื่นชอบอย่างจริงจัง ได้ค้นหาว่ากราฟฟิตี้คืออะไร สมัยนั้นยังไม่มีอินเทอร์เน็ต มีแต่ห้องสมุด เมื่อได้ศึกษาก็พบว่ากราฟฟิตี้ก็คืองานเด็กซ่างบ้านเรานี่เอง

"มันก็คือการแสดงอัตตาตัวตนที่เกิดจากแรงกดดันของสังคม บริบทใกล้เคียงกันมาก แต่ของเมืองนอกเขาสร้างสรรค์กว่า เด็กไทยเราอาจจะไม่ครีเอทีฟเท่ากับเขา"

เจ้าตัวบอกว่าที่วาดพระบรมสาทิสลักษณ์ของในหลวงในห้วงที่ในหลวงเสด็จสวรรคต เป็นเพราะแม่รักในหลวง ตนเรียนศิลปะวาดรูปมา ๑๐-๒๐ ปี แม่ไม่เคยชื่นชอบผลงานของลูกชายขนาดนี้ เมื่อแม่ได้เห็นภาพในหลวงที่ตนวาด แม่บอกให้ตนอัดรูปพระบรมสาทิสลักษณ์มาให้เดี๋ยวนั้น คงเป็นเพราะในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงอยู่ในหัวใจคนทุกคน ทุกชนชั้นวรรณะ กล่าวง่าย ๆ คือในหลวงเป็นเสมือนพ่อของทุกคน

"ที่ผมเลือกแสดงงานในพื้นที่ตรงนี้ เพราะว่าผมชื่นชอบถนนนี้ คนจะขับโรลสรอยซ์ราคาสัก ๗๐ ล้าน หรือว่าจะขี่จักรยานคันละ ๗๐๐ ก็ต้องผ่านถนนเส้นนี้ ยืนมองอยู่จุดเดียวกัน พื้นที่ตรงนี้สวยงามมาก ผมขับรถผ่าน เห็นสังกะสีผุ แล้วมาเจอกำแพงสังกะสี ผมเลี้ยวรถจอดลงมาดูกำแพงนี่แหละ มันใช่ทุกอย่าง ผมถ่ายรูป คิดงาน...หารูปก็เจอรูปในหลวงทรงจักรยาน เลยวาง Process ล้ออยู่ที่พื้น Reality ดี มีคำว่ารักอยู่ในนั้นอีก มันใช่เลย ผมไม่รู้ใครเป็นเจ้าของที่ ผมไม่สนใจ ผมวาดภาพในหลวงตอนทรงพระเยาว์อยู่ตรงนั้น กำแพงตั้ง ๑๐๐ กว่าปี พระองค์ท่านครองราชย์มาตั้ง ๗๐ ปี แล้วตรงนั้นคือคลองที่รัชกาลที่ ๕ ตัดไว้ให้ ประวัติศาสตร์อยู่ตรงนั้น ถ้าเราพ่นสเปรย์ลงสังกะสีไม่ได้ มันยาก ผมก็คิดว่าจะต้องวาดเป็นโปสเตอร์ แล้วเอาไปแปะ ผมวาดอยู่ ๒ วัน แปะภายใน ๒ วัน"

เจ้าตัวบอกว่าตนเป็นศิลปินข้างถนน ยืนยันในอุดมการณ์ว่าทำงานข้างถนน ใครจะมองว่ากระจอกงอกง่อย ไม่สนอยู่แล้วเพราะผมมีความสุขที่ได้นั่งคุยกับยาย ป้า ขายก๋วยเตี๋ยว ได้เห็นทุกคนเซอร์ไพรส์ สังคมที่เจอมันเพียว ทำงานให้กับคนที่เขาเห็นค่า ทำให้กับชุมชนให้เขารู้สึกว่าศิลปะมันเกี่ยวข้องกับเขาจริง ๆ แม้จะไม่มีค่าสักบาทเดียว แต่เขาจะดูแลรักษามันด้วยหัวใจ เพราะมันคือส่วนหนึ่งของประสบการณ์ของเขา ผมพยายามที่จะให้สังคมไทยได้รับรู้ความรู้สึกนี้

พวกเขาเป็นเจ้าของแกลเลอรี เขาจะมีหน้าที่เป็นแกลเลอรีลิสต์ เป็นคนแนะนำงานศิลปะเพราะเขาเป็นเจ้าของพื้นที่ เขาจะรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของงาน แล้วเขาก็จะภูมิใจที่ได้อธิบายงานนั่นแหละคือสิ่งที่ผมจะทำทุกพื้นที่ในประเทศไทย ผมตระเวนตั้งแต่หาดใหญ่ ยันเชียงราย ออกไปพม่า

การทำความดี ก็แค่เราทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด ผมทำหน้าที่ของผมให้ดีที่สุด ซื่อตรง ซื่อสัตย์ กับความคิด นั่นคือสิ่งที่ผมพยายามจะแสดงออก ถึงแม้จะดูเป็นตัวตลกหรือเป็นอะไรก็แล้วแต่ ทำไมต้องทำให้ประหลาดกว่าคนอื่น ทำไมต้องทำ...ก็เพราะผมมีความคิด ผมต้องซื่อสัตย์ในความคิดของผม เชื่อมั่นในอุดมการณ์ของผมคนแรกก่อนที่จะให้คนอื่น เชื่อความคิดผม

ผมคิดจะให้คนไทยรวมตัวกันวาดพระบรมฉายาลักษณ์เป็นโปรเจคหนึ่งผมปิ๊งไอเดียขึ้นมา ผมจะทำโปสเตอร์ในหลวงใหญ่ ๆ ไปติดสะพานหัวช้างที่เป็นตึกดำ ที่มีงานของปลากับงานเล็กซ์เฟสโชว์อยู่ ที่มีสีดำเป็นเลข ๙ อันนั้นรุ่นพี่ผมทำ สำหรับคนทำงานศิลปะ มันยังไม่มีพลัง

ผมจะทำโปสเตอร์ในหลวงไปแปะ แต่ผมจะทำเป็นจิ๊กซอว์เป็นชิ้น ...สมมุติว่ารูปในหลวงเป็นสี่เหลี่ยม ผมจะตัด สมมุติว่ามี ๕๐ ส่วน ผมจะร่างทุกอย่างเรียบร้อยด้วยดินสอ แล้วผมก็จะส่งไปทุกที่ในประเทศไทยให้ทุกคนช่วยเขียนลงสีลงไปในนั้น เพราะจะมีแค่ขาวกับดำ เทา ดำ ขาว ขาวไม่ต้องเขียน เขียนแค่เทากับดำ

แล้วผมก็จะเอากลับมาที่กรุงเทพฯ เพื่อติดที่กำแพงนั้น เพื่อเป็นภาพเขียนของคนทั้งประเทศ อยู่ที่ใจกลางประเทศไทย มันไม่ใช่ภาพเขียนของผม เป็นภาพวาดของทุกคน คนไทยทุกคนได้มีส่วนร่วมในกำแพงนี้ ผมอยากจะทำให้เสร็จสิ้นปีเป็นของขวัญปีใหม่

ชายหนุ่มคนนี้มีความคิดจะสร้างงานศิลปะที่เป็นของคนไทยทุกคนที่รักและระลึกถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙ ให้ทุกคนได้มีโอกาสถวายความจงรักภักดีผ่านภาพวาดสีขาวดำที่เขาร่างขึ้น และจะจัดแสดงบนผนังอาคารบริเวณสะพานหัวช้าง ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามรอยพระบาท สู่ "บ้านหลังแรก" ของพ่อ

ตรีเดช ไชยหา

ฉันและเพื่อนร่วมเดินทางเพื่อตามรอยเสด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นเหตุการณ์ที่หาได้ยากยิ่ง โดยเฉพาะการเดินทางไปเยือนสถานที่ประสูติของพระองค์ โชคดีที่เราทั้งคู่พำนักอยู่ในสหรัฐอเมริกา การจัดตารางเดินทางไปเยือนเมืองพระราชสมภพจึงเกิดขึ้นหลังเหตุการณ์เสด็จสวรรคต ซึ่งนำความโศกเศร้าเสียใจมาสู่พสกนิกรไทยอย่างมาก โดยเฉพาะผู้คนที่ย้ายถิ่นฐานมาสร้างครอบครัวอยู่ต่างแดน เพราะไม่สามารถเดินทางกลับไปยังประเทศไทยได้ ทั้งที่ในส่วนลึก ทุกคนปรารถนาจะไปเข้าเฝ้าฯ กราบพระบรมศพเป็นครั้งสุดท้าย

คนไทยพลัดถิ่นหลายคนเป็นแม่บ้าน ทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยต่าง ๆ ถ้าหากทิ้งหน้าที่หลักเพื่อเดินทางกลับประเทศไทย อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว สิ่งที่คนไทยในต่างแดนทำได้ก็คือการส่งดวงใจร่วมส่งเสด็จพระองค์ท่าน

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ประสูติเมื่อวันจันทร์ที่ ๕ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ณ โรงพยาบาลเม้าท์ออเบิร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเสตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา หลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์เสด็จฯ เยือนดินแดนมหาอำนาจต่าง ๆ ทั้งในสหรัฐอเมริกาและยุโรป เพื่อเชื่อมสัมพันธไมตรีอันดี ในการณ์นั้น มีพระราชประสงค์ที่จะเสด็จฯ เยือนสถานที่ประสูติ ในห้องพระราชสมภพของพระองค์เอง

สามัญชนอย่างเราแค่คิดว่าจะไปเยี่ยมชมสถานที่ประสูติ ก็ยังรู้สึกตื่นเต้น พระองค์ท่านครั้งเสด็จพระราชดำเนินเยือนห้องที่ทรงมีพระประสูติกาล ณ ตึก Parsons พระองค์ตรัสว่า "เป็นความฝันที่เกิดขึ้นจริงแล้ว"

เป็นโอกาสอันดีที่ผู้เขียนและคณะเดินทางไปเยี่ยมชมอาคารที่พระองค์ท่านมีพระประสูติกาลในวันจันทร์ที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ นับเป็นการย้อนรอยประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง การเดินทางไปเยือนเมืองพระราชสมภพในครั้งนี้นับว่าเป็นโชคดีและโอกาสพิเศษ เนื่องจากมีพสกนิกรผู้จงรักภักดีสองคนร่วมเดินทางไปด้วยกัน

ชุติมณฑน์ (ไชยฉอุ่ม) แบล็คสมิธ หรือมุก คือหนึ่งในผู้ร่วมเดินทางในครั้งนี้ เธอได้ยึดหลักแนวทางการดำเนินชีวิตจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ อย่างมาก รวมถึงการเล่นดนตรี ในวันที่ตัวแทนคนไทยในวอชิงตันจัดพิธีถวายพวงมาลาเล็ก ๆ เธอได้ใช้ความสามารถด้านการดนตรีขับกล่อมผู้คนด้วยบทเพลงพระราชนิพนธ์

พี่มุกมีภาระหน้าที่ทั้งทางบ้านและการเรียน แต่ก็ตั้งใจเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลกว่าหลายพันไมล์ เพื่อมาร่วมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทร-มหาภูมิพลอดุลยเดช การเดินทางครั้งนี้จึงเป็นการเดินทางที่เรียกได้ว่าต้องใช้หัวใจแห่งความจงรักเป็นที่ตั้ง

ผู้หญิงที่มีพื้นเพเป็นคนจังหวัดสุพรรณบุรี ย้ายถิ่นฐานมาแต่งงานกับชายชาวอเมริกันอยู่กินกันมาหลายสิบปีแล้ว มีลูกชายวัยกำลังซนสองคน มีหน้าที่หลักคือการดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน การอยู่ดีมีสุขของคนทุกคน เวลาที่เหลือก็สมัครลงเรียนวิชาการดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านที่เธอมีความชอบและสนใจอยู่แล้ว

ในวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ชะตาชีวิต” เป็นบทเพลงที่สามารถสะท้อนชีวิตที่จำต้องจากบ้านมาแดนไกลพลัดถิ่นมายังประเทศที่ไม่คุ้นเคย

พี่มุกและผู้เขียนใช้เวลาร่วม ๖ ชั่วโมงบินข้ามคนละฝั่งประเทศ มาเยือนเมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเสตส์ อันเป็นเมืองเล็ก ๆ ที่ติดกับเมืองใหญ่อย่างบอสตัน การเดินทางครั้งนี้เป็นการเดินทางฉายเดี่ยวครั้งแรกของเราทั้งคู่ พี่มุกอายุ ๔๙ แล้ว เป็นพี่สาวคนโตสุดของคณะเดินทางในครั้งนี้

ในวัยเด็กเธอแทบจำพ่อบังเกิดเกล้าไม่ได้เลย เพราะพ่อเสียชีวิตตั้งแต่เธออายุเพียง ๓ ขวบ แม่จึงต้องรับบทเป็นทั้งแม่และพ่อในเวลาเดียวกัน ทุกเย็นหลังเลิกเรียน สมาชิกในบ้านทุกคนจะนั่งล้อมวงกินข้าวกันพร้อมหน้า

“ตอนเด็ก ๆ ที่บ้านเรามีโทรทัศน์ขาวดำ แม่ก็จะเป็นคนเปิดประเด็น เรียกความสนใจจากลูก ๆ ให้หันไปมองโทรทัศน์ตอนมีข่าวในพระราชสำนัก และยังสั่งสอนให้ลูกทุกคนรักในหลวงให้มาก ๆ ...ข่าวพระราชวังมาแล้ว...เสียงแม่ยังก้องอยู่ในหัว ทุกคนในบ้านก็จะดูอย่างสนใจว่าพระองค์ท่านไปไหน ทำอะไรบ้างในแต่ละวัน เราจึงเติบโตมาด้วยความรู้สึกเหมือนพระองค์ท่านเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ได้เห็นภาพบรรยากาศแต่ละพื้นที่ในประเทศไทยที่พระองค์เสด็จฯ ไปด้วย”

พี่มุกเล่าให้ฟังว่ามีพี่น้องทั้งหมด ๔ คน เมื่อพ่อเสียชีวิต ทุกคนมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เป็นแบบอย่างของความดีงาม นอกจากคำสอนเรื่องการปฏิบัติตนในฐานะลูกผู้หญิงที่เหมาะควรจากแม่แล้ว ในทุกปี หรือในวาระต่าง ๆ สื่อหลายแขนงจะถ่ายทอด ตีพิมพ์พระราชดำรัส พระบรมราโชวาทของในหลวงอยู่เสมอ พระราชดำรัสที่ยังตราตรึง เป็นหลักยึดปฏิบัติของเธอมาจนถึงทุกวันนี้คือ "ทำสิ่งใดอย่าหวังผลตอบแทน ขอเพียงได้ทำแล้วมีความสุข"

เมื่อรู้ข่าวการเสด็จสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เธอรู้สึกเศร้าโศกมาก "ใจหล่นไปอยู่ที่ตาตุ่มเลยค่ะ เพราะเราไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าพระองค์จะจากไป" น้ำเสียงระหว่างคั่นประโยคนั้นเริ่มสั่นเครือ น้ำตาไหลเอ่ออาบสองแก้มอย่างหยุดไม่ได้ เสียงสะอื้นของเธอปลุกให้เราทั้งคู่รู้ว่าพระองค์ท่านทรงจากพวกเราไปแล้วจริง ๆ แม้จะรับรู้ว่าการเกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นสัจธรรมชีวิตตามที่สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้เมื่อสองพันกว่าปี แต่พี่มุกก็ยังทำใจไม่ได้

เมื่อได้ยินข่าว เธออยากบินกลับประเทศไทยทันที เพราะเชื่อแน่ ๆ ว่าพี่น้อง รวมถึงแม่ต้องเศร้าโศกมาก ๆ แต่ก็ไม่อาจทิ้งหน้าที่ รวมถึงภาระการเลี้ยงดูลูก ๆ ไปได้ ต้องรอจนสามีผู้เป็นนักลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ค่อยว่างภาระในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี จึงจะได้กลับมาเมืองไทย

เหตุการณ์เล็ก ๆ ที่พี่มุกประทับใจมีอยู่ว่า วันหนึ่งสามีเดินเข้ามาปลอบและถามว่าเธอจะต้องถอดสายรัดข้อมือที่จารึกถ้อยคำว่า Long Live the King สีเหลืองที่ใส่ประจำออกไหม ในเมื่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคตแล้ว แต่เธอยังคงยืนยันจะใส่ไว้ต่อไป เป็นการตอกย้ำว่า คุณความดีของพระองค์จะยังคงตราตรึงอยู่ในดวงใจของคนไทยเล็ก ๆ เช่นเธอไม่เสื่อมคลาย

"เรามีในหลวงเป็นแบบอย่างของหัวหน้าครอบครัวที่ดี ทรงมีรักเดียวใจเดียว และรักครอบครัว รักประชาชน รักทุกคน ไม่ว่าจะดีหรือร้าย ท่านรักหมด ทรงให้อภัยทุกคน คนไทยเราอยู่ได้ด้วยดีทุกวันนี้ก็เพราะเรามีพระมหากษัตริย์ที่ดี มีพระปรีชาสามารถ เราไม่เคยเป็นเมืองขึ้นของใคร อยากให้ทุกคนได้ศึกษาพระราชกรณียกิจพระองค์ท่าน ยึดมั่นในพระราชดำรัสเรื่องความสุข ความปรองดองของคนในชาติไว้"

เป็นคำกล่าวจากใจคนไกลบ้าน ที่ยังคงจงรักภักดีต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ อย่างไม่เสื่อมคลาย

ชะตาชีวิต

นกน้อยคล้อยบินมาเดียวดาย
...คิดคิดมิวายกังวลให้หม่นฤทัยหมอง
ขาดมวลมิตรไร้คนสนิทคู่เคียงครอง
หลงใหลหมายปองคนปรานี
...ขาดเรือนแหล่งพักพำนักนอน
ขาดญาติบิดรและน้องพี่
บาปกรรมคงมี จำทนระทม

...ท้องฟ้าสายัณห์ตะวันเลือน
...แสงลับนับวันจะเตือนให้ใจต้องขื่นขม
หากเย็นลงฟ้าคงยิ่งมืดยิ่งตรอมตรม
ชีวิตระทมเพราะรอมา
...จวบจันทร์แจ่มฟ้านภาผ่อง
เฝ้ามองให้เดือนชุบวิญญา
สักวันบุญมา ชะตาคงดี

นกน้อยคล้อยบินมาเดียวดาย
...คิดคิดมิวายกังวลให้หม่นฤทัยหมอง
ขาดมวลมิตรไร้คนสนิทคู่เคียงครอง
หลงใหลหมายปองคนปรานี
...ขาดเรือนแหล่งพักพำนักนอน
ขาดญาติบิดรและน้องพี่
บาปกรรมคงมี จำทนระทม

...ท้องฟ้าสายัณห์ตะวันเลือน
...แสงลับนับวันจะเตือนให้ใจต้องขื่นขม
หากเย็นลงฟ้าคงยิ่งมืดยิ่งตรอมตรม
ชีวิตระทมเพราะรอมา
...จวบจันทร์แจ่มฟ้านภาผ่อง
เฝ้ามองให้เดือนชุบวิญญา
สักวันบุญมา ชะตาคงดี

บทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

“ชะตาชีวิต”

ตรีเดช ไชยหา

ในวันฝนพรำ ทางฝั่งตะวันตกของประเทศสหรัฐอเมริกา ใจกลางเมืองหลวง กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ผมได้พบกับพี่มณีฉัตร คงผล และสามีชาวอเมริกันของเธอ เป็นการพบกันในวันแห่งความสูญเสียครั้งใหญ่หลวงของคนไทยทั้งแผ่นดิน

พี่มณีอยู่ในวัย ๔๒ เธอเกิดมาในปีที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ยังมีพระพลานามัยสมบูรณ์ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยือนพสกนิกรตามจังหวัดต่าง ๆ อยู่เสมอ เธอทราบข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ เช่นเดียวกับคนไทยทั่วไป

สาวใหญ่ผู้นี้เป็นลูกสาวคนสุดท้องจากพี่น้องหญิงล้วนทั้งหมด ๕ คน ได้รับการบ่มเพาะนิสัยรักการอ่านมาจากพ่อผู้รับราชการครูในโรงเรียนประจำอำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พ่อก็เสียชีวิต นับเป็นความสูญเสียอันใหญ่หลวงครั้งแรก และเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ในปีถัดมา ความสูญเสียครั้งใหญ่ที่นำความเศร้าโศกเสียใจมาสู่เธอและคนไทยทั่วโลกก็เกิดขึ้น

เราสองคนวางแผนเดินทางไปเยือนเมืองพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ด้วยกัน ก่อนวันเดินทาง สามีของพี่มณีเกิดป่วยกะทันหัน เธอจึงบินข้ามฝั่งเกือบ ๔,๐๐๐ กิโลเมตรมาเพียงลำพัง เพราะพลังศรัทธาในพระองค์ท่าน ก่อนหน้าการเดินทาง พวกเราปรึกษาหารือกันหลายเรื่อง เนื่องจากวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สมาคมคนไทยในเมืองบอสตัน รัฐแมสซาชูเสตส์ จะจัดคอนเสิร์ตอัญเชิญบทเพลงพระราชนิพนธ์มาขับร้อง เป็นการสดุดีในหลวงรัชกาลที่ ๙ และเย็นวันที่ ๕ ธันวาคม จะร่วมกันจุดเทียนถวายความอาลัย และรำลึกถึงพระองค์ ณ โรงพยาบาลที่ประสูติและจตุรัสคิงภูมิพล

พี่มณีเห็นความจงรักภักดีต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ จากพ่อ ตั้งแต่เธอจำความได้ พ่อจะสวดมนต์ถวายพระองค์ทุกคืน ทั้งยังปลูกฝังให้ลูกติดตามข่าวสารบ้านเมือง ทุก ๆ เช้าพ่อจะปลุกลูกสาวให้เตรียมตัวไปโรงเรียน และฟังข่าวพระราชกรณียกิจจากวิทยุ ตกค่ำก็ฟังข่าวในพระราชสำนัก

"ตั้งแต่เด็ก เราจะฟังวิทยุติดตามข่าวสาร พอโตขึ้นมาหน่อยเริ่มมีโทรทัศน์ จะเห็นภาพข่าวในหลวงเสด็จฯ ไปยังจังหวัดต่าง ๆ มากมาย พ่อก็จะสอนให้รักในหลวง ให้เห็นในสิ่งที่พระองค์ท่านทรงทำเพื่อราษฎร"

ความเชื่อมโยงที่สะท้อนให้เห็นความบังเอิญคือเรื่องการศึกษา มณีจบปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการ หรือบริหารธุรกิจ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หรือเรียกกันสั้น ๆ ว่า ม.อ. จบปริญญาโทจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

ขณะศึกษาที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในบริเวณมหาวิทยาลัยจะมีลานพระบรมรูปพระบรมราชชนก จะเรียกกันติดปากว่า "ลานพระบิดา" เวลามีกิจกรรมนักศึกษาก็จะนัดรวมตัวทำกิจกรรมร่วมกัน การเยือนเมืองบอสตัน รัฐแมสซาชูเสตส์ในครั้งนี้ เธอรู้สึกปลาบปลื้มเป็นที่สุด เพราะเท่ากับได้ย้อนรอยพระราชบิดาและในหลวงรัชกาลที่ ๙ ไปพร้อม ๆ กัน

หลังเรียนจบ พี่มณีมาทำงานในกรุงเทพฯ การใช้ชีวิตในเมืองใหญ่ทำให้รู้สึกว่าชีวิตขาดบางอย่างไป จึงมองหากิจกรรมอาสาสมัครทำ จนกระทั่งชะตาชีวิตชักนำให้มาพบรักกับหนุ่มอเมริกัน และย้ายถิ่นฐานติดตามสามีมายังสหรัฐอเมริกาในเบื้องต่อมา เหตุที่นำพาชีวิตสาวไทยมาไกลถึงอเมริกา เริ่มมาจากการนำพระราชดำรัสมาปรับใช้ในชีวิตนั่นเอง เธอยึดถือหลักใจความสำคัญของพระราชดำรัสเกี่ยวกับการทำงานเพื่อสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนเสมอมา

"พี่ชอบทำกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อส่วนรวม เวลาที่ทำงานมีกิจกรรมของบริษัทวันเสาร์อาทิตย์ และเขาต้องการจิตอาสา เราจะยกมือก่อนเลย"

ก่อนจะพบคู่ชีวิต พี่มณีอาสาสมัครเป็นวิทยากรบรรยายประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เธอเป็นอาสาสมัครตลอด ๗ ปีจนกระทั่งได้พบกับสามี

"ชีวิตเราเปลี่ยนไปในทางที่ดี เพราะการทำเรื่องดี ๆ ให้คนอื่น ทำให้เรากลายเป็นคนมีคุณค่า คุณความดีที่ได้ทำ จะจารึกอยู่ตรงนั้นตลอด"

เมื่อพูดถึงการทำความดี ทำให้เธอนึกย้อนกลับไปในวันที่ได้รับข่าวจากประเทศไทย สีหน้าเริ่มบ่งบอกถึงความเศร้าอีกครั้ง แววตาเศร้า น้ำเสียงเริ่มสั่นเครือ ในวันก่อนหน้าที่จะมีประกาศจากสำนักพระราชวังอย่างเป็นทางการ พี่มณีได้ติดต่อกับพี่สาวที่เมืองไทย พี่สาว

รายงานความคืบหน้าจนวินาทีที่มีแถลงการณ์จากสำนักพระราชวัง ทำเอาเธอร้องไห้

"พี่ขนลุกเมื่อได้ฟังแถลงการณ์สำนักพระราชวัง ร้องไห้เสียใจที่สุด แม้เราจะทำใจมานาน เพราะพระองค์ท่านประชวร แต่เราก็ยังทำใจไม่ได้ ภาพพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านทรงงาน แม้แต่ภาพพระองค์ท่านประทับรถเข็น ภาพต่าง ๆ เหล่านั้นฉายเข้ามาในหัวอย่างรวดเร็ว น้ำตาก็ไหลพรั่งพรูยากจะหยุดได้ พระองค์ท่านอยู่ในใจเราเสมอ" เธอกล่าวย้ำ

สิ่งที่พี่มณีอยากจะตอบแทนพระองค์ท่านและเจริญรอยตามคำสอนคือ การเป็นคนมีจิตอาสา เธออยากกลับมาประเทศไทยในช่วงที่มีพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระบรมศพก่อนปลายปี ๒๕๖๐ และจะทำหน้าที่มีส่วนร่วมแจกอาหาร ในเต็นท์เสบียงที่จัดตั้งขึ้น เพื่อมีส่วนร่วมในพระราชพิธีในวาระสุดท้าย เหมือนเมื่อครั้งที่พระองค์ยังทรงพระชนม์อยู่ เธอก็มักจะเข้าร่วมแสดงความจงรักภักดีในโอกาสสำคัญ

เธอได้กล่าวทิ้งท้ายแก่คนรุ่นหลังไว้ว่า นอกจากจะให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวแล้ว อีกหนึ่งสถาบันที่คนไทยควรศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและทำนุบำรุงคือ สถาบันพระมหากษัตริย์ ใช้เวลาศึกษาสิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงบำเพ็ญมาตลอดรัชกาล จะได้พบแง่คิดคำสอนและแบบอย่างที่ดีมากมาย

ตลอดระยะเวลาที่ได้คุยกับพี่มณี เพลงพระราชนิพนธ์ "ชะตาชีวิต" กังวานอยู่ในใจผู้เขียน ชีวิตของเธอในช่วงวัยเกือบ ๔๐ ได้ย้ายถิ่นฐานมายังดินแดนแห่งใหม่ที่เกี่ยวพันกับพระราชวงศ์โดยบังเอิญ เธอเกิดในรัชกาลที่ ๙ เรียนมหาวิทยาลัยที่ตั้งชื่อตามพระนามของพระบรมราชชนก เคยทำงานเป็นวิทยากรอาสาสมัครในพิพิธภัณฑ์รัชกาลที่ ๗ และทั้งสามพระองค์ล้วนมีความเกี่ยวพันกับประเทศสหรัฐอเมริกา ขณะนี้เธอได้มายืนอยู่ ณ ผืนแผ่นดินที่ทั้งสามพระองค์เคยทรงใช้ชีวิตอยู่ โชคชะตานำพาชีวิตเธอมาถึงจุดนี้ เหมือนดังบทเพลงพระราชนิพนธ์ "ชะตาชีวิต"

คนไทยคนหนึ่งจากไกลบ้านเกิดเมืองนอน แต่หัวใจก็ยังมั่นคงจงรักในรัชกาลที่ ๙ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ วันนี้เธอมาเยือนสถานที่ประสูติของพระองค์ เพื่อรำลึกถึงพระองค์ แม้จะสวรรคตแล้ว แต่ความทรงจำที่มีต่อในหลวงของปวงชนชาวไทยทุกชีวิตจะยังคงแจ่มกระจ่างอยู่กลางใจของเธอตลอดไปชั่วกาลนาน

“

...การทำความดีนั้น
จำเป็นที่เราจะต้องทำร่วมกันและพร้อมๆ กัน
เพราะเมื่อร่วมกันทำโดยประสานสอดคล้องและสนับสนุนกันให้ครบถ้วน
สิ่งที่ดีงามก็จะบังเกิดขึ้น ถ้าต่างคนต่างทำ ก็ยากที่จะสำเร็จผล
ซ้ำร้าย ถ้าต่างคนต่างหลีกเลี่ยง หรือปล่อยปละละเว้นไม่ทำความดี
ก็เท่ากับร่วมกันทำความไม่ดี ซึ่งจะนำพาส่วนรวมไปสู่ความเสื่อม
และความสูญสลายแน่นอน...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ว่าที่ร้อยตำรวจตรีที่สำเร็จการศึกษาขั้นสูงสุด
จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันจันทร์ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๙

ชีวิตที่เพียงพอของสุณีย์

กาญจนา พ.

แม้อยู่ไกลถึงเมืองน่าน แต่ความสลดเศร้าของข้าแผ่นดินคนหนึ่งก็ไม่ได้ต่างจากคนไทยทั้งแผ่นดิน ทุกคนร่วมอยู่ในความโศกสลดใจใหญ่หลวงอย่างคนที่มีหัวใจดวงเดียวกัน ในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เมื่อสำนักพระราชวังออกแถลงการณ์เรื่องในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต

"ตอนที่มีแถลงการณ์พิเศษจากสำนักพระราชวัง ณีย์กำลังสอนโยคะ วันนั้นตัวเองรู้สึกไม่สบาย ปวดหัวมาก ๆ แต่เรามีหน้าที่ต้องทำ ก็เลยฝืนร่างกายสอน ที่จริงวันนั้นเริ่มรู้ข่าวแต่บ่าย ๆ แต่เราก็ไม่อยากเชื่อ ขอรอฟังประกาศจากสำนักพระราชวังให้แน่ใจ ระหว่างสอนโยคะ เราเปิดข่าวจากมือถือไว้ พอประกาศมา ก็ขอหยุดนั่งฟังกัน ทั้งที่ตัวเองก็เริ่มฟังจะไม่ไหว อาการปวดหัวมันรุนแรงขึ้นจนเกือบทนไม่ได้ ระหว่างฟังคำประกาศความรู้สึกมันอึ้ง ๆ น้ำตามันเอ่อ แต่ไม่ไหลออกมา"

สุณีย์ โพธิ์ศิริ เจ้าของร้าน "พอดี" ร้านกาแฟเล็ก ๆ แบบพอเพียงที่เมืองน่าน วัย ๔๔ ปี บอกเล่าถึงความสูญเสียครั้งใหญ่ของคนไทยทั้งแผ่นดินในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

โยคะรอบนั้นมีนักเรียนเพียงคนเดียว ทั้งครูและนักเรียนต่างก็ไม่มีกะจิตกะใจจะเรียนโยคะต่อแล้ว ฟังแถลงการณ์จบก็ไม่มีใครพูดอะไร ในความเงียบงันมีแต่ความเศร้าโหวง ๆ หลังจากนักเรียนกลับ สุณีย์ก็ไม่ได้ฟังข่าวต่อ เป็นเพราะทั้งร่างกายและจิตใจเกินจะรับข่าวร้ายครั้งใหญ่นี้ไหว คืนนั้นเธอรีบเข้านอน แต่ก็ยากจะข่มใจให้หลับลงได้

เช้าวันรุ่งขึ้น เธอออกไปทำงานตามปกติ ที่ไม่ปกติคือเธอต้องใส่ชุดสีดำ ผู้คนที่ได้พบเจอในวันนั้นต่างตกอยู่ในความเงียบไม่ต่างจากกัน เมื่อมองหน้ากันก็รู้ว่าทุกคนเศร้าเสียใจ มีบ้างบางคนที่พูดถึงอดีตครั้งที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ยังทรงพระชนม์อยู่ด้วยความรักและศรัทธาต่อพระองค์

ช่วงที่ไปพิธีพระบรมศพอาจจะล่วงเลยมานานเกือบ ๑๐๐ วันแล้ว บรรยากาศโดยรวมในวันนั้นอาจไม่ค่อยหลงเหลือความเศร้าโศกให้เห็น อาจเป็นเพราะเวลาได้เปลี่ยนความเศร้านั้นเป็นพลังให้ลูกทุกคนได้เดินต่อไปตามรอยเท้าพระองค์ท่าน น้ำตาของประชาชนแห้งแล้ว ที่เหลืออยู่คือความระลึกถึง นึกถึงสิ่งที่พระองค์ท่านทรงทำให้พวกเราชาวไทยทุกคน

"จังหวัดน่านปกติก็เป็นเมืองเงียบ ๆ อยู่แล้ว จัดงานก็ไม่ได้ป่าวประกาศให้ชาวเมืองรู้ เรามารู้อีกวันว่าที่น่านก็มีพิธีที่สนามหน้าศาลากลาง เพียงแต่ไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์ กว่าเราจะรู้ข่าวจากเฟซบุ๊ค งานก็ผ่านไปแล้ว"

เมื่อเดือนมกราคม สุณีย์มีโอกาสเดินทางมากรุงเทพฯ เพราะต้องมางานแต่งงานเพื่อน เธอนั่งรถตู้ออกจากน่านประมาณ ๖ โมงเย็น ถึงกรุงเทพฯ เช้ามืด ประมาณตี ๓ กว่า ๆ หลังเสร็จจากงานแต่งงาน ก็ต้องไปงานอวมงคลที่วัดมกุฏกษัตริย์ แถวราชดำเนินนอก จากนั้นก็ไปกราบพระบรมศพต่อ มีเพื่อนขับรถไปจอดใกล้ ๆ สนามหลวง จากนั้นก็นั่งรถรางที่ไปส่งถึงพระบรมมหาราชวัง

"เราไปถึงสนามหลวงก็เกือบทุ่มแล้ว ช่วงนั้นคนเริ่มบางตา ด้านในคนไม่แน่นมาก ความรู้สึกที่เกิดขึ้นมาตอนนั้นคือเรากำลังจะได้มีโอกาสเข้าไปกราบพ่อหลวงใกล้ ๆ แล้ว บอกไม่ถูกว่ารู้สึกอย่างไร เศร้าก็ไม่เชิง เพราะเหมือนว่าเวลานั้นมันผ่านไปแล้ว เหลือแต่ความระลึกถึงพระองค์ท่าน

"ช่วงที่ไปพิธีพระบรมศพอาจจะล่วงเลยมานานเกือบ ๑๐๐ วันแล้ว บรรยากาศโดยรวมในวันนั้นอาจไม่ค่อยหลงเหลือความเศร้าโศกให้เห็น อาจเป็นเพราะเวลาได้เปลี่ยนความเศร้านั้นเป็นพลังให้ลูกทุกคนได้เดินต่อไปตามรอยเท้าพระองค์ท่าน น้ำตาของประชาชนแห้งแล้ว ที่เหลืออยู่คือความระลึกถึง นึกถึงสิ่งที่พระองค์ท่านทรงทำให้พวกเราชาวไทยทุกคน"

ขณะเดินเข้าไปในพระบรมมหาราชวัง เธอยังไม่ได้รู้สึกอะไรมากนัก แต่เมื่อจะเข้าถึงหน้าพระบรมโกศ ก็เริ่มรู้สึกตื่นเต้นอยู่บ้าง ครั้นพอได้เข้าไปจริง ๆ กลับเป็นความรู้สึกนิ่งสงบ ขณะก้มกราบลงหน้าพระบรมโกศ เป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ชั่วขณะ เมื่อเดินลงมายืนอยู่ด้านนอก เธอบอกเพื่อนว่าขอยืนอยู่ตรงนี้อีกสักพัก เธอยืนสงบนิ่ง เงยหน้าไปยังจุดที่เป็นที่ตั้งพระบรมโกศที่เพิ่งก้าวออกมา เพื่อซึมซับบรรยากาศของการกล่าวลา วันนี้ข้าแผ่นดินคนหนึ่งได้ส่งเสด็จพระองค์ท่านต่อหน้าพระบรมโกศแล้ว

คืนนั้น หลังเสร็จจากกราบพระบรมศพที่พระบรมมหาราชวัง ครูสอนโยคะจากเมืองน่านกล่าวขอบคุณเพื่อน ๆ ที่มาเป็นเพื่อน พาเธอเข้าไปกราบพระองค์ท่าน รู้สึกปีติที่ได้มีโอกาสมาส่งเสด็จ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

“

...การที่คนสมัยใหม่บอกว่า
คนสมัยเก่ามีความรู้น้อยก็อาจเป็นจริง
แล้วก็คนสมัยใหม่ดูถูกหรือเหยียดหยามคนสมัยเก่าได้ มีสิทธิ์
แต่ถ้าพูดตามความจริงแล้ว
สิทธิ์ที่จะเหยียดหยามคนรุ่นเก่าไม่ควรจะมี
ด้วยเหตุว่าคนรุ่นเก่านี้เอง
ที่ทำให้คนรุ่นใหม่เกิดขึ้นมาได้...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันอาทิตย์ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๑

ครูผู้ยึดมั่นใน พระราชปณิธาน

ตรีเดช ไชยหา

ธัญกมล (สีดอกไม้) แมนลี่ มีชื่อเล่นว่าพี่นิด อยู่ในวัย ๕๘ ปี ย้ายถิ่นฐานจากเมืองไทยมาสหรัฐอเมริกานับถึงปีนี้ก็ย่างเข้าปีที่สิบแล้ว

เช่นเดียวกับคนไทยทั้งประเทศ เธอและครอบครัวโศกเศร้าเสียใจเมื่อได้รับรู้ข่าวการเสด็จสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ดวงหน้าที่แจ่มใสหลังเพิ่งเสร็จสิ้นการทำบุญที่วัดไทยเริ่มเจือความหม่นหมอง เมื่อเจ้าตัวเล่าย้อนไปถึงชีวิตในอดีตครั้งยังอยู่ในเมืองไทยว่าเธอรับราชการครูได้ประมาณ ๒๕ ปี ต่อจากนั้นจึงย้ายไปอยู่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาก่อนเกษียณอายุราชการที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพราะตัดสินใจย้ายมาอยู่อเมริกากับสามี

แม้เป็นการตัดสินใจที่ท้าทายที่สุด แต่เธอก็ดูมีความสุขดีกับชีวิตครอบครัวในปัจจุบันเป็นเพราะยึดหลักคำสอนของในหลวงมาโดยตลอด

พี่นิดเล่าถึงอดีตที่น่าภาคภูมิใจของบรรพบุรุษที่ได้รับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทมาโดยตลอด คุณตาของพ่อรับหน้าที่เป็นผู้ถือกุญแจปราสาทพระเทพบิดร ในพระบรมมหาราชวัง คุณพ่อของเธอจึงมีความผูกพันกับพระบรมมหาราชวังอย่างใกล้ชิด ชีวิตวัยเด็กของพ่อได้วิ่งเล่น และไล่อ่านมหากาพย์รามายณะ หรือที่รู้จักกันติดปากว่า “รามเกียรติ์” ที่ผนังกำแพงวัดพระแก้วทุกบท จนเรียกได้ว่ามีความแตกฉานและจดจำบทกลอนได้เป็นฉาก ๆ

ผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สามารถศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ หรือวิดีโอ ที่เกี่ยวกับสาขาอาชีพต่างๆ พระองค์ได้พระราชทานพระราชดำรัสไว้หลากหลายมากมาย ทุกสาขาอาชีพสามารถที่จะนำมาปรับใช้ได้อย่างดีกับทุกคน

เมื่อพ่ออายุย่างเข้าวัยรุ่นก็ได้รับใช้ถวายงาน ครั้งที่ทางรัฐบาล โดยสำนักช่างสิบหมู่มีการบูรณะปฏิสังขรณ์อาคารปราสาทต่าง ๆ ภายในพระบรมมหาราชวัง พ่อได้อาสาตัดกระจกสีเชิงบันไดรูปพญานาคหน้าทางขึ้นปราสาทพระเทพบิดร นับเป็นความภาคภูมิใจของตระกูลที่เล่ากันมารุ่นต่อรุ่น และด้วยสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่รับราชการเกือบทั้งหมด ผู้ร่วมวงศ์สกุลนี้จึงซาบซึ้งถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระราชวงศ์จักรี และสำนึกถึงความเป็นไทย

"ความเป็นไทย หมายถึงเอกลักษณ์ต่าง ๆ ของประเทศ รวมถึงการที่คนไทยควรน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระราชวงศ์จักรี"

เมื่อเทียบกับอายุครั้งที่เธอเดินทางมาถึงอเมริกาใหม่ ๆ ซึ่งเป็นช่วงวัยที่เลยกลางคนแล้ว การปรับตัวอาจจะค่อนข้างยาก ด้วยต่างพื้นที่ ต่างวัฒนธรรม และผู้คนที่คุ้นชิน แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้เธอไม่รู้สึกลำบากใจ เพราะเธอน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาใช้ในการปรับตัว

พี่นิดมีทักษะภาษาอังกฤษดีมาก คนไทยที่นี่หากมีปัญหาก็มักจะขอคำปรึกษาจากเธอได้ ผมเองก็ได้อาศัยปรึกษาศัพท์ภาษาอังกฤษกับเธอหลายครั้งเมื่อต้องทำหน้าที่เป็น

พิธีกรในงานสำคัญต่าง ๆ ที่ทางวัดและชุมชนคนไทยจัดขึ้น หลังว่างจากการดูแลธุรกิจของครอบครัว เธอยังทำหน้าที่ครูสอนภาษาไทยให้กับทหารประจำฐานทัพอเมริกันที่กำลังจะเดินทางไปประจำการที่ประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย นับเป็นความภูมิใจที่ตนได้ทำหน้าที่เผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับคนต่างชาติต่างภาษา

บ่อยครั้งที่มีการอัญเชิญพระบรมราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเผยแพร่ในห้องเรียน เธอสามารถอธิบายให้นักเรียนทหารซาบซึ้งถึงพระอัจฉริยภาพด้านการใช้ภาษาไทยของพระองค์ท่าน ครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครูอยู่เต็มเปี่ยมผู้นี้กล่าวด้วยแววตาที่เป็นประกายและมุ่งมั่น

"เราก็มีความรู้สึกเลยว่าพระองค์ทรงกลั่นกรองคำพูดในพระราชดำรัสแต่ละครั้งกินใจมาก"

เธอยังมีความประทับใจในพระอัจฉริยภาพด้านดนตรี และเพลงพระราชนิพนธ์ต่าง ๆ เจ้าตัวเล่าว่าครั้งที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เธอได้รับคัดเลือกจากครูสอนวิชาดนตรี ให้เป็นคนอัญเชิญบทเพลงพระราชนิพนธ์มาร้องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา เพลงที่เธอเลือกร้องคือ "สายฝน" และ "ใกล้รุ่ง" เนื่องจากมีเนื้อหากินใจ และยังสะท้อนถึงวิถีชีวิตของผู้คนในแถบประเทศเขตร้อน ทุกครั้งที่สายฝนโปรยปรายลงจากท้องฟ้า เป็นการเติมความสุข ความสดชื่นแก่มวลมนุษย์

"เพลงพระราชนิพนธ์ใกล้รุ่ง บอกถึงสภาพความเป็นอยู่ของเด็กชานเมือง เป็นตัวตนและสภาพแวดล้อมที่เราเติบโตมาอย่างชัดเจน หลายสิบปีก่อนนั้น ละแวกมีนบุรีบริเวณคลองสามวา ทุก ๆ เช้า เราจะเห็นดวงอาทิตย์ขึ้นตรงหน้าต่างห้องนอนเป็นประจำ บรรยากาศยังคงร่มรื่น อากาศดี ต่างจากสมัยนี้มาก"

จึงไม่น่าแปลกใจว่า ทำไมเวลาเธอร้องบทเพลงพระราชนิพนธ์นี้ จึงเข้าถึงความสุขของบทเพลงได้ดี เมื่อพูดถึงบ้านเกิดและบทเพลงที่เคยร้องในสมัยเป็นเด็กหญิงตัวเล็ก ๆ คนหนึ่ง รอยยิ้มแห่งความสุขความประทับใจก็ฉายชัดบนใบหน้าเรียวเล็กนั้น

"ผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สามารถศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ หรือวีดิโอ ที่เกี่ยวกับสาขาอาชีพต่าง ๆ พระองค์ได้พระราชทานพระราชดำรัสไว้หลากหลายมากมาย ทุกสาขาอาชีพ สามารถที่จะนำมาปรับใช้ได้อย่างดีกับทุกคน"

ส่วนตัวเธอก็ได้ยึดถือและเจริญรอยตามมาโดยตลอด ในเรื่องของการปรับตัว การปรับทัศนคติที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ และการรักษาดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นไทย แม้วันนี้จะไม่มีพระองค์ท่านแล้ว แต่เธอก็จะยึดมั่นในคุณความดีของพระองค์ตลอดไป

จากใจลูก ถึง “พ่อ”

สมฤทัย ทรัพย์สมบูรณ์
บรรณาธิการข่าวการเมือง สำนักข่าวเนชั่น

หลังค่ำวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ สถานการณ์ในประเทศไทยก็ไม่เหมือนเดิม ทุกอย่างหยุดนิ่ง ทุกความรู้สึก ทุกความสนใจของประชาชนชาวไทยรวมเป็นหนึ่งอยู่ที่ “ในหลวง รัชกาลที่ ๙” เท่านั้น

ภารกิจปกติของผม ในฐานะ “บรรณาธิการข่าวการเมือง” แทบจะหยุดนิ่ง นักข่าวในโต๊ะข่าวการเมืองปรับเปลี่ยนไปทำข่าว “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” แทบทั้งหมด รวมทั้งผมด้วย แน่นอนว่านอกจากมีบทบาทหน้าที่เป็น “นักข่าว” อีกบทบาทหนึ่งของเราคือ “พสกนิกร” ของพระองค์ท่าน

หลังวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ผมสังเกตเห็นบันทึกความรู้สึกของผู้คนที่มีต่อ “ในหลวง รัชกาลที่๙” ที่โพสต์ผ่านเฟซบุ๊คส่วนตัว แม้ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้เห็นพระพักตร์ของในหลวง ได้เห็นเพียงจากข่าวในพระราชสำนักเท่านั้น แต่ทุกคนก็สามารถเขียนบันทึกได้อย่างกินใจ ขณะที่บางคนที่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ก็จะเล่าถึงความประทับใจไม่รู้ลืมนั้น ทำให้ผมเกิดความคิดว่าน่าจะหาช่องทางในการนำเสนอข้อความ ข้อมูล ความรู้สึกเหล่านี้ออกไปให้สังคมทั้งในและต่างประเทศได้รับรู้ให้มากที่สุด จนกลายเป็นคอลัมน์ “จากใจลูกถึงพ่อ” ในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก

หลังจากกองบรรณาธิการคมชัดลึก ตกลงเปิดคอลัมน์ “จากใจลูกถึงพ่อ” ให้เป็นพื้นที่พิเศษเพื่อให้คนไทยได้แสดงความรู้สึกต่อ “พ่อหลวง” โดยมอบหมายให้ผมเป็นผู้รับผิดชอบ เมื่อประกาศออกไป ปรากฏว่ามีผู้คนส่งเรื่องเข้ามาจำนวนมาก จากที่คิดว่าจะเปิดพื้นที่พิเศษนี้ประมาณ ๑ สัปดาห์ ทำให้ขยายเวลาออกไปเป็น ๑ เดือนเต็ม มีผู้ส่งเรื่องเข้ามานับร้อย

การที่ฝืนต้นสุดท้ายหายไป และเราได้ป่าต้นน้ำคืนมา เป็นที่สุดของที่สุดในการทำงานหนัก และพระองค์ท่าน ได้ทำงานเพื่อพวกเราชาวดอยอินทนนท์

เรื่องราวที่ส่งมาจากพสกนิกรของ "พ่อหลวง" มาจากทุกสารทิศ ทุกภาคของประเทศไทย รวมถึงคนไทยที่อยู่ในต่างประเทศที่บารมีของพระองค์ท่านปกแผ่ไปถึง นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงความจงรักภักดีที่ชนชาวไทยมีต่อพระองค์ท่านแล้ว ยังสะท้อนถึงพระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงทำให้กับทุกหย่อมหญ้าของผืนแผ่นดินไทย หลายเรื่องราวเป็นเรื่องที่ไม่เคยรับรู้มาก่อน

คุณยายผู้หนึ่งเป็นอดีตนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปี ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นปีแรกที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จฯ ไปทรงดนตรี อดีตนิสิตจุฬาฯ เขียนเล่าถึงความเป็นกันเองและพระอารมณ์ขันของพระองค์ เช่น ขณะที่เสด็จฯ มาทรงปลูกต้นจามจุรีพระราชทาน ๕ ต้น ที่ทรงเพาะเองจากวังไกลกังวล มาปลูกที่ข้างหน้าหอประชุมจุฬาฯ เธอได้เข้าเฝ้าฯ อยู่แถวหน้า ๆ ก่อนนำลงปลูก พระองค์ทรงเล่าพระราชทานว่า ต้นจามจุรีเหล่านี้ ได้เพาะเมล็ดที่วังไกลกังวลและเห็นว่าโตพอสมควรแล้วที่จะเข้ามหาวิทยาลัย และเห็นเหมาะสมที่จะพามาเข้าจุฬาฯ เลยพามาเข้าจุฬาฯ

ขณะที่คุณลุงท่านหนึ่ง เป็นอดีตนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นนักดนตรีวงของมหาวิทยาลัยที่มีโอกาสเล่นดนตรีต่อหน้าพระพักตร์ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เล่าความประทับใจว่า พองานเลิก ในหลวงเสด็จมาหานักดนตรี แล้วตรัสว่า "ขอบใจนะ เล่นเพราะดี" คุณลุงเล่าว่าได้ยินแล้วหัวใจพองโตด้วยความปลื้มปีติ แค่ได้ถวายงานในหลวงก็นับเป็นบุญใหญ่หลวงในชีวิตแล้ว ยิ่งพระองค์มาตรัส ๖ คำนี้ ยิ่งหัวใจพองโต หลังจากนั้นพระองค์ยังให้คนนำรูปที่ถ่ายในงานมาให้อีก แสดงให้เห็นว่าทรงให้ความสำคัญกับทุกคน แม้ว่าจะเป็นแค่คนตัวเล็กตัวน้อย

อีกคนเป็นชาวไทยภูเขาจากดอยอินทนนท์ เขียนเล่าถึงการที่ “พ่อหลวง” ไปช่วยให้ “ฝิ่นต้นสุดท้าย” หมดไปจากดอย หลังจากฝิ่นมาทำให้เกิดการทำลายป่าเขาบนดอยจนหมด เมื่อฝิ่นต้นสุดท้ายหายไป พร้อมกับมีหญ้าคาขึ้นมาแทนที่ จากนั้นผืนป่าก็กลับมาพร้อมด้วยโครงการหลวงต่าง ๆ

“การที่ฝิ่นต้นสุดท้ายหายไป และเราได้ป่าต้นน้ำคืนมา เป็นที่สุดของที่สุดในการทำงานหนัก และพระองค์ท่านได้ทำงานเพื่อพวกเราชาวดอยอินทนนท์”

ขณะที่อีกหลายคนเขียนถึง “ความยิ่งใหญ่” ของ “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” มีคนหนึ่งบอกว่า “ความยิ่งใหญ่ของพระองค์ไม่ได้มาจากการทรงครองราชย์ยาวนาน แต่มาจากตรงที่ในหลวงทรงเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้คนลุกขึ้นมาทำความดีได้พร้อม ๆ กันทั้งประเทศ ผมคิดว่าตรงนี้แหละที่มหัศจรรย์ ปลูกต้นไม้ก็ถวายในหลวง บริจาคเลือดก็ถวายในหลวง ปล่อยปู ปล่อยปลา ก็ถวายเป็นพระราชกุศล ขนาดงดดื่มเหล้าก็ยังถวายในหลวง เก็บขยะหน้าบ้านถวายในหลวงก็มี ทุกคนมีเป้าหมายเดียวกันคือ “ทำดีเพื่อถวายในหลวง” จะมีกี่คนในโลกที่ปลุกให้ผู้คนทำความดีพร้อม ๆ กันเป็นล้านคนได้แบบในหลวงของเรา สำหรับผมแล้ว...ความยิ่งใหญ่ของพระองค์อยู่ตรงนี้นี่แหละ”

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเรื่องราวที่ฝังลึกอยู่ในความรู้สึกของปวงชนชาวไทย ซึ่งอีกด้านก็สะท้อนให้ชาวโลกได้เห็นถึงพระราชกรณียกิจอันยิ่งใหญ่ ตลอด ๗๐ ปีแห่งการครองราชย์ของ “ในหลวงรัชกาลที่ ๙” และวันนี้ แม้พระองค์ท่านจะสวรรคตไปหลายเดือนแล้ว แต่ความรัก ความคิดถึง และความจงรักภักดีจากหัวใจของพสกนิกรยังคงมีอยู่อย่างเปี่ยมล้น

มูโข่ มู
ส่งเสด็จสู่ชีวิตนิรันดร์

กาญจนา พ. / โยธิน เซ้ง

ชิ - สุวิชาน พัฒนาไพวัลย์ อาจารย์วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย สาขาการจัดการภูมิวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อ.แม่สอด จ.ตาก อยู่ในวัย ๓๗ ปี เป็นคนชนเผ่า คำว่า "ชิ" เป็นภาษาปกาเกอะญอ แปลว่า "เล็ก" นั่นเพราะเขาเป็นลูกชายคนเล็ก แต่เป็นคนที่ ๓ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๔ คนของพ่อ "ส่าแด" หรือ พนา พัฒนาไพรวัลย์ และแม่เซเนพอ พ่อของชิเป็นครูประชาบาล และยังเป็นผู้นำชุมชนใหม่พัฒนา ชิแต่งงานแล้วกับหญิงชนเผ่าเดียวกัน

เขาเกิดและเติบโตในชุมชนคริสต์ ที่หมู่บ้านใหม่พัฒนา อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ได้รับการหล่อหลอมให้เป็นผู้นำในการพัฒนาเด็กในรุ่นต่อไป หนุ่มผู้นี้จบปริญญาตรีด้านการพัฒนาชุมชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากนั้นไปทำงานเป็นอาสาสมัครอยู่พักหนึ่ง แล้วจึงศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

"ผมเกิดปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นปีที่ในหลวงเสด็จฯ ไปบ้านผมพอดี พอปี ๒๕๒๕ เกิดโครงการหลวงที่บ้านผม ถ้าถามแม่ว่าผมเกิดปีไหน แม่จะตอบว่าเกิดปีที่ในหลวงเสด็จฯ ผมคิดว่าเป็นประวัติศาสตร์ร่วมในตัวผม และเป็นประวัติศาสตร์ในชุมชน ในเผ่าพันธุ์ของผมด้วย พ่อผมก็มีโอกาสเป็นตัวแทนชุมชนรับถุงพระราชทานจากพระหัตถ์ของในหลวง รูปนี้ยังติดอยู่ที่ฝาบ้านจนถึงวันนี้ เป็นความประทับใจแรกที่ผมมีต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙"

นอกจากชิจะเป็นนักดนตรีชนเผ่าที่มีชื่อเสียงแล้ว เขายังเป็นอาจารย์คณะวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย สาขาการจัดการภูมิวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อ.แม่สอด จ.ตาก เขาพูดถึงวันที่พ่อหลวงของพวกเขาสวรรคตว่า คนในเครือข่ายกะเหรี่ยง จ.ตาก เมื่อทุกคนรู้ข่าวสวรรคต พวกเขาช่วยกันจัดงานตามประเพณีพิธีกรรมของชนเผ่ากะเหรี่ยงทันที

เราเชื่อว่าสวรรค์มี ๗ ชั้น แต่ละชั้นต้องใช้เวลาในการกลับคืนสู่สวรรค์ และเราเชื่อว่าพระองค์ท่านกลับไปสู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุด ระหว่างทางต้องมีการเดินทางกลับคืนสู่ ระหว่างทางกระบอกไม้ไผ่ที่เราน้อมส่ง จะนำความร่มเย็นสู่พระองค์ เมล็ดพันธุ์ที่เราใส่ในกระบุงจะหล่อเลี้ยงพระองค์ระหว่างทางไม่ให้ขาดแคลน หมากพลูที่ใส่ไปเพื่อว่าในระหว่างทางพระองค์จะได้ผ่อนคลาย นี่เป็นพิธีการน้อมส่งสู่สวรรคาลัยแบบปกาเกอะญอที่เราทำกันมา

"เรามีเครือข่ายกะเหรี่ยง จ.ตาก ศูนย์กลางอยู่ที่แม่สอด ไม่ว่าจะเป็นที่ อ.กัลยาณิวัฒนา หรือ อ.แม่สอด พอทุกคนทราบข่าวเราจัดงาน เราบอกว่านี่ไม่ใช่เรื่องของการสูญเสีย แต่เป็นเรื่องของการหลุดพ้น เรามองว่าพ่อหลวงได้หลุดพ้นจากงานของทางโลกแล้ว พระองค์ท่านได้กลับคืนสู่ที่ที่จากมา ตามความเชื่อของเราถือว่าที่ของพ่อไม่ใช่บนโลกนี้

"คนปกาเกอะญอ เรียกโลกนี้ว่า ห่อโข่เคลอ ห่อโข่ แปลว่าที่แห่งการร้องไห้ ที่แห่งความทุกข์ ถ้าเทียบหลักพุทธ ชีวิตคือทุกข์ เพราะฉะนั้น พ่อต้องมาทนทุกข์ ต้องผ่านบททดสอบ และสร้างคะแนน ผมคิดว่าเป็นคะแนนที่ยอดเยี่ยมในระดับที่เป็นมหาราชา เพราะฉะนั้น ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปรากฏการณ์ที่เราควรจะแสดงความยินดีกับพ่อหลวงที่พระองค์ได้ผ่านและได้บรรลุ และสิ่งที่คนปกาเกอะญอทำ ก็คือ การน้อมส่งพระองค์สู่สวรรคาลัย"

พิธีกรรมที่ชนเผ่าปกาเกอะญอร่วมกันทำ คือเอากระบอกไม้ไผ่ใส่น้ำ เอากระบุงมาใส่ข้าว ใส่เมล็ดพันธุ์เผือก ใส่เมล็ดพันธุ์ข้าว แล้วเอาใส่ลงในย่าม แล้วใส่หมากพลู ชิเล่าว่าที่ใส่เมล็ดพันธุ์ข้าว พันธุ์เผือก เพราะต้องเก็บรักษาพันธุ์เผือกและพันธุ์ข้าวเอาไว้ ๓๐ กระบุง ถึงแร้นแค้นก็ไม่กลัวอดตาย สิ่งนี้อยู่ในวิถีชนปกาเกอะญอมานานแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙

"เราเชื่อว่าสวรรค์มี ๗ ชั้น แต่ละชั้นต้องใช้เวลาในการกลับคืนสู่สวรรค์ และเราเชื่อว่าพระองค์ท่านกลับไปสู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุด ระหว่างทางต้องมีการเดินทางกลับคืนสู่ ระหว่างทางกระบอกไม้ไผ่ที่เราน้อมส่ง จะนำความร่มเย็นสู่พระองค์ เมล็ดพันธุ์ที่เราใส่ในกระบุงจะหล่อเลี้ยงพระองค์ระหว่างทางไม่ให้ขาดแคลน หมากพลูที่ใส่ไปเพื่อว่าในระหว่างทางพระองค์จะได้ผ่อนคลาย นี่เป็นพิธีการน้อมส่งสู่สวรรคาลัยแบบปกาเกอะญอที่เราทำกันมา

"ห่อโข่เคลอ แปลว่าโลก แต่ที่ที่พระองค์ไปประทับ ณ ตอนนี้เรียกว่า มูโข่ มู แปลว่าชีวิตนิรันดร์ คือนิพพาน แปลว่าสวรรค์ก็ได้ โลกเป็นที่แห่งความทุกข์ ถ้าหลุดพ้นจากที่นี่บรรลุจากที่นี่ก็จะไปสู่ที่ที่จะมีชีวิตนิรันดร์"

ศรัทธาและความเชื่อของชนเผ่าปกาเกอะญอที่ว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เสด็จสู่ชีวิตอันเป็นนิรันดร์นั้น ฉันคิดว่าไม่เกินความจริงเลย

28.11.16

บ้านที่พ่อเกิด...ในวันที่ไม่มีพ่อ

ตรีเดช ไชยหา

คืนวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ ผมและเพื่อนเดินทางมาถึงเมืองพระราชสมภพของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เพื่อเข้าชมคอนเสิร์ตดนตรีเทิดพระเกียรติ มีพสกนิกรที่อาศัยในเมืองบอสตัน รัฐแมสซาชูเสตส์ มาร่วมงานเกือบเต็มโรงละครขนาดกลาง ซึ่งมีที่นั่งสองพันกว่าคน ที่ดูแน่นขนัด นักร้องนักดนตรีสากลมากคุณภาพ อัญเชิญบทเพลงพระราชนิพนธ์หลายเพลงมาขับกล่อมอย่างไพเราะ งดงาม เป็นที่ประทับใจแก่ผู้เข้าชมอย่างยิ่ง

ช่วงสุดท้ายของการแสดง ผู้เข้าร่วมทุกคนได้มีโอกาสร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีร่วมกัน ต่างประสานเสียงอย่างสุดพลัง เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ขณะที่เสียงเพลงดังขึ้น ผมรับรู้ได้ถึงความตื้นตันใจ จนยืนนิ่งทำอะไรไม่ถูกอยู่ชั่วขณะ เสียงนั้นบอกถึงพลังศรัทธาอันท่วมท้นยากจะบรรยาย เพื่อนร่วมเดินทางต่างประทับใจไปตาม ๆ กัน

รุ่งขึ้น อากาศในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ หากชี้นิ้วไล่เรียงบนปฏิทิน ก็คงจะเหมือนวันธรรมดาทั่วไป แต่เช้าวันนี้ปุยหิมะขาวสะอาดค่อย ๆ ลอยตัวลงมาอย่างต่อเนื่องจากฟากฟ้า ปกคลุมไปทั่วทั้งเมือง มองไปทางไหนก็ขาวโพลนไปทุกพื้นที่ ทั้งหลังคาบ้าน ริมทางเดินเท้า หรือแม้แต่บนกิ่งไม้ พุ่มไม้สองข้างทาง เหมือนหิมะจากฟ้าจะพร้อมใจกันจำลองภาพบรรยากาศวันพระราชสมภพเมื่อ ๘๐ กว่าปีก่อนให้ผมและเพื่อนร่วมทางได้จินตนาการย้อนกลับไปยังวันคืนเก่า ๆ ครั้งที่สมเด็จย่าทรงมีพระประสูติการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

อุณภูมิที่ติดลบ เพิ่มระดับความหนาวเย็นจนสังเกตไอควันลอยออกจากลมหายใจเป็นระยะ ๆ สร้างความประหลาดใจแกมประทับใจรอบที่สองแก่ผม เพราะไม่คาดคิดมาก่อนว่าหิมะจะตกในตอนเช้ามืด ความหนาของหิมะเกือบสองนิ้วเห็นจะได้ รถเก๋งสีดำที่ผมเช่ามาจอดทิ้งไว้ข้างทางเมื่อคืน ถูกหิมะปกคลุมไปทั่วทั้งคัน มองดูคล้าย ๆ กับช็อคโกแลตแท่งโตเคลือบด้วยเกร็ดน้ำตาลอีกชั้น พวกเรารีบนั่งรถออกจากที่พักไปยังโรงพยาบาลเม้าต์ออเบิร์น (Mt. Auburn Hospital) ใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที

เมื่อไปถึง เราเดินเข้าไปด้านใน และลงลิฟต์เข้าสู่ตัวอาคารอย่างงง ๆ เพราะไม่เคยมากันมาก่อน เมื่อถึงโถงล็อบบี้ส่วนหน้าภายในอาคาร สิ่งที่ปรากฏตรงหน้าสะกดสายตาเราเข้าอย่างจัง เมื่อพบว่าทางโรงพยาบาลจัดแสดงนิทรรศการประวัติของโรงพยาบาล ไล่เรียงตามปีที่ก่อตั้ง และในโถงทางเดินนั้นมีพระบรมฉายาลักษณ์จัดแสดงอยู่ภายในกรอบกระจกเป็นพิเศษ คุณมุก หนึ่งในคณะเดินทาง เห็นพระบรมฉายาลักษณ์แล้วถึงกับปล่อยโฮ ร้องไห้อย่างหยุดไม่อยู่ บรรยากาศเช้านี้ทำเอาหัวใจของคนไกลบ้านอย่างพวกเราเศร้าสร้อยด้วยความระลึกถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙ จับใจ

แม้จะเศร้าเพียงใด เราก็ยังปลื้มปีติเมื่อได้มาอยู่ในสถานที่ประวัติศาสตร์แห่งนี้อย่างใกล้ชิด กระเบื้องปูทางเดินเย็นเฉียบในตัวอาคารทรงเก่าแก่กึ่งไม้กึ่งปูน อิฐดินเผาแบบโบราณสีแดงฉาบปูนแต่งขอบระเบียงหน้าต่างด้วยหินทรายแดงดูแข็งแรง ตัดกับสีขาวสะอาดตาของงานไม้เกลาเป็นเพดานชั้นบน ลอดซุ้มทางเดินเป็นตัวเสาขนาดใหญ่ โดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมดินเผาสีแดง ด้านประตูทางเข้าทรงโรมัน บนระเบียงไม้มีป้ายโลหะติดข้างบน บอกชื่ออาคารว่า Parsons Building

หลังขึ้นครองราชย์ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้เสด็จฯ เยือนโรงพยาบาลที่ประสูติและพระราชทานของที่ระลึก คือพระบรมฉายาลักษณ์ ที่ปัจจุบันทางโรงพยาบาลนำมาจัดแสดงไว้ให้ผู้มาเยี่ยมเยือนได้ชม และยังมีภาพข่าวตัดจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเมื่อครั้งที่พระองค์เสด็จฯ เยือนโรงพยาบาลแสดงไว้ด้วย ถือเป็นความน่ายินดียิ่ง และเติมความฝันของผู้เดินทางให้เป็นจริง

ย้อนกลับไปในระหว่างการวางแผนเดินทางเยือนโรงพยาบาลที่พระองค์ประสูติ ผมได้รวบรวมสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ตว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ ประสูติในตึกอาคารเก่าหลังไหน ระหว่างนั้นก็จองที่พัก ตั๋วเครื่องบิน และออกแบบพวงมาลาเพื่อถวายสักการะแด่พระองค์ รวมทั้งเพิ่มงานประดิษฐ์ร้อยพวงมาลัยกลมสองพวง เพื่อถวายหน้าพระบรมฉายาลักษณ์และแท่นแสดงพระราชประวัติ ณ อาคารที่ประสูติ เพื่อให้การเดินทางเยือนสถานที่สำคัญในประวัติศาสตร์ในครั้งนี้มีความหมาย ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

ผมหวนนึกถึงคำกล่าวของคุณชลธนี แก้วโรจน์ ประธานมูลนิธิสถานที่พระราชสมภพในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทย (The King of Thailand Birthplace Foundation) ที่ได้กล่าวบนเวทีก่อนการจัดแสดงคอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติว่า "การสิ้นพระชนม์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ที่สุดในชีวิตของคนไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะในรัฐแมสซาชูเสตส์ ซึ่งเป็นสถานที่พระราชสมภพของพระองค์"

จากคำกล่าวข้างต้น ทำให้ผมรู้สึกว่าแม้ในความโศกเศร้าสูญเสีย แต่พวกเราก็ยังปลื้มปีติใจท่วมท้น ที่ได้มาเยือนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติไทยในวันคล้ายวันพระราชสมภพ วันนี้กลุ่มคนเล็ก ๆ ไม่กี่ชีวิตที่พลัดบ้านพลัดเมืองมาไกลจากถิ่นฐานบ้านเกิด ได้เดินทางจากรัฐวอชิงตัน ที่อยู่ฟากหนึ่งของประเทศ สู่เมืองที่พระองค์ลืมพระเนตรดูโลกเป็นครั้งแรก

ผมใช้เวลาเพียรร้อยพวงมาลัยผ้าอยู่หลายวัน ตัดผ้าเป็นกลีบเล็ก ๆ จากผ้าแต่ละชิ้นค่อย ๆ ตัด จับกลีบ ร้อยทับทีละชิ้น จนเป็นพวงมาลัยสวยงามสองพวงนั้น แม้จะมีอุปสรรคในการทำงานบ้าง เพราะการหาวัสดุช่างเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่เมื่อนึกถึงความเสียสละ ทุ่มเทพระวรกายในการทรงงานเพื่อประชาชนของพระองค์ก็เกิดกำลังใจที่จะทำต่อให้สำเร็จ เพราะนี่คือสิ่งเล็ก ๆ ที่ผมจะทำเพื่อพระองค์ได้

ผมสำรวจห้างขายผ้าใกล้บ้านเพื่อประยุกต์นำมาใช้ ผ้าที่ได้มาตอนแรกชายผ้ารุ่ยไม่เป็นท่า จึงหาวิธีเคลือบผ้าให้เนื้อผ้าเป็นแผ่นเดียวกัน จากนั้นก็รอแห้ง แล้วตัดให้ได้กลีบตามความเหมาะสม รอร้อยเข้าพวงต่อไป สีผ้าที่ร่างไว้ในแบบคือสีดำ และสีขาว ผมจะทำเป็นพวงมาลัยกลมลายเกลียวขั้นบันได เปรียบเสมือนการทอดสะพานส่งดวงพระวิญญาณของพระองค์ขึ้นสู่สรวงสวรรค์ และมาลัยกลมยังหมายถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ไม่มีที่สิ้นสุด

ผมใช้เวลาว่างจากงานประจำเพียงไม่กี่ชั่วโมงในตอนค่ำนั่งร้อยพวงมาลัย ทำอย่างนี้เกือบสองสัปดาห์เต็ม ระหว่างนั้นก็ทำการเย็บกลีบผ้า เพื่อทำพวงมาลาขนาดใหญ่ไปพร้อมกัน

ส่วนของพวงมาลา ผมออกแบบให้ส่วนบนเป็นเลข ๙ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ในรัชสมัยของพระองค์ "มีเวลาไม่ถึงเดือน" ผมย้ำในใจเสมอ เพื่อให้จิตใจจดจ่อกับงานประดิษฐ์ตรงหน้า เวลาที่จำกัดทำให้ต้องทำงานหามรุ่งหามค่ำไม่ลดละ ขณะใดที่ท้อ ก็เพียงละสายตาไปมองพระบรมฉายาลักษณ์ที่ตั้งบนหิ้งข้างโต๊ะทำงาน ในใจก็นึกย้อนว่า "พระองค์ทำงานเหนื่อยกว่านี้เป็นล้านเท่า ไม่เห็นพระองค์จะเคยบ่นให้ใครได้ยิน" เพียงเท่านี้ พลังใจก็บังเกิด

ตลอดเวลาที่ประดิษฐ์พวงมาลัยอยู่ข้างบนบ้านเงียบ ๆ ในวันหยุดสุดสัปดาห์ ความสำนึกในพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านยิ่งกระจ่างชัดในความคิด แม้จะเปิดวิทยุฟังตลอด

การทำงาน แต่ไม่มีเลยสักขณะที่จะไม่คิดถึงในหลวง แต่ละกลีบผ้าที่เรียงร้อย เปรียบเสมือนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณจากสัปดาห์แรกที่เริ่มลงมือทำจนถึงสัปดาห์สุดท้าย กลีบผ้ากว่าพันกลีบร้อยเรียงเป็นพวงมาลัยสำเร็จเข้าช่อ สวยงาม เตรียมจัดใส่หีบห่อให้แน่นหนาพร้อมออกเดินทาง

ส่วนงานประดิษฐ์ชิ้นต่อไปที่ผมทุ่มแรงกายแรงใจในการเรียงร้อยคือพวงมาลารวมผ้าที่ใช้ไปถึงสองม้วนใหญ่ ๆ เป็นงานผ้าทั้งหมด และมีแซมดอกรักพลาสติกจากไทยที่น้องสาวส่งมาให้ประดับด้วย นี่เป็นขั้นตอนในการเตรียมพวงมาลา และงานประดิษฐ์ ขณะที่การติดต่อโรงพยาบาลหรือสถานที่ราชการอื่นมีข้อจำกัด ด้วยความที่ระยะทางของเมืองที่จะไปอยู่ห่างเท่ากับการเดินทางจากไทยไปประเทศญี่ปุ่น ต้องใช้เวลาอยู่บนเครื่องบินประมาณ ๕ ชั่วโมง ดังนั้นเวลาทางฝั่งตะวันออกจะเหลื่อมกว่าทางฝั่งเมืองในรัฐวอชิงตันที่ผมอยู่ถึง ๓ ชั่วโมง เวลาจะโทรศัพท์ติดต่อประสานงานจึงต้องคอยดูว่าเป็นเวลาทำการของโรงพยาบาลหรือเปล่า

พอใกล้วันออกเดินทาง ผมทั้งรู้สึกประหม่าและตื่นเต้นดีใจไปพร้อมกัน เพราะพวงมาลาขนาดใหญ่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ เดิมเมื่อแรกคิดเอาไว้ว่าพอเดินทางถึงเมืองบอสตันรับรถเช่าเสร็จก็จะเดินทางไปยังห้างขายของอุปกรณ์ช่าง ซื้อขาตั้งสำหรับวางพวงมาลา แต่เพื่อความไม่ประมาท ทั้งอุปกรณ์ไม้ที่บ้านก็ยังพอมี จึงประกอบไม้เป็นขาตั้ง ทาสีดำโดยรอบ ปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งสนิทอยู่หลายวัน เพราะฝนตกตลอดในช่วงนี้ นี่ก็เป็นอีกอุปสรรคหนึ่งทางฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกาที่มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี จากนั้นก็วัดความยาวของกระเป๋าสัมภาระที่จะบรรจุขาตั้ง แล้วตัดให้เป็นสองท่อน บรรจุใส่กระเป๋าได้พอดีเพื่อรอประกอบในที่พัก

คณะเดินทางทั้งสามคน มีพี่มุก พี่มณี และผม เดินทางไปยังสถานที่สำคัญหลายจุด อาทิโรงพยาบาลเม้าต์ออเบิร์น เพื่อถวายพวงมาลัยสักการะ และที่จตุรัสคิงภูมิพล พวกเราได้ถวายพวงมาลาตามที่ตั้งใจไว้ เรายังได้ไปยังสถานที่รวมตัวของกลุ่มคนไทยในเมืองเคมบริดจ์ ในตอนค่ำด้วย

ตกเย็นท่ามกลางอากาศอันหนาวเหน็บ ณ บริเวณจตุรัสคิงภูมิพล ที่ได้รับการประดับประดาด้วยดอกไม้หลากสีสัน และมีการจุดเทียนในขวดแก้ว จัดเรียงเป็นรูปหัวใจ เปลวเทียนสว่างวับแวมอยู่ ณ จุดกลางด้านหน้าหลักจารึก ส่งให้สถานที่อันควรเคารพแห่งนี้ ดูสวยงามสมพระเกียรติพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙

สองด้านของหลักจารึกมีพวงมาลาทั้งจากคณะผู้จัดงานท้องถิ่นและจากของคณะเดินทางของเรา นับเป็นความปลาบปลื้มยินดีที่เราได้นำพวงมาลาที่บรรจงทำอย่างประณีตเข้าร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ แม้ความหนาวเย็นระดับอุณหภูมิติดลบจะทำเอาขาชา ต้องขยับ

ขาอยู่บ่อย ๆ เพื่อบรรเทาอาการปวด แต่ผู้คนกลุ่มหนึ่งกว่า ๕๐ คน ต่างยืนรวมตัวกันอย่างพร้อมเพรียง ไม่ย่อท้อหรือบ่นออกมาสักคำ ทุกคนล้วนตั้งใจมาร่วมรำลึกและไว้อาลัยแด่พระองค์ท่านด้วยความรัก เป็นความอบอุ่นที่ออกมาจากหัวใจโดยแท้

ระหว่างพิธีการเริ่มขึ้น พิธีกรชายกล่าวด้วยเสียงสั่นเครือเกริ่นถึงที่มาของการจัดงานว่า "ทุก ๆ ปีในวันเดียวกันนี้ เรามารวมตัวกัน ณ ที่เดิม เพื่อสรรเสริญพระบารมี แต่ในปีนี้กลับต่างออกไป เนื่องจากเรามาด้วยหัวใจ เพื่อถวายความอาลัยแด่ในหลวงรัชกาลที่ ๙" เพียงเท่านั้นหลังพูดจบประโยค หัวใจของผู้ฟังก็พลันหล่นวูบ สังเกตดูผู้เข้าร่วมงานทุกคนต่างมีสีหน้าที่โศกเศร้าหมองหม่น แววตาของผู้สูญเสียหลายคู่มีน้ำตารื้นด้วยความอาลัย เป็นบรรยากาศที่วังเวง หัวใจของเราทุกคนเหมือนจะหลอมเป็นหนึ่งใจเดียวกัน...ใจแห่งความจงรักในวันที่พระองค์เสด็จสู่สรวงสวรรค์

ในงานมีตัวแทนจากองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งกงสุลใหญ่ ณ นครนิวยอร์ก มาร่วมงานด้วย ทุกคนต่างกล่าวสดุดีในหลวง จากนั้นจึงร่วมจุดเทียนแสดงความอาลัย และร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีร่วมกันอีกครั้ง ก่อนจะแยกย้ายมีการถ่ายรูปหมู่เป็นที่ระลึก หลังจากงานเลิกไม่นาน ผมเริ่มรับรู้ได้ว่าบัดนี้ความหนาวค่อย ๆ เสียดแทงเข้าถึงกระดูกจนทรมานทั้งร่างชาจนแทบจะก้าวขาไม่ออก

วันนี้กิจกรรมของวันที่ ๕ ธันวาคม ได้สำเร็จลุล่วงสมดังตั้งใจของเรา

ผมขออัญเชิญพระบรมราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เรื่องเกี่ยวกับความเพียรเพื่อให้ผู้อ่านได้น้อมนำมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิต

"การทำงานใด ๆ ไม่ว่าเล็ก ใหญ่ ง่าย ยาก ถ้าย่อหย่อนจากความเพียรแล้ว ยากที่จะให้สำเร็จเรียบร้อยทันเวลาได้ การฝึกฝนความเพียร ถึงหากแรก ๆ จะรู้สึกเหน็ดเหนื่อยลำบาก แต่พอได้เพียรจนเป็นนิสัยแล้ว ก็จะกลับมาเป็นพลังอย่างสำคัญที่คอยกระตุ้นเตือนให้ทำงานอย่างจริงจังด้วยใจร่าเริง และเมื่อใดพลังของความเพียรนี้เกิดขึ้น เมื่อนั้นการงานทั้งหลายก็สำเร็จได้โดยง่ายดายและรวดเร็ว..."

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ สวนอัมพร วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๒)

ในฐานะคนไทยไกลบ้านตัวเล็ก ๆ คนหนึ่ง เหตุการณ์ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ครั้งนี้จะตราตรึงอยู่ในความทรงจำของผมชั่วชีวิต

อาสาสองล้อ

เอกจิต สว่างอารมย์

หากคุณเป็นคนหนึ่งที่เคยเดินทางมาท้องสนามหลวงในห้วงเวลาสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เชื่อว่าคุณน่าจะเคยใช้บริการพวกเขา หรืออย่างน้อยที่สุดก็ต้องเคยเห็น “รถมอเตอร์ไซค์จิตอาสา” สองล้อที่วิ่งรับ - ส่งประชาชน จากจุดหนึ่ง ไปจุดหนึ่งทั่วทั้งบริเวณท้องสนามหลวงและสถานที่ใกล้เคียง โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดใด นี่คือ อีกกลุ่มคนหนึ่งที่อยู่ร่วมในงานพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลตลอดทุกวันที่ผ่านมา

จุดเริ่มต้น

ย้อนกลับไปเมื่อช่วงวันแรก ๆ ของการสูญเสียพระเจ้าแผ่นดิน รัชกาลที่ ๙ ผู้คนเรือนแสนต่างหลั่งไหลจากทั่วทุกทิศทาง มาที่จุดเดียวกันที่ท้องสนามหลวง ทุกพื้นที่เต็มไปด้วยพสกนิกรผู้จงรักต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ การจราจรถูกปิดโดยปริยาย รถโดยสารประจำทาง และรถยนต์ส่วนบุคคลถูกกันไว้บริเวณรอบนอก หากจะเข้ามาในพื้นที่ท้องสนามหลวงและโดยรอบพระบรมมหาราชวัง ถ้าไม่เดินเท้า ก็ต้องอาศัยพาหนะสองล้อ ที่เรียกว่ามอเตอร์ไซค์

พี่อ๊อด ประดิษฐ์ โสดาบัน หนุ่มใหญ่อารมณ์ดี หัวหน้ากลุ่มมอเตอร์ไซค์จิตอาสา บริเวณเชิงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ บอกเล่าเรื่องราวถึงการมาเป็นอาสาสมัครรับส่งประชาชนว่า "เห็นข่าวในโทรทัศน์สะพานปิด ถนนปิด ประชาชนต้องเดินข้ามสะพาน ผมนอนดูโทรทัศน์เฉย ๆ ไม่มีประโยชน์ ตัวเองก็มีรถมอเตอร์ไซค์อยู่เลยตัดสินใจชวนเพื่อน ๆ ออกมาขี่รับประชาชน ตั้งทีแรก โดนตำรวจไล่ บอกเถื่อน ไม่ลงทะเบียน แต่พวกมอไซค์วินขี่เก็บเงินให้วิ่ง" แม้ในช่วงแรกจะมีอารมณ์หงุดหงิดและไม่เข้าใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ แต่ด้วยหัวใจที่มุ่งมั่นที่จะอาสาตอบแทนคุณแผ่นดิน รับส่งพี่น้องประชาชนให้ได้ร่วมไว้อาลัยในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในที่สุด พี่อ๊อด ก็ได้ตั้งจุดมอเตอร์ไซค์อาสา โดยได้รับการช่วยเหลือประสานงานจาก พี่ ๆ ทหาร "ผมไปศูนย์ธรรมศาสตร์ ก็ให้คำตอบไม่ได้ ไปเต็นท์กลางที่ท้องสนามหลวง ก็ให้คำตอบไม่ได้ จนผมวิ่งวนไปวนมา ไปผ่านหน้ากรม รด. (กรมการรักษาดินแดน) ถามทหารยามว่าผมอยากวิ่งรถอาสารับส่งประชาชน ไปติดต่อใครได้บ้าง จนได้พบกับ พันโทชาญณรงค์ กลมเกลี้ยง ท่านก็ไปประสานงานช่วยคุยกับตำรวจ ตำรวจถึงยอม วันเดียวจบ" เช่นเดียวกับ พี่เอ สุจิตตรา แซ่ลิ้ม สาวหล่อรูปร่างท้วม ที่ใบหน้าไหม้แดงด้วยแสงแดดร้อนแรงยามบ่าย เล่าให้ผมฟังถึงจุดเริ่มต้นที่เข้ามาขี่มอเตอร์ไซค์จิตอาสาตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม หลังจากวันสวรรคตในหลวงภูมิพลเพียงวันเดียว "เราเริ่มเห็นจากข่าวว่า มีมอไซค์อาสา ชูป้ายรับส่งฟรี พอเราเห็นปุ๊บ เราก็นึกในใจว่ารถเราก็มี ก็เลยเอารถมาร่วมรับส่งประชาชน ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา" เธอเว้นจังหวะพูด ก่อนจะย้ำถึงสิ่งที่ขับเคลื่อนในการมาเป็นจิตอาสาครั้งนี้ว่า "อย่างน้อยก็มีมอไซค์มาแบ่งเบาให้ประชาชนสะดวกในการมากราบพระองค์ท่าน"

ต่างคนต่างมา หลากที่มาที่ไป พี่สิทธิ ชัยยะสิทธิ์ ศรีนิลนคต ชายหนุ่มอารมณ์ดีผิวคล้ำ ผู้มีบิ๊กไบค์มอเตอร์ไซค์ความเร็วสูงแห่งยุคสมัย ก็เป็นอีกหนึ่งในมอเตอร์ไซค์จิตอาสาที่เข้ามาร่วมในกิจกรรมนี้เพราะคำบอกเล่าถึงปัญหาที่พบเจอในการมาสักการะพระบรมศพจากเพื่อนร่วมงาน "น้องที่ออฟฟิศมากราบพระบรมศพ โดนวินมอไซค์เรียกค่ารถเกือบสองร้อยบาท พวกผมก็คุยกันในกลุ่มบิ๊กไบค์นี่ล่ะ เพราะได้ยินว่า มีอาสามาวิ่งรถฟรี" หนุ่มผู้นี้ประจำอยู่จุดประตูเทวาพิทักษ์ ทางออกหลักของประชาชนทุกคนที่เข้าสักการะพระบรมศพ ยังเล่าต่ออีกว่า เมื่อเริ่มแรกนั้นยังไม่ได้มีจุดประจำชัดเจนแบบนี้ เขาและเพื่อน ๆ ก็วิ่งวนไปวนมาระหว่างสนามหลวง กับถนนราชดำเนิน ใช้วิธีการถามไปเรื่อย ๆ ว่า มีใครจะไปด้วยกันไหม ทำอยู่วันสองวัน ก็ไปจอดตรงพระแม่ธรณี เพราะวิ่งวนเปลืองน้ำมัน ก่อนที่จะมาประจำจุดนี้ เพราะเห็นว่า ตรงนี้ประชาชนที่เข้าไปกราบพระบรมศพจะต้องออกมา แล้ว "จุดนี้เป็นจุดที่คนออกจากการสักการะพระบรมศพ เพราะฉะนั้นคนจะเยอะมาก เพราะออกมาทางนี้ทางเดียว ออกมา งง ไปไม่ถูก เราก็จะไปส่ง"

ความทรงจำที่มีต่อพระองค์ท่านเยอะแยะ ผมดูทีวีเป็น ก็เห็นพระองค์ท่านแล้ว เห็นพระราชกรณียกิจมากมาย เห็นอย่างนั้นมาโดยตลอด ถ้าเทียบกับสิ่งที่ผมทำกับพระองค์ท่านทำมันเล็กน้อยมาก แต่ความรู้สึกกับตัวเองที่ทำ ได้รู้สึกทดแทนคุณแผ่นดิน ได้ทำทดแทนพระองค์ท่าน ถึงแม้ไม่มากมาย ก็เป็นความสุขที่ยิ่งใหญ่ของเราเหมือนกัน

ระหว่างทาง

มอเตอร์ไซค์จิตอาสา ไม่ได้มีบทบาทแค่เพียงรับส่งผู้โดยสารที่เป็นประชาชนที่มาร่วมงานพระราชพิธีเท่านั้น แต่ด้วยใจอาสาเมื่อเห็นอะไรติดขัด ก็พร้อมเสมอที่จะเข้าไปช่วยเหลือ พี่เอ สาวหล่อ ที่มักจะมาประจำจุดหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในช่วงพลบค่ำจนถึงช่วงเช้ามืด เพราะในช่วงกลางวันติดงานนวด ที่เป็นรายได้หลักในการหาเลี้ยง เล่าว่าภายหลังร้อยวัน ตรงหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตรงจุดที่พี่อยู่ หลังสามทุ่ม จะเป็นหัวแถวของผู้คนที่มาพักค้างแรมเพื่อเข้าไปสักการะพระบรมศพ “กลางคืนไม่มีอาหาร คนมาพักค้างเค้าก็หิว บางคนต้องกินยา เราก็หาซื้อกาแฟมาแจก กระติกน้ำร้อนก็ซื้อกันเอง ใบละสามสี่พัน พรรคพวกเพื่อฝูงก็เอาแยม เอาขนมปังมาให้ บางวันมีแต่แยมไม่มีขนมปัง พวกเราก็ลงขันกันซื้อ ใครมีมากก็ลงมาก ใครมีน้อย ก็ลงน้อย ช่วย ๆ กัน เราอยู่ตรงนี้เหมือนพี่เหมือนน้อง”

นอกจากนี้ พี่เอ ยังเล่าต่อไปอีกว่า “อย่าว่าแต่รับส่งไปตามจุดต่าง ๆ ให้เขาได้ต่อรถ หรือส่งไปรถห้องน้ำเลย บางทีคนมาเสื้อผิดระเบียบ เราก็พาเขาไปโบ๊เบ๊ ไปซื้อ แล้วเราไปรับกลับ อะไรที่ทำให้ประชาชนไปกราบพ่อหลวงได้ เราก็ยินดีที่จะบริการ” เธอเล่าด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม

เช่นเดียวกันกับจุดเชิงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ จุดนี้ เป็นจุดที่เปิดโล่ง เพราะอยู่บริเวณที่ตั้งป้ายรถเมล์ชั่วคราว ไม่มีแม้ร่มไม้ หรือวัสดุกันแดดใดใด พี่อ๊อด หนุ่มใหญ่วัยห้าสิบกว่าอธิบายถึงความยากลำบาก ของมอเตอร์ไซค์อาสาจุดนี้ว่า “กลางวันร้อนมาก พี่ต้องควักเงินส่วนตัว 700 มาซื้อร่มขายของ มาปักเพื่อให้พวกเรา (ได้นั่งหลบแดด) แล้วไปขอร่มจากคนรู้จัก ขอร่มที่เขาไม่ได้ใช้แล้ว มาคอยบริการให้คนที่มารอรถเมล์ตรงนี้” ชายหนุ่มผิวคล้ำผู้นี้เล่าไปก็ขำไปเมื่อย้อนเล่าถึงที่มาของร่มแต่ละคัน ก่อนจะเล่าต่อว่า “บางคนมาไหว้พระบรมศพเข้ากรุงเทพฯ ครั้งแรก ไม่รู้จักรถประจำทางว่าสายไหนไปไหน เค้าจะกลับบ้าน ก็นั่งรถกลับไม่ถูก ผมก็จะคอยช่วยบอก ช่วยแนะนำ

“โทรโข่งนี่ พี่ก็ซื้อเอง สี่พันเจ็ด ตอนนั้นเห็นว่ารถมันติดมาก ตรงเชิงสะพานพระปิ่นเราตะโกนช่วยจัดจราจร คนขับก็ไม่ได้ยิน พี่เลยขี่รถไปคลองหลอด ไปหาซื้อมา ก็มาช่วยตำรวจจัดจราจร อะไรช่วยได้พวกพี่ก็อยากช่วย ช่วยแล้วสบายใจ” เขากล่าวด้วยรอยยิ้มที่ผสมด้วยแววตาอันเปล่งประกาย

ค่าโดยสาร

“ถ้าเรารับเงินค่าโดยสาร เราก็ไม่ต่างอะไรจากมอเตอร์ไซค์รับจ้าง” พี่สิทธิ หนุ่มบิ๊กไบค์ สะท้อนคำตอบที่เป็นเสมือนหัวใจของเหล่ามอเตอร์ไซค์จิตอาสาที่มาร่วมกันทำความดีถวายเป็นราชสักการะ ก่อนจะบอกถึงสิ่งมีค่าที่สร้างให้ใจชุ่มชื่นทุกครั้งเมื่อส่งผู้โดยสารถึงที่หมาย “เหนื่อย เสียเงิน เสียเวลาด้วย แต่สิ่งที่ได้ คือความสุขที่มันอิ่มอยู่ข้างใน เวลาที่คนลงรถแล้วเค้าให้พรเรา ผมจะชอบรับมากเลย มันมีความสุขกว่าที่เราไปขี่รถเล่นกับเพื่อนตามต่างจังหวัด ไปกินเหล้ากับเพื่อน โคตรสุขใจเลยก็ว่าได้” เช่นเดียวกับพี่เอ สุจิตตรา ที่บอกเช่นกันว่า คำอวยพร คำขอบคุณคือพลังใจที่ดีที่สุด “เราประทับใจคนแก่ท่านจะให้ศีลให้พร ใจเราก็เบิกบาน คนเราไม่ใช่เงินจะเป็นเครื่องตอบแทนเรานะ บางทีแค่คำพูดเล็ก ๆ ก็ทำให้เราสุขใจได้”

น้ำมัน

มอเตอร์ไซค์ขับเคลื่อนด้วยน้ำมัน แต่พลังงานของเหล่ามอเตอร์ไซค์จิตอาสาล่ะ คืออะไร

"ผมเกิดมา ผมใช้รูปพ่อหลวงแลกข้าว แลกอาหาร แต่ครั้งนี้ เป็นครั้งที่ผมจะต้องทำเพื่อพระองค์ท่านให้ได้ ผมมาขี่รถที่นี่ ก็เคยท้อนะ แต่พ่อหลวงเหนื่อยกว่าเรา เราเหนื่อยปีเดียว แต่ท่านเหนื่อยมากี่ปี เพื่อประชาชน" ประดิษฐ์ โสดาบัน

"ความทรงจำที่มีต่อพระองค์ท่านเยอะแยะ ผมดูทีวีเป็นก็เห็นพระองค์ท่านแล้ว เห็นพระราชกรณียกิจมากมาย เห็นอย่างนั้นมาโดยตลอด ถ้าเทียบกับสิ่งที่ผมทำกับพระองค์ท่านทำมันเล็กน้อยมาก แต่ความรู้สึกกับตัวเองที่ทำ ได้รู้สึกทดแทนคุณแผ่นดิน ได้ทำทดแทนพระองค์ท่าน ถึงแม้ไม่มากมาย ก็เป็นความสุขที่ยิ่งใหญ่ของเราเหมือนกัน" ชัยยะสิทธิ์ ศรีนิลนคต

"ความสุข คือการที่เรามาเจอคนที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ทำเพื่อพ่อ เราก็อยู่กันได้ เราอยู่กันเหมือนพี่น้อง แม้เราไม่ได้เข้าไปกราบพระองค์ท่าน เพราะเราไม่ใส่กระโปรง แต่อย่างน้อยเราทำตรงนี้ การที่ไปกราบ มันไม่จำเป็นสำหรับเรา ท่านรู้ว่าเรากำลังทำอะไร เราอยู่ตรงนี้ ใกล้ชิดท่านตลอดอยู่แล้ว ท่านอยู่ตรงนี้ อยู่ในใจ" สุจิตตรา แซ่ลิ้ม

ปลายทาง

หากปลายทาง คือ คำตอบที่เกี่ยวพันกับระยะทาง มอเตอร์ไซค์จิตอาสาทั้งสามต่างตอบตรงกันว่า จะอยู่ให้ถึงวันสุดท้ายของพระราชพิธี แต่เมื่อลงลึกถึงปลายทางที่อยู่ในใจแล้ว คำตอบที่ได้น่าจะได้เฉลยไปแล้วระหว่างทางที่สองล้อได้ขับเคลื่อนอยู่บนถนนแห่งความจงรักต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ ด้วยการทำความดีเล็ก ๆ เพื่อถวายแด่พระองค์

“

...ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม อันเนื่องมาจากมลพิษ
หรือความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ
ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในที่หนึ่งที่ใดก็ตาม ย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่อง
ไปถึงที่อื่นๆ ด้วย เหตุนี้ทุกคนทุกประเทศในโลก
จึงย่อมมีส่วนรับผิดชอบอยู่ด้วยกัน ทั้งในการแก้ไข ลดปัญหา
และปรับปรุงสร้างเสริมสภาวะแวดล้อม
ให้กลับคืนมาสู่สภาพอันจะเอื้อต่อการมีชีวิตอยู่อย่างเป็นสุข
ของตนเองและเพื่อนมนุษย์...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึก
ในพิธีรับมอบเรือขจัดคราบน้ำมัน ซึ่งรัฐบาลเดนมาร์กน้อมเกล้าฯ ถวาย
วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

รักไม่มีเงื่อนไข

กาญจนา พ. / ชมพจน์

จิราวรรณ สุจาพันธ์ เกิดในครอบครัวตำรวจ แม่เป็นแม่บ้าน วัยเด็กเธอใช้ชีวิตอยู่ในแฟลตตำรวจ สน.ปทุมวัน เมื่อเรียนจบก็แต่งงาน ไปใช้ชีวิตอยู่ที่ต่างประเทศหลายปี หลังจากกลับมาก็เข้าทำงานกับบริษัทที่เพื่อนเป็นเจ้าของกิจการ ถัดมาไม่นานเมื่อคุณแม่วัยชราเริ่มเดินเหินไม่สะดวก เธอจึงลาออกมาดูแลแม่มากว่า ๑๐ ปีแล้ว อดีตนักเรียนนาฏศิลป์ผู้นี้เล่าผ่านน้ำใส ๆ ในดวงตาว่า สมัยเป็นเด็กเคยนั่งรอรับเสด็จอยู่ข้างถนน ได้เห็นในหลวงรัชกาลที่ ๙ ประทับอยู่ในรถผ่านไปไกล ๆ ต่างจากเพื่อนที่เรียนรำไทยที่ได้เข้าเฝ้าฯ ถวายงานบ่อย เป็นเพราะเธอเลือกเรียนบัลเล่ต์ ศิลปะแบบอินเตอร์ ซึ่งเมื่อ ๔๐ ปีที่แล้วยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก

บ่ายวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เธอกำลังจ่ายกับข้าวอยู่ที่ตลาดวัชรพล ย่านรามอินทรา ก็สังเกตเห็นว่าพ่อค้าแม่ขายก้มมองแต่โทรศัพท์มือถือ ไม่สนใจการค้าขาย ลูกค้าที่กำลังจับจ่ายใช้สอยบางคนถึงกับหยุดนิ่งอยู่กับที่ สถานการณ์บ่ายวันนั้นช่างผิดปกติเกินกว่าจะปล่อยเลยไป สาวใหญ่วัย ๕๔ ผู้นี้จึงรีบติดต่อหาน้องสาว เพื่อสอบถามถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น เมื่อทราบเรื่องว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคตก็ยังไม่อยากจะเชื่อ จึงโทร.หาเพื่อนที่ทำงานในวัง

“เพื่อนที่อยู่ในวังบอกว่าในหลวงสวรรคตแล้ว พอรู้ข่าวก็รีบกลับบ้านเพราะแม่อยู่คนเดียว กลัวว่าใครจะมาบอกข่าวแล้วแม่จะตกใจ พอถึงบ้านก็ไม่กล้าบอกแม่ตรง ๆ ต้องค่อย ๆ คุยค่อย ๆ เล่า แม่ก็ร้องไห้น้ำตาไหล พอถึงเวลามีข่าวประกาศเป็นทางการ ตอนนั้นญาติ ๆ อยู่กันเต็มบ้าน ไม่รู้น้ำตามาจากไหน ร้องไห้กันทุกคน

คนไทยทุกคนคงเหมือนกัน เมื่อสิ้นในหลวงก็ตั้งใจว่าจะดำเนินตามรอยพระองค์ท่าน จะใช้ชีวิตอย่างพอเพียง พี่ก็ดำเนินชีวิตตามพระราชดำรัสคือคิดดี ทำดี พูดดี และยึดหลักความพอเพียง ก่อนหน้านี้เราขี้ใจร้อน หงุดหงิด พอในหลวงสวรรคตก็ตั้งปณิธานไว้ว่าจะพยายามไม่โกรธ จะคิดดี ทำดี ตื่นเช้าขึ้นมาก็คิดว่าวันนี้จะทำความดีอะไรให้กับคนอื่นได้บ้าง

"วันที่เราร้องไห้หนัก ๆ ก็วันที่ ๑๓-๑๔ ตุลาคม ร้องไห้ทั้งวัน หลังจากนั้นก็ค่อย ๆ ดีขึ้น แค่น้ำตาไหล แต่เวลาใครพูดถึงในหลวงหรือตอนดูโทรทัศน์ แม้แต่ทุกวันนี้ก็ยังน้ำตาไหลอยู่ พี่อยู่บ้านทุกวัน ได้ดูทีวี ฟังเพลงพระราชนิพนธ์ มากกว่าคนอื่น เราก็ทุกข์ใจ พอคุยกับเพื่อน ๆ ญาติ ๆ เขาก็เหมือนเรา คือถ้าได้ยิน ได้เห็น ก็ร้องไห้ ถึงตอนนี้เราก็ยังรู้สึกอยู่ แค่น้ำตาไม่ไหลแล้วเท่านั้นเอง

"แต่มีเพลงหนึ่งได้ยินไม่ได้เลย ที่ร้องว่า *...ถ้ามีใครถาม ทำไมคนไทยถึงรักพระองค์อย่างนี้ แค่ได้ชมพระบารมีก็ยิ้มทั้งน้ำตา ถ้าหากให้อธิบายเหตุผลนานา คงต้องใช้เวลาเท่าชีวิตนี้...* พี่ร้องไห้หนักเลย"

ครอบครัวใหญ่ของเธอวางแผนที่จะเดินทางไปกราบพระบรมศพที่ในพระบรมมหาราชวัง จึงตกลงกันว่าพระองค์ผู้สวรรคตเป็นรัชกาลที่ ๙ พวกเขาจะต้องเข้ากราบรัชกาลที่ ๙ ในวันที่ ๙ ธันวาคม ก่อนเดินทางก็สอบถามเพื่อนฝูงที่เคยเข้ากราบหน้าพระบรมโกศ

ถึงสถานการณ์ในสนามหลวงหน้าพระบรมมหาราชวัง ทุกเสียงพูดเหมือนกันว่าให้ไปเถอะ ที่นั่นมีแต่คนดี

"เราก็ฟังข่าวจากเพื่อนฝูงที่บอกว่าคนเยอะ แต่ตรงพื้นที่แถวนั้นเป็นเมืองแห่งความดี ทุกคนยินดีช่วยเหลือกัน ยิ้มแย้มแจ่มใส จะเอาอะไรก็มาช่วยกัน พอถึงวันที่เราไปจริง ๆ ก็เห็นว่าจริงอย่างที่เขาว่า ตั้งแต่คนขับรถแท็กซี่ คนในรถก็ยิ้มแย้ม ช่วยเหลือกัน เราก็ดีใจมากที่ได้ไปกราบพระบรมศพพระองค์ท่าน แม้แต่คนไร้บ้านก็ยังมาช่วยเหลือแม่ ร้านน้ำก็ยังเอาเก้าอี้มาให้แม่นั่ง ทุกคนมาช่วยกันทักทายพูดคุย มาถามแม่ว่าอายุเท่าไร ทุกคนยิ้มแย้ม บรรยากาศเป็นอย่างที่เพื่อนเล่าให้ฟังเลย

"คนไทยทุกคนคงเหมือนกัน เมื่อสิ้นในหลวงก็ตั้งใจว่าจะดำเนินตามรอยพระองค์ท่าน จะใช้ชีวิตอย่างพอเพียง พี่ก็ดำเนินชีวิตตามพระราชดำรัสคือคิดดี ทำดี พูดดี และยึดหลักความพอเพียง ก่อนหน้านี้เราขี้ใจร้อน หงุดหงิด พอในหลวงสวรรคตก็ตั้งปณิธานไว้ว่าจะพยายามไม่โกรธ จะคิดดี ทำดี ตื่นเช้าขึ้นมาก็คิดว่าวันนี้จะทำความดีอะไรให้กับคนอื่นได้บ้าง"

วันนี้ ขณะที่เราพูดคุยกัน เธอไม่ได้ร้องไห้ มีเพียงน้ำใส ๆ คลออยู่ในเบ้าตา ก่อนจากกัน แม้กระนั้นแววตาคู่นั้นก็บอกถึงความมุ่งมั่น เป็นความมุ่งมั่นที่เกิดจากความรักและศรัทธาต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ ผู้จะประทับอยู่ในความทรงจำของเธอชั่วชีวิต

“

...ให้พอเพียงนี้ก็หมายความว่า
มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ
แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือย แต่ถ้าทำให้มีความสุข
ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ
อันนี้ก็ความหมายอีกอย่างของเศรษฐกิจ
หรือระบบพอเพียง...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

เดินตามรอยพระราชา

กาญจนา พ.

เช่นเดียวกับคนไทยทั้งประเทศที่รับรู้ถึงความสูญเสียครั้งใหญ่ในชีวิต เมื่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต ผู้คนมากมายคิดจะทดแทนพระคุณของพระองค์ด้วยการทำความดี ชัยวัฒน์ ว่องคงคากุล รองผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ บริษัท มิตซูบิชิมอเตอร์ส ประเทศไทย จำกัด ก็เป็น ๑ ในจำนวนผู้คนเหล่านั้น

หนุ่มใหญ่วัย ๔๕ ตั้งใจบวช เพื่ออุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

"ปกติช่วงเดือนธันวาคม ผมวางแผนเข้าปฏิบัติธรรม แต่คอร์สที่ผมลงทะเบียนสมัครไว้เปลี่ยนเป็นบวชพระ ๘๙ รูปในช่วงครบวาระ ๕๐ วันที่พระองค์ท่านสวรรคต นี่เป็นโอกาสดีในชีวิตที่ผมจะทำสิ่งดี ๆ ถวายท่านได้ เพราะในหลวงยิ่งใหญ่มาก พระองค์มีทุกอย่างอยู่แล้ว เราเป็นแค่คนตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งก็ทำในสิ่งที่จะทำให้พระองค์ท่านได้อย่างดีที่สุดในมุมของเรา

"ผมดูข่าวพระราชสำนักมาตั้งแต่เด็ก ได้เห็นพระราชกรณียกิจของพระองค์ พอวันนี้ได้เห็นพระราชกรณียกิจที่นำมาฉายหลังพระองค์สวรรคต ยิ่งกินใจลึกซึ้งมาก นึกถึงท่านทีไรก็อยากจะร้องไห้ ผมเกิดในช่วงที่ทันเห็นท่านทำอะไรต่าง ๆ เยอะมากให้ประเทศไทยและคนไทย

"พระองค์ท่านพระชนมายุ ๘๙ พรรษา ครองราชย์มา ๗๐ ปี ผมเกิดมาก็ได้ยินแต่เรื่องของท่านแล้ว ได้เจอแต่สิ่งดี ๆ เราคนไทยก็เหมือน ๆ กัน ตอนที่พระองค์ท่านทรงงานอยู่ก็รู้สึกเหมือนยังมีพ่อมีแม่อยู่กับเรา จนกระทั่งวันที่รู้ว่าท่านประชวรใกล้จะเสด็จสวรรคตแล้ว ถึงเพิ่งรู้สึกถึงความสูญเสียสิ่งที่เรารักเราเคารพบูชา"

ผมก็เหมือนคนทั่วไป ตอนที่ในหลวงอยู่ พระองค์ท่านทำแต่สิ่งดีๆ เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนไทย ทั้งขยัน ประหยัด มัธยัสถ์ แต่เราทำตรงข้ามกับท่านทุกอย่าง พอท่านไม่อยู่แล้ว เราถึงเพิ่งนึกถึงและเริ่มจะทำดี ทำตามพระองค์ท่านที่เคยก้าวนำเราไว้ เราจะเดินตามรอยท่านในเรื่องความอดทน มีวินัย ประหยัด จะนำวิธีการของพระองค์มาใช้กับตนเองตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

แม้จะยังงงงันอยู่กับความสูญเสีย แต่เมื่อมีเวลาว่าง ชัยวัฒน์กับภรรยาก็ไปกราบพระบรมศพพระองค์ท่าน เขาขับรถไปจอดไว้ที่ท่าน้ำนนท์ แล้วนั่งเรือไปลงที่สนามหลวงเพื่อกราบที่กำแพงพระบรมมหาราชวังตั้งแต่เสาร์อาทิตย์แรกผู้คนแน่นขนัดมาก ครั้งนั้นทางสำนักพระราชวังยังไม่ได้เปิดให้คนเข้าไปกราบพระบรมศพในพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ต่อมาเมื่อเปิดให้ประชาชนเข้าไปกราบหน้าพระบรมศพได้ ชัยวัฒน์ก็ยังไม่ได้เข้าไปกราบใกล้ชิด เพราะทางบริษัทมีนโยบายจะเป็นเจ้าภาพงานพระบรมศพ ตนจึงมีภารกิจเรื่องการตระเตรียมความพร้อม นับแต่การทำจดหมายยื่นต่อสำนักพระราชวัง ต้องเตรียมหาเสื้อผ้าให้ผู้บริหารว่าจะต้องแต่งกายอย่างไรถึงจะถูกต้องตามระเบียบ ฯลฯ

"วันที่พระองค์สวรรคต ผมต้องอยู่ที่ทำงาน เพื่อรอคำสั่งจากผู้บริหารว่าทางบริษัทจะมีวิธีการอย่างไรสำหรับวันต่อไป ผมมีหน้าที่ส่งข้อความแจ้งพนักงานบริษัท ขณะที่กำลังทำงานแม้จะรู้สึกเศร้าเสียใจอย่างไรก็ต้องทำงานให้ดีที่สุด เพราะการสวรรคตของ

พระองค์ท่านเป็นเรื่องใหญ่มาก คำที่จะใช้ถวายความอาลัยก็ต้องใช้ให้เหมาะสม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กว่าจะเสร็จก็ ๔-๕ ทุ่มแล้ว จากนั้นก็ขับรถกลับบ้าน ฟังข่าวไปเรื่อย ๆ ความรู้สึกเศร้านี่เกิดขึ้นตั้งแต่ได้รับข่าวช่วงค่ำแล้ว แต่ด้วยหน้าที่การงาน เราจะแสดงออกมากไม่ได้ แต่พออยู่ในรถคนเดียวผมก็ร้องไห้

"ผมก็เหมือนคนทั่วไป ตอนที่ในหลวงอยู่ พระองค์ท่านทำแต่สิ่งดี ๆ เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนไทย ทั้งขยัน ประหยัด มัธยัสถ์ แต่เราทำตรงข้ามกับท่านทุกอย่าง พอท่านไม่อยู่แล้ว เราถึงเพิ่งนึกถึงและเริ่มจะทำดี ทำตามพระองค์ท่านที่เคยก้าวนำเราไว้ เราจะเดินตามรอยท่านในเรื่องความอดทน มีวินัย ประหยัด จะนำวิธีการของพระองค์มาใช้กับตนเองตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

"ผมไม่มีลูก ก็อยากให้เด็ก ๆ ได้ศึกษาเรื่องราวของในหลวง เพื่อศึกษาว่าพระองค์ทำอะไรบ้าง ตั้งแต่ขึ้นครองราชย์ ท่านเป็นกษัตริย์ที่ลงเดินลุยน้ำ เดินทางไปในถิ่นที่ทุรกันดารห่างไกลความเจริญ เพื่อช่วยเหลือประชาชน สร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคที่ดีให้กับคนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล คนในเมืองอาจจะน้อยใจว่าทำไมท่านไปแต่ที่ห่างไกล อย่าน้อยใจท่านเลย ท่านทำให้ความเจริญไปถึง ประชาชนจะได้อยู่สบายขึ้น" ผู้บริหารบริษัทรถยนต์ค่ายใหญ่กล่าวปิดท้ายด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ

“

...ทางที่เราจะช่วยกันได้
ก็คือการที่ทำความคิดให้ถูก และแน่วแน่
ในอันที่จะยึดถือประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นที่หมาย
ต้องเพลาการคิดถึงประโยชน์เฉพาะตัว
และความขัดแย้งกันในสิ่งที่มิใช่สาระลงให้ได้...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๓๗
วันศุกร์ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๖

๒ สามี ภรรยา ข้าแผ่นดิน ณัฏฐมน – จักรินทร์

กาญจนา พ.

ณัฏฐมน หินอ่อน ผู้จัดการส่วนตรวจสอบบัญชีการเงินและภาษี บมจ. กสท. โทรคมนาคม เขตตะวันออก วัย ๔๕ และ **จักรินทร์** สามีวัย ๕๒ ผู้จัดการสำนักงาน บริการลูกค้า กสท. จังหวัดระยอง เดินทางมาเคารพพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ริมรั้วพระบรมมหาราชวัง และเข้ากราบหน้าพระบรมโกศ ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน

กลางดึกสงัด แสงไฟภายในตัวอาคารดับสนิทหมดแล้ว มีเพียงไฟทางเดินเท่านั้นที่เปิดบ้างในบางจุด ภายในห้องพักขนาดสองห้องนอน เสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้นตอนเที่ยงคืนพอดี จากนั้นไฟในห้องนั้นก็เปิดสว่าง สองสามีภรรยากำลังรีบอาบน้ำแต่งตัว และสวมเครื่องแต่งกายสีดำสุภาพเรียบร้อย เพื่อเตรียมตัวเดินทางเข้ากรุงเทพฯ

ณัฏฐมนย้อนเหตุการณ์ว่าวันที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต วันนั้นเป็นวันทำงานปกติ สิ่งที่ไม่ปกติคือเธอทำงานและเช็คความคืบหน้าพระอาการประชวรตลอดเวลา ใจคอไม่อยู่กับเนื้อกับตัว ตกเย็นเธอเดินร้องไห้กลับบ้าน เปิดโทรทัศน์รอดูข่าวจากพระราชสำนัก

“ปกติหลังเลิกงานเราจะต้องอยู่ที่ทำงานต่อ แต่วันนั้นเดินร้องไห้กลับบ้าน รีบเปิดทีวี จนกระทั่งสำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ พอฟังข่าวเท่านั้นแหละก็ร้องไห้เหมือนคนไม่มีสติ ร้องเหมือนตอนที่แม่เสีย มันเวิ้งว้าง คิดถึงในหลวง เหมือนสิ่งที่เรารักมาก ๆ ขาดหายไป พอตั้งสติได้ก็บอกตัวเองว่าต้องทำใจ เพราะความตายเป็นสัจธรรม ในหลวงท่านอายุมากแล้ว แล้วท่านก็ป่วยมานาน”

คืนนั้นทั้งคืนเธอนอนไม่ค่อยหลับ ได้แต่นอนน้ำตาไหล ด้วยความรู้สึกที่เวิ้งว้างคล้ายคนที่ขาดหลักใจในชีวิต

ขณะที่จักรินทร์ ผู้เป็นสามี เล่าว่าวันนั้นตนอยู่บ้านพักที่ระยอง ในใจก็ไม่อยากให้เรื่องที่ได้รับรู้มาเป็นความจริง ทั้งกังวลและกระวนกระวายใจ ครั้น ๖ โมงเย็นเข้าบ้านก็เปิดโทรทัศน์รอฟังข่าว ข้างหลังบ้านกำลังจัดงานรื่นเริงเฮฮา พอข่าวจากสำนักพระราชวังออกมาก็เกือบช็อคไปพักหนึ่ง เฝ้าแต่ถามตนเองว่าจริงหรือ เช่นเดียวกับคนไทยทั้งประเทศ ตนรู้สึกสูญเสีย เหมือนขาดที่ยึดเหนี่ยวไป เพราะที่ผ่านมาในหลวงเป็นหลักใจให้กับคนไทยมาตลอด ที่เคยมีเหตุการณ์ร้ายในบ้านเมืองก็ผ่อนคลายลงเพราะพระบารมีของพระองค์

"คืนนั้นทั้งคืนผมนอนไม่หลับ ฟุ้งซ่าน คิดถึงคำที่ในหลวงเคยตรัสไว้ว่าจะอยู่ถึง ๑๒๐ ปี ทำไมพระองค์ท่านทรงด่วนจากไป ย้อนคิดถึงว่าเป็นเพราะท่านทรงงานหนัก ทำให้พระวรกายสู้ไม่ไหว เพราะเราก็ยังเจ็บป่วยทั้งที่ทำงานน้อยกว่าท่านมาก"

ณัฏฐมน ผู้เป็นภรรยาพูดต่อว่าก่อนหน้านี้เราทุกคนได้เห็นในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทุกวัน พระองค์ท่านเสด็จฯ ไปทรงงานที่นั่นที่นี่ จนเป็นเรื่องปกติ เหมือนคนทั่วไปที่ต้องออกไปทำงาน จนถึงวันที่พระองค์ท่านอายุมาก ออกไปทำงานข้างนอกไม่ไหว ท่านก็ยังทรงงานในพระราชวัง จนกระทั่งพระองค์ประชวร ต้องประทับที่โรงพยาบาล

ในวันที่อัญเชิญพระบรมศพกลับพระบรมมหาราชวัง หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจประกาศหยุดงานครึ่งวัน เพื่อให้ข้าราชการ และประชาชน ได้เข้าเฝ้าฯ ส่งเสด็จพระบรมศพจากโรงพยาบาลศิริราชเข้าสู่พระบรมมหาราชวัง สิ่งที่เธอรีบทำในทันทีคือรีบกลับบ้านไปนั่งรอส่งเสด็จที่หน้าจอโทรทัศน์

"หน่วยงานประกาศให้หยุดงาน หลังจากเราไปทำงานแล้ว วันนั้นทำงานได้บ้างไม่ได้บ้าง วันนั้นเคลื่อนพระบรมศพเข้าพระบรมมหาราชวัง ก็รีบกลับบ้านไปดูทีวี นึกว่าทำใจได้บ้างแล้ว แต่พอเห็นขบวนเคลื่อนพระบรมศพ น้ำตาก็ไหลออกมา ยิ่งเห็นรถตู้ที่ใช้เคลื่อนพระบรมศพก็รู้สึกว่าทำไมใช้รถคันนี้ จนข่าวออกมาว่าเป็นรถที่พระองค์ท่านรักและใช้งานประจำ เราก็รู้สึกว่าความพอเพียงคืออย่างนี้"

จักรินทร์ ผู้สามีทำงานและพักอยู่ที่ระยอง ขณะที่ภรรยาทำงานและพักอยู่พัทยา เมื่อภรรยาโทร.มาเล่าว่าร้องไห้ทั้งคืน ตื่นมาก็ยังร้องไห้ สามีก็นอนไม่หลับ ทั้งสองได้พบกันในวันศุกร์ พูดคุยปรึกษากันว่าจะไปกราบพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่หน้าพระบรมมหาราชวัง

แต่ขณะนั้นยังไม่มีประกาศให้ประชาชนเข้ากราบพระบรมศพที่หน้าพระบรมโกศ ทั้งคู่จึงตัดสินใจไปรับเสด็จพระบรมวงศานุวงศ์ตอนค่ำ แล้วเดินดูภาพวาด ดูคลื่นคนที่มาถวายความอาลัย บรรยากาศคืนนั้นอบอวลไปด้วยความเศร้า สองสามีภรรยาได้แต่มองพระบรมมหาราชวัง เพื่อน้อมใจส่งเสด็จด้านหน้าพระบรมมหาราชวัง เหมือนประชาชนคนไทยที่หลั่งไหลไปกราบพระองค์ท่านตลอดทั้งคืน ตกดึกทั้งสองก็กลับพัทยา และตั้งใจจะกลับมาเข้าเฝ้าฯ อีกครั้ง

บรรยากาศตอนที่อยู่ข้างหน้าพระบรมโกศ มันอึมครึมเศร้า ผมมองพระบรมโกศช่วงยืนรอก่อนขึ้นกราบก็ยิ่งรู้สึกหดหู่ คิดถึงพระองค์ท่าน มีแต่เสียงสะอึกสะอื้น คนที่เห็นก็ตาแดงๆ เห็น เจ้าหน้าที่แอบเช็ดน้ำตา เขาคงตื้นตันที่คนไทยมีความรักพระองค์ ผมอยากอยู่นานๆ แต่อยู่ได้พักเดียว เศร้ามาก มันเป็นอารมณ์สูญเสียที่เหมือนกับผมเสียแม่ แต่กับในหลวงเหมือนประเทศเราสูญเสียเสาหลัก พระองค์เป็นที่พึ่งพาของประชาชน เป็นทุกอย่างของประเทศไทย ผมรู้สึกว่าเมืองไทยต้องมีในหลวง ถึงจะสมบูรณ์

สามสัปดาห์ผ่านไป วันศุกร์ที่ ๔ พฤศจิกายน ทั้งคู่นัดแนะกันว่าจะเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อกราบพระบรมศพ เขาและเธอสลับกันเล่าให้ฟังว่า ได้นอนน้อยมาก เพราะต้องเดินทางไปให้ถึงกรุงเทพฯ ก่อนตี ๓ เพื่อเข้าแถว รอเข้าพระบรมมหาราชวัง

"วันที่ไปกราบพระบรมศพที่พระบรมมหาราชวัง เรานอน ๓ ทุ่ม เพื่อจะได้ตื่นเที่ยงคืน ออกจากบ้านตี ๑ ถึงศิริราช ตี ๒ ครึ่ง ไปต่อคิวตรงวัดมหาธาตุตอนตี ๓ เราทำงานรัฐวิสาหกิจ มีโควต้าเข้ามากราบพระบรมศพและฟังสวดพระอภิธรรมได้โดยไม่ต้องต่อคิว แต่สามีไม่ได้สิทธิ์ตรงนี้ เราจึงสละสิทธิ์และมากันเอง

"ก่อนมาก็กังวล แต่หาข้อมูลมาแล้วว่าถ้าไปช่วงเช้าจะดีกว่า ระหว่างที่รอก็มองไปรอบ ๆ มีคนมาจากต่างจังหวัดเป็นกลุ่ม ๆ ผู้สูงอายุก็เยอะ เด็ก ๆ ก็มากับพ่อแม่ นักเรียนมา

เป็นกลุ่มก็มี เรายืนรอจนได้กราบตอนตี ๕ ครึ่ง ระหว่างรอก็เห็นว่าคนขาไม่ค่อยดีเขาก็มา (เล่าไปร้องไห้ไป) รู้สึกว่าทุกคนอยากมาเพราะว่าคิดถึงพระองค์ วินาทีที่ซาบซึ้งมากคือระหว่างรอขึ้นกราบพระบรมศพ ตรงนั้นคนเยอะมาก แต่เงียบ ความวุ่นวายที่เรากำลังรออยู่ข้างนอกไม่มีแล้ว มันเงียบมากทั้งที่คนเยอะ มีแต่เสียงเจ้าหน้าที่คอยบอกว่าให้ทำอะไร”

ขณะยืนคอยน้ำตาก็รื้นแล้ว ครั้นพอขึ้นไปนั่ง เจ้าหน้าที่พูดอะไรก็แทบไม่ได้สนใจ ด้วยใจคอของเธอจดจ่อมุ่งแต่จะไปกราบพระบรมโกศ ภายในพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท อันเป็นที่ตั้งพระบรมศพมีแต่เสียงร้องไห้ของผู้คน สามีอยู่ข้างหลังต้องคอยตบไหล่เบา ๆ เป็นเพราะเธอร้องไห้เสียงดัง

“พอเจ้าหน้าที่บอกให้ลุกขึ้น ก็ไม่อยากลุกขึ้น เพิ่งกราบพระบรมศพได้แป๊บเดียวเองอยากอยู่อีกนิด แต่ก็ไม่ได้ เราก็ยังแอบเห็นเจ้าหน้าที่ผู้ชายใส่เครื่องแบบสีขาวตัวโต ก็ยังปาดน้ำตา คิดว่าเขาต้องรับรู้ความรู้สึกของประชาชน เขาคงทำใจยากกว่าเรา พอเดินออกมาก็ค่อย ๆ คลายความเศร้าได้นิดหน่อย แต่พอกลับไปที่จอดรถที่ศิริราช ก็ย้อนคิดไปว่าเราตั้งใจจะมากราบถวายพระพรท่านวันเสาร์ที่ ๑๕ ตุลาคมเมื่อปีก่อน แต่ก็มาไม่ทัน ปีนี้ก็ขอแค่มาเห็นตึกที่พระองค์ท่านรักษาตัวอยู่ก็ยังดี” ฝ่ายหญิงพูดด้วยแววตาเศร้าหมอง

“พอมีข่าวให้เข้ากราบ ผมตั้งใจว่าจะไป เพื่อนที่ไปมาแล้วมาบอกว่าให้ไปเลย เพราะคนยังน้อย เราก็รีบลางานวันศุกร์ คืนนั้นได้งีบ ๒-๓ ชั่วโมง แล้วก็รีบเข้ากรุงเทพฯ ตี ๓ ถึงสนามหลวง คนเยอะแล้ว แถวยาวเป็นกิโล ผมก็ยังรู้สึกว่าเราโชคดีที่เรามารอตี ๓ ตี ๔ ได้เข้ามารอในเต็นท์ ตี ๕ กว่า ๆ ก็ได้เข้ากราบแล้ว อากาศก็ไม่ร้อน ผมกับภรรยาตั้งใจว่าจะไปกราบพระบรมศพอีก

“บรรยากาศตอนที่อยู่ข้างหน้าพระบรมโกศ มันอึมครึม เศร้า ผมมองพระบรมโกศช่วงยืนรอก่อนขึ้นกราบ ก็ยิ่งรู้สึกหดหู่ คิดถึงพระองค์ท่าน มีแต่เสียงสะอึกสะอื้น คนที่เห็นก็ตาแดง ๆ เห็นเจ้าหน้าที่แอบเช็ดน้ำตา เขาคงตื้นตันที่คนไทยมีความรักพระองค์ ผมอยากอยู่นาน ๆ แต่อยู่ได้พักเดียว เศร้ามาก มันเป็นอารมณ์สูญเสียที่เหมือนกับผมเสียแม่ แต่กับในหลวงเหมือนประเทศเราสูญเสียเสาหลัก พระองค์เป็นที่พึ่งพาของประชาชน เป็นทุกอย่างของประเทศไทย ผมรู้สึกว่าเมืองไทยต้องมีในหลวง ถึงจะสมบูรณ์”

ครอบครัวเล็ก ๆ ครอบครัวนี้ นำพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเป็นที่น้อมนำใจ ผู้เป็นภรรยานึกถึงที่พระองค์ตรัสว่า “เราอย่าก่อให้เกิดความแตกแยก อย่าตัดสินเร็วเกินไป” ส่วนคำว่าพอเพียงที่พระองค์ทรงเพียรสอนคนไทยมาตลอด เธอใช้เวลาพอสมควรกว่าจะเข้าใจความหมายที่แท้จริง

ทางสามี จักรินทร์ ชอบร้องเพลง เล่นดนตรี จึงประทับใจในหลวงด้านพระอัจฉริยภาพทางด้านดนตรีด้วย หลังจากสวรรคตแล้ว เมื่อได้ดูเรื่องราวของในหลวงมากขึ้น รู้จักทุกเพลงของพระองค์มากขึ้น จึงทำให้ได้รู้ซึ้งถึงความหมายของทุกเพลงว่าในหลวงกำลัง

สอนคนไทยผ่านบทเพลงพระราชนิพนธ์

สองสามีภรรยาได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ ตั้งแต่ช่วงที่ประชวรอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช หรือแม้แต่ช่วงที่พระองค์เสด็จฯ แปรพระราชฐานไปประทับ ณ พระตำหนักไกลกังวล หัวหิน ทั้งคู่มักตามไปเข้าเฝ้าฯ อยู่ริมถนนทุกครั้งที่ไม่ติดภารกิจการงาน

ในฐานะข้าแผ่นดิน ทั้งคู่รู้แล้วว่าสิ่งที่ตนจะทำเพื่อในหลวงได้ดีที่สุด คือการทำความดี เพื่อดำเนินรอยตามคุณความดีอันยิ่งใหญ่ของพระองค์

“

...คุณธรรมข้อหนึ่ง ที่ยังมีอยู่อย่างบริบูรณ์ในจิตใจของคนไทย
ก็คือ การให้ การให้นี้ ไม่ว่าจะให้สิ่งใด แก่ผู้ใด โดยสถานใดก็ตาม
ล้วนเป็นสิ่งที่พึงประสงค์อย่างยิ่ง
เพราะเป็นเครื่องประสานไมตรีอย่างสำคัญระหว่างบุคคลกับบุคคล
และทำให้สังคมมีความมั่นคงเป็นปึกแผ่น ด้วยสามัคคีธรรม...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๔๖
วันอังคารที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕

บ้านที่ขาดพ่อ

กาญจนา พ.

แผ่นดินไทยในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ช่างมืดหมอง เมื่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต เหมือนร่มโพธิ์ไทรหักโค่น ใจแผ่นดินสะท้านสะเทือน

หัวใจของข้าแผ่นดินอย่าง **ดวงรัตน์ พัชรกีรติกุล** พนักงานห้างตั้งยี่สุ่นธุรกิจท้องถิ่น จ.อุดรธานี วัย ๕๑ ก็ไม่แตกต่างจากคนไทยทั้งประเทศ

ดวงรัตน์เกิดและเติบโตที่กรุงเทพฯ หลังจากแต่งงานก็ย้ายตามสามีมาอยู่มหาสารคาม ต่อมาเมื่อแยกทางกันก็พาลูกชายคนเดียวมาอยู่กับพี่ชายที่อุดรฯ ปัจุบันพี่ชายกลับไปอยู่กรุงเทพฯ หลายปีแล้ว ที่อุดรฯ เธอทำงานที่ร้านตั้งยี่สุ่น ซึ่งเป็นร้านขายส่งอันดับหนึ่งของภาคอีสาน เจ้าตัวเล่าว่าหลังจากมีข่าวว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต แม้จะมีการค้าขายอยู่ แต่ผู้คนก็อยู่ในสภาวะโศกเศร้า ไม่คึกคักดังเดิม โดยเฉพาะวันแรกที่รู้ข่าว เมืองทั้งเมืองเหมือนจะเงียบงันไปหมด พอวันรุ่งขึ้นเมื่อตั้งตัวได้ คนก็ออกมาใส่ชุดดำกันทั้งเมือง

“ตอนที่สำนักพระราชวังแถลงข่าวเป็นทางการ ทั้งพนักงานและลูกค้าที่มาซื้อของก็พูดคุยกันเบา ๆ แต่ส่วนใหญ่ร้องไห้ มีทั้งร้องไห้โฮ และร้องไห้เงียบ ๆ น้ำตาไหล คนที่นี่บางส่วนได้ทำงานใกล้ชิดในพระราชสำนักก็มี ชาวบ้านทั่วไปก็รักในหลวง เพราะพระองค์ทำเพื่อประชาชนไว้มาก โดยเฉพาะภาคอีสาน ในหลวงก็ทำให้เกือบทุกอย่าง ท่านเสด็จฯ มาตั้งแต่ก่อนเราเกิด จากเมืองที่เคยแห้งแล้งก็เขียวขจี

ในหลวงทรงเน้นเรื่องความพอเพียงอยู่บ่อยๆ เราก็นำมาใช้กับตัวเอง อันไหนที่เกินตัวก็ไม่เอา เงินเดือนเท่านี้ก็ใช้เท่าที่มี ไม่อยากได้ของที่เกินกว่าเงินเดือนที่เราได้รับ เราอยู่บ้านทาวน์เฮาส์หลังเล็กๆ ก็ปลูกผักสวนครัวใส่กระถางไว้กินบ้าง ช่วงหลังงานเยอะ พอไม่มีเวลาดู ก็ตายไปบ้าง เพราะเราทำงานหนัก ที่ต้องทำงานหนักเพราะมีลูกที่ต้องรับผิดชอบ บางทีเราเหนื่อยก็อยากจะพัก ถึงวันหยุดก็นอนทั้งวัน แต่ในหลวงท่านไม่เคยได้พักเลย

"วันแรก ๆ ที่รู้ข่าว คนที่มาซื้อของที่ร้านทุกคน หน้าจะเศร้ามาก พอหลังจากสำนักพระราชวังแถลงการณ์ว่าให้ทำตัวตามปกติ ก็ค่อยดีขึ้น ส่วนฉันเองก็เป็นพัก ๆ ทุกวันนี้ปี ๒๕๖๐ แล้ว ก็ยังร้องไห้อยู่ อาจจะเป็นเพราะว่าเราเกิดและโตที่กรุงเทพฯ บ้านก็อยู่ใกล้พระราชวัง เรียนที่โรงเรียนอัมพรไพศาล เวลาในหลวงนั่งรถพระที่นั่งผ่านมา เราก็นั่งรอเฝ้าฯ ริมถนน พอโตมาเรียนที่พาณิชยการพระนคร ท่านก็เสด็จฯ ผ่านบ่อย ๆ เวลาไปไหนมาไหนก็ต้องผ่านวังท่าน ได้เห็นท่านบ่อย ๆ"

การสวรรคตของในหลวง ทำให้เธอรู้สึกเหมือนขาดอะไรไปสักอย่าง เธอรู้สึกเช่นที่คนไทยทั่วไปรู้สึกว่าพระองค์คือพ่อ การสวรรคตของพระองค์เหมือนบ้านที่ขาดพ่อ

"เราเกิดมาก็เห็นในหลวงแล้ว แม่ก็บอกว่านี่ในหลวงนะ ตอนเป็นเด็กเราไม่เข้าใจว่าในหลวงคืออะไร รู้แต่ว่าเป็นเจ้าแผ่นดิน พอโตมาก็เห็นพระองค์ท่านทำนั่นทำนี่ ไม่เคย

เห็นท่านว่างสักที เดี๋ยวเสด็จไปนั่นไปนี่ แต่ทุกที่ที่ท่านไปก็มีคนไปรับเสด็จเยอะแยะไปหมด ดูแล้วก็ปลื้มใจ

"ในหลวงทรงเน้นเรื่องความพอเพียงอยู่บ่อย ๆ เราก็นำมาใช้กับตัวเอง อันไหนที่เกินตัวก็ไม่เอา เงินเดือนเท่านี้ก็ใช้เท่าที่มี ไม่อยากได้ของที่เกินกว่าเงินเดือนที่เราได้รับ เราอยู่บ้านทาวน์เฮาส์หลังเล็ก ๆ ก็ปลูกผักสวนครัวใส่กระถางไว้กินบ้าง ช่วงหลังงานเยอะพอไม่มีเวลาดู ก็ตายไปบ้าง เพราะเราทำงานหนัก ที่ต้องทำงานหนักเพราะมีลูกที่ต้องรับผิดชอบ บางทีเราเหนื่อยก็อยากจะพัก ถึงวันหยุดก็นอนทั้งวัน แต่ในหลวงท่านไม่เคยได้พักเลย" ดวงรัตน์น้ำตาไหล เมื่อพูดมาถึงตรงนี้

หลักที่ในหลวงทรงสอนที่เธอน้อมนำมาใช้อยู่ตั้งแต่เด็กคือการคิดดี พูดดี และทำดี เหมือนเป็นสิ่งที่ซึมซับมาเอง เป็นเพราะเธอเติบโตมากับคำสอนของพระองค์ ทุกครั้งที่เห็นในหลวงออกโทรทัศน์ ทั้งข่าวพระราชสำนัก หรือวันพิเศษที่พระองค์มีพระราชดำรัสให้ประชาชนฟัง เธอจะสนใจฟังเรื่องที่พระองค์ตรัสเสมอ

"อยากไปกราบพระบรมศพพระองค์ท่านมาก แต่ยังหยุดงานไม่ได้ ยังไม่มีเวลาจะไป การเดินทางแม้จะไปทางเครื่องบินก็ต้องใช้เวลาเดินทางอย่างน้อย ๒ วัน ตอนนี้ก็ส่งใจไปกราบท่านก่อน ทุกครั้งที่ทำบุญก็จะกรวดน้ำอุทิศกุศลของเราถวายท่านทุกครั้ง รู้สึกผูกพันกับท่านเพราะเราเห็นท่านตั้งแต่เด็ก ถ้าเราอยู่กรุงเทพฯ คงได้ไปนั่งเฝ้าฯ ในหลวงที่หน้าโรงพยาบาลศิริราชตั้งแต่วันที่เคลื่อนขบวนส่งเสด็จท่านเข้าวังแล้ว

"ที่เห็นชัดคือคนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป เขาจะร้องไห้ น้ำตาซึมทุกครั้งที่ได้ฟังเพลงพระราชนิพนธ์ หรือดูข่าวพระราชกรณียกิจ คนที่อุดรฯ ใช้เวลาเป็นเดือนกว่าจะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ หลังจากได้จุดเทียนร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีร่วมกันเมื่อเย็นวันที่ ๒๗ ตุลาคม มีการแปรอักษรที่สนามทุ่งศรีเมือง คนมาร่วมกันเยอะมาก หลังจากนั้นทุกอย่างก็ค่อย ๆ ดีขึ้น ธุรกิจการงานก็ดำเนินไปตามปกติได้ ต่างจากช่วงสองอาทิตย์แรกที่พระองค์ท่านสิ้น ทั้งเมืองมันเหงา เหมือนคนขาดที่พึ่ง ขาดเสาหลัก ใจมันหวิว ๆ เศรฐกิจการค้าก็เฉื่อย ๆ เงียบเหงา

"อยากจะพูด อยากจะบอกว่าเรารู้สึกอย่างไร แต่มันบรรยายเป็นคำพูดไม่ถูก ความรู้สึกมันท่วมท้นอยู่ข้างใน แต่ไม่สามารถพูดออกมาเป็นคำพูดได้"

บางความรู้สึกของความอาลัยรักต่อพระผู้เสด็จนิราศไปเป็นเช่นนั้น...

“

...วิถีชีวิตมนุษย์นั้น จะให้มีแต่ความปรกติสุขอย่างเดียวไม่ได้
จะต้องมีทุกข์ มีภัย มีอุปสรรค ผ่านเข้ามาด้วยเสมอ
ยากจะหลีกเลี่ยงพ้น ข้อสำคัญอยู่ที่ ทุกๆ คนจะต้อง
เตรียมกายเตรียมใจ และเตรียมการไว้ให้พร้อมทุกเวลา
เพื่อเผชิญและแก้ไขความไม่ปรกติเดือดร้อน
ทั้งนั้นด้วยความไม่ประมาท ด้วยเหตุผล ด้วยหลักวิชา
และด้วยสามัคคีธรรม จึงจะผ่อนหนักให้เป็นเบา
และกลับร้ายให้กลายเป็นดีได้...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๘
วันจันทร์ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๗

บุณิกา โยชิอิ ผู้อุทิศทำความดี ตามรอยพระราชา

กาญจนา พ. / ชมพจน์

"เราเป็นประชาชนตัวเล็ก ๆ เป็นแม่บ้าน ไม่ได้ทำงานอะไร สิ่งที่เราทำได้และทำอยู่ทุกวันคือทำตามคำสอนของพระองค์ท่าน ที่เคยตรัสไว้ว่า 'เมื่อชาวพุทธรู้ธรรม ปฏิบัติธรรมอย่างถูกต้องทั่วถึง พระศาสนาก็จะมั่นคงขึ้นได้'"

บุณิกา โยอิชิ ชาวนครปฐมวัย ๔๙ ปี เกิดและเติบโตจากครอบครัวข้าราชการครู พบรักและแต่งงานกับชาวญี่ปุ่น ปัจจุบันลูกชายคนเดียวจบปริญญาตรี และทำงานแล้ว ในช่วงเวลาที่คนไทยทุกคนรู้สึกถึงความสูญเสียเมื่อรู้ข่าวการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เธอบอกกับสามีชาวญี่ปุ่นที่ไม่เข้าใจภาษาไทยว่า ในหลวงสวรรคตแล้ว คนไทยต้องแต่งกายสีดำ หรือสีสุภาพ เพื่อไว้ทุกข์ ชายชาวญี่ปุ่นที่เดินทางไปกลับระหว่างประเทศไทยกับญี่ปุ่นอยู่ถึง ๒๙ ปี ทำตามภรรยาบอกอย่างเคร่งครัด

"เราคิดว่าสามีคงเฉย ๆ กับเหตุการณ์ในหลวงสวรรคต เพราะเขาเป็นคนต่างชาติ ตอนที่รู้ข่าวว่าท่านสวรรคตแล้วก็บอกเขาว่าต้องแต่งชุดดำหรือขาว ปกติเขาจะใส่สี ๆ หลังจากทราบข่าวเขาก็เลือกใส่เสื้อผ้าสีขาว ครีม ทุกวันนี้ก็ยังใส่อยู่ ไม่ใส่เสื้อผ้ามีสีสันออกจากบ้าน เขารู้ว่าประเทศไทยตอนนี้กำลังอยู่ในช่วงของการไว้ทุกข์ให้ในหลวง"

เธอเองรู้ข่าวเศร้าตั้งแต่ช่วงบ่ายจากเพื่อนที่อยู่อเมริกา ทั้งที่ใจยังไม่เชื่อว่าเป็นเรื่องจริง แต่เธอก็เริ่มชักชวนพรรคพวกเพื่อนฝูงที่มีเวลาว่าง ให้เดินทางไปโรงพยาบาลศิริราชด้วยกัน แต่เมื่อไม่มีใครเห็นด้วยกับการเดินทางครั้งนั้น เธอก็ได้แต่เฝ้ารอข่าวอยู่ที่บ้าน

...ถึงวันนี้ถ้าได้เห็นภาพท่านก็ยังร้องไห้อยู่ ทำให้ไม่อยากดูอะไร แต่เราก็ได้ดูพระราชกรณียกิจที่ฉายให้ดู พอดูแล้วก็มีความรู้สึกว่าทำไมเราไม่รู้เรื่องนี้เลย ทำไมเราไม่รู้จักในหลวงเลย หลายๆ อย่างที่ท่านทำไว้ ๔,๐๐๐ กว่าโครงการ เราแทบจะไม่รู้จักเลย รู้แต่โครงการที่เห็นบ่อยๆ ในหลวงทรงงานเยอะมาก จนเราไม่คิดว่าคนๆ หนึ่งจะสามารถทำได้มากอย่างนี้

"ข่าวพระองค์ท่านมีตั้งแต่บ่าย ๆ แล้ว แต่เราไม่อยากจะเชื่อ เริ่มอยู่ไม่ติด โทรหาเพื่อน ๆ ชวนไปโรงพยาบาลศิริราช แต่เพื่อนก็เตือนสติว่าถึงเราจะไปก็ทำอะไรไม่ได้ อยู่ฟังข่าวที่บ้านนี่แหละ เพราะมีข่าวว่าจะมีแถลงการณ์ออกตอน ๖ โมงเย็น พอได้เวลาเราก็นั่งเฝ้าโทรทัศน์ จะแถลงการณ์อย่างไร ใจก็ยอมรับแล้วว่าคงเป็นเรื่องจริง พอไม่แถลงก็นั่งร้องไห้แล้ว เพราะอยากรู้ว่าความจริงคืออะไรกันแน่ ไม่ใช่ให้เราอยู่อย่างนี้ ไม่รู้ความจริงสักที

"มีเพื่อนอยู่ที่อเมริกา กำลังออนไลน์อยู่ ก็เลยถามว่าทางอเมริกาออกข่าวหรือยัง เขาก็บอกว่าที่อเมริกาออกข่าวแล้ว เป็นเรื่องจริง เราก็คิดว่าทำไมต่างประเทศรู้แล้ว เราเป็นคนไทยยังไม่รู้อะไรเลย ได้แต่นั่งรอดูข่าวในพระราชสำนักอยู่ที่บ้านกับแม่ พอได้เห็นแถลงการณ์ของสำนักพระราชวังก็ร้องไห้หนักอีกรอบ คืนนั้นเราก็ไม่รู้จะทำอะไรให้ท่าน เราเป็นแค่ประชาชนคนเล็ก ๆ คงสร้างคุณประโยชน์อะไรให้พระองค์ท่านไม่ได้ ก็เลยตัดสินใจ

ทำบุญ ตั้งสัจจะว่าจะนั่งสมาธิถวายท่านทุกคืนเป็นเวลา ๑ เดือน พอทำมาเรื่อย ๆ ก็เลยคิดว่าจะทำต่อไปเรื่อย ๆ”

แม่บ้านคนนี้ก็ไม่แตกต่างจากคนไทยส่วนใหญ่ ที่ถึงแม้จะพอทำใจได้และเข้าใจสัจธรรมชีวิต แต่หากมีสิ่งใดมาสะกิด ไม่ว่าจะเป็นเพลงพระราชนิพนธ์ ภาพพระราชกรณียกิจ หรือโซเชียลมีเดียที่โพสต์ข้อความระลึกถึงในหลวง หรือแม้แต่พระบรมฉายาลักษณ์ที่ได้พบเห็นในที่ต่าง ๆ ก็ทำให้เธอร้องไห้ได้เสมอ

“ช่วงแรกที่ในหลวงสวรรคต เพื่อน ๆ โพสต์ถึงท่านในเฟสบุ๊ค อ่านแล้วก็ร้องไห้ อ่านไม่ได้เลย ไม่อยากดู ข่าวในทีวีก็ดูไม่ได้ ร้องไห้ ถึงวันนี้ถ้าได้เห็นภาพท่านก็ยังร้องไห้อยู่ ทำให้ไม่อยากดูอะไร แต่เราก็ได้ดูพระราชกรณียกิจที่ฉายให้ดู พอดูแล้วก็มีความรู้สึกว่าทำไมเราไม่รู้เรื่องนี้เลย ทำไมเราไม่รู้จักในหลวงเลย หลาย ๆ อย่างที่ท่านทรงทำไว้ ๔,๐๐๐ กว่าโครงการ เราแทบจะไม่รู้จักเลย รู้แต่โครงการที่เห็นบ่อย ๆ ในหลวงทรงงานเยอะมาก จนเราไม่คิดว่าคนคนหนึ่งจะสามารถทำได้มากอย่างนี้

“บางครั้งเรากลับมามองตัวเอง ก็รู้สึกว่าเราแทบจะไม่รู้จักพระองค์เลย ว่าท่านทรงงานอะไรบ้าง ถ้าเรามีหลานก็จะสอนเขาให้รู้จักพระองค์ท่านไปพร้อม ๆ กับเรา เพราะเราก็รู้จักท่านน้อยมาก ตอนนี้กำลังจะรวบรวมคำสอนของในหลวงเอาไว้สอนหลานไปเรื่อย ๆ เราจะเรียนรู้ไปพร้อมกับเขา ทุกคำสอนของท่านมีคนบอกเสมอว่าแทรกไว้ด้วยธรรมะ ตอนเราเป็นเด็ก เราได้ยินได้ฟังเรื่องความเมตตาหาที่สุดไม่ได้ของพระโพธิสัตว์ เราไม่เข้าใจ รู้สึกว่าเป็นนามธรรม แต่ในวันนี้เรารู้สึกลึกซึ้งกับคำนี้มาก เรารู้ว่าพระโพธิสัตว์คือแบบไหน เราโชคดีมากที่ได้เกิดมาในแผ่นดินนี้ ได้มีพระองค์ท่านเป็นพระโพธิสัตว์ที่เป็นรูปธรรมให้เราได้เห็นจริง ๆ ได้รู้ว่าเมตตาหาประมาณไม่ได้คือแบบนี้ เรารู้สึกแบบนี้จริง ๆ”

เธอเป็นอีกคนที่น้อมนำคำสอนของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาใช้ในชีวิตประจำวัน ในเรื่องของความอดทน และการสอนให้คนไทยรู้จักธรรม เข้าใจธรรม เพื่อให้ศาสนามั่งคั่งมั่นคง ตามพระราชดำรัส ด้วยการสละเวลาที่พอมีของตนเองไปสอนธรรมให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนครปฐม เป็นประจำทุกเดือน

แม้เธอจะยังไม่ได้มีโอกาสเข้ากราบพระบรมศพหน้าพระบรมโกศ แต่เธอก็ตั้งใจไว้ว่าจะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เป็นความดีเล็กน้อยที่พอจะทำถวายเพื่อพระองค์ท่านได้

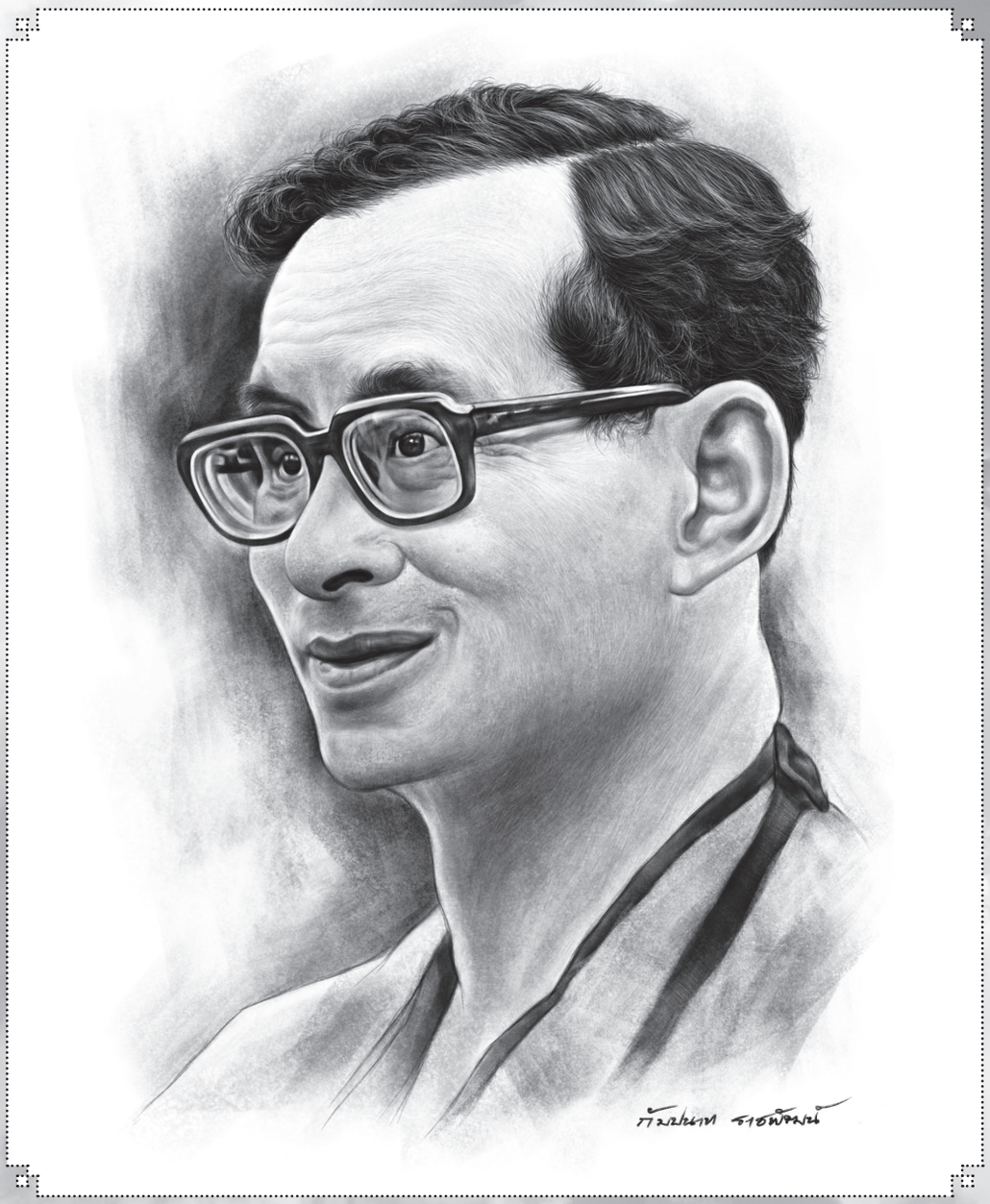

หญิงชรา ผู้มีหัวใจนำทาง

กาญจนา พ. / ชมพจน์

บรรยากาศโรงละครแห่งชาติวันนี้วุ่นวาย ผู้คนมากมายเหมือนทุกวัน บ่ายวันนี้มีความพิเศษตรงที่คุณยาย**อารีย์ คชแก้ว** วัย ๙๑ พร้อมน้องๆ ลูกๆ ลูกสะใภ้ และหลานกว่า ๑๐ ชีวิต กำลังงุนงง มองหารถเข็นให้คุณยายนั่ง ขณะที่กำลังคิดหาทางว่าจะติดต่อขอรถเข็นได้ตรงไหน แม่ค้าขายน้ำก็เอาเก้าอี้มาให้คุณยายนั่ง สุดท้ายคุณยายและลูกที่คอยเข็นรถก็ต้องต่อแท็กซี่ไปลงทะเบียนขอใช้รถเข็นด้านมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนคนที่เหลือที่มีกำลังเดินไหวก็เข้าแถวรอเข้ากราบสักการะพระบรมศพ

"ลูกชวนไปวันที่ ๙ ธันวาคม อากาศร้อน แต่ยายก็อดทนได้ เพราะเราตั้งใจจะไปกราบพระบรมศพท่าน ถึงจะเหนื่อยก็ต้องทนให้ได้ วันที่ไปยายแก่กว่าคนอื่น ข้างในวังคนอื่นๆ นั่งพื้น ยายนั่งเก้าอี้ นั่งรถเข็นอยู่ในเต็นท์ทหาร ชั่วโมงกว่าก็ได้เข้าข้างใน ที่เร็วเพราะเขาเห็นว่าเราแก่แล้ว

"อยู่ในพระบรมมหาราชวัง นั่งรออยู่ข้างล่างนานมาก ไม่ได้ขึ้นไปสักที เขาให้คนหนุ่มสาวที่แข็งแรงขึ้นไปก่อน คนแก่อย่างยายขึ้นไปทีหลัง เพราะวันนั้นพระองค์โสมฯ เสด็จพอดี อยู่ในช่วงพิธี เขาให้รอก่อน ยายคิดแต่ว่าอยากจะขึ้นไปกราบในหลวงให้ได้ ถ้าเขาไม่ให้ขึ้นก็ต้องขอร้อง ขอให้ได้ขึ้นไปกราบให้ได้ พอได้กราบแล้วรู้สึกสบายใจ ไม่เหนื่อยเลย นั่งรอก็ไม่ปวดขาเลย ทั้งที่ปกติจะปวดมาก

ตอนพ่อแม่เสีย เราก็เสียใจ แต่ไม่เหมือนกับคราวสูญสิ้นในหลวงที่เราเสียใจมากกว่า พอนึกถึงก็น้ำตาไหล เพราะนึกถึงความดีของพระองค์ท่าน ทุกอย่างที่เราเห็น ท่านก็ทำแต่ความดี ช่วยทุกอย่างซึ้งในน้ำใจของท่าน พอเห็นพระบรมโกศ เราก็ใจหาย คิดถึงท่าน วันที่พระราชทานเพลิงพระบรมศพคงใจหายกว่านี้ แต่ยายก็ตั้งใจว่าจะไป

"เจ้าหน้าที่ก็ถามหลายครั้งว่านั่งกราบได้หรือเปล่า ยายก็บอกว่าได้ แต่จริง ๆ ไม่ได้หรอก แต่ยายดื้อบอกเขาว่าต้องช่วยจับตอนลุกขึ้นนะ เจ้าหน้าที่จะไม่ยอมให้ขึ้นไปกราบหน้าพระบรมโกศ พอพระองค์โสมฯ ท่านเสด็จฯ กลับแล้ว ยายถึงได้ขึ้น เจ้าหน้าที่บอกให้นั่งกราบที่เก้าอี้ ยายบอกว่าจะนั่งที่พื้น อยากกราบท่าน พอนั่งแล้วลุกไม่ไหว ลูกชายกับเจ้าหน้าที่ช่วยกันพยุงให้ลุกขึ้น วันนั้นมีกำลังใจมาก นั่งพับเพียบกราบได้ ปกตินั่งเก้าอี้ยังต้องเหยียดขา"

คุณยายและลูกหลานออกจากบ้านบ่ายสอง กราบพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสร็จเรียบร้อยก็ออกจากพระบรมมหาราชวังตอน ๒ ทุ่ม แม้จะไม่ได้ทานข้าวเย็น แต่ความปลื้มใจก็ทำให้ลืมหิวไปได้ ไม่หิวเลยดีใจ หญิงชราวัย ๙๑ ปลื้มปีติมากถึงขนาดนั่งร้องไห้ตลอดเวลา เป็นทั้งความปีติที่ได้มากราบและเป็นทั้งความเศร้าอันว้าเหว่ใจในขณะเดียวกัน ยิ่งเมื่อได้เข้าไปเห็นพระบรมโกศยิ่งประจักษ์แจ้งแก่ใจว่าพระองค์ได้จากไปแล้วจริง ๆ ดวงตายิ่งพร่ามัวด้วยหยาดน้ำตา ถึงขนาดปิดหน้าร้องไห้

“ตอนพ่อแม่เสีย เราก็เสียใจ แต่ไม่เหมือนกับคราวสูญสิ้นในหลวงที่เราเสียใจมากกว่า พอนึกถึงก็น้ำตาไหล เพราะนึกถึงความดีของพระองค์ท่าน ทุกอย่างที่เราเห็น ท่านก็ทำแต่ความดี ช่วยทุกอย่าง ซึ้งในน้ำใจของท่าน พอเห็นพระบรมโกศ เราก็ใจหาย คิดถึงท่าน วันที่พระราชทานเพลิงพระบรมศพคงใจหายกว่านี้ แต่ยายก็ตั้งใจว่าจะไป”

คุณยายทิ้งท้ายว่าอยากให้คนแก่ ๆ ที่ตั้งใจไปกราบพระบรมศพในหลวง ลองไปดูเถอะ ไม่ลำบากเลย เพราะทุกคนที่นั่นคอยเอาใจใส่ช่วยเหลือดีมาก ไม่ต้องกังวล

“

...ทางที่เราจะช่วยกันได้ ก็คือการทำความคิดให้ถูกและแน่วแน่
ในอันที่จะยึดถือชาติบ้านเมืองเป็นที่หมาย
ต้องเพลาการคิดถึงประโยชน์เฉพาะตัว
และความขัดแย้งกันในสิ่งที่มิใช่สาระลง
ผู้ใดมีภาระหน้าที่อันใดอยู่ ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วงไป
โดยเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยความเมตตา
ด้วยความปรองดองกัน และด้วยความปรารถนาดีต่อกัน
ที่สุด ผลงานของทุกคนนั้นจะประมวลกันเข้าเป็นความสำเร็จ
และความวัฒนาถาวรของประเทศได้ ไม่นานเกินคอย...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๐
วันศุกร์ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๙

โครงการของเรา..พ่อ แม่ ลูก

กาญจนา พ.

สุทรินทร์ แสงชัย (ข้าวเหนียว) อายุ ๓๙ ปี
อรัญญา วงศ์เนียม (มิ้น) อายุ ๓๖ ปี
เด็กชายบุตรินทร์ แสงไชย (ลูกหนุน) อายุ ๕ ขวบ
ลูกสาวอยู่ในท้องชื่อลมหนาว จะคลอดวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐

ไม่เพียงแต่พสกนิกรหลากวัย นับแต่เด็ก ๆ จนถึงคุณตาคุณยายวัยกว่า ๙๐ ที่เข้ามากราบพระบรมศพที่ในพระบรมมหาราชวัง ทุกคนยอมเหนื่อย ยอมอดทนลำบาก บ้างบางวันมีแดดเปรี้ยง บ้างบางวันมีสายฝนโปรยปราย แต่ดวงใจแห่งความจงรักต่อในหลวงในพระบรมโกศก็ไม่เคยย่อท้อ บ้างเดินทางมาไกลจากเหนือสุด ใต้สุด บ้างมาจากต่างประเทศ บ้างพิการทางร่างกาย แต่หัวใจแห่งความรักอาลัยนั้นมั่นคงนัก

ครอบครัว “แสงชัย” เดินทางมาพร้อมหน้าพ่อแม่ลูกสามชีวิต ไม่นับลูกสาวในท้องที่ใกล้จะลืมตาดูโลกในเร็ว ๆ นี้

สุทรินทร์ แสงชัย หรือข้าวเหนียว วัย ๓๙ ปี กรรมการผู้จัดการบริษัทงอกงามดี ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวปัจจุบันรับผิดชอบกิจกรรมทั้งหมดของสโมสรบุรีรัมย์ และสนามแข่งรถเติบโตมาในยุคข่าว ๒ ทุ่ม บอกเล่าว่านับเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตที่ตนได้มีโอกาสทำงานถวายในโครงการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ทำคอนเสิร์ตศิลปินแจ๊สให้ทอดพระเนตร และเมื่อปี ๒๕๕๕ ได้มีโอกาสออกแบบงาน “ทุ่งมะขามหย่อง ผืนแผ่นดินทองแห่งพระมหากรุณาธิคุณ” ที่ทุ่งมะขามหย่อง จ.อยุธยา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิตต์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทอดพระเนตร

“ผมเติบโตมาในยุคข่าวสองทุ่ม ซึ่งเริ่มด้วยเพลงมาร์ชราชวัลลภ ต่อด้วยข่าวในพระราชสำนัก ต่อมาเมื่อเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ก็ได้ทำงานรับใช้ถวายในหลวงหลายงาน ตอนวัยรุ่นได้ทำงานที่โครงการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ได้ออกแบบงาน ‘ทุ่งมะขามหย่อง ผืนแผ่นดินทองแห่งพระมหากรุณาธิคุณ’ ที่ทุ่งมะขามหย่อง ตอนที่หลายพระองค์จะเสด็จฯ ต้องดูทุกอย่างทุกกระบวนการ ได้เห็นว่าทุกคนร่วมแรงร่วมใจกัน เราเป็นแค่ฟันเฟืองหนึ่งที่ได้ไปทำงานอยู่ในงานใหญ่ ๆ ได้เห็นพระองค์ทรงพระดำเนินผ่านห่างไม่ถึงสองเมตร วันที่ได้ทำงานเราทำเต็มที่ให้สมกับสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เพราะคนที่มาดูคือเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน ผมยังได้ออกแบบไฟถวายในงานพระมหาชนก ครอบครัวเราก็ไปทุกวัน ดูทุกรอบตั้งแต่ซ้อม

“ตอนเป็นวัยรุ่นทำคอนเสิร์ตศิลปินแจ๊ส พอเสร็จก็ส่งเข้าไปที่วังไกลกังวล เมื่อพระองค์ทอดพระเนตรและมีรับสั่งชม เราก็ภูมิใจ”

บ่ายวันนั้นท้องฟ้าหม่น ให้ความรู้สึกเงียบเหงา ข่าวการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ แพร่กระจ่ายในสื่อต่าง ๆ ตั้งแต่พระอาทิตย์ยังไม่ผ่านกลางท้องฟ้า ภาพจำช่วงค่ำวันนั้นสุทรินทร์กำลังขับรถอยู่บนทางด่วน มุ่งหน้ากลับบ้าน ขณะที่รถติดอยู่บนทางลาดลงถนนแจ้งวัฒนะ สิ้นเสียงประกาศทางวิทยุ เขารู้สึกตัวชา แต่ก็ได้แต่ทนทุกข์ใจอยู่ในรถคนเดียว หนักเข้าผู้ชายตัวโตคนนี้ต้องลงไปยืนร้องไห้อยู่ข้างรถ เมื่อมองผ่านม่านน้ำตาไปรอบกาย สิ่งที่เห็นคือคนในรถทุกคันเปิดกระจกร้องไห้ เหตุการณ์ครั้งนี้คือความสูญเสียของแผ่นดิน ประชาชนทุกคนของพระองค์ไม่อายที่จะร้องไห้ ทุ่มตรงวันนั้นทั้งแผ่นดินโศกเศร้า บรรยากาศเงียบเหงา ได้ยินแต่เสียงร่ำไห้

หากเขาเป็นชายโสด เช้าวันที่ ๑๔ ตุลาคม เขาคงอยู่ที่ใดที่หนึ่งจากสนามหลวงถึงโรงพยาบาลศิริราช เพื่อร่วมส่งเสด็จพระบรมศพ แต่ในวันนี้เขามีภรรยาที่กำลังท้อง ๖ เดือน มีลูกชายวัย ๕ ขวบอีก ๑ คน แต่เมื่ออยากไปอยู่ใกล้พระองค์ท่านให้มากที่สุด เขาและครอบครัวจึงวางแผนร่วมกัน

“ถึงบ้านก็คุยกันว่าเราจะทำยังไงดี วันที่ ๑๔ จะมีพิธีเคลื่อนพระบรมศพ ถ้าตัวคนเดียวผมคงอยู่แถวนั้นแล้ว แต่เรามีภรรยาท้องแก่ ๖ เดือน มีลูกน้อย ๕ ขวบ เราอยากไปอยู่ใกล้ ๆ พระองค์ เลยเริ่มทำเป็นโครงการของเราพ่อแม่ลูก ผมห่วงลมหนาว ลูกที่ยังอยู่ในท้อง กับลูกชายคือลูกหนุน แต่เขาก็บอกว่าเขาอยากไปด้วย ผมสอนเขาเหมือนตอนผมเป็นเด็กที่ผู้ใหญ่สอนว่าประเทศต้องมีชาติ ศาสน์ และกษัตริย์ จึงจะสมบูรณ์ เราวางแผนว่าจะไปกราบพระบรมศพให้ใกล้ที่สุด ถ้าเราไปพร้อมคนอื่น ภรรยาและลูกผมคงไม่ไหว”

สายวันต่อมาสุทรินทร์ แสงชัย และครอบครัวเริ่มต้นชีวิตที่มาบุญครอง หาซื้อเสื้อผ้า

เมื่อพระองค์ท่านยังทรงพระชนม์ เราไม่ค่อยนึกถึงพระองค์ท่าน รู้ว่าท่านอยู่ แต่ไม่เคยรู้สึก จนวันที่สูญเสีย ขณะที่พระองค์ประชวร ประชาชนต่างก็ทำงานหาเลี้ยงตัวเองไป พอวันที่ข่าวกระพือออกมามาก ถึงเพิ่งตระหนักรู้ ความเป็นห่วง วุ่นวายใจ จึงเกิดขึ้นพร้อมกันทั้งประเทศ แม้พระราชดำรัสที่ตรัสก็ผ่านหูผ่านตาพวกเราทุกคน แต่ไม่ได้น้อมนำมาใช้ ต่อเมื่อในหลวงสวรรคต ได้กลับมาตีความ จึงเห็นความหมายแท้จริงที่ซ่อนอยู่ พอได้ยินได้ฟังในวันที่ท่านไม่อยู่ จึงรู้ว่าคำทุกคำมีความหมายอันลึกซึ้งซ่อนนัยยะอยู่มากมาย

สีขาว ดำ ที่เหมาะแก่การไว้ทุกข์ให้เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน ๔-๕ ปีที่ผ่านมาเขาไม่เคยใส่เสื้อสีดำด้วยความเชื่อส่วนตัว แต่ครั้งนี้เขาเปลี่ยนเสื้อผ้าของตนเองเป็นสีดำ

หลังเสร็จสิ้นพิธีทางศาสนาที่พระบรมมหาราชวัง ผู้คนก็ทยอยกลับบ้าน สุทรินทร์และครอบครัวรอเวลานั้นอยู่อย่างจดจ่อ รีบเดินทางสวนเข้าไป หาที่จอดรถใกล้สนามหลวงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้ว ๓ คนพ่อแม่ลูกก็นั่งรถตุ๊ก ๆ และเดินต่อไปกลางท้องสนามหลวงมีเป้ใบเล็ก ในนั้นมีน้ำ เสื่อ พัดลม ขนม พร้อมสรรพ ได้ที่นั่งเรียบร้อยครอบครัวเล็ก ๆ ก็เริ่มสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก เขาและครอบครัวทำอย่างนี้เป็นประจำ รวม ๑๐ วัน หลังจากที่

ผู้คนหลั่งไหลเข้าสู่ท้องสนามหลวงไม่ขาดสาย ครอบครัวนี้จึงหยุดเดินทางไปกราบพระบรมศพและสวดมนต์อุทิศถวายพระองค์ท่าน

"ผมไม่เคยเข้าไปด้านในพระบรมมหาราชวัง ผมเป็นคนธรรมดา ที่ของผมคือท้องสนามหลวง เราไปกันช่วงบ่าย ช่วงค่ำ กราบพระองค์ท่านที่ริมกำแพง ได้รับเสด็จ ส่งเสด็จพระราชวงศ์ เราสวดมนต์กลางท้องสนามหลวง ไม่ได้ไปทุกวัน เพราะบางวันฝนตก แต่ก็ไปได้รวมประมาณ ๑๐ วัน

"ผมเป็นคนทำงานอีเวนท์ ช่วงแรกที่ไป ผมโพสต์เรื่องจอแอลอีดีว่าน่าจะมี จะได้ถ่ายทอดพระราชพิธีออกมาให้ประชาชนที่อยู่ข้างนอกได้เห็น ได้ฟังด้วย ก็มีคนที่เราเคยทำงานด้วยถามว่าจะเอากี่จอ ผมก็ประสานงานให้ทางเขตกับเจ้าของจอได้คุยกัน วันรุ่งขึ้นก็มีจอมาตั้ง มีเครื่องเสียง ผมก็ภูมิใจเล็ก ๆ ที่เราได้เชื่อมประสานให้ พอหลัง ๆ เริ่มรู้สึกว่าคนไปถ่ายรูปสนุกกัน เราเริ่มสวดมนต์ไม่ค่อยได้ พอดีเจ้านายบอกให้กลับมาทำงานถวายพระราชวงศ์บ้าง เราก็กลับมาลุยทำงาน ผมถูกส่งไปประเทศลาว ทำงาน ๕๐ วัน เรื่องของ 'เจ้าชีวิต' ช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ที่หอวัฒนธรรมเวียงจันทน์"

เขา ภรรยา และลูกเล็ก ใช้เวลาช่วงหนึ่งของชีวิตร่วมกันสวดมนต์อุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช **อรัญญา วงศ์เนียม** หรือมิ้น วัย ๓๖ ปี คุณแม่ที่ท้องกำลังโตใกล้คลอดบอกว่าเธอซาบซึ้งใจที่ได้ทำเพื่อในหลวงเป็นครั้งสุดท้าย เธอจึงเดินทางไปพร้อมสามีและลูกเล็กอีกหนึ่งคน โดยไม่รู้สึกถึงความยากลำบาก หรือเหนื่อย ลูกน้อยที่อยู่ในท้องก็ไม่รบกวนให้แม่ต้องลำบากกว่าปกติ

"มิ้นได้ไปเฝ้าก็ซาบซึ้งใจ อย่างน้อยก็ได้ทำเพื่อในหลวงบ้าง รู้สึกว่านี่คือครั้งสุดท้ายที่จะทำเพื่อพระองค์ อยากไปแสดงความกตัญญูให้ได้มากที่สุด ลืมไปเลยว่าตัวเองกำลังท้อง ลูกในท้องเขาก็ไม่กวน ไม่ทำให้เรารู้สึกเหนื่อยที่จะไปตรงนั้น วันที่เรามีภารกิจ ฝนตกไม่ได้ไปสนามหลวง อยู่บ้านก็คอยติดตามดูข่าว เพลงพระราชนิพนธ์ เราก็ซาบซึ้ง น้ำตาซึมตลอด ยิ่งได้เห็นพระราชกรณียกิจของพระองค์ ยิ่งดูก็ยิ่งซาบซึ้งใจ เวลาที่เห็นพระองค์เสด็จฯ ไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ต้องสมบุกสมบัน ท่านเหนื่อยมาก พอได้ดูก็น้ำตาซึม บอกไม่ถูกว่ารู้สึกอย่างไร แต่พอเห็นพระองค์ เรารู้ว่าต่อไปนี้ไม่มีในหลวงแล้ว บอกไม่ได้เลยว่าเราจะหยุดร้องไห้เสียใจเมื่อไร

"เมื่อพระองค์ท่านยังทรงพระชนม์ เราไม่ค่อยนึกถึงพระองค์ท่าน รู้ว่าท่านอยู่ แต่ไม่เคยรู้สึก จนวันที่สูญเสีย ขณะที่พระองค์ประชวร ประชาชนต่างก็ทำงานหาเลี้ยงตัวเองไป พอวันที่ข่าวกระพือออกมามาก ถึงเพิ่งตระหนักรู้ ความเป็นห่วง วุ่นวายใจ จึงเกิดขึ้นพร้อมกันทั้งประเทศ แม้พระราชดำรัสที่ตรัสก็ผ่านหูผ่านตาพวกเราทุกคน แต่ไม่ได้น้อมนำมาใช้ ต่อเมื่อในหลวงสวรรคต ได้กลับมาตีความ จึงเห็นความหมายแท้จริงที่ซ่อนอยู่ พอได้ยินได้ฟังในวันที่ท่านไม่อยู่ จึงรู้ว่าคำทุกคำมีความหมายอันลึกซึ้งซ่อนนัยยะอยู่มากมาย"

เพราะเกิดในครอบครัวชนชั้นกลางที่ปลูกฝังให้รักพระเจ้าแผ่นดิน ผ่านคำขวัญวันเด็ก ว่าต้องรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พอมีครอบครัว มีลูก หัวหน้าครอบครัวแสงชัยจึงปลูกฝังวันละเล็ก วันละน้อย ให้ลูกชายได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งนี้ หวังว่าวันหนึ่งลูกชายวัย ๕ ขวบจะได้รู้ซึ้งว่าเขาเกิดในแผ่นเดินรัชกาลที่ ๙ มีชีวิตและเติบโตขึ้นในร่มเงาของราชวงศ์จักรี

"ลูกหนุนรักในหลวงมากกว่าป๊า มากกว่าม๊า หนุนชอบร้องเพลงพระราชาในนิทานด้วย"

ลูกชายวัย ๕ ขวบหยุดเล่น พูดเบา ๆ ถึงความรู้สึกของตน ทำให้ฉันได้เห็นความรักงอกงามในใจของเด็กชายตัวน้อยที่พ่อแม่เฝ้ารดน้ำพรวนดิน ให้เจริญเติบโตขึ้นอย่างผู้ที่ระลึกในพระคุณของในหลวงในพระบรมโกศและพระราชวงศ์จักรี

“

...หน้าที่แต่ละคน แต่ละคนก็มี
และมีความสามารถแตกต่างกัน
จะต้องอาศัยผู้อื่นในสิ่งที่เรายังไม่แตกฉาน เราไม่ชำนาญ
ฉะนั้น แต่ละคนย่อมต้องอาศัยคนอื่น
ถ้าแต่ละคนอาศัยคนอื่นได้ก็เป็นบุญของแต่ละคน
เพื่อที่จะอาศัยกันได้ก็ต้องเมตตาซึ่งกันและกัน...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันเสาร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๙

King of Inspiration

ณัฐพงศ์ เสือดี

ภาพถ่ายสุดท้ายของพ่อ

...ภายในร้านเครื่องดื่มย่านลาดพร้าว บทเพลงจากแผ่นเสียงไวนิลดังคลอเคลีย ชายหนุ่มผมยาว สวมแว่นสายตา รูปร่างสูงโปร่ง แต่งตัวตามสไตล์ ในสมัยที่ผู้คนนิยมขนานนามให้กับกลุ่มคนลักษณะนี้ว่า ฮิปเตอร์ผู้ที่มีความเป็นตัวเองสูง รักในอิสระ และยากที่จะลอกเลียนหรือคอยเดินตามแบบใคร...

มองผิวเผินชายหนุ่มวัย ๓๕ ปี อย่าง**อานนท์ พินิจดำ** อาจเป็นหนึ่งในผู้คนที่จัดอยู่ในหมวดคำจำกัดความนั้น แต่เขากลับบอกว่า "อยากเรียกหรืออยากให้ผมเป็นอะไรก็เป็น แต่ผมไม่ใช่ศิลปิน ผมแค่ชอบถ่ายภาพเหมือนในหลวง" และคงเป็นประโยคทิ้งท้ายนี้เองที่ทำให้เขาหยิบอุปกรณ์ที่ใช้ทำมาหากินในตำแหน่งช่างภาพออกไปยังท้องสนามหลวงในค่ำคืนแรก ๆ หลังการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙

"คืนที่รู้ข่าว คืนนั้นผมยังนั่งอยู่ในร้านเหล้ากับเพื่อน ๆ คุยกันสนุกสนาน แต่พอมีเพื่อนในกลุ่มเงยหน้าขึ้นมาจากโทรศัพท์ แล้วพูดประโยคหนึ่งสั้น ๆ ทุกคนก็นิ่งเงียบ" เขาเริ่มต้นเล่าในวินาทีแรกที่ทราบข่าวร้าย

ในวันถัดมาเขาก็ไม่รีรอที่จะเดินทางมุ่งหน้าไปยังพระบรมมหาราชวังทันที เพราะสัญชาตญาณช่างภาพบอกกับเขาว่า ภาพประวัติศาสตร์สุดท้ายของในหลวงผู้ที่สะพายกล้องไปทุก ๆ สถานที่ทั่วประเทศองค์นี้ ยังไงเขาก็ต้องถ่ายเก็บเอาไว้

"ตอนแรกที่ไป ตั้งใจจะถ่ายแค่ภาพบรรยากาศ พอไปถึงในช่วงคืนแรก ๆ คนเยอะมาก และทุกคนก็จะหยิบโทรศัพท์ขึ้นมาถ่ายรูปตัวเองกับพระบรมมหาราชวัง เป็นภาพและอารมณ์ที่เราไม่ต้องสงสัยเลยว่าทำไม เพราะทุกคนในตอนนั้นคงรู้สึกไม่ต่างกัน

"ช่วงเวลานั้น คนที่เห็นว่าเราสะพายกล้องเดินไปเดินมา ก็มักจะไหว้วานส่งโทรศัพท์ให้เราช่วยถ่ายรูปให้ จึงเป็นที่มาให้เราคิดที่จะยกกล้องตัวเองขึ้นมาอาสาถ่ายภาพให้ ผมเข้าใจนะ คนที่มาที่นี่ต้องการเก็บภาพตัวเองไว้เป็นที่ระลึกว่าครั้งหนึ่ง เขาเคยมาร่วมไว้อาลัยให้กับในหลวง รัชกาลที่ ๙ ผู้เป็นที่เคารพรักของพวกเขา ภาพที่เขาอยากได้ก็น่าจะเป็นภาพถ่ายที่มีคุณภาพ" อานนท์ ผู้ยึดอาชีพการถ่ายภาพหาเลี้ยงตนเองเล่า

เมื่อมีโอกาสกลับมาที่ท้องสนามหลวงอีกครั้ง อานนท์จึงมาพร้อมกับป้ายที่มีข้อความเขียนว่า "ถ่ายภาพฟรี"

"ต้องใช้ป้ายช่วย เพราะจะตะโกนบอกตลอดคงไม่ได้ วันที่เราแขวนป้ายไปคนก็มองแปลก ๆ แต่พอได้อ่าน เขาก็จะเดินเข้ามาให้ช่วยถ่ายภาพให้อยู่ตลอด ถ้าถามว่าเหนื่อยไหม ทำแบบนี้แล้วได้อะไร ผมคงตอบไม่ได้หรอก แต่สิ่งที่ผมเห็นและรู้สึกได้ในช่วงเวลานั้นน่าจะคือคำตอบที่ดีที่สุดแล้ว

"เราไม่ต้องเด่นดังหรือเป็นช่างภาพที่มีรายได้สูง ๆ เพียงแค่เราเป็นคนตัวเล็ก ๆ ธรรมดาที่สามารถทำในสิ่งที่ตัวเองรัก ยิ่งนำสิ่งที่เรามีเราถนัดไปช่วยเหลือคนอื่น ๆ ได้บ้าง ผมว่าเรื่องแบบนี้ล่ะที่พระองค์ท่านอยากให้เราช่วยกันทำ และทุกครั้งที่ผมกดปุ่มชัตเตอร์เสร็จ เสียงคำขอบคุณก็จะดังต่อท้ายเสมอ" ช่างภาพอาสาเล่าพร้อมรอยยิ้มอิ่มใจ

ท่วงทำนองจากความโศกเศร้า

...ในค่ำคืนที่เสียงแว่วร่ำไห้ถูกส่งต่อกันมานั้น ความเป็นกังวลที่เคยอยู่ภายในใจทำให้เธอบอกกับเจ้าของร้านอาหารให้รีบเปิดทีวีทันที ภาพแถลงการณ์ประกาศครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ ที่เริ่มต้นทำลายหัวใจคนไทยไปพร้อม ๆ กัน ได้รับการบันทึกไว้ในเวลาราว ๆ หนึ่งทุ่มตรง...

"เรานั่งกินข้าวอยู่ในตลาด ก็ได้ยินเสียงร้องไห้ดังต่อ ๆ กันมาเป็นทอด ๆ เหมือนตอนที่เราเคยอ่านนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน แล้วน้ำตาเราก็ไหล"

หยดน้ำตาที่มาจากความเสียใจของ **ชนกพร พัวพัฒนกุล** หรือ เมย์ อดีตนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาชิกวงดนตรี CU Band ตำแหน่งแซกโซโฟน ที่เธอมักมีโอกาสเล่นเพลงพระราชนิพนธ์อยู่บ่อย ๆ แม้กระทั่งเมื่อเรียนจบแล้ว เธอยังได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกับวงศิษย์เก่า ซึ่งรุ่นพี่ ๆ สมาชิกมือเก๋าภายในวงหลายคนก็เป็นสมาชิกของวง อส. ที่เคยได้เล่นดนตรีกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ จึงทำให้เธอได้รับรู้เรื่องราวจากคำบอกเล่าถึงพระอัจฉริยภาพทางด้านดนตรีของพระองค์ท่านอยู่เสมอ ๆ

"ตอนที่ทราบข่าว เราเสียใจมาก ได้แต่ถามตัวเองอยู่ในใจว่า เราจะสามารถทำอะไร

ได้บ้างที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนี้ เมื่อนึกถึงพระองค์ท่าน อย่างแรกเลยก็คือ เพลงพระราชนิพนธ์ที่กลายมาเป็นแรงบันดาลใจ และเราเลือกจะเล่าผ่านเพลงพระราชนิพนธ์ของพระองค์

"เพลงนี้ ตอนแรกตั้งใจจะแต่งเป็นกลอน ไม่ได้คิดว่าจะทำออกมาเป็นเพลง คำแรกที่เราแต่งออกมาจากความรู้สึกและนึกถึงในตอนนั้น เราได้ยินเสียงร้องไห้ คือเสียงแว่ว ซึ่งก็เป็นคำแรกของเนื้อเพลงด้วย คือแว่วเสียงราษฎร์ร่ำไห้ในยามค่ำ พอลองนำชื่อเพลงพระราชนิพนธ์มาเรียบเรียงต่อ ๆ กัน ก็มีความลงตัวอะไรหลาย ๆ อย่าง เช่น พอถึงวันศุกร์ วันรุ่งขึ้นเป็นวันที่มีพระราชพิธีเคลื่อนพระบรมศพก็ไปตรงกับชื่อเพลง "ศุกร์สัญลักษณ์" ซึ่งปกติเราก็คงไม่รู้ว่าจะนำชื่อเพลงนี้มาใส่ลงในกลอนได้ยังไง แต่เป็นความบังเอิญที่พระราชพิธีตรงกับวันศุกร์พอดี" ชนกพร ที่ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เล่าถึงที่มาของแนวทางการแต่งบทเพลง

"พอมาตามแนวนี้ เราก็กลับมานั่งไล่เรียงดูชื่อเพลงพระราชนิพนธ์ พบว่าพอดีกับเรื่องราวที่เราอยากจะเล่า จนกลายเป็นกลอนบทนี้ขึ้นมา"

เมื่อเธอนำโพสต์ลงในเฟสบุ๊ค ทางรุ่นน้องสมาชิกในวง CU Band ชุดปัจจุบันได้พบ จึงบอกกับเธอถึงความสวยงามของถ้อยคำ และขออนุญาตนำมาเรียบเรียงใส่ท่วงทำนองดนตรี สุดท้ายก็กลายเป็นบทเพลงที่แสนไพเราะในชื่อ "รักในดวงใจนิรันดร์" โดยเป็นการอัญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์ ๒๘ ชื่อมาร้อยเรียงกัน เพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

"การแต่งเพลงนี้ ใช้เวลาอยู่หนึ่งคืน ขณะนั่งรถจากกรุงเทพฯ ไปทำงานที่อุบลราชธานี นึกถึงพระองค์ก็ยังร้องไห้อยู่ตลอด หยุดร้องไห้ไม่ได้ เราจึงต้องหาอะไรทำ เพื่อให้เกิดสมาธิหลุดจากความโศกเศร้านั้นไปให้ได้ ซึ่งเราก็พยายามทำได้จนสำเร็จ หวังว่าบทเพลงนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เราระลึกถึงภาพที่พระองค์ทรงดนตรีส่งความสุขให้กับคนไทย และระลึกถึงสิ่งดีงามที่ทรงมอบไว้ให้กับเรา"

นิทรรศการแห่งแรงบันดาลใจ

ดอกไม้นานาพันธุ์ หลากสีสันที่เธอและคนรักปลูกไว้รอบ ๆ บริเวณบ้าน ถูกเธอนำมาคัดลอกลงบนแผ่นกระดาษด้วยปลายพู่กันอย่างบรรจง มั่นใจ ตามทักษะที่ได้ร่ำเรียนมาจากคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การวาดภาพด้วยสีน้ำและการสร้างสรรค์งานศิลป์ คือหนึ่งในกิจวัตรที่มักจะเกิดขึ้นในสวนหลังบ้านของเธอ แต่ภายหลังการทราบข่าวร้ายพร้อม ๆ กับคนไทย ดอกไม้ที่เธอเคย

วาดเหล่านั้นกลับดูไร้สีสัน หมดสิ้นความงดงาม และนี่คงทำให้เกิดคำถามเล็ก ๆ ขึ้นภายในใจเธอคนนี้

ดวงแก้ว ศรีไชยวาน หรือพี่แก้ว เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด ที่เบื่อการใช้ชีวิตในเมืองหลวง เมื่อ ๔-๕ ปีก่อน จึงตัดสินใจย้ายไปใช้ชีวิตบั้นปลายแถบเขื่อนลำตะคอง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา แม้จะเลือกหลีกเลี่ยงความวุ่นวาย แต่นอกเหนือจากอาชีพศิลปินอิสระแล้ว การเป็นอาจารย์คอยให้ความรู้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและผู้สนใจเรียนรู้งานศิลป์ ก็ยังเป็นอีกหนึ่งความตั้งใจที่เธอต้องการทำ เพื่อสานต่องานศิลปะให้คงอยู่ เมื่อมีสองความปรารถนาเช่นนี้ เธอจึงยังคงเดินทางเข้ามากรุงเทพฯ ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์

"วันที่เรานั่งรถเข้ามาในกรุงเทพฯ รู้สึกได้ทันทีว่า ทุกอย่างเปลี่ยนไป บรรยากาศดูเงียบ และคิดว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นต้องมีการพูดคุยกันในกลุ่มเพื่อน ๆ แล้วก็เป็นเช่นนั้น เพราะทุกคนในที่ประชุมของสมาคมศิษย์เก่าที่เราเป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารสมาคมนักศึกษาเก่าคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเห็นตรงกันว่า ควรจะต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อตอบแทนพระองค์ท่าน" พี่แก้ว เล่าถึงที่มาที่ไปในการเกิดกิจกรรมเล็ก ๆ ที่จะทำเพื่อในหลวงรัชกาลที่ ๙

จุดเริ่มต้นในการวาดภาพและจัดแสดงพระบรมสาทิสลักษณ์รัชกาลที่ ๙ จากที่ประชุมที่มีมติจะรวบรวมศิษย์เก่าให้มาร่วมน้อมถวายความอาลัยและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณแด่องค์พ่อหลวงรัชกาลที่ ๙ โดยสื่อความหมายผ่านการสร้างสรรค์ศิลปะในสาขาวิชาชีพที่เล่าเรียนมา จึงมีการชวนเพื่อนจิตรกรรมฯ รุ่น ๓๓ ไปวาดภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ด้วยกัน

หากใครได้เดินทางไปยังพระบรมมหาราชวัง เพื่อเคารพพระบรมศพ และมีโอกาสเดินผ่านรั้วกำแพงด้านหน้าของมหาวิทยาลัยศิลปากร จะได้พบกับภาพพระบรมสาทิสลักษณ์รัชกาลที่ ๙ ที่เป็นเสมือนแกลเลอรีขนาดย่อม ๆ แต่ทรงพลังทั้ง ๙ ภาพ ซึ่งเป็นผลงานของรุ่นน้อง ๆ นักศึกษาศิลปากร และหากเดินเข้าไปภายในบริเวณลานอนุสาวรีย์รูปปั้นอาจารย์ศิลป์ พีระศรี จะได้พบกับภาพพระบรมสาทิสลักษณ์อีกนับร้อยที่เรียงรายอยู่รอบทิศ จนเกิดเป็นกำแพงที่แสดงถึงความจงรักภักดีที่ใคร ๆ มักจะมาถ่ายภาพเก็บไว้

สำหรับรูปที่พี่แก้วเลือกมาวาด คือรูปที่พระองค์แย้มพระสรวล เพราะเธอดูแล้วสบายใจ ตรงกับสิ่งที่ต้องการแสดงออกถึงความรู้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพ่อหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงทำให้พสกนิกรมีความร่มเย็นเป็นสุข โดยเธอถ่ายทอดผลงานออกมาในรูปแบบของศิลปะสมัยใหม่ ตามแบบฉบับงาน Modern Art ใช้สีสด ๆ แทนค่าลงบนพระบรมฉายาลักษณ์ สีสันที่สดใสแสดงออกถึงความสุข ความทันสมัย ไม่หยุดนิ่งที่จะพัฒนาความสามารถให้เจริญก้าวหน้าตลอดไป

บรรยากาศระหว่างการวาดภาพ พี่แก้วเล่าให้ฟังว่า เนื่องจากกิจกรรมการวาดภาพ "ในหลวงของประชาชน" ครั้งนี้ เป็นการรวมนักศึกษาเก่าคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัย

ศิลปากรจากรุ่นต่าง ๆ ได้มากมายที่สุดเท่าที่เคยทำกิจกรรมมา จึงเกิดบรรยากาศของความเป็นรุ่นพี่รุ่นน้อง ความรัก ความอบอุ่น ความสามัคคี ในหมู่คนที่รักศิลปะและเคยร่วมเรียนมาด้วยกันอย่างไม่เคยมีมาก่อน

นอกจากนี้เหนือสิ่งอื่นใดคือ ทุกคนมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการร่วมแสดงความอาลัยและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณขององค์พ่อหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงมีความเป็นศิลปิน ทุก ๆ คนที่มาจึงได้ถ่ายทอดความรู้สึกลงไปในภาพวาดอย่างสุดฝีมือ

"เราได้เห็นความเป็นศิลปินของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ตรงไหนบ้างนั้น ก็คงมาจากความประทับใจภาพเขียนฝีพระหัตถ์พระบรมฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถหลายต่อหลายภาพที่เรียบง่าย แต่ก็สวยงามมาก และทรงทำให้เราได้เห็นว่า พระองค์เป็นอัครศิลปินอย่างแท้จริง เพราะเราจะรู้ว่าคนที่จะสามารถทำงานศิลปะได้ดีส่วนหนึ่งก็ต้องออกมาจากใจด้วยความรักเช่นเดียวกัน

"การเป็นนักวาดหรือทำงานด้านศิลปะที่ดีควรกล้าแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาไม่เลียนแบบผู้อื่น ขยันหมั่นเพียรฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ เพราะศิลปะคือความดีงาม และเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่สามารถถ่ายทอดจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้ ซึ่งจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจและยกระดับจิตใจของคนให้สูงขึ้น จนในที่สุดนำไปสู่การทำให้เราพร้อมที่จะมอบความสุขให้ เราพร้อมที่จะทำความดีเพื่อผู้อื่น" ศิลปินหญิงเล่าถึงกลุ่มคนเล็ก ๆ ที่พยายามช่วยกันปรับพื้นฐานทางใจด้วยงานศิลป์ จากภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ รัชกาลที่ ๙ ผู้ทรงเป็นแรงบันดาลใจในการทำความดีของผู้คนทั้งประเทศ

รอยยิ้มบน Shuttle Bus

ทิพย์สุดา เกษตร

ช่วงเย็นของวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ หมอกปกคลุมไปทั่วบริเวณสวนสาธารณะใกล้บ้านของฉัน บรรยากาศมืดครึ้มผิดปกติ แทบไม่เหลือใครอีกในสวนนั้น เหมือนทั้งโลกกำลังหยุดหมุน ใบไม้นิ่งสนิท เมื่อกลับถึงบ้าน สำนักพระราชวังประกาศว่าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต ราวกับว่า ต้นไม้ อากาศ ดิน น้ำ ในสวนนั้นจะรับรู้ได้ก่อนการประกาศของสำนักพระราชวังเสียอีก ดวงอาทิตย์ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยได้ลับขอบฟ้าไปแล้ว

ทุกสิ่งทุกอย่างในวันต่อ ๆ มาเป็นไปด้วยความสับสน ทั้งเรื่องการปฏิบัติตัว การแต่งกาย หรือแม้กระทั่งการปรับใจ และการปรับอีกเรื่องที่มีผลต่อชีวิตประจำวันคือเรื่องการเดินทาง เพราะความสับสนต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญทำให้คนไทยต้องการที่พึ่งทางใจหลังจากการสูญเสีย นั่นคือการได้ไปถวายความอาลัยต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่พระบรมมหาราชวัง เนื่องจากมีประชาชนจำนวนมากที่ต้องการเข้าไปกราบพระบรมศพ รัฐบาลจึงประกาศปิดถนนรอบพระบรมมหาราชวังตั้งแต่รอบบริเวณท้องสนามหลวงเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้ามากราบพระบรมศพได้อย่างสะดวก โดยปิดการจราจร ๘ เส้นทาง ห้ามรถทุกชนิดผ่านตลอด ๒๔ชั่วโมง ได้แก่

๑. ถนนราชดำเนินใน ตั้งแต่แยกผ่านพิภพลีลา - แยกป้อมเผด็จดัสกร
๒. ถนนสนามไชย ตั้งแต่ป้อมเผด็จดัสกร - วงเวียน รด.
๓. ถนนหน้าพระลาน ตั้งแต่ป้อมเผด็จดัสกร - ท่าช้าง
๔. ถนนหน้าพระธาตุ ตั้งแต่ประตูวิเศษไชยศรี - แยกตัดถนนพระจันทร์
๕. ถนนหับเผย

๖. ถนนหลักเมือง
๗. ถนนกัลยาณไมตรี - แยกช้างโรงสี
๘. ซอยสราญรมย์

มีการจัดระบบขนส่งมวลชนขึ้นมาอีกช่องทางเพื่ออำนวยความสะดวก คือให้มีรถรับส่งประจำจุดที่เรียกว่า Shuttle Bus ซึ่งเป็นรถที่ใช้รับส่งคนจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่ง โดยไม่มีการจอดรับผู้โดยสารระหว่างทางรัฐบาลจัด Shuttle Bus ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ หรือ ขสมก. รถเมล์สีแดงครีมที่เราชาวกรุงเทพฯ ต่างก็คุ้ยเคยเป็นอย่างดีมาใช้รับ - ส่งประชาชนจากจุดต่าง ๆ เข้ามายังบริเวณท้องสนามหลวง มีการประชาสัมพันธ์ทั้งทางโทรทัศน์ ทางเว็บไซต์ของกระทรวงคมนาคม เพื่อให้ประชาชนได้เข้าไปในพื้นที่อย่างสะดวก โดยจะมีการรับส่งผู้โดยสารจาก ๑๖ เส้นทางในกรุงเทพฯ คือ

๑. รถ Shuttle Bus : หมอชิต ๒ - สนามหลวง
๒. รถ Shuttle Bus : สายใต้ใหม่ - สนามหลวง
๓. รถ Shuttle Bus : หัวลำโพง - สนามหลวง
๔. รถ Shuttle Bus : เอกมัย - สนามหลวง
๕. รถ Shuttle Bus : อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ (เกาะพญาไท) - สนามหลวง
๖. รถ Shuttle Bus : วงเวียนใหญ่ - สนามหลวง
๗. รถ Shuttle Bus : เซ็นทรัลเวสต์เกต (บางใหญ่) - สนามหลวง
๘. รถ Shuttle Bus : เมืองทองธานี - สนามหลวง
๙. รถ Shuttle Bus : เซ็นทรัลพระราม ๒ - สนามหลวง
๑๐. รถ Shuttle Bus : เซ็นทรัลศาลายา - สนามหลวง
๑๑. รถ Shuttle Bus : เมกาบางนา - สนามหลวง
๑๒. รถ Shuttle Bus : ลานพุทธมณฑลสาย ๔ - สนามหลวง
๑๓. รถ Shuttle Bus : สโมสรตำรวจ - สนามหลวง
๑๔. รถ Shuttle Bus : ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต - สนามหลวง
๑๕. รถ Shuttle Bus : แอร์พอร์ตลิ้งค์มักกะสัน - สนามหลวง
๑๖. รถ Shuttle Bus : แฟชั่นไอส์แลนด์ - สนามหลวง

ต่อมาได้ทำการยกเลิก ๕ สายในภายหลังคือ เส้นทางเอกมัย - สนามหลวง, เส้นทางเมืองทองธานี - สนามหลวง, เส้นทางเซ็นทรัลศาลายา - สนามหลวง, เส้นทางเมกาบางนา - สนามหลวง และเส้นทางแอร์พอร์ตลิงก์มักกะสัน - สนามหลวง เนื่องจากวิ่งให้บริการทับซ้อน

กับเส้นทางเดินรถโดยสารธรรมดา ที่โดยปกติวิ่งผ่านท้องสนามหลวง ขสมก. อยู่แล้วเหลือเพียง ๑๑ สาย เข้าสู่บริเวณรอบสนามหลวง ๔ จุด ตั้งแต่เวลา ๐๕.๓๐ น. - ๒๔.๐๐ น. คือ

จุดจอดที่ ๑ หน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ ๔ (ร้านสกายไฮ)
จุดจอดที่ ๒ หน้าหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน (วงเวียน รด.)
จุดจอดที่ ๓ บริเวณใต้สะพานพระปิ่นเกล้า (ถนนพระอาทิตย์)
จุดจอดที่ ๔ หน้ากองสลาก (เดิม)

Shuttle Bus สีแดงครีมที่ฉันนั่งเต็มไปด้วยผู้โดยสารร่วมจุดหมายของฉันที่ใส่ชุดสีดำทั้งคัน ข้างหน้าของฉัน น้องแก้มบุ๋ม หลานสาววัยอนุบาลร้องงอแงลั่นรถเพราะอากาศร้อนและการจราจรแน่นขนัด คุณป้าสมใจ รักดีผล วัย ๖๐ ปีพาน้องแก้มบุ๋มไปร่วมถวายความอาลัยด้วยกันกับหลานสาววัยประถมอีกคนหนึ่ง เล่าให้ฟังว่า ได้นั่งรถ Shuttle Bus ไป ๒-๓ รอบแล้ว ทั้งของ ขสมก.และ AIS ที่จอดอยู่ที่หัวลำโพง คุณป้าจะพาหลานสองคนไปด้วยทุกครั้ง และได้มีโอกาสเข้าไปกราบพระบรมศพข้างในครั้งหนึ่ง และจะเข้าไปอีกเรื่อย ๆ การที่มีรถ Shuttle Bus ก็สะดวกและประหยัด เนื่องจากตนไม่ได้มีรายได้มากนัก แม้ว่ารถจะติดมาก หลานงอแง แต่ก็อดทนได้ เพราะอยากไปกราบพระบรมศพมากจริง ๆ

“ขอให้ได้ไปกราบ ได้เห็นแค่หน้าประตูก็ยังดี เห็นภาพพระองค์ในข่าวทุกวันก็รู้สึกผูกพัน วันที่ ๑๓ ป้ายังขอให้มีปาฏิหาริย์อยู่เลย แต่ก็เป็นไปไม่ได้ เพราะสำนักพระราชวังประกาศออกมาว่าพระองค์สวรรคตแล้ว ป้าก็ไม่อยากเชื่อ

“วันที่ ๑๖ วันนั้นฝนตก อยากจะรอเข้าไปกราบพระบรมศพ แต่ก็เป็นห่วงหลาน ป้าแก่แล้วก็ไม่เป็นไร ไม่สบายก็กินยาได้ แต่หลานยังเด็ก” คุณป้าสมใจถอนหายใจอย่างเศร้า ๆ

Shuttle Bus ปล่อยให้ฉันลงหน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ รวมกับคนอีกหลาย ๆ คนที่ชุลมุนอยู่บริเวณนั้น ฉันบอกลาคุณป้าสมใจและน้องแก้มบุ๋ม ทุกคนต่างมุ่งหน้าไปทางพระบรมมหาราชวัง แสงแดดและความร้อนในช่วงใกล้เที่ยงของวันที่ ๒๒ ตุลาคมไม่อาจสลายความตั้งใจของมวลชนกลุ่มใหญ่ที่รวมตัวอยู่ในที่แห่งนี้ได้เลย ที่นี่เต็มไปด้วยผู้คนที่สวมใส่ชุดสีดำสนิทมาจากหลายถิ่นหลายที่ เหมือนเป็นมวลของความโศกเศร้ายามค่ำคืนที่แผ่คลุมไปทั่วทั้งบริเวณแม้ว่าจะอยู่ท่ามกลางแสงแดด

การเดินทางไปรอบ ๆ บริเวณพื้นที่งาน ทางกรุงเทพมหานครได้จัดรถ Shuttle Bus ให้บริการตามจุดจอดของ ขสมก. จำนวน ๙ สถานี เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเข้าไปยังพื้นที่งาน ได้แก่

สถานีที่ ๑ สวนสันติพร
สถานีที่ ๒ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย (สตรีวิทยา)
สถานีที่ ๓ ผ่านฟ้า
สถานีที่ ๔ ร้านสกายไฮ
สถานีที่ ๕ ศาลหลักเมือง
สถานีที่ ๖ สวนเจ้าเชษฐ์
สถานีที่ ๗ สนามหลวง
สถานีที่ ๘ อนุสาวรีย์ทหารอาสา
สถานีที่ ๙ กองการท่องเที่ยว กทม.

นอกจาก Shuttle Bus ของ ขสมก. แล้ว ที่นี่ยังมี Shuttle Bus อื่น ๆ ที่คอยให้บริการอีกด้วย เช่น Shuttle Bus ของทางกรุงเทพมหานคร (กทม.) โดยสำนักวัฒนธรรมฯ ได้จัดรถ Shuttle Bus คือ รถรางชั้นเดียว ๒ คัน รถลอนดอนบัส ๒ ชั้น ๒ คันเพื่อรับส่งตามสถานี ๙ แห่งดังที่กล่าว ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.

Shuttle Bus ของ AIS เป็นรสบัสปรับอากาศ ๒ ชั้น ที่รับส่งประชาชนจากสถานีขนส่ง ได้แก่ หมอชิตใหม่ สายใต้ใหม่ หัวลำโพง และเอกมัย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

Shuttle Bus AOT รับส่งประชาชนจากสนามบินสุวรรณภูมิ และสนามบินดอนเมืองเข้าสู่บริเวณท้องสนามหลวง ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึง ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

๒๒ ตุลาคม เพลงสรรเสริญพระบารมีที่ท่านมุ้ย หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล ได้นัดหมายเชิญชวนประชาชนมาขับร้องร่วมกันจบลงไปพร้อมด้วยน้ำตาของคนรอบ ๆ ตัว แสงเทียนนับแสนยังคงส่องสว่าง แต่แล้วก็ค่อย ๆ ดับลงทีละเล่มจนมืดสนิท

ฉันเดินจากบริเวณท้องสนามหลวงมาที่จุดจอดรถหน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ เพื่อโดยสาร Shuttle Bus กลับบ้าน เจ้าหน้าที่ ขสมก. วัย ๓๐ ปลาย ๆ คอยประกาศบอกเส้นทางเดินรถและโบกรถโดยสารให้เข้ามาจอดตรงป้ายขณะที่ฝนก็ยังคงตกลงมาเบา ๆ เป็นระยะ

“ใครจะไปประตูน้ำ ขึ้นเลยครับ”

“อนุสาวรีย์มาอีกคันแล้ว ใครจะไปอนุเสาวรีย์ขึ้นคันนี้เลยครับ”

เสียงของพี่สุชาติ พลายงาม หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ ขสมก. คอยบอกเส้นทาง

รถ Shuttle Bus และรถเมล์สายอื่น ๆ อย่างแข็งขันแก่ประชาชนที่ทยอยกันกลับบ้าน และบางคนที่เข้ามาถามวิธีเดินทางไปยังจุดต่าง ๆ รถหลาย ๆ คันต่างก็อัดแน่นไปด้วยผู้โดยสาร จนบางครั้งก็ต้องรอคันถัดไป หรือบางคนที่รอนานแล้วยังไม่ได้กลับบ้าน พี่สุชาติก็จะเดินเข้าไปถามเพื่อแนะนำเส้นทาง

"ผมจะอยู่เป็นเพื่อนประชาชนตรงนี้แหละ จนกว่าทุกคนจะได้กลับบ้าน จนกว่าคนจะหมดสนามหลวง"

เขายังบอกอีกว่าประชาชนคือคนที่เราต้องดูแล ช่วงนี้คนมากและค่อนข้างยุ่ง "แม้ว่าผมจะเหนื่อย หิวน้ำบ้างก็ไม่เป็นไรหรอก พอคิดว่าทำเพื่อในหลวง ผมก็หายเหนื่อยแล้ว"

"วันนี้น้อง ๆ อาสาสมัครเขาก็เอาน้ำมาให้ ก็ดีใจที่ได้เห็นคนไทยแสดงน้ำจิตน้ำใจต่อกัน" เจ้าตัวชูขวดน้ำที่อยู่ในมือให้ฉันดูแล้วเปิดฝายกขึ้นมาดื่ม ขณะเดียวกันก็มีนักศึกษาหญิง ๒ คนหิ้วถุงใบใหญ่คนละข้าง เดินเข้ามาหาฉันและพี่สุชาติ เธอยื่นกล่องแซนวิชทำเองมาให้ด้วยรอยยิ้ม ข้างในเป็นแซนวิชชิ้นเล็ก ๆ ๒ คู่ เรากล่าวขอบคุณ แล้วเธอทั้งคู่ก็เดินไปแจกคนอื่น ๆ ต่อ

รถ Shuttle Bus ขสมก. หลายคันผ่านหน้าฉันไปพร้อมบรรทุกผู้โดยสารชุดสีดำเต็มคัน ฉันมองไปยังป้าย Shuttle Bus สีขาวที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรสีดำอย่างง่าย ๆ "กระดาษนี้ผมกับลูกน้องช่วยกันเอามาแปะแต่ละคัน ปริ๊นท์จนเครื่องปริ๊นท์จะพังกันไปเลย" พี่สุชาติบอกกับฉัน และเดินจากไปบอกเส้นทางแก่ประชาชนอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

"เราทำงานหนักมาก เหนื่อยมาก แต่เราก็มีกำลังใจที่ว่าในหลวงทำมามากกว่าเราอีก เราทำแค่นี้จะเหนื่อยได้ไง"

พี่ก้อง ณัฐพงษ์ วัดครบุรี สายตรวจพิเศษ วัย ๔๒ ปี บอกกับฉันหลังจากเก็บกระบองไฟและโทรโข่งที่เพิ่งใช้โบกรถและประชาสัมพันธ์เรื่องการเดินทาง จนประชาชนบางเบาลงไปบ้างแล้ว พี่ก้องบอกว่า เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องคอยประสานงานให้ดี เพราะมีประชาชนที่มาจากต่างจังหวัดและต้องการใช้รถบัส ส่วนประชาชนที่จะเดินทางในกรุงเทพฯ ต้องดูว่ามีรถสายอะไรที่จะพอไปได้บ้าง เพราะบางคนจะรอสายเดียวที่รู้จัก ก็จะทำให้คนรอคิวนาน บางสายที่ผ่านที่เดียวกัน แต่เขาไม่รู้จัก ตนจึงต้องคอยบอกเส้นทาง

"เราต้องทำให้ดีที่สุด เพราะว่าเขาเป็นลูกหลานในหลวงรัชกาลที่ ๙ นะ เราก็เป็นลูกหลานในหลวงด้วยกัน เมื่อเขามากราบพระองค์ เราจึงต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด เหมือนเรามีใจเดียวกัน เป็นลูกหลานของในหลวงด้วยกัน

"ทำยังไงก็ได้ให้เขากลับบ้านให้เร็วและปลอดภัย เคลียร์คนให้หมดโดยต้องบอก

สายรถที่เขาจะกลับบ้านให้ถูกต้อง ยิ่งถ้าคนที่มาจากต่างจังหวัดยิ่งน่าเป็นห่วง หากเราบอกผิดทางก็จะผิดยาวไปเลย”

พี่ก้องขยับแว่นและเล่าให้ฉันฟังด้วยเสียงเครือ ๆ ถึงตอนที่รู้ข่าวจากทางวิทยุที่ประกาศเรื่องในหลวงรัชกาลที่ ๙ สวรรคตขณะที่ตนอยู่บนรถพร้อมกับเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่กลับจากปฏิบัติงาน

“พอรู้ข่าว น้ำตามันก็ไหลออกมาเลย ขนาดผมทำใจไว้แล้วก็ยังซึม ๆ ไป คิดอย่างเดียวว่าตัวเราต้องเข้มแข็งนะ แล้วก็คอยให้กำลังใจคนข้าง ๆ เพื่อนบางคนหลุดออกมาว่าทำไมต้องเป็นแบบนี้ ตอนนั้นเงียบกันทั้งคันรถเลย

“ผมเสียใจนะตอนที่รู้ข่าว แต่ก็ภูมิใจที่ได้มารับใช้พระองค์ ถือเป็นมงคลแก่ชีวิต ผมยังไม่ได้เข้าไปกราบสักการะพระบรมศพเลย แต่ว่าผมอยู่ใกล้พระองค์นะที่เห็นผมทำงานอยู่อย่างนี้” เจ้าตัวมองไปทางพระบรมมหาราชวัง แล้วเงียบไปสักพัก

“ผมก็อยากเข้าไปกับพี่น้องกับพ่อแม่ ต้องรอให้พร้อมกันสักวัน จะไม่เข้าไปได้ยังไงล่ะ ใช่ไหม”

พี่ก้องถอนหายใจเบา ๆ และบอกฉันว่าทุกวันนี้ก็ต้องบอกคนใกล้ตัวให้เข้มแข็ง ต้องให้กำลังใจกันต่อไป เพราะแม้แต่พ่อแม่ของตนเองก็ยังร้องไห้อยู่ทุกครั้งที่นึกถึงพระองค์

“แม่บอกว่าก็รู้นะว่าท่านไป แต่ก็ทำใจไม่ได้” พร้อมกับทิ้งท้ายว่า ถึงตนเองจะเหนื่อย แต่ก็ไม่เป็นไร อยากให้คนมากันมาก ๆ เหมือนเดิมทุกวัน

“ทุกพระองค์ที่มาจะได้ไม่เหงา ผมเห็นพระเทพฯ ผ่านตรงนี้ทุกวัน ท่านนั่งก้มหน้าอ่านหนังสือแล้วเปิดไฟในรถเอาไว้ พอนึกถึงว่าเวลาที่ท่านเงยหน้าขึ้นมาแล้วยังเห็นประชาชนอยู่ ท่านก็คงอุ่นใจว่าถึงในหลวงจะสวรรคตไปแล้ว แต่ก็ยังมีประชาชนอยู่”

ฉันเองก็อุ่นใจที่ได้มาที่นี่ และถึงตอนนี้ก็ถึงเวลาที่ฉันจะกลับบ้าน ทันใดนั้น Shuttle Bus อนุสาวรีย์ - สนามหลวงผ่านมาพอดี ฉันขึ้นไปบนรถพร้อมกับผู้โดยสารอีกหลายคน อาสาสมัครคนหนึ่งถือแพ็คขวดน้ำขึ้นมาวางไว้ที่หน้ารถ และฝากแจกให้กับผู้โดยสาร พี่นวลตา ย่านวารี พนักงานเก็บค่าโดยสารวัยกลางคนที่ตอนนี้ไม่ต้องเก็บค่าโดยสารกล่าวขอบคุณ และหยิบขวดน้ำแจกจ่ายให้กับคนในรถ

“คนไม่หมด รถไม่หยุด” เธอบอกกับฉันขณะที่เดินมาพักที่หน้ารถ รถติดสัญญาณไฟแดง พี่พนักงานขับรถ Shuttle Bus คันข้าง ๆ ก็ทักทายเข้ามาในรถด้วยอารมณ์ยิ้มแย้ม “มีอะไรกินบ้าง” พี่นวลตาหันมามองที่หน้ารถตัวเอง ซึ่งเต็มไปด้วยขนม ข้าว น้ำ แม้แต่เสื้อยืดสีดำที่มีคนเอามาแจกจ่ายให้แล้วยิ้ม ส่วนพี่พนักงานขับรถคันของฉันก็ตอบกลับไป

ว่า “เพียบเลย”

พี่นวลตาบอกว่าดีใจมาก ๆ ที่ได้มาทำงานนี้ เพราะมีการคัดคนดี ๆ ให้เข้ามาทำงาน เลือกพนักงานดีเด่นของทั้งปี เลือกคนที่ทำงานดีและเป็นคนที่อาสามาทำ เพื่อบริการประชาชน

“เราดูแลผู้โดยสารเต็มที่ เอาใจเขามาใส่ใจเรา พอทำดีเราก็สบายใจ เหนื่อยมากนะคนเยอะ แต่ก็สนุกมากที่ได้ทำงาน พี่ไม่ท้อเลย ดีใจที่ได้ช่วยให้ประชาชนเข้าไปกราบสักการะพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ อย่างสะดวก”

เธอยิ้มให้ฉัน พลางมองไปทางผู้โดยสารที่นั่งอยู่ในรถเพื่อกลับบ้าน ช่วงเวลาใกล้เที่ยงคืนรถไม่ติดเหมือนช่วงกลางวันแล้ว ฉันมองไปที่ผู้โดยสารที่เหน็ดเหนื่อยและดูผ่อนคลายลงบ้างเมื่อมีลมเย็น ๆ พัดเข้ามา

พี่นวลตาหันมาคุยกับฉันด้วยเสียงเครือและน้ำตาที่รื้นขึ้นมา “เราก็เสียใจที่พระองค์สวรรคต พูดไปก็น้ำตาจะไหล แต่ก็ดีใจที่อย่างน้อยก็ได้รับใช้ประชาชนของพระองค์”

สำหรับฉัน ความสูญเสียไม่ได้มีเพียงความเศร้าโศก เพราะการเดินทางมาที่นี่ทำให้ฉันได้สัมผัสกับความรัก ความอาลัยที่อบอวลไปทั่วบริเวณ

Shuttle Bus ส่งฉันกลับบ้านในยามค่ำคืนอย่างปลอดภัย พร้อมรอยยิ้มอบอุ่นของพี่นวลตาและคนขับ จากนี้ต่อไปจนครบ ๑ ปี Shuttle Bus จะคอยรับส่งผู้คนจากทุกสารทิศเข้าสู่จุดรวมใจของคนไทยที่อยู่ในที่แห่งนี้อย่างไม่ย่อท้อ ความหวังที่มีต่อพระอาทิตย์ของวันพรุ่งนี้ยังคงแจ่มชัด แจ่มใสสำหรับฉันเสมอ

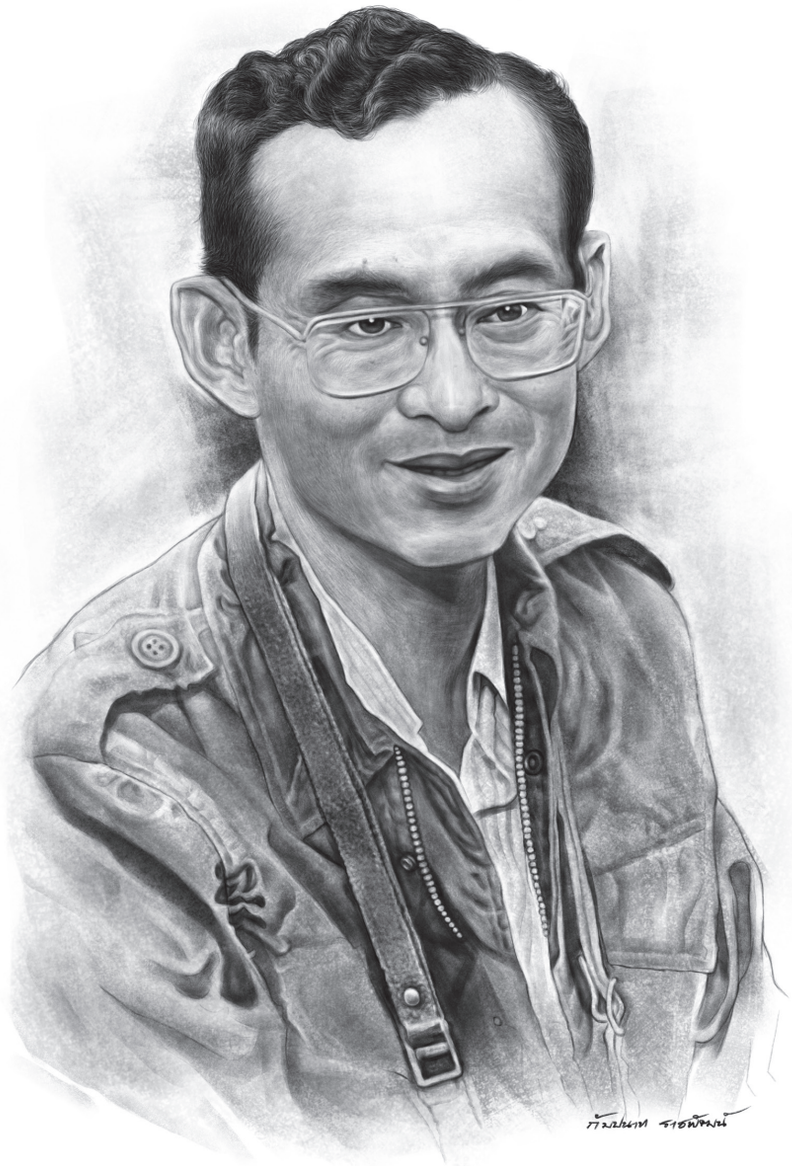

สุขเพราะเดินตามรอยพ่อ

กาญจนา พ.

อาจเรียกได้ว่าสาววัยต้น ๓๐ จาก จ.หนองบัวลำภู ผู้นี้กำลังมีชีวิตที่ดี สงบอบอุ่น เพราะเธอได้ทำงานในบ้านเกิดท่ามกลางแวดล้อมของครอบครัว ทั้งพ่อแม่ สามี และลูก ๆ อีก ๓ คน

จะว่าไปคนชนบทที่อยู่ในวัยทำงาน จะมีชีวิตเช่นนี้ได้ ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะส่วนใหญ่มักถูกระบบสังคมใหญ่ดูดกลืนเข้ามาทำงานในกรุงกันหมด แต่ที่ **อัญชนา นิยมเหลา** ก้าวออกจากค่านิยมดังกล่าวได้ เพราะเธอมีพ่อแม่ที่เชื่อมั่นในวิถีชีวิต และทำเกษตรพอเพียงตามแบบที่ในหลวงทรงสอนสั่งไว้

แต่ก่อนที่หญิงสาวจะลองถูก ก็เคยลองผิดมาก่อนเช่นกัน เพราะก่อนหน้านี้เธอเคยเดินทางมาทำงาน ใช้ชีวิตในกรุงเทพฯ หลายปี จนกระทั่งโรงแรมใหม่ในบ้านเกิดต้องการพนักงานหญิงชายช่วยดูแลที่พักเล็ก ๆ อย่างละ ๑ คน พ่อจึงช่วยเปิดทางสว่าง ชักชวนให้มาทำงานใกล้บ้าน เธอตัดสินใจกลับบ้านเกิดพร้อมสามีทันที และเริ่มต้นใช้ชีวิตอย่างพอเพียงจนมีเงินเหลือให้เก็บออมตามคำสอนของพ่อหลวง

“การกลับมาอยู่หนองบัวลำภู ทำให้ชีวิตดีกว่าอยู่กรุงเทพฯ มาก เพราะเราได้อยู่กับสามี และลูก แล้วยังได้กินข้าวกับพ่อแม่ทุกวัน

“อีกทั้งยังมีเงินเหลือ เพราะปลูกผักกินเอง ทั้งพริก หน่อไม้ สะระแหน่ ฯลฯ รายจ่ายเลยลดลงมาก ทำให้มีเงินเหลือเก็บให้ตัวเอง สามี และลูกด้วย

"พอเรารู้จักการออม ก็ทำให้เห็นว่ามีเงินเก็บจริง ๆ แม้จะน้อย แต่ก็ยังมีเงินเก็บ ไม่เหมือนตอนอยู่กรุงเทพฯ ได้เงินเดือนเดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท สองคนกับสามีรวมเป็น ๒๔,๐๐๐ บาท แต่ไม่พอใช้ ไม่เคยมีเงินเหลือ ต่างจากเมื่อกลับมาอยู่บ้าน ทำงานโรงแรมเล็ก ๆ นอกจากได้อยู่กับลูก กับพ่อแม่แล้ว ตอนนี้เรายังมีมอเตอร์ไซค์ ๑ คัน มีเงินเก็บในธนาคาร แถมยังให้แม่ใช้เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท ส่งให้แม่แฟนอีกเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท ถ้าเดือนไหนแม่แฟนต้องไปโรงพยาบาลหรือต้องซื้อข้าว ก็เพิ่มพิเศษเป็น ๑,๕๐๐ บาท ผิดกับตอนอยู่กรุงเทพฯ ราวฟ้ากับดิน ตอนนั้นเราไม่เคยมีเงินเหลือส่งให้ใครเลย"

ความสุข ความพึงพอใจที่ได้สัมผัสในวันนี้ คงเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าเธอไม่มีพ่อแม่ที่เดินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง เพราะนอกจากท่านทั้งสองจะคอยให้คำปรึกษาแล้ว ยังใช้ชีวิตให้ดูเป็นตัวอย่าง โดยแม่ทำงานเป็น อสม. ส่วนพ่อเป็นเกษตรกร

ที่สำคัญคนทั้งคู่รักในหลวง รวมถึงตัวเธอด้วย ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ทั้งครอบครัวจะโศกเศร้าเสียใจ อยากรีบเดินทางมาเคารพพระบรมศพตั้งแต่ทราบข่าวสวรรคต

เธอเล่าว่า ช่วงบ่ายวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ขณะกำลังรีดผ้าบนดาดฟ้าโรงแรม เริ่มรู้สึกใจคอไม่ดี เพราะการติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด ทำให้รู้ว่าในหลวงมีพระอาการไม่สู้ดี จนได้ฟังแถลงการณ์จากสำนักราชวัง เมื่อเวลา ๑๙.๐๐ น.

"พอถึงเวลาดูโทรทัศน์ก็ร้องไห้อีก เพราะรับรู้ว่าพระองค์ท่านจากไปแล้วจริง ๆ

"ดิฉันอยากไปกราบพระบรมศพในหลวง แต่กรุงเทพฯ ก็ไกลมาก แล้วลูกคนเล็กเพิ่ง ๔ ขวบ รู้สึกเสียใจที่ไปกราบพระองค์ท่านด้วยตัวเองไม่ได้ เพราะมีหน้าที่ที่ต้องทำ และไม่สามารถทำทั้งสองอย่างพร้อมกันได้"

หญิงสาวผิวเข้ม ร่างอวบ ย้อนอดีตให้ฟังว่า ได้ติดตามดูข่าวในพระราชสำนักทุกคืนมานานเกือบ ๓๐ ปีแล้ว เพราะบ้านเธอเป็นบ้านหลังแรกในหมู่บ้านที่มีโทรทัศน์ขาวดำ ทำให้ได้เห็นพระราชกรณียกิจที่ในหลวงเสด็จฯ ไปจังหวัดนั้น จังหวัดนี้ พ่อแม่ พี่น้องก็นั่งดูด้วยกัน ทุกคนในครอบครัวจึงรักในหลวง

เมื่อพ่อแม่รู้ข่าวว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ สวรรคต ก็ได้แต่นั่งนิ่ง น้ำตาไหล พูดออกมาเพียงว่า

"เพิ่นไปแล้ว พ่อไปแล้ว"

โชคดีที่แม่ของเธอเป็น อสม. จึงมีโอกาสเข้ากรุงเทพฯ มาเฝ้าฯ ในหลวงที่โรงพยาบาลศิริราชหลายครั้ง และยังจะได้ไปกราบพระบรมศพที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้เจ้าหน้าที่ ในขณะพ่อต้องทำสวน ทำไร่ แทบหาเวลาว่างไม่ได้ เพราะต้องปลูกผัก รดน้ำ เลี้ยงปลา หมู ไก่ และเลี้ยงวัว ๑๑ ตัวทุกวัน โดยยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนที่ในหลวงทรงสอนไว้ทุกอย่าง

"พ่อจะเก็บผักที่ปลูกเองกินทุกวัน ส่วนที่เหลือแม่ก็เก็บไปขายตลาดตอนเช้า พอถึง

หน้านาก็ทำนา เก็บข้าวเข้ายุ้งไว้กินเอง

"คนหนองบัวลำภูส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบพอเพียง พ่อปลูกพืชหมุนเวียนมาตั้งแต่ดิฉันจำความได้ ทั้งปลูกถั่วฝักยาวทุกฤดู ปลูกมะละกอ กล้วย หน่อไม้ มีบ่อปลา เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ หมู วัว ควายมาตลอด

"การที่พ่อต้องทำงานที่บ้านมาก ทำให้ไม่มีโอกาสไปกราบพระบรมศพ ก็ได้แต่ทำใจ และดำเนินชีวิตของตัวเองต่อไป"

ส่วนเธอ แม้จะไม่ได้กราบพระบรมศพอย่างที่ตั้งใจ เพราะเหตุปัจจัยหลายอย่าง แต่ความรักที่เธอมีต่อพระองค์ท่านจะยังคงอยู่ และจะยิ่งมากขึ้น เธอตั้งใจว่าจะดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงดังคำสอนของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ต่อไปตราบนานเท่านาน

“

...ความพอเพียงในความคิดก็คือ
แสดงความคิดของตัว ความเห็นของตัว และปล่อยให้ผู้อื่นพูดบ้าง
และมาพิจารณาว่าที่เขาพูด กับที่เราพูด
อันไหนพอเพียง อันไหนเข้าเรื่อง ถ้าไม่เข้าเรื่องก็แก้ไข
เพราะว่าถ้าพูดกันโดยที่ไม่รู้เรื่องกัน
ก็จะกลายเป็นการทะเลาะกัน...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

อยู่อย่างพอเพียง

กาญจนา พ.

สำหรับคนในแวดวงแฟชั่นเมืองไทย น้อยคนนักจะไม่รู้จัก **พันธ์สิริ สิริเวชชะพันธ์** หนุ่มใหญ่วัย ๔๖ ที่ยืนหยัดใช้ชีวิตช่างภาพอิสระมานาน และเมื่อถึงวันแห่งความสูญเสียครั้งใหญ่ เขาก็เป็นหนึ่งในช่างภาพที่ได้ถ่ายภาพประวัติศาสตร์ในขณะที่คนไทยทั้งประเทศพร้อมใจกันมาร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีที่ท้องสนามหลวง ซึ่งจะกลายเป็นความทรงจำแนบแน่นชั่วชีวิต

ช่างภาพหนุ่มใหญ่หน้าคมเข้มผู้นี้ก็เหมือนคนไทยส่วนใหญ่ที่เกิดในแผ่นดินรัชกาลที่ ๙ เขาได้เห็นในหลวงมาตั้งแต่เล็กจนโต กลายเป็นภาพคุ้นตา คุ้นใจ และรู้สึกเหมือนพระองค์ท่านเป็นสมมุติเทพ เป็นพระอรหันต์ที่เคารพบูชามาตลอด กระทั่งเคยคิดว่า คงทนไม่ได้ ถ้าถึงวันที่ในหลวงจะต้องจากไปจริง ๆ

“ผมคงรู้สึกเหมือนคนใจจะขาด คงอยู่บ้านไม่ได้ ต้องรีบไปโรงพยาบาลศิริราช หรือไม่ก็ต้องรีบไปวัดพระแก้วแน่ ๆ แต่พอถึงวันที่พระองค์ท่านสวรรคต ผมต้องไปถ่ายรูป ทำให้ได้เห็นปฏิกิริยาของเพื่อนร่วมงาน บางคนร้องไห้ บางคนสูดลมหายใจเข้าลึก ๆ ส่วนผมก็เสียใจ แต่กลับไม่ได้ร้องไห้ฟูมฟาย เพราะคิดว่านี่คือความเป็นไปตามธรรมชาติ จึงไม่ได้รู้สึกเหมือนใจจะขาดอย่างที่เคยคิด เพราะยังรู้สึกว่าในหลวงไม่ได้จากไปไหน ผมยังเห็นรูปบนปฏิทิน และในทีวีตลอดเวลา

“จนกระทั่งถึงวันที่ไปช่วยคุณหญิงแมงมุม (หม่อมราชวงศ์ศรีคำรุ้ง ยุคล) ถ่ายภาพนิ่งเบื้องหลังงานร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีที่สนามหลวง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคมนั่นแหละ ถึงได้ร้องไห้ เพราะรู้สึกว่าอยากร้องก็ร้องเลย ไม่อั้นอีกต่อไปแล้ว”

...พระราชดำรัสของพระองค์ท่านไม่ใช่คำพูดของมนุษย์ธรรมดา แต่เป็นคำพูดของผู้ที่เข้าใจธรรมะอย่างสูงส่ง ท่านจะเน้นอยู่เสมอว่าให้ทำความคิดเห็นให้ตรง ให้ถูกต้องอยู่เสมอ คำสอนนี้ไม่ใช่คำสอนของคนธรรมดา แต่เป็นคำสอนของคนที่มีคุณธรรม เข้าใจธรรม และคำสอนเหล่านี้มีมาก่อนผมเกิด แสดงว่าท่านมีคุณธรรมสูงส่งมาตั้งแต่ตอนอายุยังน้อยๆ และเป็นคำสอนที่ทันสมัย ใช้ได้ตลอดกาล ซึ่งเป็นสิ่งที่ผมประทับใจมาก

วันนั้นช่างภาพฝีมือเยี่ยมผู้นี้ได้เห็นฝูงชนถือป้าย ถือรูปในหลวงมาจนเต็มท้องสนามหลวง ทุกคนร้องไห้กันหมด ขณะที่เสียงดนตรียิ่งใหญ่มาก น้ำตาก็ไหลออกมาเอง

"วันนั้นผมทำงานไปร้องไห้ไปอย่างไม่อาย เพราะน้ำตาไม่ได้ไหลมาจากความเสียใจ แต่มาจากความรู้สึกที่รับรู้ได้ว่า ภาพที่เห็นอยู่ตรงหน้า คือฝูงชนมากขนาดนี้ อารมณ์แบบนี้จะไม่มีทางเกิดขึ้นอีกแล้ว

สิ่งที่เห็นวันนั้น ทำให้รู้สึกเลยว่าตัวเองมีบุญมาก โชคดีที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ได้พบพระพุทธศาสนา และได้เกิดใต้ร่มพระบารมีของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เพราะรู้ว่าการจะได้เจอ ๓ สิ่งอันประเสริฐนี้ ไม่มีทางเกิดขึ้นได้ง่าย ๆ กับชีวิตมนุษย์บนโลกใบนี้"

พันธ์สิริเชื่อว่าหากไม่ได้เกิดในเมืองไทย ตนก็คงไม่มีโอกาสได้เห็นคุณธรรม และพระบารมีของพระองค์ท่าน

"วันนั้นถือเป็นวันศักดิ์สิทธิ์วันหนึ่ง เพราะผมได้เห็นความพร้อมเพรียงของคนที่มาร่วมกันโดยไม่ได้นัดหมาย เขามาเพราะอยากมีส่วนร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ทั้ง ๆ ที่อากาศร้อนมาก ฝนตก แต่ทุกคนก็สู้ โดยเฉพาะทีมงานซึ่งรู้แต่ว่าต้องทำงาน ถ่ายรูปดีหรือไม่ดี สวยหรือไม่สวยยังไม่รู้ แต่ขอทำหน้าที่ก่อน อยู่กันตั้งแต่ตี ๔ ถึง ๔ ทุ่ม พอจบงานมีคนถามว่าวันนี้ทำงานมีความสุขไหม ผมตอบว่า ตอนงานเสร็จก็รู้สึกดีนะ แต่นี่ไม่ใช่งานรื่นเริงที่เมื่องานเสร็จแล้วจะมีความสุข เพราะยังรู้สึกหน่วง ๆ อยู่ข้างใน

"ผมมองในหลวงเป็นสมมุติเทพ พระองค์สูงส่งเกินพวกเรา อย่างเวลาได้ฟังพระราชดำรัส จะรู้สึกเหมือนท่านเป็นพระโพธิสัตว์ เพราะพระราชดำรัสของพระองค์ท่านไม่ใช่คำพูดของมนุษย์ธรรมดา แต่เป็นคำพูดของผู้ที่เข้าใจธรรมะอย่างสูงส่ง ท่านจะเน้นอยู่เสมอว่าให้ทำความคิดเห็นให้ตรง ให้ถูกต้องอยู่เสมอ คำสอนนี้ไม่ใช่คำสอนของคนธรรมดา แต่เป็นคำสอนของคนที่มีคุณธรรม เข้าใจธรรม และคำสอนเหล่านี้มีมาก่อนผมเกิด แสดงว่าท่านมีคุณธรรมสูงส่งมาตั้งแต่ตอนอายุยังน้อย ๆ และเป็นคำสอนที่ทันสมัย ใช้ได้ตลอดกาล ซึ่งเป็นสิ่งที่ผมประทับใจมาก

"ถึงวันนี้จะไม่ได้พบเห็นพระองค์ท่านอีกแล้ว แต่ผมเชื่อว่าในหลวงก็คงอยู่ในที่ของท่านที่เราวางใจ และพระองค์ท่านจะยังคงอยู่ในหัวใจผมตลอดไป"

และคำสอนนี้เอง ที่ช่างภาพหนุ่มจะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะในการก้าวเดินต่อไปบนเส้นทางของความพอเพียง

"ก่อนพระองค์ท่านสวรรคต ผมชอบฮัมเพลงเพลงหนึ่งบ่อย ๆ เพราะช่วงนั้นเศรษฐกิจไม่ดี ทำให้คิดเลยว่าจะอยู่กันอย่างไร ของก็ขายไม่ได้ งานก็ไม่ค่อยมี ทุกอย่างแย่ไปหมด พอท่านไม่อยู่ยิ่งแย่ลงไปอีก ผมเลยบอกน้อง ๆ ให้ทำใจไว้เลย แล้วฮัมเพลงให้ฟังว่า *...อยู่อย่างพอเพียง ใกล้ตัวความสุขยังมี...อยู่อย่างพอดี ไม่มีความทุกข์ร้อนในใจ ... แค่มีคำว่าพอ ก็สุขเกินใคร...*

"การอยู่อย่างพอเพียงนี่แหละที่พวกเราควรนำมาปรับใช้กับชีวิต คือมีก็ใช้ ไม่มีก็ไม่ใช้ เหมือนที่ในเพลงบอกไว้ แค่อยู่อย่างพอเพียง ไม่ต้องคิดอะไรมาก ผมจะคอยบอกน้อง ๆ เสมอว่า มีปัญญาเท่าไหร่ทำไป มีน้อยก็ใช้น้อย มาอยู่อย่างพอเพียงตามรอยเท้าพ่อกันดีกว่า นี่คือหลักธรรมที่ช่วยได้ในทุกยุคทุกสมัย และผมคิดว่าจะใช้คำนี้นำทางชีวิตไปเรื่อย ๆ"

พันธ์สิริกล่าวทิ้งท้ายก่อนจะกลับไปทำหน้าที่ช่างภาพของตัวเองต่อไป

“

...การศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งของมนุษย์
คนเราเมื่อเกิดมาก็ได้รับการสั่งสอน
จากบิดามารดา อันเป็นความรู้เบื้องต้น
เมื่อเจริญเติบโตขึ้น ก็เป็นหน้าที่ของครูและอาจารย์
สั่งสอนให้ได้รับวิชาความรู้สูง
และอบรมจิตใจให้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม
เพื่อจะได้เป็นพลเมืองดีของชาติสืบต่อไป...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๕

ปั่นเพื่อพ่อ

กาญจนา พ.

นับแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นมา บริเวณพระบรมมหาราชวังหรือวัดพระแก้วคลาคล่ำไปด้วยผู้คนที่หลั่งไหลไม่ขาดสายจากทั่วทุกสารทิศ เพื่อมาถวายความอาลัย และเคารพพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ อีกทั้งยังมีผู้คนจำนวนไม่น้อยที่มาแล้วมาเล่า เพราะอยากอยู่ใกล้ชิดพระองค์ที่ตนรัก เทิดทูนให้ได้มากที่สุด ก่อนจะไม่มีโอกาสอีกต่อไป หากคนเคยมาช่วงสาย ๆ สังเกตสักนิด คงจะเห็นกลุ่มนักปั่นจักรยาน ที่ใช้สองล้อเป็นพาหนะคู่ชีพ มาแสดงความเคารพพระบรมศพอยู่ริมรั้วพระบรมมหาราชวังด้วยความตั้งใจ

"จริง ๆ การถวายความอาลัย ทำที่ไหนก็ได้ มีรูปในหลวงที่บ้านก็ซื้อพวงมาลัยมาน้อมใจระลึกถึงพระองค์ท่านก็ได้ เพราะความรักอยู่ในใจ อยู่ที่ไหนก็ส่งความรู้สึกไปถึงท่านได้ แต่พอดีพวกเรามีทีมขี่จักรยานด้วยกันอยู่แล้ว พอทราบข่าวพระองค์ท่านสวรรคต พวกเราก็ไว้ทุกข์ และตัดสินใจทำเสื้อขี่จักรยาน 'ฉันเกิดในรัชกาลที่ ๙' ใส่กันเป็นทีม แล้วปั่นไปกราบพระบรมศพที่ริมรั้ววัดพระแก้ว เพราะไม่อยากเข้าไปแย่งที่คนเฒ่าคนแก่ คนต่างจังหวัดที่เดินทางมาไกล ๆ แค่เราได้ไปกราบอยู่ริมรั้วและยืนไว้อาลัยท่านก็มีความสุขแล้ว

"พวกเราจะไปครั้งละประมาณ ๒๐ กว่าคน ทุกคนจะแต่งตัวเรียบร้อย ปั่นมาจากต่างที่ แต่มีจุดหมายเดียวกันคือไปกราบพระบรมศพในหลวง สำหรับดิฉันจะขี่จักรยานจากบ้านแถวคลองสานตั้งแต่ ๗ โมงเช้า เพราะอากาศไม่ร้อนมาก ปั่นข้ามสะพานพุทธ ผ่านสวนสราญรมย์ จนมาสุดที่สนามหลวง รวมระยะทางประมาณ ๑๘ กิโลเมตร และได้ปั่นไปกราบพระองค์ท่านหลายครั้ง"

กิตติวรรณ แต้ไพสิฐพงศ์ เจ้าของร้านดอกไม้ วัย ๔๘ ปี เล่าเรื่องราวของเธอและเพื่อน ๆ ที่ตั้งใจมาถวายความอาลัยในหลวงเป็นครั้งสุดท้ายด้วยความพยายามจะยอมรับความจริงตามกฎธรรมชาติให้ได้ เพราะก่อนหน้านั้นแม้จะได้ข่าวระแคะระคายว่าพระองค์ท่านประชวรหนักมาเป็นอาทิตย์ และหุ้นก็เริ่มตก เธอยังปลอบตัวเองว่า คงไม่ใช่เรื่องจริง

สิ่งที่จะช่วยปลดปล่อยความคลุมเครือในหัวใจประชาชนตัวเล็ก ๆ อย่างเธอได้คือการรอฟังประกาศจากสำนักพระราชวังเท่านั้น

และแล้ววันเวลาที่ไม่ต้องการให้มาถึงก็เกิดขึ้น เมื่อมีแถลงการณ์จากสำนักพระราชวังแจ้งให้ทราบว่าในหลวงสวรรคตแล้ว เธอตกใจจนทำอะไรไม่ถูก ทั้งที่ลึก ๆ ก็ได้เตรียมใจไว้บ้างเพราะรู้ว่าพระองค์ท่านประชวรหนักจากการติดตามข่าวสารทางทีวี แต่เมื่อความจริงที่ไม่อยากรับรู้มาถึงจริง ๆ เธอกลับทำใจไม่ได้ แรก ๆ เคยถึงขนาดโกรธเพื่อนที่ไม่ใส่ชุดดำเพราะอยากให้เขาแต่งกายไว้ทุกข์ให้ในหลวง

แต่เมื่อสติค่อย ๆ กลับคืนมา เธอก็บอกตัวเองว่า คนแต่ละคนมีการแสดงออกไม่เหมือนกัน

"บางคนเราเห็นเขายังหัวเราะ ยิ้มแย้ม ไม่ใส่ชุดดำ แต่เมื่ออยู่บ้านเขาอาจจะร้องไห้คิดถึงในหลวงก็ได้ เพราะเขารัก เคารพท่านด้วยหัวใจ ไม่ใช่เสื้อผ้า

"เวลาเราอยู่คนเดียวก็ร้องไห้คิดถึงพระองค์ท่านตลอด ฟังเพลง ดูทีวีก็ร้องไห้ เพราะซาบซึ้งในสิ่งที่ในหลวงทำเอาไว้มาก และท่านเป็นผู้ชายสมบูรณ์แบบจริง ๆ คือ ทั้งหล่อ และเก่งทุกด้าน วิทยาศาสตร์ก็ดี แต่งเพลงก็ได้ บริหารจัดการเป็นเลิศ แล้วยังรักเดียวใจเดียวเรียกว่า ครบถ้วนแบบที่คงหาที่ไหนไม่ได้อีกแล้วในโลกนี้"

ความรัก ความเทิดทูนที่เธอมีต่อในหลวง ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงชั่วข้ามคืน แต่มาจากการค่อย ๆ ซึมซับจากการได้เห็นพระองค์ท่านทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งล้วนเป็นไปเพื่อความสุขความสบายของประชาชนคนไทย ในวันที่ในหลวงยังทรงพระชนม์อยู่ เธอกลับไม่ค่อยรู้สึกมากเท่ากับเมื่อท่านจากไปแล้ว เธอจึงอยากสานต่อในสิ่งที่พระองค์ได้ปูพื้น และทำเป็นตัวอย่างไว้ให้ ด้วยการเริ่มทำความดีเพื่อคนอื่น พยายามแบ่งปันโดยไม่หวังผลตอนแทน เมื่อในหลวงสวรรคตเธอจึงทำสายรัดข้อมือ 'เราเกิดในรัชกาลที่ ๙' แจกจ่ายให้คนไม่มีเงินซื้อเข็มกลัดแพง ๆ ใส่ เช่น แม่บ้าน รปภ. เขาจะได้ภูมิใจในการแสดงออกถึงความรัก ความระลึกถึงพระองค์ท่าน

นอกจากนี้เธอยังคิดถึงเด็กรุ่นหลัง ๆ ด้วยว่า เขาควรจะได้รู้จักในหลวงรัชกาลที่ ๙ ต่อไปเรื่อย ๆ จากรุ่นสู่รุ่น...

"ดิฉันอยากให้ผู้ใหญ่สอนเด็ก ๆ ให้รู้จักพระองค์ท่าน ด้วยการให้ฟังเพลงที่ท่านทรงแต่ง สอนให้อ่านหนังสือ ซึ่งตอนนี้มีหนังสือเกี่ยวกับในหลวงออกมาเยอะ ในรูปแบบ

การ์ตูนก็มี เด็ก ๆ จะได้รู้ และเข้าใจว่ารัชกาลที่ ๙ ทรงทำอะไรไว้บ้าง ความจริงดิฉันอยากให้เริ่มต้นตั้งแต่ที่บ้านเลยด้วยซ้ำ เพราะพ่อแม่สามารถสอนลูก ปู่ย่าตายายก็สอนหลาน ซึ่งถ้าเราพูดบ่อย ๆ เขาจะซึมซับไปเอง

"โดยเฉพาะการสอนเรื่องพระราชดำรัสที่ได้ยินกันจนติดหูและเป็นความจริงอย่างที่สุดคือเรื่องของความพอเพียง ถ้าคนเรายึดคำนี้คำเดียว ก็จะไม่มีความโลภ ไม่ทำอะไรเกินตัว และถ้ารู้จักพอ เราก็จะมีเหลือไปเผื่อแผ่ให้คนอื่น

"ส่วนโครงการอื่น ๆ ที่พระองค์ท่านทำเพื่อส่วนรวมมากมาย เราอาจเอามาใช้ไม่ได้แบบนี้ เพราะโครงการเหล่านั้นไม่ได้ตอบโจทย์ข้างในของเรา แต่เรื่องความพอเพียงเจาะลึกเข้าไปในใจ เราสามารถทำตามได้ด้วยตัวเอง เอามาสอนเด็ก ๆ ได้ง่าย และมีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น ในหลวงใช้ยาสีฟัน ยังบีบจนหมดหลอด รองเท้าขาดก็ไม่ทิ้ง แต่เอาไปซ่อม นาฬิกาเสียก็ยังซ่อม รถของท่านเก่ามากแล้วก็ยังใช้อยู่ นี่คือท่านสอนให้เราเห็นว่าของเสื่อมแล้ว แต่ถ้ายังใช้ได้ก็ควรใช้ต่อไปจนกว่าจะผุพัง ถ้าเราทำตามอย่างท่านได้ โลกนี้จะน่าอยู่ขึ้นเยอะ"

เธอจึงพยายามน้อมนำพระราชดำรัสมาใช้เป็นประจำ และตั้งใจทำความดีถวายพระองค์ท่านทุกวัน เหมือนที่พระองค์ท่านทำให้ได้เห็นเป็นแบบอย่าง ประโยชน์ก็ตกอยู่กับคนไทยทั่วประเทศ

"เหตุการณ์ในครั้งนี้ ทำให้คิดเลยว่า ชีวิตคนเราสั้นมาก มาทำความดีกันเถอะ มีอะไรที่ให้คนอื่นได้ก็รีบให้

"เพราะถึงที่สุดคนที่ได้รับความสุขทันทีคือตัวเราเอง" เป็นคำพูดทิ้งท้ายที่น่าคิดจากกิตติวรรณ

“

...เศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่
สองอย่างนี้จะทำความเจริญให้แก่ประเทศได้
แต่ต้องมีความเพียร แล้วต้องอดทน
ต้องไม่ใจร้อน ต้องไม่พูดมาก ต้องไม่ทะเลาะกัน
ถ้าทำโดยเข้าใจกัน
เชื่อว่าทุกคนจะมีความพอใจได้...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

ในหลวงคือแบบอย่างชีวิต

กาญจนา พ. / ชมพจน์

บางครั้งความรักที่ถั่งท้นอยู่ภายในก็ไม่สามารถแสดงออกได้ง่าย เพราะเหตุผลหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายนอก พื้นนิสัยดั้งเดิม หรือกระทั่งปัญหาสุขภาพกายไม่แข็งแรง

สุนันท์ พูลสวัสดิ์ สาวใหญ่วัย ๔๓ ก็เช่นกันที่มีปัญหาสุขภาพ จนไม่สามารถทำในสิ่งที่ใจปรารถนา ซึ่งในช่วงเวลาเช่นนี้ คงไม่มีความปรารถนาใดของคนไทยจะสำคัญไปกว่าการได้ไปกราบพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ สักครั้งในชีวิต

ความที่เธอมีพื้นเพเป็นชาวจังหวัดเพชรบุรี จึงได้รับรู้ข่าวคราวที่ในหลวงทรงทำโครงการต่าง ๆ ให้คนเมืองเพชรฯ มากมาย โดยเฉพาะโครงการช่างหัวมัน ที่พระองค์ท่านได้แปรเปลี่ยนพื้นที่แห้งแล้ง กันดาร ดินแตกระแหง จนไม่สามารถปลูกพืช ผัก ทำการเกษตรใด ๆ ให้กลายเป็นพื้นที่ดินดำ น้ำชุ่ม เขียวขจีไปด้วยต้นไม้ พืชพันธุ์นานาอยู่ในวันนี้

คนเมืองเพชรฯ รวมถึงพ่อแม่ของเธอจึงรัก และซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาก และเธอได้รับรู้ความรู้สึกนี้ตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก ๆ

“เวลาพ่อแม่เราดูข่าวพระราชกรณียกิจในโทรทัศน์ก็นั่งน้ำตาไหลด้วยความปลื้มใจ แล้วเราเป็นคนจังหวัดเพชรบุรี ในหลวงท่านเสด็จฯ ไปทำโครงการไว้ที่นั่นเยอะมาก สองสามปีก่อน ช่วงที่ในหลวงประชวร ไปพักผ่อนที่วังไกลกังวล พ่อแม่ก็ไปเฝ้าฯ รับเสด็จตอนท่านเสด็จฯ แก่งกระจาน ทุกครั้งที่รู้ข่าวว่าท่านจะเสด็จฯ แถวนั้น พ่อกับแม่จะไปนั่งรอริมถนนหน้าบ้านทุกครั้ง แม่อายุ ๘๖ ปีแล้ว เคยเล่าให้เราฟังว่า นั่งรอนานเหมือนกัน แต่ก็รอ เพราะอยากเห็น อยากกราบ เหมือนตอนนี้ที่แม่อยากมากราบพระบรมศพมาก เพราะรู้ว่า เหตุการณ์แบบนี้มีแค่ครั้งเดียว แต่ร่างกายไม่ไหวแล้ว”

ดูอย่างพระองค์ท่านสิ ทำแต่ความดีโดยไม่เคยบอกใคร พอสิ้นท่าน โครงการเยอะแยะที่เราไม่เคยรู้ก็เปิดเผยออกมาหมด จนทำให้รู้สึกว่า เราไม่เคยทำอะไรถวายพระองค์ท่านเลย มีแต่ท่านเป็นผู้ทำให้เราทั้งนั้น

คงไม่ใช่เพียงแม่ที่มีวัย และสภาพร่างกายเป็นอุปสรรคในการเดินทาง เพราะแม้แต่เธอซึ่งเป็นลูก และใช้ชีวิตอยู่ในกรุงเทพฯแท้ ๆ ก็ยังไม่สามารถไปกราบพระบรมศพด้วยตนเองเช่นกัน เพราะสุขภาพไม่เอื้ออำนวยให้ยืนได้นาน ๆ การจะไปรอคอยเข้าเฝ้าฯ คนเดียวอาจไม่ใช่เพียงการสร้างปัญหาให้ตัวเอง แต่จะกระทบถึงคนอื่น ๆ ให้ต้องลำบากไปด้วย เธอจึงอดทนรอคอยวันเวลาที่หัวหน้าซึ่งทำงานด้วยกันบอกว่าจะอนุญาตให้ไปพร้อมกันในวันที่บริษัทเป็นเจ้าภาพ

"ตอนนั้นยังไม่รู้จะไปวันไหน แต่แค่เขาบอกอนุญาตให้ไปกราบพร้อมกัน ก็ดีใจมากแล้ว เพราะตอนพระองค์ท่านมีชีวิตอยู่ ไม่เคยมีโอกาสอยู่ใกล้เลย ตอนนี้พระองค์ท่านสวรรคตแล้ว ก็อยากมีโอกาสสักครั้ง ซึ่งนับเป็นครั้งแรก และครั้งสุดท้ายในชีวิต บางทีก็นึกน้อยใจว่า เราอยู่กรุงเทพฯ ยังไม่มีโอกาสได้ไปกราบในหลวง ในขณะญาติพี่น้องที่เพชรบุรีเขาขับรถออกจากบ้านตั้งแต่ตี ๒ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน มาถึงสนามหลวงเกือบตี ๕ เข้าแถวรอได้กราบตอน ๔ โมงเย็น

"พวกเขาอยู่ไกลมีโอกาสมาแล้ว เราอยู่ใกล้กว่า ยังไม่มีโอกาสไปกราบ ทั้ง ๆ ที่เสื้อผ้าชุดดำไม่ต้องห่วง เพราะเรามีอยู่ และเตรียมไว้แล้ว จะไปวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ ก็ไม่ไหว เพราะคนเยอะมาก ก็ได้แต่เฝ้ารอวันที่จะได้ไปกับหัวหน้าที่ทำงานด้วยกัน"

ในช่วงของการรอคอยทุกวันนี้ สุนันท์ยังร้องไห้ทุกครั้งที่ดูโทรทัศน์แล้วได้เห็นภาพของในหลวง เธอบอกว่า เป็นความรู้สึกของคนสูญเสียผู้ทรงเป็นที่รัก เคารพ ศรัทธา เพราะพระองค์ท่านทรงเป็นกษัตริย์ที่ไม่เคยหยุดทำงาน ทั้งที่สมควรจะสบาย ตลอดเวลา ๗๐ ปีที่ทรงงานเพื่อประชาชน เห็นใครเดือดร้อนก็ทรงช่วยเหลือ ยิ่งหลังจากท่านสวรรคต โทรทัศน์ฉายภาพโครงการต่าง ๆ ที่ทรงทำมามากมาย และมีไม่น้อยที่เธอไม่เคยรู้มาก่อน

แต่ในเวลาที่ผ่านมา เธอก็ได้นำพระราชดำรัสที่ในหลวงทรงสอนให้ทุกคนอยู่อย่างพอเพียง มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เธอรู้จักประหยัดขึ้นมาก ทั้งการกินการใช้ และยังได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกับคนข้างบ้านบ่อย ๆ

"เขาบอกว่าจะประหยัดตามอย่างในหลวง เช่น พอยาสีฟันหมด จะตัดหลอดแล้วบีบใช้จนไม่เหลือเหมือนท่าน แต่ของเราแค่รีดให้แบนที่สุด ไม่ถึงกับตัดหลอดมาบีบต่อ พอเห็นความประหยัดของเขาก็เห็นด้วย แต่เราไม่ได้ทำถึงขนาดนั้น ตอนนี้ก็พยายามใช้ทุกอย่างแต่น้อย ยิ่งมาใส่ชุดสีดำแบบนี้ยิ่งประหยัดมาก เพราะไม่ต้องซื้อเสื้อผ้าบ่อย ๆ มีอยู่ 3 ชุดก็ใส่เวียนไปได้ตลอดสัปดาห์ ไม่มีใครรู้ว่าใส่ซ้ำชุด แต่ถ้าเป็นสี ๆ จะดูง่ายกว่า

"เวลาทำงาน ก็พยายามรับผิดชอบงานให้ดีที่สุดตามที่ท่านทรงสอนไว้ เวลาทำความดีก็ไม่โอ้อวด ทำบุญก็เลือกปิดทองหลังพระ เพราะด้านหลังของพระไม่ค่อยมีคนปิดทอง เราก็อยากปิด และอยากให้มีคนมาปิดด้านหลังองค์พระอีกมาก ๆ ทองจะได้ล้นออกมาข้างหน้า เหมือนที่ท่านตรัสไว้ว่า ให้ทำความดีมาก ๆ ไม่ต้องบอกใคร สักวันคนก็จะเห็นเองแหละ

"ดูอย่างพระองค์ท่านสิ ทำแต่ความดีโดยไม่เคยบอกใคร พอสิ้นท่าน โครงการเยอะแยะที่เราไม่เคยรู้ก็เปิดเผยออกมาหมด จนทำให้รู้สึกว่า เราไม่เคยทำอะไรถวายพระองค์ท่านเลย มีแต่ท่านเป็นผู้ทำให้เราทั้งนั้น"

ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีต่อประชาชนคนไทย เธอจึงคิดว่า แม้ตนเองไม่ใช่ข้าราชการ แต่ก็ยินดีที่จะแต่งดำไว้ทุกข์ถวายแสดงความอาลัยแด่ในหลวงเป็นเวลา ๑ ปีเต็ม นอกเหนือจากความตั้งมั่นที่จะเป็นคนดีให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

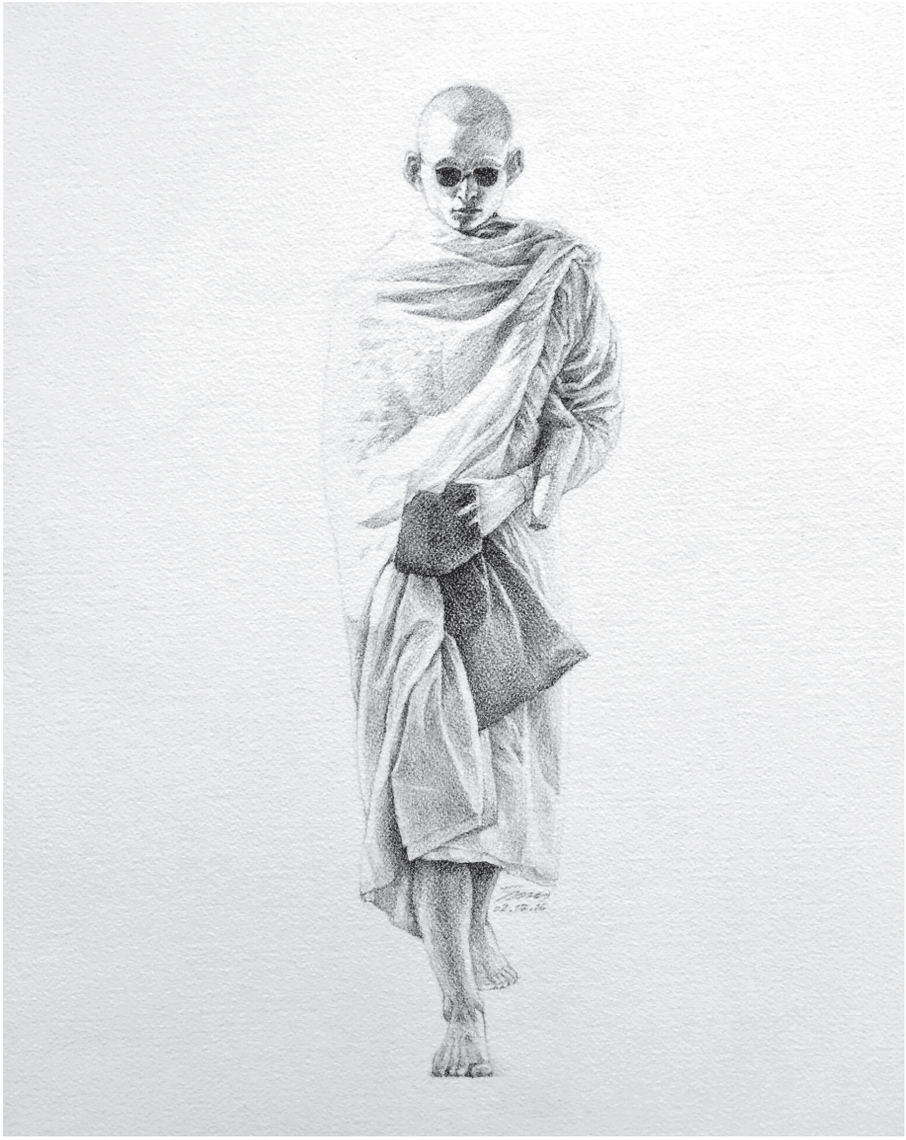

ธรรมนำทาง

กาญจนา พ.

ตลอดระยะเวลาการครองราชย์ที่ยาวนานถึง ๗๐ ปีของแผ่นดินรัชกาลที่ ๙ ถ้าเป็นคนรุ่นก่อน คงได้พบ ได้สัมผัสเรื่องราวของพระองค์ท่านมามาก จนไม่ต้องถามหาเหตุผลในความรักที่พวกเขามีต่อในหลวงพระองค์นี้ เพราะทุกคนได้เห็นอยู่กับตา สัมผัสอยู่กับใจมาตั้งแต่พระองค์ท่านยังทรงมีพระพลานามัยแข็งแรง รอยพระบาทก้าวย่างไปบนเส้นทางทุรกันดารเกือบทุกตารางเมตรของประเทศไทยด้วยความว่องไว

มีผู้คนจำนวนไม่น้อยที่มีโอกาสได้กราบ ได้เข้าเฝ้าฯ พระองค์ท่านอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะชาวบ้านในท้องถิ่นไกลปืนเที่ยงที่พระองค์เสด็จฯ ฝ่าความยากลำบากไปพบ หวังจะพัฒนาคุณภาพชีวิตคนชายขอบให้ทุกข์ยากน้อยลง และอยู่เย็นเป็นสุขมากขึ้น

แต่สำหรับคนหนุ่มสาวที่อายุเพิ่งเลยวัยบรรลุนิติภาวะ คงยากจะได้พบ ได้สัมผัสบรรยากาศเช่นนั้น เพราะเกิดและเติบโตมาในช่วงปลายรัชกาล แต่โชคดีที่ยังมีผู้คน มีหนังสือ มีข่าวคราวทางทีวี ฯลฯ ให้ได้ศึกษาเรียนรู้

ธนกร วรัญญูวัฒนา หรือซัน หนุ่มน้อยวัย ๒๒ ที่เพิ่งเรียนจบปริญญาตรี วิชาเอกบริหารการโรงแรม หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยศิลปากรมาหมาด ๆ ก็เป็นคนรุ่นใหม่อีกคนหนึ่ง ที่รู้จักในหลวงรัชกาลที่ ๙ จากการบอกเล่า ได้เรียนรู้สิ่งที่พระองค์ทรงทำจากสื่อต่าง ๆ และเพิ่งมารับรู้ข้อมูลเพิ่มขึ้นอีกมากหลังจากพระองค์ท่านเสด็จสวรรคตแล้ว

"ผมเรียนโรงเรียนนานาชาติเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ค่อยรู้เรื่องของในหลวง จนเรียนจบตั้งใจจะบวชให้คุณพ่อคุณแม่ พอมีโครงการบรรพชาอุปสมบท เพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศล จำนวน ๘๙ รูปที่วัดพระราม ๙ ก็สมัครบวช แม้จะเป็นโครงการสั้น ๆ บวชแค่ ๑๕ วัน แต่ได้ฟังการบรรยายจากพระ และคนที่เคยทำงานถวายในหลวง ทำให้เริ่มรู้จักเรื่องราวของพระองค์ท่านมากขึ้น

"หลังจบโครงการ ผมเลยบวชต่อ ตอนจำวัดที่วัดพระราม ๙ ก็ได้สวดมนต์บทที่อุทิศถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙ สม่ำเสมอ และยังได้ไปจำวัดที่วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร จ.ชลบุรี ทำให้มีโอกาสเดินลัดเลาะเข้าป่าเป็นระยะทาง ๖ กิโลเมตร เพื่อไปฉันเช้าที่เขาชีโอน ซึ่งอดีตเป็นเขาหัวโล้น ไม่มีต้นไม้เลย แต่ในหลวงทรงทำโครงการปลูกป่าจนสภาพสมบูรณ์ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง"

มีพระรูปหนึ่งที่วัดพระราม ๙ เล่าให้ชายหนุ่มฟังว่า ท่านเกิดบนดอย และเคยได้เห็นในหลวงเสด็จฯ ขึ้นไปบนดอยที่ท่านอยู่ตอนเด็ก ๆ ก่อนจะเสด็จฯ กลับ ในหลวงบอกให้เจ้าหน้าที่ออกบัตรประชาชนให้ชาวเขา เพื่อชาวเขาจะได้ลงมาทำงานในเมืองได้ ในขณะที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถก็ทรงแจกข้าวกล่อง และทรงส่งเสริมให้ชาวเขามีอาชีพ มีงานทำ สามารถนำรายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว ตนฟังแล้วยังรู้สึกว่าแม้แต่กลุ่มคนเล็ก ๆ พระองค์ท่านก็ยังใส่พระทัย

"ผมรู้สึกถึงความเป็นคนเรียบง่ายของในหลวง เวลาพระองค์ท่านเสด็จฯ ไปทำงานต่างจังหวัด ไม่มีคนกางร่ม ท่านก็เดินตากแดดไปหาชาวบ้าน รถขึ้นเขาไม่ได้ ก็เดินไปบนทางที่ทั้งไกล ทั้งลำบาก ความจริงพระองค์ท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดิน มีทุกอย่างพร้อมแล้ว ไม่จำเป็นต้องลำบาก ไม่ต้องทำขนาดนี้ก็ได้ แต่ท่านก็ยังทรงงานหนักเพื่อประชาชน เวลาไปหาประชาชน ท่านไม่ได้ไปเพื่อให้ของ แต่ไปเพื่อพัฒนา สร้างงานให้คนสามารถเลี้ยงชีพด้วยตัวเองได้

"ในหลวงยังสอนแนวทางการใช้ชีวิต เพื่อให้คนดำเนินชีวิตด้วยตัวเองในทางที่ถูกต้อง อย่างชาวเขาปลูกฝิ่นขาย ถ้าเป็นคนอื่นคงจับเข้าคุก แต่พระองค์ทำโครงการขึ้นมาทดแทนให้เขาปลูกอย่างอื่น และเลี้ยงชีพได้แพ้การปลูกฝิ่น เพราะท่านเข้าใจว่า ชาวเขาไม่รู้จะหาเลี้ยงชีพยังไงก็เลยปลูกฝิ่น จึงทรงสร้างงานใหม่ให้ชาวเขาสามารถเลี้ยงตัวเองได้อย่างถูกต้อง"

มีพระอีกหลาย ๆ รูปเล่าเรื่องราวของในหลวงให้ได้ฟัง จนทำให้ชายหนุ่มผู้นี้เชื่อว่าพระองค์คงทรงเหยียบย่างไปบนผืนแผ่นดินไทยมาหมดทุกตารางนิ้วแล้ว นอกจากนี้พระที่วัดพระราม ๙ ยังมอบหนังสือ ๑๐๐ คำพ่อสอน มาให้ตนเปิดอ่าน ทำให้ประทับใจพระราชดำรัสของในหลวง ที่ว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม" มาก เพราะนัยยะของ

ผมรู้สึกถึงความเป็นคนเรียบง่ายของในหลวง เวลาพระองค์ท่านเสด็จฯ ไปทำงานต่างจังหวัด ไม่มีคนกางร่ม ท่านก็เดินตากแดดไปหาชาวบ้าน รถขึ้นเขาไม่ได้ ก็เดินไปบนทางที่ทั้งไกล ทั้งลำบาก ความจริงพระองค์ท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดิน มีทุกอย่างพร้อมแล้ว ไม่จำเป็นต้องลำบาก ไม่ต้องทำขนาดนี้ก็ได้ แต่ท่านก็ยังทรงงานหนักเพื่อประชาชน เวลาไปหาประชาชน ท่านไม่ได้ไปเพื่อให้ของ แต่ไปเพื่อพัฒนา สร้างงานให้คนสามารถเลี้ยงชีพด้วยตัวเองได้

ประโยคนี้ได้บอกว่า ต่อให้พระองค์ท่านทรงเป็นพระมหากษัตริย์ก็ต้องทรงใช้ธรรมในการดำรงชีวิต เพื่อดำเนินไปในแนวทางที่ถูกที่ควร ทำให้ตนใช้ธรรมนำทางตามรอยในหลวงไปด้วย

ตลอดชีวิตที่ผ่านมา ชายหนุ่มไม่เคยมีโอกาสได้เห็นพระพักตร์ในหลวง จะได้เห็นท่านก็แต่ในทีวีทุกวันที่ ๕ ธันวาคม ปีละครั้ง ขณะที่ข่าวในพระราชสำนักนั้น ตนแทบไม่ได้ใส่ใจดูว่าในหลวงทรงทำอะไรมาบ้าง เพราะจะเห็นก็แต่ภาพที่ทรงแจกของ หรือพระราชทานปริญญาบัตร ส่วนโครงการต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านทรงทำนั้นก็ไม่เคยรู้ จนกระทั่งได้บวชถึงได้เริ่มรู้ว่าในหลวงทรงงานหนักมาก

"ผมว่าคนที่รู้ว่าท่านทรงงานเยอะยังมีน้อยมาก เพราะโครงการส่วนใหญ่ คนจะได้รู้ได้เห็นก็เมื่อเสร็จสมบูรณ์แล้ว แต่เบื้องหลังที่กว่าจะมาเป็นโครงการได้ ไม่มีใครรู้ว่าในหลวงต้องทำการบ้าน ต้องคิดค้นมากแค่ไหน

"มีโครงการหนึ่งที่ผมชอบมาก คือโครงการโรงเรียนพระดาบส ที่พระองค์ท่านเป็นผู้ริเริ่มนำเด็กที่ใคร ๆ ไม่เอาแล้วมาเรียน มาสร้างอนาคตให้เด็กได้กลับไปทำงานเลี้ยงตัวเอง เลี้ยงครอบครัวได้ พระองค์ท่านต้องทำงานหนักมากกว่าจะสำเร็จอย่างที่เห็นอยู่นี้ ผมคิดว่าโครงการนี้สุดยอดมาก เพราะคนส่วนใหญ่ไม่คิดอย่างนี้ ครูในโรงเรียนพระดาบสก็เป็นครูที่ตั้งใจสอนให้นักเรียนนำทุกอย่างไปใช้ได้จริง"

การได้รู้จักโครงการต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านทรงทำขึ้นมา ส่งผลให้คนรุ่นใหม่อย่างธนกร ค่อย ๆ ซึมซับความดีงาม และเพิ่มพูนความประทับใจในตัวพระองค์มากขึ้นเรื่อย ๆ

"ผมไม่รู้จะบรรยายออกมาอย่างไร เพราะเป็นความรู้สึกลึก ๆ ข้างใน บอกได้แค่พระองค์ท่านทำสิ่งดี ๆ ให้กับคนไทยเยอะ และการจะบอกคนที่ไม่ได้เป็นคนไทย ไม่อยู่ในเมืองไทยว่าทำไมคนไทยถึงรักท่านมาก ก็อธิบายยาก เพราะเขาไม่รู้ว่าท่านทำอะไรมาบ้าง จึงยากที่จะเข้าใจความรู้สึกของคนไทยได้

"ความจริง ผมก็เป็นคนรุ่นใหม่ เกิดไม่ทันท่านทรงงานหนักด้วยซ้ำ ไม่เคยได้รับรู้มาก่อน อาศัยจากการรับรู้ต่อ ๆ มาจากคนนั้น คนนี้ ถ้าเป็นเรื่องราวของคนอื่นก็คงรู้แล้วผ่านไป แต่การฟังเรื่องในหลวงไม่ใช่อย่างนั้น เพราะพอเรารับรู้แล้ว กระทบใจมาก เรื่องที่ได้ฟังเข้าไปอยู่ในใจตลอดจนถึงวันนี้ ซึ่งแปลกมาก เพราะถ้าเป็นเรื่องอื่น ๆ ผ่านเข้ามา เราอาจรู้สึกหนักใจ ไม่สบายใจ แล้วมันก็ผ่านไป แต่เรื่องของพระองค์ท่าน พอได้ฟัง ได้รู้แล้วจะค้างอยู่ในใจ เก็บจำไว้ตลอด"

แม้เจ้าตัวจะออกตัวว่า เป็นคนรุ่นใหม่ที่ไม่ค่อยรู้เรื่องในหลวงมากนัก แต่เมื่อพระองค์ท่านสวรรคต ประเทศไทยห่มคลุมด้วยคนสวมชุดสีดำ ชายหนุ่มกลับพบว่าชีวิตขาดความมั่นคง เหมือนเสาหลักหักโค่นล้มลง จนกระทั่งต้องถามตัวเองว่า จะอยู่อย่างไรต่อไปในวันที่ไม่มีพระองค์ท่านแล้ว หันไปมองเพื่อนคนไทยที่เรียนอินเตอร์ด้วยกัน ทุกคนร้องไห้ แม้แต่เพื่อนชาวต่างชาติก็ซึม ไม่ร่าเริงเหมือนเคย

"แม้พวกเราจะไม่ได้ใกล้ชิดพระองค์ท่านเหมือนคนรุ่นก่อน แต่ตั้งแต่เกิดมาก็ได้เห็นภาพในหลวงจากทุกที่ เหมือนเป็นความเคยชิน พอรู้ว่าจะไม่มีท่านแล้วก็รู้สึกเคว้งคว้าง

"ช่วงที่พระองค์ท่านอยู่ เราก็รู้ในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อคนไทย แต่พอท่านสิ้นแล้วจะมีเรื่องราวที่เราไม่เคยรู้ออกมาให้ดู จนเห็นว่าทรงทำสิ่งต่าง ๆ มากมายกว่าที่เรารู้มาก ๆ ผมจึงรู้สึกเสียใจ เสียดายโอกาสที่ไม่เคยได้เห็นท่านเลย"

แต่มีสิ่งหนึ่งที่ชายหนุ่มจะทำเพื่อทดแทนคุณของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้ คือการหันมาเริ่มใช้ชีวิตตามหลักคิดของพระองค์ ด้วยการก้าวเดินบนเส้นทางของความพอเพียง เขาตั้งใจว่าจะใช้เงินเท่าที่จำเป็น และจะต้องแบ่งเก็บไว้บ้าง

"เมื่อก่อน ผมต้องมีเงินเยอะ ๆ ถึงจะออกจากบ้านได้ แต่ตอนนี้มีเท่าไรก็ออกนอกบ้านได้ เพราะจะไม่ใช้เงินเกินกว่าที่มี"

นี่คือการเรียนรู้บนเส้นทางสายใหม่ชื่อความพอเพียง

“

...การตั้งใจให้ถูกนั้น คือทำใจให้สงบหนักแน่น
ไม่วู่วาม ไม่ปล่อยให้อคติต่างๆ เข้าครอบงำได้โดยง่าย
ฝึกหัดคิดพิจารณาเรื่องราวและปัญหาทั้งปวง
ด้วยความละเอียดรอบคอบ
และด้วยใจบริสุทธิ์เป็นกลางเสมอทุกครั้งให้เป็นนิสัย
อันเป็นวิธีที่จะช่วยให้เกิดปัญญา
สามารถคิดวินิจฉัยได้โดยกระจ่างแจ่มแจ้ง
และปฏิบัติแก้ไขได้ถูกต้องเที่ยงตรง...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๔
วันพุธที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๓

จะเป็นครูที่ดีเพื่อในหลวง

กาญจนา พ.

ภาพบ้านเล็ก ๆ ในโอบล้อมของต้นไม้ พืชผักสวนครัวที่รอการเก็บไปปรุงอาหารในแต่ละวัน มักเป็นภาพชินตาของคนหนองบัวลำภู เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร และได้น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินชีวิต

ครอบครัวของ**อาภากร สุโพธิ์** สาวน้อยวัย ๒๔ ก็ดูจะไม่แตกต่างจากเพื่อนร่วมชุมชน เพราะเธอมีพ่อแม่เป็นชาวนา อาศัยในบ้านหลังไม่ใหญ่ แต่มีข้าว และอาหารกินโดยแทบไม่ต้องใช้เงินซื้อ เพราะบ้านมีองค์ประกอบครบตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ในหลวงทรงให้แนวทางไว้ คือบนที่ดินมีส่วนทำเป็นบ้าน มีที่นาปลูกข้าว และพืชไร่ แล้วยังมีสระน้ำ ปลูกกล้วยไว้ตามชายขอบ ถัดจากนาก็ปลูกอ้อย เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการยังชีพ และยังเหลือเก็บจากการขายพืชผลที่เหลือจากการกินในบ้านด้วย

“คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะมีกับข้าวที่เอามาจากนา อย่างช่วงดำนาเดือนพฤษภาคม มิถุนายน ก็มีปลา ถึงช่วงเกี่ยวข้าว น้ำในนาแห้ง ก็มีหนูนา กบ มีขัวหอยที่จำศีล เราก็เอาเสียมไปขุดมาทำอ่อมกินกับผักที่ปลูกตามขอบสระ ทั้งกระเฉด ผักบุ้ง ปลาที่อยู่ในสระก็ไม่ต้องให้อาหาร ปล่อยให้กินผักในสระ เราก็เลือกตัวที่โตแล้วมาทำอาหาร

“พริก หอม กระเทียม ตะไคร้ กระเพรา ผักสวนครัวมีครบ นาน ๆ ถึงจะซื้อเนื้อหมูมากินสักที เรายังแบ่งข่า ตะไคร้ขายให้พ่อค้าที่มาจากข้างนอก มัดละ ๑-๒ บาท พอมีเงินเก็บไว้ซื้อของใช้นิด ๆ หน่อย ๆ อย่างน้ำปลา แชมพู ผงซักฟอก ส่วนรายได้หลักคือการขายอ้อย ถ้าไม่มีเงินจริง ๆ ถึงจะเอาข้าวไปขายบ้าง”

บ้านของอาภากรมีที่ดินแค่ ๒๐ ไร่ พ่อแม่ช่วยกันทำ จากเมื่อก่อนที่ทำแต่ไร่นา เมื่อในหลวงมีพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทางครอบครัวจึงทำตาม โดยเปลี่ยนจากทำไร่นาอย่างเดียวมาเป็นเกษตรผสมผสาน จนครอบครัวเราเกิดความเปลี่ยนแปลง คือ พอมี พออยู่พอกิน ทำให้พ่อแม่สามารถส่งลูกเรียนปริญญาตรีได้

"เมื่อก่อนเราต้องซื้อของกินเกือบทุกอย่าง แต่พอปลูกกินเองก็ไม่ต้องซื้อ ทำให้มีเงินเหลือเก็บและชีวิตก็มีความสุขมากขึ้น"

ความเป็นคนชนบทที่ชีวิตพลิกเปลี่ยนได้ เพราะแนวทางที่ในหลวงทรงคิดค้น เป็นสิ่งที่ชาวบ้านหนองบัวลำภูไม่เคยลืม ทุกคนมักสอนลูกสอนหลานเสมอ เช่นเดียวกับสาวน้อยคนนี้ที่ได้ยินแม่บอกอยู่บ่อย ๆ ว่าในหลวงคือพระเจ้าแผ่นดิน แรก ๆ เธอไม่เข้าใจว่าพระเจ้าแผ่นดินคืออะไร คิดว่าเป็นเจ้าของดิน พอโตขึ้นมาหน่อยจึงรู้ว่าพระองค์ท่านเป็นกษัตริย์ที่ทรงทำโครงการต่าง ๆ มากมายทั่วทุกภาคพื้นของประเทศไทย รวมถึงหมู่บ้านยางหลวงถิ่นที่เธอเกิด ก็ได้แนวทางมาปรับใช้จนชีวิตมีความสุข คนที่นี่จึงเรียกในหลวงว่าพ่อหลวงของแผ่นดิน

เมื่อถึงวันที่พระองค์ท่านสวรรคต เพียงแค่ได้ฟังแถลงการณ์จากสำนักพระราชวัง ทุกคนในหมู่บ้านก็ร้องไห้กันระงม รวมถึงตัวเธอเองที่ยังไม่อยากจะเชื่อว่าเป็นความจริง

"วันนั้นกลางวันแดดแรง พอเย็นท้องฟ้าแปลก ๆ เหมือนฝนจะตก ลมก็พัดแรง เราขี่มอเตอร์ไซค์ออกมากินข้าวเย็น ได้ยินเสียงคนร้องไห้ตลอดทางที่ขับรถผ่านบ้านคน บรรยากาศในเมืองมีแต่ความเศร้า หดหู่ แม้แต่ร้านขายของข้าง ๆ หนองบัวทุกร้าน แม่ค้าก็ทำกับข้าวไปร้องไห้ไป ตำส้มตำก็ร้องไห้ สับหมูก็ร้องไห้ คนมากินอาหารก็เงียบ ไม่พูดคุยกัน ปกติบรรยากาศริมหนองบัวจะชุลมุนวุ่นวาย คนส่งเสียงดังสั่งอาหาร พูดคุยกันบ้าง แต่วันนั้นไม่มีเสียงเหล่านี้เลย มอเตอร์ไซค์ที่เคยซิ่งเสียงดังก็เงียบ ไม่มาแว้น ทั้ง ๆ ที่ปกติวัยรุ่นจะต้องมาบิดมอร์เตอร์ไซค์เสียงดัง แต่วันนั้นไม่รู้หายไปไหนหมด บรรยากาศจึงเงียบวังเวงมาก

"เราเองร้องไห้ตั้งแต่บ่าย เพื่อนก็ชี้ให้ดูท้องฟ้า ดูพระจันทร์ เพราะตอนสมัยเรียนอาจารย์เคยสอนว่า ถ้าผู้มีบุญบารมีจะเกิดหรือสวรรคต จะมีเหตุการณ์ฝนตก ท้องฟ้าเปิด พระจันทร์ทรงกลด และจะมีหมอกทุมเกตุ พวกเราก็สังเกตเห็นว่าท้องฟ้าเปิด พระจันทร์ทรงกลด และมีหมอกทุมเกตุเหมือนที่อาจารย์เล่าให้ฟังจริง ๆ นี่คือความเชื่อของคติชนเป็นวิถีชาวบ้านแบบพวกเรา วันรุ่งขึ้นทุกคนสวมชุดดำ ใครไม่มีก็พยายามใส่สีที่ใกล้เคียง เพราะบางคนไม่มีเงิน และหมู่บ้านห่างไกลตลาดเกือบ ๒๐ กิโล ก็เลยมีโครงการของหมู่บ้านซื้อเสื้อดำแจกคนแก่ที่ไม่มีเงินซื้อ"

แน่นอนว่า ชาวบ้านทุกคนอยากมาเคารพพระบรมศพที่กรุงเทพฯ แต่ก็จนปัญญาด้วยเหตุและปัจจัยหลายอย่าง ส่วนอาภากรก็คิดเช่นกันว่าจะนั่งรถไฟฟรีมากับเพื่อน เพราะ

เธอยังเป็นแค่นักศึกษาฝึกงาน จึงยังไม่มีเงินเดือนให้จับจ่ายใช้สอยมากนัก

สำหรับแม่แม้จะอยากมามาก แต่ก็ต้องทำใจ เพราะสุขภาพไม่เอื้ออำนวยให้นั่งรถไกล ๆ จึงได้แต่ส่งใจมากราบ และแต่งกายไว้ทุกข์เท่านั้น พร้อมทั้งยังมีความหวังว่า ลูกสาวอย่างเธอจะเดินตามรอยพ่อหลวงของแผ่นดินให้ได้ชื่นใจ

"เราคิดไว้แล้วว่าถ้าเรียนจบครู จะสอบบรรจุสอนในหมู่บ้าน จะได้ดูแลพ่อแม่ ได้อยู่ในชุมชนของตนเอง และจะพยายามเป็นครูที่ดี คือจะทำงานด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และเลือกทำแต่สิ่งที่ถูกต้อง"

ขณะนี้อาภากรกำลังเรียนปีสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และเป็นครูฝึกสอนวิชาภาษาไทยให้นักเรียนชั้นมัธยมต้นที่โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร จ.หนองบัวลำภู ด้วยความตระหนักในหน้าที่ว่า จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน และสอนให้เด็กมีในหลวงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังต้องมีความสำนึกในบุญคุณที่พระองค์ท่านทรงทำเพื่อคนไทยตลอดมา

"เราอยากเป็นครูที่ดี เพื่อพระองค์"

นี่คือความหวังของแม่พิมพ์คนหนึ่งในอนาคต

“

...วิทยาการทุกสาขาทุกระดับมีความสำคัญมาก
เป็นดังเครื่องมือที่ใช้ทำงาน
โบราณท่านเปรียบกับอาวุธมีคม
ซึ่งมีทั้งคุณอนันต์ทั้งโทษมหันต์
คือถ้าใช้ถูกใช้เป็นก็เกิดประโยชน์
ถ้าใช้ไม่ดีใช้ไม่เป็นก็เกิดโทษ
ดังอาวุธประหารตนเอง...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันเสาร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๔

ไม่ท้อเพราะความเพียร

กาญจนา พ.

บนเส้นทางชีวิตมนุษย์แต่ละคนมักมีภาพความทรงจำที่ประทับใจไม่รู้ลืม มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป เหมือนเช่นคุณป้า**ไพบูลย์ กรีแสง** หญิงชราร่างท้วม ท่าทางใจดี วัย ๗๗ ปี ที่มีภาพรัชกาลที่ ๘ และรัชกาลที่ ๙ เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนพสกนิกรชาวแปดริ้ว เมื่อเกือบ ๘๐ ปีก่อนประทับอยู่ในความทรงจำไม่รู้ลืม

คุณป้าย้อนอดีตวัยเยาว์ด้วยเสียงนุ่มนวลว่า เกิด และเติบโตที่ อ.บ้านใหม่ จ.ฉะเชิงเทรา ได้ใช้ชีวิตริมแม่น้ำบางปะกงอย่างสนุกสนาน และเกือบจะได้เข้าเฝ้าฯ ในหลวงรัชกาลที่ ๘ และสมเด็จพระอนุชา (ในหลวงรัชกาลที่ ๙) ขณะเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนพสกนิกรชาวแปดริ้ว เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ แต่ความที่ยังเด็กมาก พ่อแม่จึงไม่ได้พาไปรับเสด็จด้วย

“พอโตขึ้นได้เห็นรูปถ่ายตอนนั้น ยังคิดว่าจังหวัดเรามีบุญมากที่พระองค์ท่านเสด็จมาเยี่ยมทั้ง ๆ ที่ยังทรงมีพระชนมายุน้อยมาก”

การเสด็จพระราชดำเนินในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๘ ยังได้ประทับเป็นองค์ประธานในการพิจารณาคดีในศาลที่จำเลยมีข้อหาขโมยพวงกุญแจตำรวจ มีพระราชวินิจฉัยให้ลดโทษจำเลยจากจำคุก ๓ เดือนเหลือแค่รอลงอาญา ด้วยเหตุผลว่าจำเลยรับสารภาพ และกำลังตั้งท้อง

เรื่องราวนี้เป็นความประทับใจของชาวแปดริ้ว รวมถึงคุณป้าซึ่งแม้จะไม่เคยเห็นพระองค์จริง แต่ได้ชมข่าวในพระราชสำนัก ได้เห็นการทรงงานหนักของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ตั้งแต่จำความได้ เมื่อเติบโตมาเรียนต่อชั้นมัธยมที่โรงเรียนสายปัญญา และเรียนต่อสายวิชาชีพที่วิทยาลัยครูธนบุรี ก็มีพระองค์ท่านเป็นแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิต และการทำงานจนเกษียณอายุราชการ

"ตอนสอนวิชาประวัติศาสตร์นักเรียนชั้นประถม ป้าจะสอนให้เด็กรู้จักกษัตริย์ราชวงศ์จักรีทุกพระองค์ ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ บอกเขาว่า คนไทยมีผืนแผ่นดินอยู่ได้เพราะบารมีของกษัตริย์ เราต้องรักท่าน อย่างป้าเติบโตในสมัยรัชกาลที่ ๙ ซึ่งแม้จะทรงขึ้นครองราชย์ตั้งแต่อายุยังน้อย แต่ท่านก็เก่ง มีพระปรีชาสามารถ พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ามาได้ พวกเราทุกคนจึงต้องรู้จักรักและเคารพเทิดทูนท่าน นักเรียนที่ป้าสอนจึงรู้จักรัชกาลที่ ๙ อย่างดีทุกคน"

การได้เห็นภาพในหลวงทรงงานหนักมาแต่เยาว์วัย ได้กลายเป็นแบบอย่าง และแรงบันดาลใจให้ครูผู้นี้ตั้งใจทำงานโดยไม่ย่อท้อต่อความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางไกลไปสอนนักเรียนข้ามจังหวัด

"ตอนนั้นป้ามีครอบครัวอยู่นครปฐม แต่ต้องนั่งรถเมล์ไปสอนที่โรงเรียนในกรุงเทพฯ ต้องออกจากบ้านตั้งแต่ตี ๕ ไปถึงเวลาทำงานพอดี ถึงฝนจะตก ฟ้าจะร้องก็ต้องไปเพราะเป็นหน้าที่ ทำอย่างนี้ทุกวัน บางครั้งรู้สึกเหนื่อยมาก แต่พอเห็นพระองค์ท่านทรงงานก็ทำให้มีกำลังใจทำงานต่อไปได้ เพราะท่านเหนื่อยกว่าเราเยอะ ขนาดต้องบุกป่าฝ่าดง ในหลวงท่านยังไม่เคยท้อ แล้วเราลำบากน้อยกว่าท่านตั้งเยอะจะท้อทำไม

"แรก ๆ ป้ายังเป็นครูชั้นผู้น้อย เงินเดือนนิดเดียว ไม่คุ้มกับการเดินทาง ก็บอกตัวเองว่าทำไปเถอะ อย่าท้อถอย พยายามทำไปเรื่อย ๆ ก็จะก้าวหน้าไปเอง ป้าต้องเดินทางจากนครปฐมเข้ากรุงเทพฯ ด้วยรถเมล์ที่คนแน่นมาก จนถึงกรุงเทพฯ ลูกยังไม่ทันตื่นก็ต้องออกเดินทางแล้ว ทำอย่างนี้อยู่เกือบ ๔๐ ปี"

หลังเกษียณ คุณป้ายังติดตามข่าวในพระราชสำนักไม่เคยขาด จึงรับรู้เรื่องราวของในหลวงอยู่เสมอ และรู้สึกเป็นกังวลเมื่อรู้ว่าพระองค์ท่านต้องเสด็จฯ มาประทับรักษาพระวรกายที่โรงพยาบาลศิริราชเป็นเวลานาน

จนกระทั่งค่ำวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ขณะคุณป้ากำลังพักผ่อนอยู่บ้านกับสามีวัยใกล้เคียงกัน ก็ได้รับข่าวร้ายจากลูกสาวโทรมาบอกว่าในหลวงสวรรคตแล้ว เหมือนสายฟ้าฟาดลงกลางใจโดยไม่ทันได้ตั้งตัว คุณป้าได้แต่นั่งนิ่ง ไม่อยากเชื่อว่าสิ่งที่ได้ยินจะเป็นความจริง

"ขนาดดูข่าวในพระราชสำนักก็ยังไม่อยากเชื่อ พูดไม่ออกบอกไม่ถูก รู้สึกเหมือนชีวิตสูญสิ้น เพราะป้ารักท่านมาก ได้เห็นภาพท่านทรงงาน ได้ฟังเพลงที่คนแต่งให้ท่านแล้วยิ่งสะท้อนใจ คิดถึงท่านมาก ทรงเป็นกษัตริย์ที่เหน็ดเหนื่อยจริง ๆ

"ตอนลูกยังเล็ก ก็พยายามบอกเขาให้ดูข่าวในหลวงทรงงาน ท่านทรงเหนื่อย แต่ไม่เคยท้อ เพราะฉะนั้นถึงเวลาที่ลูกทำงานก็ต้องพยายาม อย่าท้อ เพราะในหลวงเหนื่อยกว่าเราเยอะ พอมีหลานก็สอนหลานให้รู้จักรักในหลวง บอกว่าเขาเกิดในรัชกาลที่ ๙ ต้องเป็นเด็กดีนะ พูดแล้วชี้รูปภาพในหลวงให้ดู บอกว่านี่คือในหลวง พอเพลงชาติขึ้น รูปท่าน

ขึ้นหน้าจอทีวี เขาก็สนใจดู ยืนฟัง ตอนนี้เห็นรูปท่านที่ไหน เขาก็ยกมือไหว้”

หลังจากทราบข่าวสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ คุณป้าอยากไปกราบถวายความเคารพหน้าพระบรมศพ แต่สุขภาพไม่ดี จึงได้แต่คิดว่าต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อถวายพระองค์ท่าน จนเมื่อได้เห็นข่าวการปฏิบัติธรรมอุทิศถวายแด่ในหลวงในวาระที่สวรรคตครบ ๑๕ วัน คุณป้าและครอบครัวอีก ๖ ชีวิต จึงตัดสินใจเช่ารถตู้จากนครปฐม ไปปฏิบัติธรรมถวายที่หอธรรมพระบารมี อ.บ้านโพธิ จ.ฉะเชิงเทรา ตั้งแต่เช้าจนค่ำ หลังจากได้ปฏิบัติธรรมอุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแล้ว จึงรู้สึกสบายใจขึ้นมากที่ได้ตอบแทนพระคุณพระองค์ท่านบ้างแม้เพียงเล็กน้อย

“ตลอดเวลาที่ผ่านมาพยายามหักห้ามใจ แต่ก็ยังคิดถึงท่านตลอด เพราะท่านทำความดีมามาก ทรงเหน็ดเหนื่อยเพื่อพวกเรา พอเห็นภาพ หรือได้ฟังเพลงพระราชนิพนธ์ของท่านก็อดน้ำตาไหลไม่ได้ ป้าชอบเพลงแสงเทียนมาก เพราะบอกเรื่องเวรกรรม ฟังทีไรก็ซึ้ง

“ตอนนี้ยังคิดถึงท่านทุกวัน คงต้องใช้เวลาอีกนานกว่าจะทำใจได้ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าท่านไปสบายแล้ว”

คุณป้าบอกว่าไม่มีสิ่งใดจะมาทดแทนความรู้สึกที่มีต่อในหลวงซึ่งตนทั้งรัก เทิดทูนอย่างหาที่สุดมิได้ จากนี้ไปก็จะพยายามปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ โดยมีพระราชดำรัสที่ยึดถือไว้นำทางชีวิต

นั่นคือ การอยู่อย่างพอเพียง

“

...การ มีวินัย มีความสามัคคี และรู้จักหน้าที่
ถือกันว่าเป็นคุณสมบัติสำคัญประจำตัวของคนทุกคน
แต่ในการสร้างเสริมคุณสมบัติสามข้อนี้ จะต้องไม่ลืมว่า
วินัย สามัคคี และหน้าที่นั้นเป็นได้ทั้งในทางบวกและทางลบ
ซึ่งย่อมให้คุณหรือให้โทษได้มากเท่าๆ กัน ทั้งสองทาง
เพราะฉะนั้น เมื่อจะอบรมจำเป็นต้องพิจารณา
ให้ถ่องแท้แน่ชัดก่อนว่าเป็นวินัย สามัคคี และหน้าที่ดี
คือปราศจากโทษ เป็นประโยชน์ เป็นธรรม...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
ในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทและรับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี
ณ ศาลาดุสิดาลัย
วันอังคารที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๖

ทำเพื่อชาติ

กาญจนา พ. / โยธิน เซ้ง

จะว่าไปในบรรดากลุ่มคนทำงานที่มีโอกาสถวายงานรับใช้ใกล้ชิดในหลวงมากที่สุด คงมีไม่กี่อาชีพ และทหารคืออันดับต้น ๆ ซึ่งแน่นอนว่า นับเป็นอาชีพในฝันสำหรับเด็กผู้ชายส่วนใหญ่ด้วยเช่นกัน

พลเอกโฆษิต สมุทรผ่อง วัย ๕๐ กว่าคือหนุ่มใหญ่อีกคนหนึ่งที่เริ่มมองหาทิศทางชีวิตตัวเองตั้งแต่เพิ่งแรกรุ่น และมีคำคำว่า อยากทำงานเพื่อชาติบ้านเมือง เป็นเสมือนธงนำทาง เขาเดินตามธงนั้นมาตลอด โดยเริ่มต้นทำงานทหารในพื้นที่ภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ จนได้ดำรงตำแหน่งราชองครักษ์พิเศษในปัจจุบัน

นายทหารชั้นผู้ใหญ่ท่านนี้เล่าว่าการเกิดในครอบครัวคนไทย ทำให้ได้รับการปลูกฝังและกล่อมเกลาให้รัก เทิดทูนในหลวงรัชกาลที่ ๙ เพราะพระองค์ท่านช่วยให้ประชาชนคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทำคุณงามความดีให้ชาติบ้านเมืองอย่างยากจะหาผู้ใดเสมอเหมือน ยิ่งเมื่อได้ถือกำเนิดเป็นบุรุษเพศ ตนก็รู้สึกอยากทำหน้าที่ชายไทยให้สมบูรณ์

“ตั้งแต่เรียนจบทหาร ผมก็เริ่มปฏิบัติหน้าที่ และได้รับการปลูกฝังมาตลอดว่า เราจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะในหลวงรัชกาลที่ ๙ เพราะพระองค์ท่านทรงเป็นแบบอย่างของประชาชนคนไทย และได้ทรงเสียสละเพื่อพสกนิกรมากมาย เราต้องตอบสนองความรักที่พระองค์ท่านมีต่อพสกนิกรด้วยการทำหน้าที่อย่างเต็มกำลัง และผมก็ถือว่าตนเองเป็นพสกนิกรคนหนึ่งที่ท่านดูแลเหมือนกัน

"การทำหน้าที่ของทหารองครักษ์ คือการถวายความปลอดภัย และถวายพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างการแต่งกายในเครื่องแบบให้สวยงามก็ถือว่าเป็นการถวายพระเกียรติ ส่วนเรื่องความปลอดภัยของพระองค์ พวกเราจะได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี แต่ลึก ๆ ผมกลับรู้สึกว่า ในหลวงทรงปกป้องเรามากกว่า เพราะพระองค์ท่านเป็นผู้มีบารมีสูงส่ง ไม่มีใครกล้าทำร้ายท่านหรอก

"เมื่อผมรู้สึกว่าตัวเองได้รับการปกป้องจากพระองค์ ทั้ง ๆ ที่มีหน้าที่ต้องปกป้องพระองค์ท่าน ยิ่งทำให้ผมคิดว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เพราะการเป็นทหารจะได้รับการปลูกฝังเรื่องการเสียสละที่ต้องสละได้แม้กระทั่งชีวิต เพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่วนแต่ละคนจะมีโอกาสได้แสดงออกให้เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองมากขนาดไหน นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง และผมคือคนหนึ่งที่ได้รับโอกาสนั้น แต่ก็น้อยเหลือเกินเมื่อเทียบกับความเสียสละที่พระองค์ท่านมีต่อพสกนิกรอย่างพวกเรา"

การทำงานส่วนใหญ่ที่วนเวียนอยู่บริเวณภาคใต้ของไทย เขาจึงมีโอกาสได้ถวายงานใกล้ชิดในหลวง เพราะท่านเสด็จฯ ไปทรงงานที่ภาคใต้บ่อยครั้ง เริ่มตั้งแต่ครั้งยังดำรงตำแหน่งผู้พันทหารช่างที่ ๔๐๒ จ.พัทลุง เขาก็เป็นผู้บังคับหน่วยที่ต้องไปทำหน้าที่เป็นองครักษ์เวรให้พระองค์ท่าน และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

เจ้าตัวยังจำความรู้สึกที่ได้เข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดพระองค์ท่านครั้งแรก ขณะทำหน้าที่ผู้พันทหารช่าง ดูแลการซ่อมแซมส่วนต่าง ๆ ของพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ได้ว่า ตื่นเต้นมาก ยิ่งครั้งไปเข้าเวรที่วังสวนจิตรลดา ต้องยืนบริเวณข้างบันไดที่พระองค์จะเสด็จลง เพื่อรอถวายรายงาน ยิ่งเป็นความปลาบปลื้มอย่างหาที่สุดมิได้

"ความที่พระองค์ท่านทรงมีความสง่า งดงาม ทรงพระดำเนินไปไหน ผมจะคอยดูตลอด ความสง่างามมีสมาธิ ความมุ่งมั่น ของพระองค์ท่าน จะหาใครเปรียบไม่ได้อีกแล้ว"

ยิ่งเมื่อได้ทำงานคลุกคลีอยู่ทางภาคใต้มาก ยิ่งทำให้เขามองเห็นความรักที่พระองค์ทรงมีต่อพสกนิกร เพราะในพื้นที่นี้ได้มีการน้อมนำพระราชปณิธานของพระองค์ท่านมาใช้ประโยชน์มาก โดยเฉพาะโครงการพระราชดำริ ที่เขาได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่คือโครงการลุ่มน้ำปากพนัง

"ในหลวงทรงพระปรีชาสามารถในเรื่องน้ำมาก ขนาดสภาพดินในพื้นที่เลี้ยงกุ้งมีความเสื่อมโทรม พระองค์ท่านก็ทรงชุบพื้นที่ให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ แล้วยังทรงจัดการแบ่งพื้นที่น้ำจืด น้ำเค็มของลุ่มน้ำปากพนังให้ประชาชนยุคหลัง ๆ สามารถทำอาชีพเกษตรได้ โดยการสร้างประตูน้ำอุทกวิภาสประสิทธิ์ และทำคันถนนกั้นแบ่งบริเวณน้ำจืด น้ำเค็มออกจากกัน

"ถ้าศึกษาอย่างลึกซึ้งจะรู้เลยว่าพระองค์ท่านทรงพระปรีชาสามารถมาก ดูแลทั้งชาวนากุ้ง และชาวนาข้าว แล้วยังพยายามเก็บน้ำจืดทุกหยดไม่ให้ไหลลงทะเล เพื่อเลี้ยงดู

ประชากรภาคเกษตรให้ได้มากที่สุด”

การได้ถวายงานรับใช้ใกล้ชิดในพื้นที่ขาดแคลนเช่นนี้ ทำให้นายทหารท่านนี้ได้เห็นความยากลำบาก และเหน็ดเหนื่อยของพระองค์ ซึ่งทรงงานหนักกว่าพสกนิกรอย่างเรา ๆ ไม่รู้กี่ร้อยเท่า และทรงเสียสละเพื่อประชาชน จนทำให้เกิดเป็นพระบารมีแผ่ไพศาลในทุกพื้นที่ที่ท่านเสด็จพระราชดำเนิน

“พื้นที่ไหนแดดร้อน พอพระองค์ท่านจะเสด็จฯ ฟ้าจะครึ้ม พื้นที่ไหนกันดาร ด้วยพระบารมีก็ทำให้พื้นที่นั้นอุดมสมบูรณ์ขึ้นมา ถึงแม้จะยากขนาดไหน พระองค์ท่านก็สามารถทำให้เป็นพื้นที่ที่ชาวบ้านจะใช้ทำประโยชน์ได้ อย่างพื้นที่ภูโต๊ะแดง น้ำเปรี้ยว ท่านก็ทรงแกล้งดิน จนชาวบ้านสามารถปลูกพืชพันธุ์ได้

“ถ้าทุกคนเข้าใจ และมีความรู้ ความตั้งใจในการศึกษาเรื่องชาติบ้านเมือง จะพบว่าที่เมืองไทยอยู่รอดมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะพระองค์ท่านทำให้ทุกสิ่งทุกอย่าง แม้แต่เยาวชน ถ้าเขาได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้รับรู้ในสิ่งที่พระองค์ท่านทำจริง ๆ ผมเชื่อว่าเยาวชนทุกคนจะต้องสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างแน่นอน”

ด้วยความรักภักดีเยี่ยงนี้ เขาจึงยากจะทำใจได้เมื่อต้องพบกับวันที่ต้องสูญเสียในหลวงผู้เป็นเสมือนศูนย์รวมจิตใจของคนทั้งประเทศ แต่ที่สุดแล้วก็ต้องยอมรับความจริงและใช้ชีวิตต่อไปภายใต้ความโศกเศร้าที่ทับถม ซึ่งต้องรอวันเวลาช่วยคลี่คลาย

แต่สำหรับวันนี้เขาจะพยายามทำหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อสืบสานปณิธานของพระองค์ท่านให้เกิดการพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป

“

...เป็นความจริงอยู่โดยธรรมดา ที่บุคคลในสังคมนั้น
มีอัชฌาสัยจิตใจแตกต่างเหลื่อมล้ำกันเป็นหลายระดับ
ขึ้นอยู่กับพื้นฐานภูมิธรรมของตน บางคนก็มีความคิดจิตใจสูง
มีความประพฤติดีงาม เป็นคุณประโยชน์อยู่แล้วเป็นปรกติ
แต่บางคนก็ไม่สามารถจะทำเช่นนั้นได้
เพราะยังไม่เห็นคุณค่าของการปฏิบัติดี
จึงมักก่อปัญหาให้เกิดแก่สังคม
คนเรานั้น สำคัญอยู่ที่ควรจะได้ปรารถนาที่จะพัฒนาตัวเอง
ให้ดีขึ้นเป็นลำดับเพื่อให้ชีวิตเป็นสุขและเจริญรุ่งเรือง...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดการประชุมยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๖
ณ วัดคีรีวงศ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
วันเสาร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๔

ภูมิใจได้เกิดเป็นคนไทย

กาญจนา พ.

"ดิฉันภูมิใจที่ได้เกิดเป็นคนไทย เพราะไม่มีประเทศใดจะมีพระราชาที่ดีพร้อมอย่างในหลวงรัชกาลที่ ๙ ของเรา" **ประภัสสร ฉายเพิ่มศักดิ์** พยาบาลสาววัย ๒๔ บอกเล่าความรู้สึกที่อัดแน่นอยู่ภายในใจด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ เพราะไม่คาดคิดมาก่อนว่าบ้านเมืองจะสูญเสียเสาหลักที่เป็นเสมือนศูนย์รวมดวงใจของคนไทยทั้งประเทศไปเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

การทำหน้าที่พยาบาล ทำให้เธอรับทราบพระอาการของพระองค์ท่านเป็นระยะ ๆ แต่ก็ยังเชื่อมั่นว่าพระองค์ท่านจะยังคงอยู่เป็นขวัญกำลังใจให้คนไทยไปอีกนาน จนกระทั่งเริ่มมีข่าวว่าพระอาการทรุดลง ทำให้เธอเริ่มใจเสีย คืนวันที่ ๑๒ ถึงกับมีอาการนอนไม่หลับกังวลว่าถ้าพระองค์ท่านจากไปจริง ๆ ประเทศจะเป็นอย่างไร แล้วเราจะอยู่กันอย่างไร เพราะในหลวงเป็นศูนย์รวมของคนทั้งประเทศ เธอจึงพยายามสงบจิตใจ พอวันรุ่งขึ้นมีเสียงร่ำลือกันว่าพระองค์ท่านสวรรคตแล้ว แม้แต่ต่างประเทศก็ออกข่าว เธอก็ยังไม่ปักใจเชื่อว่าเป็นความจริง

จนบ่ายวันที่ ๑๓ ตุลาคม เห็นหมอกับพี่ที่ทำงานน้ำตาไหล ก็สงสัยว่าเกิดอะไรขึ้น แต่ยังไม่อยากเชื่อว่าเป็นเรื่องในหลวงสวรรคต จน ๕ โมงเย็น ใจเริ่มเคว้งคว้าง เพราะผู้คนเริ่มพูดถึงข่าวการสวรรคตมากขึ้นตามลำดับ

"แม้จะเริ่มใจเสีย แต่ดิฉันยังไม่ปักใจเชื่อ เหมือนหลอกตัวเองว่าไม่จริง นั่งทำงานไปเรื่อย ๆ เพื่อจะรอข่าวยืนยันเป็นทางการจากสำนักพระราชวัง ถ้าข่าวที่ร่ำลือกันเป็นเรื่องจริงต้องมีแถลงการณ์บอกประชาชนวันนี้แน่นอน

ตอนเรียนม.ปลาย ครูเคยพาไปดูวังสวนจิตรลดา เห็นครั้งแรกงงว่า ทำไมวังประเทศไทยถึงเป็นอย่างนี้ เพราะตอนก่อนเข้าไปคิดว่าคงเป็นพระราชวังที่มีสถาปัตยกรรมสวยงดงามมาก แต่พอผ่านประตูเข้าไป ก็เริ่มมีนา มีอาคารที่เป็นห้องทดลอง ช่างแตกต่างจากที่คิดไว้มาก

ดิฉันคิดว่าคงเป็นวังของพระราชาที่หาที่ไหนไม่ได้อีกแล้วในโลกนี้...

"ปกติเวลาทำงาน เราไม่ดูทีวี แต่บ่ายวันนั้นทำงานไป ตาก็คอยมองทีวีตลอด พอ ๖ โมงเย็นหน้าจอทีวีเปลี่ยนเป็นสีดำ ทั้งที่ยังไม่มีประกาศอะไรเลย แต่เราก็เริ่มทำงานไม่ได้แล้ว เจ้าหน้าที่และคนไข้ทุกคนต่างจับจ้องที่หน้าจอทีวี สักพักนายกฯ ก็ออกมาแถลงการณ์ว่าพระองค์ท่านสวรรคตแล้ว"

เธอเล่าพลางน้ำตาไหลเพราะความทุกข์จากการสูญเสียบุคคลที่เป็นเสมือนพ่อ แม่จะเล่าเรื่องในหลวงให้ฟังบ่อยมากตั้งแต่เธอยังเด็ก ๆ ว่า เห็นพระองค์ท่านทำงานหนักตั้งแต่แม่ยังเด็ก แม่ยังชอบให้เธอดูสารคดีเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ จนเธอซึมซับถึงเรื่องราวของในหลวง เมื่อโตขึ้นก็เริ่มเห็นด้วยกับแม่ว่า พระองค์ท่านทำงานตลอดชีวิตจริง ๆ ขนาดอายุมาก และป่วยจนต้องนั่งรถเข็นก็ยังทรงงาน ทรงคิดสร้างสะพานพระราม ๘ ก็ขณะประทับอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช

"ส่วนขณะประทับในวังไม่ต้องพูดถึง เพราะวังคือที่ทำงานของท่าน

"ตอนเรียนม.ปลาย ครูเคยพาไปดูวังสวนจิตรลดา เห็นครั้งแรกงงว่า ทำไมวังประเทศไทยถึงเป็นอย่างนี้ เพราะตอนก่อนเข้าไปคิดว่าคงเป็นพระราชวังที่มีสถาปัตยกรรมสวยงดงามมาก แต่พอผ่านประตูเข้าไป ก็เริ่มมีนา มีอาคารที่เป็นห้องทดลอง ช่างแตกต่างจากที่คิดไว้มาก

"ดิฉันคิดว่าคงเป็นวังของพระราชาที่หาที่ไหนไม่ได้อีกแล้วในโลกนี้

"เพราะฉะนั้นเมื่อทราบข่าวสวรรคต ในระยะหนึ่งเดือนแรก เรายังทำใจยอมรับไม่ได้ คิดว่าไม่ใช่เรื่องจริง หลังจากนั้นถึงเริ่มคิดได้ว่าคงถึงเวลาจริง ๆ แล้ว ในหลวงท่านคงไปอยู่ในที่ที่ดีแล้ว เพราะท่านได้ทำความดี ท่านทรงงานมาเยอะมาก จนจาระไนไม่หมด

"แต่มีสิ่งที่เห็นทุกวันคือพระราชกรณียกิจที่ท่านสอนให้พวกเรารู้จักพึ่งตนเอง สอนเรื่องการใช้ชีวิต เรื่องความซื่อสัตย์ ซึ่งทุกอย่างที่ท่านเคยตรัสไว้สามารถนำมาใช้ในชีวิตได้จริง ๆ"

แต่แม้เธอจะบอกว่ายอมรับได้เพราะมองเห็นว่าความพลัดพรากเป็นเรื่องของสัจธรรม ไม่ว่าใครก็อาศัยอยู่บนโลกนี้เพียงชั่วคราว แต่ทุกวันนี้ถ้าได้เห็นภาพข่าวพระราชกรณียกิจของพระองค์ น้ำตาก็พร้อมจะไหลตลอดเวลา รวมถึงพ่อแม่ก็เช่นกัน ครอบครัวของเธอจึงพยายามเยียวยาความโศกเศร้า อาลัย ด้วยการไปปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์

"พวกเราอยากทำอะไรถวายพระองค์ท่านบ้าง เพราะทั้งชีวิตยังไม่เคยมีโอกาสทำอะไรถวายท่านเลย ตั้งใจว่าผลบุญที่ได้ปฏิบัติธรรมจะส่งถึงท่านได้ นอกเหนือจากความตั้งใจที่จะเข้าไปกราบพระบรมศพในวังพร้อมกันทั้งครอบครัว เพราะพระองค์ท่านเปรียบเหมือนพ่อ และเป็นแบบอย่างของคนดีที่แท้จริง

"ดิฉันอยากบอกพระองค์ท่านว่า 'รักพ่อที่สุด' ทุกอย่างที่ท่านทำไว้ให้บ้านเมืองมากเกินพอจนท่านไม่ต้องห่วงอะไรอีกแล้ว และนับจากนี้ประชาชนคนไทยคงจะนำคำสอนของพระองค์ท่านมาปฏิบัติตามต่อไปอย่างแน่นอน"

เธอหวังและเชื่อเช่นนั้น เพราะคนไทยทั้งแผ่นดินมีในหลวงรัชกาลที่ ๙ อยู่ในใจของทุกคน

“

...คนเราอยู่คนเดียวไม่ได้ จะต้องอยู่เป็นหมู่คณะ
และถ้าหมู่คณะนั้นมีความสามัคคี
คือเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือในทุกเมื่อ
ช่วยกันคิดว่าสิ่งใดสมควร สิ่งใดไม่สมควร
สิ่งใดที่จะทำให้นำมาสู่ความเจริญ ความมั่นคง ความสุขก็ทำ
สิ่งใดที่นำมาซึ่งหายนะหรือเสียหายก็เว้น
และช่วยกันปฏิบัติทั้งหน้าที่ทางกายทั้งหน้าที่ทางใจ...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานในพิธีพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสระบุรี
ณ วัดหนองเขื่อนช้าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี
วันศุกร์ที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๙

จิตอาสาเพื่อเพื่อน

กาญจนา พ.

หลังจากวันที่ประเทศไทยเหมือนถูกห่มคลุมด้วยเมฆหมอก และท้องฟ้าสีดำ นับแต่ทุกคนได้ทราบข่าวการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ คลื่นมหาชนจึงหลั่งไหลไปรวมกันอยู่ที่บริเวณหน้าพระบรมมหาราชวัง ท้องสนามหลวง วันละเป็นหมื่นเป็นแสนทุกวัน โดยเฉพาะช่วงเดือนแรก ๆ ที่ทุกคนยังทำใจยอมรับความสูญเสียครั้งใหญ่นี้ไม่ได้

เมื่อคนมามาก การดูแลในเรื่องต่าง ๆ ย่อมเป็นเรื่องยาก และต้องใช้คนทำงานมาก แต่เพราะเป็นงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทุกคนจึงพร้อมใจช่วยเหลือกันคนละไม้ละมือ ส่งผลให้เกิดกลุ่มจิตอาสาโดยอัตโนมัติ เพราะทุกคนตั้งใจทำความดีเพื่อพ่อเป็นครั้งสุดท้าย

นิรันดร์ ธรรมผลิน คือนักธุรกิจหนุ่มใหญ่วัย ๕๑ ที่พาตัวเองมาเป็นจิตอาสาตั้งแต่ไปกราบในหลวงรัชกาลที่ ๙ ครั้งแรกหลังวันสวรรคตเมื่อคืนวันที่ ๑๔ ตุลาคม เพราะได้เห็นว่ามีจิตอาสามาแจกของสารพัด เขาเป็นคนหนึ่งที่จุดเทียนริมกำแพง ดูไม่เป็นระเบียบสวยงาม จึงคิดว่าถ้าพอจะทำอะไรเพื่องานนี้ได้ ก็ตั้งใจจะทำ จึงได้ชักชวนเพื่อน ๆ มาร่วมทำโครงการทำความดีถวายพ่อ ใครมีเงินก็ช่วยเงิน ใครมีเวลาก็มาร่วมลงแรงทำงานเพื่อผู้อื่น และสิ่งที่เขาและเพื่อนเลือกทำคือ การแจกอาหารที่กินง่าย พกพาสะดวกสำหรับคนที่มาร่วมงาน

“เมื่อเกิดเหตุการณ์ความสูญเสียครั้งใหญ่ในคราวนี้ ใคร ๆ ก็คงอยากออกมาเป็นจิตอาสา ผมเองไม่เคยทำมาก่อน ยังคิดเลย ครั้งแรกแจกของกิน เพราะเห็นคนมาจากต่างจังหวัดมาก บางคนก็ไม่มีอะไรมาเลย มีแต่ใจที่อยากมาถวายความอาลัยอยู่ใกล้ชิดพระองค์ท่าน คนมาวันละเป็นแสนคน เอาของมาแจกเท่าไรก็ไม่พอ

"ผมเลยคิดว่าจะทำอะไรที่เขาเก็บใส่กระเป๋าไว้ได้ และกินแล้วอิ่ม ก็เลยเลือกบัตเตอร์เค้ก เพราะมีเพื่อนทำเบเกอรี่อยู่ เขาก็มาช่วย รวบรวมเงินจากเพื่อน ๆ ได้ ๓ หมื่นกว่าบาท เอามาซื้อของ และทำเค้กไป ๓,๐๐๐ ชิ้น ยืนแจกหน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ กับบนสะพานเชื่อมคลองที่ทหารทำขึ้น ไม่ถึงชั่วโมง ของก็หมด"

เมื่อไฟแห่งการเป็นจิตอาสาคุโชน หนุ่มผู้นี้ก็เกิดแรงใจที่อยากทำเพื่อคนที่มีหัวใจเดียวกัน และก่อนจะเอาขนมไปแจก เขาได้พบเพื่อนที่ทำธุรกิจของพรีเมี่ยม สายรัดข้อมือ "เราเกิดในรัชกาลที่ ๙" จึงขอมาแจก ๒๐๐ เส้น และเกิดไอเดียอยากทำบ้าง จึงไปคุยกับเพื่อน ๆ ที่เรียนชั้นประถมด้วยกัน ว่าจะทำสายรัดข้อมือแจกเป็นของที่ระลึก

"พอเห็นสายรัดข้อมือที่เพื่อนให้มาก็คิดว่าเป็นสิ่งของที่มีคุณค่าทางจิตใจ สังเกตจากที่เราขอเพื่อนไปแจกเด็ก ๆ ที่พ่อแม่พามากราบพระองค์ พ่อแม่เห็นอยากได้ เราก็บอกว่าขอให้น้อง ๆ เป็นกำลังใจในการทำความดีก่อน เด็ก ๆ ดีใจ แต่พ่อแม่ดีใจมากกว่า วันนั้นมีผู้ใหญ่อยากได้สายรัดข้อมือ มาต่อแถวยาวเลย แต่เรามีแค่ ๒๐๐ เส้น ก็แจกได้เฉพาะลูกหลานที่มากับผู้ปกครอง

"พอทำงานเสร็จ เดินไปวัดพระแก้ว เห็นเด็กจิตอาสาเก็บขยะ ช่วยประกาศเรื่องต่าง ๆ ก็ชื่นชมเขา เลยใส่ให้ที่ข้อมือ พอเด็กได้รับก็ดีใจมาก เราเองเห็นอย่างนั้นก็ยิ่งดีใจไปด้วยที่ช่วยให้คนอื่นยิ้มได้ในวันอย่างนี้"

การได้อยู่ในพื้นที่ สัมผัสผู้คนที่มาในงานอย่างใกล้ชิด ทำให้ได้รับข้อมูล รับรู้ความต้องการ จนสามารถนำมาต่อยอดการทำงานจิตอาสา เพราะหลังจากแจกขนมแล้ว ชายหนุ่มนักธุรกิจจึงนำทุนที่ระดมจากเพื่อน ๆ มาทำสายรัดข้อมือจำนวน ๖,๕๐๐ เส้น แบ่งให้เพื่อนที่ต่างจังหวัดไปแจกบ้าง ส่วนที่เหลือก็นำไปแจกคนที่มาสักการะพระบรมศพตรงประตูทางออกของเย็นวันที่ ๓ ธันวาคม เพราะต้องการให้กับคนที่รักในหลวงจริง ๆ

"ผมอาจมองแคบไปนิดที่แจกเฉพาะคนมากราบพระองค์ท่าน แต่เพราะมีของจำนวนจำกัด จึงต้องเลือกว่าจะมอบให้ใครดี ที่เลือกไปแจกหน้าประตูทางเข้าพระบรมมหาราชวัง เพราะคิดว่าถ้าคนไม่รักท่านจริง ๆ คงไม่มายืนรอ ๘-๑๐ ชั่วโมงอย่างนี้ เหมือนเพื่อนคนหนึ่งก็บอกว่า เขายืนรอถึง ๑๓ ชั่วโมง เพื่อจะได้เข้าไปกราบหน้าพระบรมศพ"

การยืนแจกของบริเวณหน้าพระบรมมหาราชวัง ทำให้ชายหนุ่มอดคิดถึงอดีตที่ผ่านมาไม่ได้ เพราะในวัยเด็ก เขาเคยมีโอกาสถวายเงินกับพระหัตถ์ในหลวง ขณะพระองค์เสด็จฯ ไปวัดพระแก้ว และยังเคยมาเฝ้าฯ รับเสด็จที่นี่อีกครั้งในช่วงเรียนมหาวิทยาลัยด้วย

"การได้เข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดพระองค์ท่าน ทำให้มีความสุขมาก ผมยังอยากให้ลูกได้เห็น ได้เข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดท่านบ้าง รู้สึกเสียใจที่ไม่มีโอกาสพาลูกไปเข้าเฝ้าฯ ท่านสักครั้ง

"แต่อย่างไรเสีย ผมก็ได้นำพระราชดำรัสมาสอนลูก และใช้กับตัวเองด้วย โดยเฉพาะในส่วนที่ท่านตรัสว่า 'เราทำให้ทุกคนเป็นคนดีไม่ได้ แต่เราต้องไม่ให้คนไม่ดีมีอำนาจ' ซึ่งผม

นำมาใช้กับการบริหารงาน ถ้าพนักงานคนไหนดีก็สนับสนุน ส่วนคนไม่ดีก็ไม่ให้ขึ้นมามีอำนาจ กับอีกเรื่องที่พระองค์ท่านสอนเรื่องปิดทองหลังพระก็เอามาสอนลูก ผมจะบอกเขาเสมอว่าให้ทำความดีไปเถอะ ใครไม่เห็นก็ช่างเขา และเราต้องซื่อสัตย์ อย่างถ้าเก็บเงินได้ต้องเอาไปคืน ต้องเป็นคนดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง อะไรที่เราได้ประโยชน์แต่ต้องเอาเปรียบคนอื่น อย่าทำ

"คำสอนของในหลวงเป็นสิ่งที่เราทุกคนสามารถน้อมนำมาใช้กับชีวิตได้ไม่ยาก"

การรับรู้ข่าวการสวรรคตจึงเป็นความทรงจำที่ปวดร้าว เขายังจำภาพวันที่ได้เห็นเพื่อน ๆ ร้องไห้ น้ำตาลูกผู้ชายมากมายหลั่งไหลอาลัยพ่อ ไม่มีใครอยากเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจะเป็นความจริง เพราะทุกครั้งที่มีข่าวในหลวงประชวร พระอาการก็จะค่อยดีขึ้น แต่ครั้งนี้ไม่ใช่ และไม่มีปาฏิหาริย์เกิดขึ้นอย่างที่ทุกคนอ้อนวอน

จากนี้ไป เขาจะมีภาพในหลวงรัชกาลที่ ๙ ประทับอยู่ในใจเสมอ

"พระองค์ท่านคือตำนานที่ยิ่งใหญ่ ผมคิดว่าตัวเองได้เห็นสิ่งที่เป็นที่สุดในชีวิตแล้ว ผมเชื่อว่าคนไทยส่วนใหญ่ก็ยังคงทำใจไม่ได้ ต้องใช้เวลาอีกยาวนานซึ่งไม่รู้ว่าเมื่อไร ทำให้ผมอดนึกถึงความรู้สึกตอนดูทีวีแล้วเห็นคุณลุงจากจังหวัดฉะเชิงเทราที่มาเฝ้าทุกวัน นักข่าวทีวีถามว่า "ลุงจะมานานแค่ไหน" แกตอบว่าไม่รู้ แต่มาทุกครั้งรู้สึกอิ่มใจที่ได้อยู่ใกล้พระองค์ ลุงเลยบอกว่าจะมาจนกว่าจะรู้สึกอิ่มใจจึงจะกลับบ้าน และถ้าคิดถึงก็จะกลับมาใหม่

"ผมไม่รู้ว่าอีกนานแค่ไหนจึงจะทำใจได้ เพราะตอนนี้ถ้าเจอคลิปเรื่องของพระองค์ท่านก็ยังร้องไห้อยู่ และยังเคยคุยกับเพื่อน ๆ ว่า ยังไม่อยากให้มีงานพระราชทานเพลิงพระบรมศพ เพราะยังทำใจไม่ได้จริง ๆ"

แต่ในความทุกข์จากความสูญเสีย ก็ยังมีความรู้สึกดี ๆ เกิดตามมาด้วย เพราะทำให้เขารู้ว่า คนไทยรักในหลวงมากแค่ไหน จากการไปเดินหาซื้อเสื้อผ้าชุดดำ แล้วเห็นคนแต่งดำแสดงความอาลัยกันเต็มห้างสรรพสินค้า และเสื้อผ้าสีดำขายหมดทุกร้านจนหาซื้อแทบไม่ได้ จนชายหนุ่มต้องฝากเพื่อนซื้อจากต่างประเทศ ทำให้เกิดความคิดอยากทำเสื้อดำแจกผู้มาร่วมงานที่ขาดแคลน แต่ก็ต้องรอผ้านานนับเดือนกว่าจะได้มา

เมื่อรากฐานของความเป็นจิตอาสาได้ก่อเกิดในตัวแล้ว เขาจึงคิดจะทำงานแบบนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ตามวัน เวลา และโอกาสที่เหมาะสม เพราะการทำความดีเพื่อพ่อสามารถทำได้ตลอดชีวิตที่เหลืออยู่

“

...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากประพฤติชอบ
และการหาเลี้ยงชีพชอบ เป็นหลักสำคัญ
ผู้ที่จะสามารถประพฤติชอบ และหาเลี้ยงชีพชอบได้ด้วยนั้น
ย่อมจะมีทั้งวิชาความรู้ ทั้งหลักธรรมทางศาสนา
เพราะสิ่งแรกเป็นปัจจัยสำหรับใช้กระทำการทำงาน
สิ่งหลังเป็นปัจจัยสำหรับส่งเสริมความประพฤติ
และการปฏิบัติงานให้ชอบ คือให้ถูกต้องและเป็นธรรม...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชแก่คณะครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ๔ จังหวัดภาคใต้
ณ มัสยิดกลาง จังหวัดปัตตานี
วันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๙

รักคือการให้

กาญจนา พ.

การให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนนับเป็นแบบอย่างที่ดีงามที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงทำให้ดูเป็นตัวอย่างเสมอมา ขึ้นอยู่กับว่า ใครจะนำไปใช้ หรือทำตามเมื่อไร ที่ไหนเท่านั้น และในช่วงหลังจากในหลวงเสด็จสวรรคต เราจะได้เห็นการให้แบบนี้มากขึ้น แต่ **หทัยกาญจน์ จึงวิเศษพงศ์** หญิงสาวเจ้าของกิจการเบเกอรี่โฮมเมดจาก จ.หนองบัวลำภูวัย ๔๒ กลับทำสิ่งนี้มาก่อนหน้านั้น โดยใช้ความสามารถในการทำขนมเป็นสะพานเชื่อมโยงการให้สู่ผู้คน

เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ที่เธอชักชวนเพื่อน ๆ กลุ่มคนทำขนม ให้ช่วยกันทำคัพเค้กส่งในงานฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๕ ธันวามหาราช ที่ท้องสนามหลวง เพื่อให้คนมางานอิ่มอร่อยโดยไม่ต้องใช้เงินซื้อ เพราะเธอเชื่อว่า การสร้างความสุขให้คนอื่นมีค่ากว่าการได้เงินทองมากมายนัก

แต่เพราะคนมางานมีจำนวนมาก เธอจึงต้องเตรียมการ โดยเริ่มต้นสอนให้คนที่สนใจมาเรียนทำคัพเค้กฟรีผ่านทางเพจชื่อ “คัพเค้กเพื่อพ่อหลวง” บนสื่อออนไลน์ เพราะเธอเป็น admin กลุ่มคนทำขนมชื่อเบเกอรี่และขนมแสนอร่อยอยู่แล้ว จากนั้นก็ได้กลุ่มคนมาช่วยกันทำคัพเค้กจำนวน ๒๐,๐๐๐ ถ้วย เพื่อแจกฟรีในงาน ๕ ธันวามหาราชได้สำเร็จ

“ปกติเรามีกลุ่มคนทำขนมที่พูดคุยกันเป็นประจำอยู่แล้ว พอพวกเราคิดจะทำ ก็ติดต่อสำนักพระราชวังเพื่อขออนุญาตทำขนมไปแจกให้คนที่มาร่วมงาน ๕ ธันวามหาราช พอได้รับอนุญาตก็ให้คนที่เราเปิดเพจสอนไปแล้วมาช่วยกันทำคัพเค้ก ๒๐,๐๐๐ ถ้วย โดยมีสปอนเซอร์จากบริษัทแป้ง บริษัทถ้วยฟอยล์ สนับสนุนส่งแป้ง ส่งถ้วยฟอยล์มาให้ พอทำเสร็จก็เอาไปรวมกันที่กรุงเทพฯ เพื่อตีครีมแต่งหน้า แล้วส่งไปสนามหลวง เพื่อให้คนมาร่วมงานจุดเทียนถวายพระพรได้กินกัน

ถึงดิฉันจะเกิดไม่ทันในช่วงที่พระองค์ท่านต่อสู้กับการปลูกฝิ่น แต่ก็รู้ว่าปัญหาเรื่องฝิ่นหมดไปเพราะท่านเข้าไปช่วยสร้างอาชีพให้ชาวเขา หรืออย่างตอนวัยรุ่น ดิฉันได้เห็นเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ น่ากลัวมาก คนไทยออกมาสู้รบกัน ตอนนั้นเหมือนแผ่นดินร้อนเป็นไฟ แต่อยู่ๆ ก็เย็นลง เพราะในหลวงออกมาช่วยคลี่คลายความขัดแย้ง

พวกเรารอดมาได้ก็เพราะพระบารมีของพระองค์ท่านโดยแท้

"ความจริงปี ๒๕๕๙ ก็เริ่มวางแผนจะทำคัพเค้กไปสนามหลวงอีก แต่พระองค์ท่านไม่อยู่แล้ว"

ทว่าเมื่อถึงปีถัดมา ทางสำนักพระราชวังกลับเป็นฝ่ายติดต่อให้เธอและกลุ่มเพื่อนทำขนม และของว่าง เพื่อให้คนได้ทานรองท้องก่อนเข้าไปเคารพพระบรมศพ ในระหว่างนั้นภาคอีสานเกิดฝนตกหนัก น้ำท่วม นาข้าวล่ม ชาวบ้านเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน ราคาข้าวตกต่ำอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เธอจึงต้องช่วยผลักดันเรื่องดังกล่าวด้วย เพราะเธอเองก็มีนาที่อยู่ จ.สุรินทร์บ้านเกิด แม้ไม่ได้ประสบปัญหานาล่มเหมือนเพื่อน แต่ก็เข้าใจในความสูญเสีย และไม่อาจดูดายต่อชะตากรรมของเพื่อนร่วมชาติ จึงได้คุยกับเพื่อนที่เป็นภรรยาทหารเรือ ให้ช่วยติดต่อประสานงานซื้อข้าวชาวนามาใช้ที่เต็นท์ทหารเรือ เพื่อให้บริการประชาชนที่มากราบพระบรมศพในหลวงได้กินกันอีกที

จะว่าไปหทัยกาญจน์ก็คือพสกนิกรคนหนึ่งที่พยายามทำความดี เท่าที่โอกาสและความสามารถจะเอื้ออำนวย แม้ในใจจะต้องแบกรับความสูญเสียใหญ่หลวง และหากย้อนกลับไปในวันวาน เธอบอกว่า สมัยก่อนตอนมีข่าวในพระราชสำนักไม่ค่อยได้สนใจ ครั้นพอไม่มีในหลวงแล้ว กลับนั่งดูข่าวพระราชกรณียกิจทางทีวีได้ทั้งวัน การเกิดและเติบโตในช่วงที่พระองค์ท่านทำงานหนักก็ทำให้เธอรับรู้ได้ว่าในหลวงทรงทำงานหนักเพื่อความผาสุกของประชาชน และเป็นที่พึ่งของคนไทยทั้งประเทศอย่างแท้จริง

"ถึงดิฉันจะเกิดไม่ทันในช่วงที่พระองค์ท่านต่อสู้กับการปลูกฝิ่น แต่ก็รู้ว่าปัญหาเรื่องฝิ่นหมดไปเพราะท่านเข้าไปช่วยสร้างอาชีพให้ชาวเขา หรืออย่างตอนวัยรุ่น ดิฉันได้เห็นเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ น่ากลัวมาก คนไทยออกมาสู้รบกัน ตอนนั้นเหมือนแผ่นดินร้อนเป็นไฟ แต่อยู่ ๆ ก็เย็นลง เพราะในหลวงออกมาช่วยคลี่คลายความขัดแย้ง

"พวกเรารอดมาได้ก็เพราะพระบารมีของพระองค์ท่านโดยแท้"

ด้วยซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวง เมื่อทราบข่าวสวรรคตตอนค่ำวันที่ ๑๓ ตุลาคม เธอถึงกับป่วยจนทำขนมไม่ไหว แต่กลับชวนลูกสาววัย ๗ ขวบนั่งทำโบว์สีดำทั้งคืน รุ่งเช้าก็เอาไปแจกพนักงานเซเว่น แจกลูกน้อง ลูกค้า คนขายของในตลาดสด และแจกคนตามหมู่บ้านที่ไม่มีเงินซื้อเสื้อดำซึ่งช่วงนั้นกำลังราคาแพงมาก

"ดิฉันนั่งทำโบว์ไปก็ร้องไห้ไป หลังจากวันนั้นทำขนมไม่ได้ไปพักใหญ่ ไม่มีจิตใจจะทำอะไร เพราะบรรยากาศรอบ ๆ ตัวเศร้าผิดปกติ พอคิดว่า จากนี้ไปไม่มีพระองค์ท่านแล้ว น้ำตาก็ไหลตลอด รู้สึกว่าทุก ๆ อย่างรอบตัวยังมีภาพของพระองค์ท่านอยู่กับเรา ไม่ว่าจะเป็นดนตรี กีฬา วิทยาศาสตร์ แม้กระทั่งงานรื่นเริงปีใหม่ที่ผ่านมาก็ยังมีภาพของท่าน เลยทำใจยอมรับได้ยาก แค่ขับรถติดไฟแดง แล้วเห็นเขากำลังปลดภาพในหลวงรัชกาลที่ ๙ ลงก็ร้องไห้สะอึกสะอื้น เพราะกระทบจิตใจมาก

"จริง ๆ ก็รู้อยู่ว่าเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นเรื่องธรรมดา แต่ข้างในใจลึก ๆ รู้สึกเหมือนชีวิตขาดเสาหลัก ทุกวันนี้ถ้าได้นั่งกินข้าวกัน คุยกับเพื่อนแล้วพูดถึงพระองค์ ทุกคนก็ยังมีความทุกข์อยู่ ขนาดผ่านไปหลายเดือนแล้วยังน้ำตาซึมบ่อย ๆ

"ดิฉันอยากพาลูกสาวไปกราบพระบรมศพ เพราะเขาโชคดีที่ได้เกิดในรัชกาลที่ ๙"

ไม่ว่าเธอจะได้พาลูกสาววัย ๗ ขวบ เข้าไปกราบหน้าพระบรมศพหรือไม่ คงไม่สำคัญเท่ากับความรู้สึกรัก เทิดทูนที่ท้วมท้นอยู่ในหัวใจของแม่คนนี้อย่างแน่นอน

“

...ความเข้มแข็งในจิตใจนี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะต้องฝึกฝนแต่เล็ก
เพราะว่าต่อไป ถ้ามีชีวิตที่ลำบาก ไปประสบอุปสรรคใดๆ
ถ้าไม่มีความเข้มแข็ง ไม่มีความรู้ ไม่มีทางที่จะผ่านอุปสรรคนั้นได้
เพราะว่าถ้าไม่เจออุปสรรคอะไร ก็ไม่มีอะไรที่จะมาช่วยเราได้
แต่ถ้ามีความรู้ มีอัธยาศัยที่ดี และมีความเข้มแข็งในกาย ในใจ
ก็สามารถที่จะผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ นั้นได้...

”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนโรงเรียนราชวินิต
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันศุกร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๘

ความทรงจำที่ไม่เคยลืม

กาญจนา พ.

จังหวัดปลายด้ามขวานไทยอย่างนราธิวาส นับเป็นพื้นที่หนึ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเยียนบ่อยครั้ง วันเวลาเหล่านั้นประทับอยู่ในความทรงจำของ **พรรณี วิริยะประดิษฐ์** สาวใหญ่ชาวใต้วัย ๔๗ ตลอดมา ค่าที่เธอมีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ในหลวงเป็นประจำตั้งแต่เด็ก เพราะมีบ้านอยู่ใกล้พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์

ครั้งนั้นด้วยความเป็นเด็กเธอยังไม่รู้หรอกว่าพระองค์ท่านเป็นใคร สำคัญอย่างไร แต่เมื่อเห็นผู้ใหญ่ตื่นเต้น ชวนกันไปเฝ้าฯ รับเสด็จ เธอจึงติดตามเขาไปด้วย ต่อเมื่อเติบโตเริ่มรู้ความ พรรณีจึงสัมผัสได้ว่า ในหลวงพระองค์นี้ทรงทำงานหนักเพื่อบ้านเกิดของเธอจริง ๆ

"สมัยก่อนพระองค์ท่านทรงแปรพระราชฐานไปอยู่นราธิวาสทุกปี ดิฉันก็นั่งรอเฝ้าฯ รับเสด็จอยู่ริมถนนที่ท่านจะต้องเสด็จฯ ผ่านเป็นประจำ ตั้งแต่เรียนประถมจนจบชั้นมัธยม ในแต่ละวันท่านไปทรงงานหลายที่ ดิฉันก็นั่งรอรับเสด็จ คอยชะเง้อดูรถที่มีธง และมักจะได้เห็นในหลวง พระราชินี และเจ้าฟ้าทุกพระองค์โบกพระหัตถ์ให้ประชาชนเป็นประจำ เพราะบ้านดิฉันอยู่ติดป้อมตำรวจก็จะรู้ข่าวก่อนว่าพระองค์ท่านจะเสด็จฯ ไปไหน เมื่อไร

"บางทีค่ำ ๆ มืด ๆ ตำรวจก็มาบอกว่าในหลวงจะเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพฯ ดิฉันได้ยินก็งงว่าค่ำมืดแล้วจะไปไหน ไม่เห็นตำรวจทหารมาตั้งแถวรอรับ ตำรวจก็บอกว่าเป็นการเสด็จพระราชดำเนินส่วนพระองค์ หมู่บ้านเราเป็นตำบลเล็ก ๆ มีบ้านคนไทยพุทธแค่ไม่กี่หลัง ที่เหลือเป็นอิสลาม ดิฉันก็เห็นเพื่อนอิสลามออกมานั่งรอรับเสด็จหน้าบ้านเหมือนกัน วันหนึ่งมีทั้งขาไปและกลับ เราก็ได้รอรับเสด็จสองรอบ แต่เวลาเสด็จฯ ส่วนพระองค์ ไม่ค่อยได้เห็น เพราะท่านจะเสด็จฯ ไปตอนค่ำ ๆ แค่ได้เห็นท่านโบกพระหัตถ์ผ่านหน้าไปแว้บเดียว ดิฉันก็ปลื้มมากแล้ว"

พระองค์เสด็จฯ ไปเพื่อจะดูว่า เขาอยู่กันอย่างไร มีอะไรที่ต้องให้ความช่วยเหลือได้บ้าง ท่านทรงงานหนักเพื่อให้พวกเราได้อยู่ดีกินดี ซึ่งดิฉันคิดว่าท่านทรงงานหนักเกินไป ตอนเป็นเด็กอายุไม่กี่ขวบก็ยังไม่รู้หรอกว่าสิ่งที่ท่านทรงทำคืออะไร แต่พอโตขึ้น ได้ดูข่าวพระราชกรณียกิจ ก็รู้ในใจว่าในหลวงท่านทรงทำงานจริงๆ ภาพตอนเด็กฉายชัดออกมา จนทำให้เข้าใจว่าท่านทรงงานเพื่อพวกเรามากเกินกว่าที่คนคนหนึ่งจะทำได้

พรรณีบอกว่า ในเวลานั้นชาวบ้านทุกคนอยู่กันอย่างมีความสุข ไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา จะเดินทางขับรถไปไหนไม่มีเรื่องให้ต้องกลัวเหมือนปัจจุบันนี้ นับเป็นช่วงชีวิตที่มีความสุขมาก และภาพความทรงจำที่เธอไม่เคยลืมคือการเห็นในหลวงทรงงานหนักมาก ค่ำ ๆ มืด ๆ ยังเสด็จฯ ไปดูความเป็นอยู่ของชาวบ้านในหมู่บ้านเล็ก ๆ

"พระองค์เสด็จฯ ไปเพื่อจะดูว่า เขาอยู่กันอย่างไร มีอะไรที่ต้องให้ความช่วยเหลือได้บ้าง ท่านทรงงานหนัก เพื่อให้พวกเราได้อยู่ดีกินดี ซึ่งดิฉันคิดว่าท่านทรงงานหนักเกินไป ตอนเป็นเด็กอายุไม่กี่ขวบก็ยังไม่รู้หรอกว่าสิ่งที่ท่านทรงทำคืออะไร แต่พอโตขึ้น ได้ดูข่าวพระราชกรณียกิจ ก็รู้ในใจว่าในหลวงท่านทรงทำงานจริง ๆ ภาพตอนเด็กฉายชัดออกมา จนทำให้เข้าใจว่าท่านทรงงานเพื่อพวกเรามากเกินกว่าที่คนคนหนึ่งจะทำได้

"โครงการต่าง ๆ ในหมู่บ้านล้วนมาจากพระราชดำริของในหลวง บางครั้งดิฉันเคยอยากรู้ว่า ท่านได้นอนบ้างไหม ท่านเอาเวลามาจากไหน เราเองทำงานแค่อย่างสองอย่างก็คิดว่าฉันทำเยอะแล้ว ทำไมต้องทำเยอะมากอย่างนี้"

เธอเล่าด้วยน้ำเสียงสั่นเครือว่า เมื่อได้ข่าวพระองค์ท่านเสด็จสวรรคต เธอเหมือนคนหัวใจแตกสลาย เพราะก่อนหน้าประกาศแถลงการณ์จากสำนักพระราชวังก็พอได้ข่าวระแคะระคาย จิตใจห่อเหี่ยวจนแทบจะทำงานไม่ได้อยู่แล้ว จึงตั้งใจจะรีบไปกราบพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ แต่ก็ฝ่าฝูงชนเข้าไปไม่ถึง ไปแล้วก็ต้องกลับบ้าน กว่าจะได้โอกาสไปกราบจริง ๆ เวลาก็ผ่านไปนานนับเดือน

"วันนั้นดิฉันกับเพื่อนตื่นตั้งแต่ตี ๒ เพื่อจะไปให้ถึงสนามหลวงตอนตี ๔ ครึ่ง ขนาดเช้าอย่างนี้ยังหาที่จอดรถไม่ได้ ขับวนไปวนมาจนมีมอเตอร์ไซค์จิตอาสามาเคาะกระจกช่วยพาไปจอดรถที่ปากคลองตลาด แล้วให้นั่งมอร์เตอร์ไซค์พวกเขาไปสนามหลวง ดิฉันปลื้มใจมาก เพราะพวกเขาคือมอเตอร์ไซค์จิตอาสาที่มาช่วยรับส่งคนไปกราบพระบรมศพพระองค์ท่านตั้งแต่ตี ๒"

การยืนรอกว่า ๘ ชั่วโมงก่อนจะได้เข้าไปกราบพระบรมศพในหลวง นับเป็นช่วงเวลาที่มีคุณค่า เพราะเธอได้เห็นภาพความรัก ความอดทน ความเอื้ออาทรที่ทุกคนมีต่อกันในยามที่มีความทุกข์ที่สุด อีกทั้งเจ้าหน้าที่ก็พยายามทำทุกอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนอย่างเต็มที่เท่าที่สถานการณ์จะเอื้ออำนวย และแม้จะได้กราบพระบรมศพสมความตั้งใจ เธอก็ยังรู้สึกเศร้า จึงพยายามบอกตัวเองว่า ชีวิตต้องดำเนินต่อไป และจะยังคงยึดพระราชดำรัสเรื่องความเพียรเป็นธงนำทางอย่างที่เคยใช้ตลอดมา เพราะการเป็นเด็กต่างจังหวัดทำให้เธอต้องใช้ความพยายาม และความอดทนทำทุกอย่างเพื่อให้ชีวิตดีขึ้น

"ส่วนเรื่องการทำบุญปิดทองหลังพระ ช่วยเหลือคน ดิฉันก็ทำอยู่ และคิดเสมอว่าอยากให้คนไทยหันมารักกัน เพราะนึกถึงในหลวงที่ท่านทรงงานหนักเพื่อให้คนทั้งประเทศได้อยู่ดีกินดี ไม่ยอมให้ต่างชาติมารังแก แต่ถ้าเรามัวตีกัน ฆ่ากัน ทะเลาะกันเอง จะทำให้ท่านเสียใจ

"ดิฉันอยากให้ทุกคนกลับมาคิดว่า เราจะทะเลาะกัน แก่งแย่งชิงดีกันไปเพื่ออะไร"

ที่มากไปกว่านั้น เธอยังอยากให้ผู้ใหญ่ทุกคนช่วยกันสอนเด็ก ๆ ที่จะเติบโตต่อไปในวันข้างหน้าด้วยว่า ใครคือคนที่ทำเพื่อพ่อแม่ ปู่ยาตายายของเขาจริง ๆ ใครคือคนที่สร้างโครงการต่าง ๆ ขึ้นให้เขาได้อยู่ดีกินดีเหมือนทุกวันนี้

เธอปรารถนาให้คนไทยได้เดินตามรอยความดีของในหลวง เพราะพระองค์ท่านทรงเป็นแบบอย่างที่ดีที่สุด

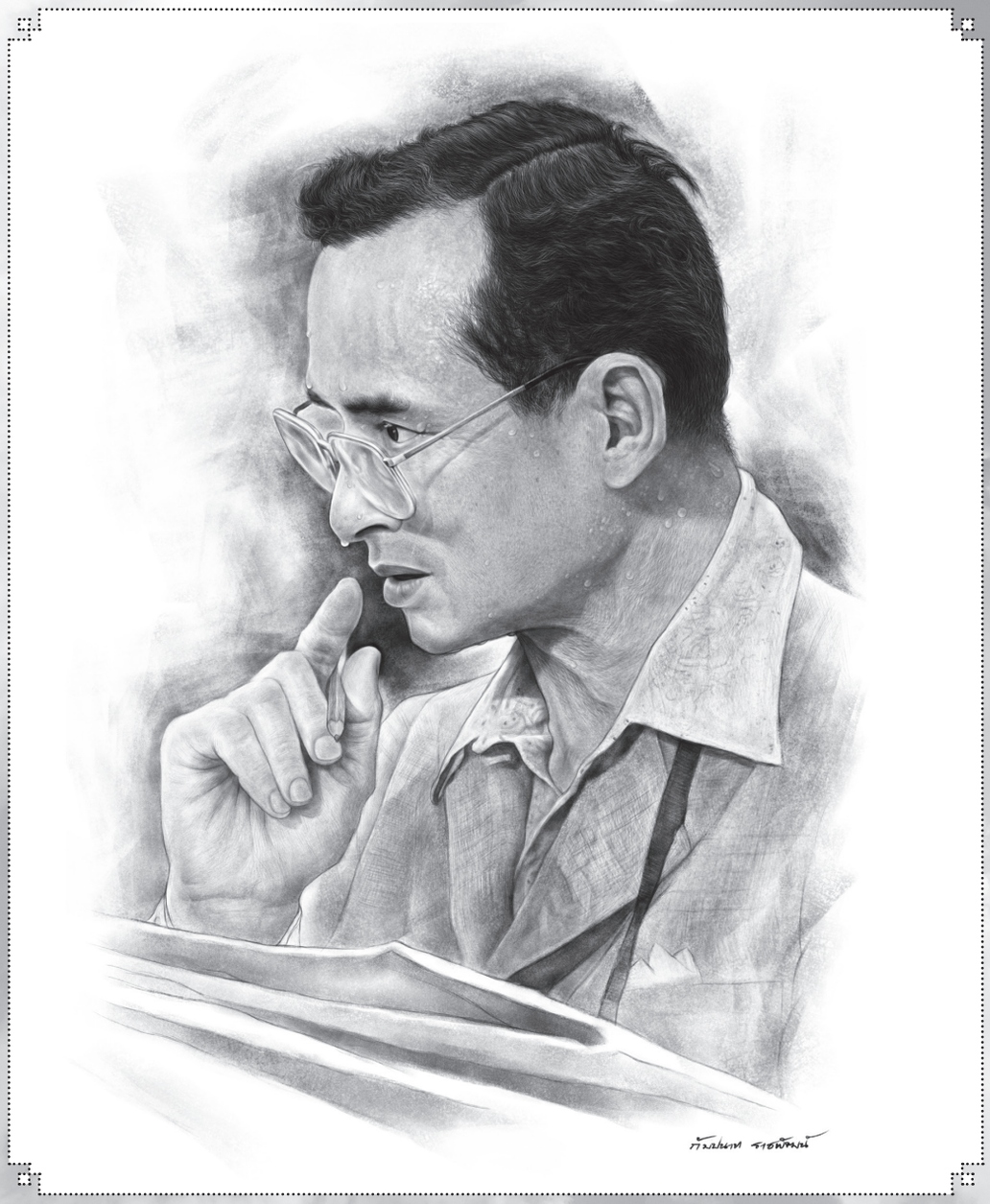

ดาราจิตอาสา

อรรถพร วงษ์ศรี

สัปดาห์แรกของการสูญเสียอันใหญ่หลวง บรรดาคนบันเทิง ทั้งชาย หญิง เด็ก ผู้ใหญ่ หนุ่ม สาว ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะอยู่ในสังกัดใด ล้วนพร้อมใจกันเดินทางมายังท้องสนามหลวง เพื่อเข้าเฝ้าฯ ถวายงานในงานพระบรมศพเป็นครั้งสุดท้าย

บรรดาดาราเซเลบ คนมีชื่อเสียงในวงการทั้งหน้าเก่า หน้าใหม่ ทุกคนล้วนเป็นลูกของพระองค์ท่าน พวกเขาใช้เวลาว่างจากงานมาเป็นจิตอาสา ช่วยแจกของกิน ของใช้ ทั้งด้วยกำลังทรัพย์ของตนและเพื่อน ๆ และด้วยกำลังกาย เดินเก็บขยะรอบ ๆ สนามหลวง

เด่นคุณ งามเนตร ร่วมทำกิจกรรมจิตอาสาพร้อมกับแฟนคลับ โดยได้นำอาหาร ผลไม้ ผ้าเย็น มาแจกให้ประชาชนที่มารอเข้ากราบพระบรมศพ และช่วยเก็บขยะบริเวณรอบสนามหลวง

“วันนี้นัดกับกลุ่มแฟนคลับมาร่วมกันแจกขนมปัง ส้ม ผ้าเย็น และของใช้ทั่วไป หลังจากแจกเสร็จก็ร่วมกันเดินเก็บขยะ ผมมาเป็นครั้งที่ ๓ แล้ว พอดีวันนี้ผมว่าง ปกติจะถ่ายละครอาทิตย์ละ ๓ วัน เวลาว่างที่มีก็เลยอยากมาช่วยทำประโยชน์ แต่ผมคิดว่าประชาชนที่มาควรจะเตรียมตัวมาให้พร้อม พกน้ำ ยาดมใส่ไว้ในกระเป๋า และถุงเล็ก ๆ ไว้ใส่ขยะ ถ้าแต่ละคนช่วยกันเก็บขยะร่วมกันก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดี อยากให้ทุกคนเตรียมความพร้อมในเรื่องเหล่านี้ครับ

"สมัยเรียนมัธยมต้น ผมมีโอกาสรับเสด็จในหลวง พระองค์เคยเสด็จฯ ไปจังหวัดอุบลราชธานี ผมเป็นนักดนตรีวงโยธวาธิต เห็นพระพักตร์พระองค์ท่านใกล้ ๆ เป็นบุญของผมมาก ๆ คุณตาเคยเล่าเรื่องฝนหลวงให้ฟังว่า ถ้าเจอเฮลิคอปเตอร์ก่อนฝนตก แสดงว่าเป็นฝนหลวง

"สิ่งที่ผมประทับใจที่สุดเกี่ยวกับพระองค์ท่าน คือพระอัจฉริยภาพทางด้านดนตรีกีฬา มีหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น แนวทางที่ในหลวงทรงสอนที่เราสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างเช่นเรื่องการเล่นดนตรี เป่าทรัมเป็ต เล่นกีต้าร์ เปียโน และเครื่องดนตรีทุกอย่าง ผมยึดต้นแบบการเล่นดนตรีจากพระองค์ท่านมาตั้งแต่เด็ก เวลาเข้าห้องดนตรีจะเห็นรูปพระองค์ทรงดนตรีตลอด ที่สำคัญผมเคยมีโอกาสเล่นดนตรีกับค่ายเป่าจินจงถวายพระองค์ตอนที่พระองค์ประทับอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชด้วย ถือเป็นความภูมิใจอย่างยิ่งของผม"

สำหรับความตั้งใจต่อจากนี้ที่ดาราหนุ่มจะทำเพื่อถวายพระองค์ท่าน คือการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและการเป็นคนดี

ปกรณ์ ฉัตรบริรักษ์ นักแสดงชายที่มีงานแสดงล้นมือและธุรกิจส่วนตัวหลายอย่างต้องดูแล แต่เมื่อได้ข่าวการเสด็จสวรรคต เขาทิ้งทุกอย่างไว้เบื้องหลัง ดาราหนุ่มนั่งมอเตอร์ไซค์มาพร้อมเพื่อน ด้วยหัวใจที่ต้องการเป็นประชาชนคนหนึ่งที่ได้ร่วมส่งเสด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สู่สวรรคาลัย

"เมื่อวานผมนั่งมอเตอร์ไซค์มากับเพื่อน ลงแถว ๆ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย แล้วก็เดินกันมาเรื่อย ๆ จนเดินต่อแทบไม่ได้ เพราะเมื่อวานมีคนมาส่งเสด็จพระองค์ท่านเยอะมาก ๆ เราเดินกันจนสุดทาง จำได้ว่าตอนแรกทุกคนยืนกันอยู่ แต่สักพักเจ้าหน้าที่ก็แจ้งให้นั่งลง จนขบวนพระบรมศพเสด็จฯ ผ่าน ผมเห็นไกลมากเหมือนกัน แต่จำได้ว่าระหว่างที่ขบวนขับผ่านเป็นช่วงเวลาที่เงียบมาก ต่างจากตอนแรกทุกคนคุยกันจอแจ หันไปทางซ้ายหรือขวาก็จะเห็นทุกคนนั่งพนมมือสวดมนต์ ผมเองก็เป็นคนหนึ่งที่พนมมือและสวดมนต์นึกถึงแต่สิ่งดี ๆ คือรู้สึกว่าเราคิดถูกที่เราออกมาอยู่ตรงนี้ และเราได้เห็นว่าคนไทยรักในหลวงมากแค่ไหน"

หลังจากส่งเสด็จพระองค์ท่าน บอยและน้องชาย **ภัทร ฉัตรบริรักษ์** พร้อมเพื่อน ๆ ก็มาแจกน้ำดื่มให้กับประชาชนที่มากราบหน้าพระบรมมหาราชวัง เขาเล่าว่าน้องชายมาแจกน้ำตั้งแต่วันแรก ส่วนตัวเองไม่ได้มาจนเย็นวันนี้ เหตุผลก็เพียงอยากมาเคารพพระองค์ท่าน

ในฐานะลูกที่มาเคารพพ่อ มาทำหน้าที่ของลูกที่ดีในการช่วยเหลือคนอื่นซึ่งเป็นลูกของพ่อด้วยกัน

แม้อากาศช่วงกลางวันจะร้อนอบอ้าว ที่ท้องสนามหลวงก็ยังมีคลื่นมนุษย์ไหลเข้าและออกอย่างไม่หยุดหย่อน อากาศกลางคืนอาจจะไม่อบอ้าวเท่า แต่ผู้คนก็มากมายไม่ต่างกัน ดารานักแสดงชายคนนี้เห็นความสามัคคีของคนหลากหลายอาชีพ จิตอาสาของคนที่รายได้อาจจะต่างจากเขา แต่ทุกหัวใจมีความคิดเดียวกันคือทำเพื่อพ่อ

"ไม่ใช่แค่ผม ยังมีอีกเยอะมากที่ผมเห็น ตั้งแต่นั่งรถมอเตอร์ไซค์เข้ามา ทั้งกลุ่มขับรถมอเตอร์ไซค์รับส่งฟรี และอีกหลาย ๆ กลุ่ม อย่างตอนนี้เราก็ยังได้ยินเสียงตะโกนเรียกแจกฟรีอยู่ ทั้งข้าว ทั้งน้ำ ทั้งขนม ผมคิดว่าวันนี้ทุกคนตั้งใจจะมาทำหน้าที่ลูกที่ดีในการช่วยเหลือเพื่อน ๆ และเดินมาเคารพพ่อ"

วัยเด็กของเด็กชายปกรณ์ ภาพความทรงจำเรื่องในหลวงของเขาได้รับการปลูกฝังจากครอบครัวให้รู้จักกราบไหว้ แสดงความเคารพ เมื่อเห็นพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงและพระราชินี พอโตขึ้น อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ เขาก็ยิ่งรับทราบเรื่องราวที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงทำเพื่อประชาชน ทำให้เกิดความประทับใจมากขึ้น

"ผมโชคดีที่ได้มาทำงานตรงนี้ เพราะการที่ผมมาทำงานตรงนี้ ทำให้ผมได้มีโอกาสทำสกู๊ปรายการ ทำให้เราได้รับทราบสิ่งที่พระองค์ท่านทรงทำไว้เยอะมาก บางทีเราอาจจะเคยได้ยินแค่ชื่อโครงการ แต่ไม่เคยรับรู้ว่าคืออะไร พอได้มาทำงานตรงนี้ทำให้เรามีโอกาสได้รับรู้ว่าโครงการนี้คือโครงการที่เกิดจากพระองค์ท่าน ซึ่งแต่ละอย่างอาจจะฟังดูแล้วเป็นสิ่งที่ยากมาก แต่พระองค์ท่านก็ทรงทำเพื่อคนไทยและก็ผ่านมาได้ด้วยความยากลำบาก"

เขามีคำสอนของพระองค์ท่านที่ยึดไว้สอนตัวเองคือคำว่าพอเพียง รู้จักความพอเหมาะพอดี เหมาะสมกับตนเอง ประมาณตัวเองได้ แล้วจะทำให้ก้าวเดินไปในชีวิตได้อย่างมั่นคง ดาราหนุ่มผู้นี้เชื่อว่าด้วยคำสอนที่พระองค์ท่านทิ้งไว้ให้คนไทย หากได้นำไปปฏิบัติ จะช่วยให้ทุกคนผ่านปัญหาต่าง ๆ ไปได้

แจ๊ค - เฉลิมพล ฑิฆัมพรธีรวงศ์ อยู่หน้าพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เขาเป็นหนึ่งในคลื่นประชาชนสองข้างถนนที่รวมตัวกันแน่นขนัดแทบหาพื้นที่ว่างไม่ได้จากโรงพยาบาลศิริราชถึงพระบรมมหาราชวัง ทุกคนพร้อมใจกันเดินทางมาส่งเสด็จพระองค์ท่านในวันที่ ๑๔ ตุลาคม แม้เวลาจะผ่านมาแล้วหลายวัน เขาก็ยังรู้สึกเศร้า

"ผมมาตั้งแต่วันที่ ๑๓ แล้วครับ วันนั้นก็อยู่ตรงสนามหลวง ทุกวันนี้ก็ยังเศร้าอยู่

ทุกเช้าที่ตื่นมายังร้องไห้อยู่ ผมเชื่อว่าประชาชนหลาย ๆ คนก็คงรู้สึกเช่นเดียวกัน สิ่งที่ทำได้ก็คือต้องเข้มแข็งและผ่านไปให้ได้ ตัวผมก็เหมือนกัน ปกติเป็นคนร่าเริง แต่ช่วงนี้ถ้าหากใครเจออาจจะไม่ค่อยยิ้ม ไม่ค่อยขำ ต้องขอโทษด้วยครับ

"วันที่เรามารอส่งเสด็จวันนั้น ความรู้สึกเหมือนกับไม่ใช่เรื่องจริง ในหัวคิดแต่ว่าพระองค์ท่านยังอยู่ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมเห็นก็คือคนไทยรักในหลวงมาก ๆ ผมภูมิใจมากที่สุดก็คือพระองค์ท่านทรงทำแต่สิ่งที่ดี ความดีของท่านคนไทยได้นำไปเป็นแบบอย่าง ผมรู้สึกว่าสิ่งที่ผมทำได้ก็คือทำตามที่พระองค์ทรงสอนไว้"

แจ๊คเรียนรู้เรื่องของในหลวงจากครูและพ่อแม่ที่คอยปลูกฝังให้รักและศรัทธาในพระองค์ คำสอนที่เขานำมาใช้ในชีวิตประจำวันคือเรื่องของความกตัญญู ความพอเพียงและการเป็นคนดี

"คำสอนของในหลวงที่ผมนำมาใช้คือความกตัญญู ความพอเพียง รวมถึงการเป็นคนดี เป็นแบบอย่างในการแยกแยะว่าสิ่งไหนที่ไม่ดี เราก็ไม่ไปทำ สิ่งที่เราทำเป็นแค่สิ่งเล็ก ๆ ไม่อาจจะนำไปเปรียบเทียบกับคุณความดีอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ท่านได้แม้แต่น้อย

"ตั้งแต่เด็ก ๆ มาแล้ว แม่และพ่อจะบอกอยู่เสมอว่าทำไมคนถึงรักในหลวง ตอนเป็นเด็กเราอาจจะไม่รู้ไม่เข้าใจ แต่เมื่อเราโตขึ้น เราได้ศึกษา เห็นในหลวงท่านทรงเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน ได้เห็นสิ่งดี ๆ ที่ท่านทรงทำให้กับคนไทยทั้งประเทศ ซึ่งนั่นก็คือเหตุผลที่ทำให้ประชาชนรักพระองค์ ผมตั้งใจว่าผมจะมีท่านเป็นแบบอย่างรวมถึงบอกลูกของผมในอนาคตด้วยว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในวันนี้ รวมถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ท่านทรงทำไว้ ผมจะเล่าให้เขาฟัง"

เป็นการสืบต่อความดีงามของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในหัวใจของคนรุ่นหลังสืบต่อไป

พันเอกวันชนะ สวัสดี รองผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการสำนักงานปลัดกลาโหม มาร่วมแจกน้ำที่ซุ้มสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และสมาคมภริยาข้าราชการ

"ผมย้ายมาอยู่ที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ที่เห็นด้านหลังก็เป็นเต็นท์ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมและสมาคมภริยาข้าราชการ เต็นท์นี้ไม่ได้เกิดขึ้นจากกระทรวงกลาโหม แต่เกิดขึ้นจากการร่วมไม้ร่วมมือของประชาชนทุกคน เต็นท์นี้เป็นแค่สื่อกลาง ท่านที่อยากเป็นจิตอาสาก็มาบริจาคที่นี่ได้ เรามีทีมแพทย์ที่มาให้บริการประชาชนถือว่าเป็นการให้ความช่วยเหลือ เป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือของประชาชนชาวไทย ใครอยากร่วมบริจาคก็สามารถมาที่นี่ได้ เต็นท์เปิดทุกวัน เวลา ๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. เป็นสื่อกลาง

อำนวยความสะดวก ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชน ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ฉับไว ชัดเจน เป็นสื่อในการชี้แจงข้อมูล”

ผู้พันเบิร์ด เล่าย้อนกลับไปว่าเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ ครั้งที่เขาไปร่วมงานสวนสนามวันที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราโชวาทกับทหารทุกนายที่อยู่ในที่นั้นว่า *“ประเทศชาติประกอบด้วยผืนแผ่นดินและประชาชน การที่จะทำให้ประชาชนมีความสุข ประเทศมีความสมบูรณ์ ไม่ได้อยู่ที่การใช้ศักยภาพของกองทัพในเรื่องของยุทโธปกรณ์ แต่อยู่ที่ทหารจะต้องถือเป็นหน้าที่ในการที่จะทำให้ประชาชนรู้สึกภาคภูมิใจว่าแผ่นดินที่เขาอยู่นั้นเป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแผ่นดินที่รัก ทหารต้องทุ่มเทศักยภาพทุกอย่าง ยุทโธปกรณ์ทุกอย่าง ขีดความสามารถของคนทุกคนของกองทัพเป็นเอกภาพในการที่จะสร้างความสมบูรณ์ให้กับผืนแผ่นดิน ในการที่จะทำให้ประชาชนอยู่ได้อย่างมีความสุข”* เขาจึงถือว่าพระบรมราโชวาทนี้คือหน้าที่ของทหารที่ต้องดำเนินตาม

“ทุกวันนี้ พระราชดำรัสเรื่องของความเพียร เป็นพระราชดำรัสที่ผมนำมาใช้และประสบความสำเร็จ ผมคิดว่าความเพียรอยู่กับทุก ๆ คน ไม่ว่าจะทำงานสาขาอาชีพใด ก็ประสบความสำเร็จได้ เพราะความเพียรและความอดทนครับ ผมเองก็ไม่ได้ใกล้ชิดพระองค์ท่านไปมากกว่าคนไทยคนอื่นเลย ถึงแม้ว่าจะอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือว่าจะอยู่ในหน่วยงานราชการทหารก็ตาม แต่ถ้าคนไหนได้น้อมนำเอาแนวทางคำสอนของพระองค์ท่านมาปฏิบัติ สำหรับผมถือว่าคนนั้นได้อยู่ใกล้ชิดพระองค์ท่านแล้วครับ”

อาร์ต - พศุตฒ์ บานแย้ม เล่าว่าตนชอบขี่มอเตอร์ไซค์ พอมีพรรคพวกอยู่กลุ่มหนึ่ง บวกกับวันแรกเห็นคนฉวยโอกาสกับประชาชนที่มากราบในหลวง ตนกับเพื่อนจึงชวนกันมาที่นี่ เพราะอยากจะมาช่วยประชาชนที่มา แต่ไม่มีเงิน ซึ่งเพื่อนทุกคนก็เห็นด้วยหมด เพราะปกติกลุ่มตนเป็นกลุ่มที่ชอบไปทำบุญกันอยู่แล้ว

“ผมมาบุกเบิกให้บริการมอเตอร์ไซค์จิตอาสาก่อน วันแรกมีประมาณ ๖-๗ คัน วันนี้รวมตัวกันได้ก็คาดว่าน่าจะมีมาเพิ่มอีกประมาณ ๑๐ คันครับ ผมมาเมื่อสองวันที่แล้ว เมื่อวานก็ตั้งใจจะมา แต่ติดงาน ถ้าวันไหนว่างจากการทำงานจะมาทุกวัน รออยู่ตรงนี้ วันนี้มีมอเตอร์ไซค์มาบริการหลายกลุ่มมาก กระจายกันไป คนส่วนใหญ่ไม่ได้มาคนเดียว จะมากันเป็นคู่ เป็นกลุ่ม เวลาเราออกกันเป็นคู่ก็จะมีคนช่วยระวังกัน”

อาร์ตเผยว่าการสูญเสียพระองค์ท่าน แม้จะเศร้า แต่ก็ดีใจที่เห็นคนไทยรักและ

สามัคคีกัน ตอนนี้น้ำใจคนไทยดีมาก กับข้าวของกินที่มีคนมาแจกในงานพระบรมศพก็เหลือเฟือ ตนเองก็กำลังจะทำเสื้อแจกอยู่ แต่ไม่ได้แจกในงาน ตั้งใจจะตระเวนแจกตามหัวลำโพง หมอชิต รวมถึงแจกให้กับคนเร่ร่อน ไม่มีที่อยู่ ตอนนี้ทำไว้ได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ตัวแล้ว ราคาประมาณตัวละ ๘๐ บาท คาดว่าน่าจะได้เริ่มแจกวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

"เราทำด้วยใจ ไม่มีใครได้เงินเลยสักบาท แต่สาเหตุที่ผมเปิดรับบริจาคก็เพราะมีคนส่งข้อความมาว่าอยากมีส่วนร่วมในการทำความดีครั้งนี้ด้วย ผมเลยโพสต์ลงเมื่อเช้าเรื่องการรับบริจาคทำเสื้อ ตอนนี้ยอดโดยรวมจากการบริจาคน่าจะทำเสื้อได้ประมาณ ๒,๐๐๐ ตัว

"ผมมีโอกาสเล่นละครเทิดพระเกียรติเกี่ยวกับดนตรีของพระองค์ท่านในเรื่อง 'ลูกไม้ของพ่อ' มีทั้งหมด ๕ ตอน และเขาแคสท์บทพระเอกไปแล้ว ๔ ตอน ผมภาวนาอยู่ในใจว่าอยากเล่นมาก ๆ สุดท้ายปรากฏว่าผมมีโอกาสได้เล่นเรื่องที่ ๕ ตอนหัวใจใกล้รุ่ง ผมดีใจที่ได้เล่นเรื่องนี้มาก บ้านผมอยู่ที่มหาชัย ที่นั่นจะมีเหตุการณ์น้ำขึ้น น้ำลงตลอด ก็ได้พระองค์ท่านนี่แหละที่มาช่วยสร้างเขื่อนแก้มลิงไว้ให้"

เจ้าตัวเล่าว่าตอนที่แสดงละครเทิดกระเกียรติก็รู้สึกขนลุก เพราะละครทั้ง ๕ ตอนเป็นเรื่องพระราชกรณียกิจของในหลวงทั้งหมด พระองค์ท่านทรงมีพระอัจฉริยภาพจริง ๆ สามารถทำทุกอย่างได้ดีและเก่งทุกเรื่อง

"ทุกวันนี้ผมใช้ชีวิตพอเพียง อย่างวันนี้คนเห็นและอาจสงสัยว่าทำไมดาราถึงออกมาขี่รถส่งฟรี ผมมองว่า คนอื่นก็ขี่กัน ผมดีใจที่ได้เกิดมาในแผ่นดินรัชกาลที่ ๙ ดีใจที่ได้เห็นพระบารมีของพระองค์ท่านด้วยตาตัวเอง"

มิกค์ ทองระย้า นักแสดงร่างใหญ่มาดเข้ม สลัดความคมเข้ม ดุโหดในละคร มาช่วยเพื่อนนักแสดงหญิงทำริบบิ้นดำ หนุ่มนักบู๊มีหน้าที่กะความยาวของริบบิ้นแล้วตัด นำไปลนไฟให้ชายริบบิ้นไม่หลุดรุ่ย

"วันที่ทำริบบิ้นก็มีเพื่อน ๆ นักแสดงช่อง ๗ หลายคนมาช่วยกันทำ ก็แบ่งหน้าที่กัน ทุกคนก็ตั้งใจอยากทำเพื่อถวายพ่อหลวงของเรา แล้วทุกคนก็ทำด้วยใจจริง ๆ ผมก็ช่วยตัดริบบิ้น กะขนาดความยาวของริบบิ้นเพื่อจะไปม้วนเป็นโบว์ แล้วก็มีเอาริบบิ้นไปลนไฟไม่ให้ลุ่ย เพราะปกติผมจะบู๊ ๆ นี่ก็เป็นอีกกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกับพี่ ๆ นักแสดง พี่ ๆ ทีมงาน ผมว่าเป็นโอกาสที่นาน ๆ เราจะได้มีโอกาสร่วมกันแบบนี้ครับ"

เขาบอกว่าอยากทำความดีถวายพระองค์ท่าน อยากเป็นคนดี สิ่งที่ชายหนุ่มคนนี้ได้ทำไปแล้วคือการไปแจกน้ำดื่มที่สนามหลวง แจกพัด โบว์ดำ และเก็บขยะ

"ผมจะเป็นคนดีถวายพระองค์ ที่ได้แล้วก็ไปแจกน้ำดื่มที่สนามหลวง เก็บขยะ แจกพัด แจกโบว์ดำ ให้กับพี่ ๆ ที่มาจากต่างจังหวัด ก็มีคนเข้ามาทักเหมือนกันว่าที่บ้านโบว์ราคาแพง เขาดีใจว่าที่นี่มีแจก ผมปลื้ม และดีใจแทนพระองค์ท่านที่คนรักท่านมาก คนไทยทุกคนพร้อมใจกันมากราบท่าน มาส่งท่านสู่สวรรคาลัย ตามข่าวที่บอกว่าวันหนึ่ง ๔-๕ หมื่นคนที่มาลงนาม"

วันที่พระองค์ท่านเสด็จสวรรคต นักแสดงคนนี้เพิ่งเสร็จงาน กำลังเดินทางกลับบ้าน เขาก็เหมือนคนไทยหลายคนที่เห็นข่าวจากโซเชียลมีเดีย แล้วไม่เชื่อ ต้องรอฟังประกาศจากสำนักพระราชวังก่อน จึงจะแน่ใจได้ว่าเป็นเรื่องจริง

"ผมทำงานอยู่ เป็นช่วงที่เสร็จงาน กำลังจะกลับบ้านพอดีครับ ได้ข่าวมาบ้างแล้วในโซเชียล เราก็ไม่เชื่อ บอกกับตัวเองว่าผมจะเชื่อก็ต่อเมื่อมีประกาศจากสำนักพระราชวังรอแถลงการณ์ดีกว่า จนถึงหนึ่งทุ่ม ได้ฟังประกาศก็เสียใจครับ คนไทยทุกคนเสียใจ มันรู้สึกจุกอยู่ตรงหน้าอก อยู่ตรงคอมาก ๆ ครับ คือจะพูดอะไรก็พูดไม่ได้ ผมเชื่อว่าหลายคนรู้สึกเหมือนกัน

"ในหลวงท่านทรงทำมาตลอด ๗๐ ปี เพื่อคนไทย ตั้งแต่ท่านสวรรคตไปจนถึงตอนนี้ ผมรู้สึกว่าผมรู้จักพระองค์ท่านมากขึ้นจากสื่อในโซเชียลว่าท่านทรงทำอะไรมากมายเพื่อคนไทยบ้าง มีอีกหลายพระราชกรณียกิจที่เราเพิ่งจะรู้เหมือนกัน อาจจะเป็นเพราะยังเด็กอยู่ หรือเราอาจจะทำงานจนไม่ได้มีโอกาสเห็นข่าวในพระราชสำนัก ว่าท่านทรงทำอะไรบ้าง ส่วนหนึ่งที่คนไทยรักท่านเพราะท่านไม่เคยท้อ ท่านทรงทำเพื่อคนไทย ทำด้วยใจไม่ต้องการสิ่งตอบแทน ทำอย่างเต็มที่"

เจ้าตัวบอกว่าสิ่งที่ตนอยากจะทำคือ ทำตามพระราชดำรัสของพระองค์ท่านในเรื่องความพอเพียง และมั่นใจว่าตนจะทำได้

บอย ตรัยภูมิรัตน์ นักร้อง นักแต่งเพลงที่แต่งเพลง "บทเพลงของความสุข" ในวาระที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ครองราชย์ครบ ๗๐ ปี เมื่อปี ๒๕๕๙ แต่เพลงเดียวกันนี้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น "บทเพลงของพ่อ" และนำมาร้องในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

"ผมแต่งเพลงชื่อ 'บทเพลงของความสุข' เพื่อในหลวงครองราชย์ครบ ๗๐ ปี แต่สุดท้ายแล้วเพลงนี้ก็ไม่ทันได้ใช้เมื่อปีที่แล้ว ไม่คิดว่าจะมาได้ใช้ในสถานการณ์นี้ แต่ก็ไม่ได้มีการปรับเนื้อหาอะไร แค่คนร้องที่ตอนแรกยกให้บุรินทร์ร้องคนเดียว ก็มีความคิดว่าเราควรจะร้องกันหลาย ๆ คน เพื่อร่วมแสดงความจงรักภักดี

"ความตั้งใจตอนที่ทำเพลงนี้ก็คิดว่าอยากให้เป็นเพลงที่ทำให้เรานึกถึงพระองค์ท่านที่เราประทับใจ เราได้ฟังเพลงของพระองค์ท่านเยอะมาก แต่ในเพลงนี้ซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็น "บทเพลงของพ่อ" เราพูดถึงบทเพลงของพระองค์ท่าน อยากจะให้เป็นบทเพลงที่ลูกร้องให้พ่อ โดยเปล่งเสียงตะโกนบอกคำว่ารัก แทนความรู้สึกรักของคนไทย อยากจะใช้เพลงนี้แทนความรักจากพวกเรา"

วันนั้นบอยและภรรยากำลังเดินซื้อของในตลาด เมื่อมีกระแสข่าวออกมาว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ สวรรคตแล้ว ทำให้ผู้ชายคนนี้อึ้งไปเหมือนกัน แต่เมื่อข่าวที่ส่งมาทำให้ค่อนข้างแน่ใจแล้ว เขาบอกให้ภรรยาที่อยู่ไม่ไกลทราบ แค่พูดคำว่าในหลวงสวรรคตแล้ว น้ำตาก็ไหลออกมาทั้งคู่

"เพื่อนโทรมาหลังจากวันนั้นว่าควรทำเพลงนี้กันเถอะ แล้วทุกคนก็รวมตัวกันในห้องอัด ความรู้สึกค่อนข้างเศร้า เรารีบทำงาน อยากจะให้เพลงนี้เสร็จออกมาเร็ว ๆ เหมือนแทนความรู้สึกของคนไทย การที่เราได้บอกรักในหลวงอาจจะทำให้สบายใจขึ้นบ้างในสถานการณ์เช่นนี้"

คำสอนหรือพระบรมราโชวาท ที่เขาได้น้อมนำมาใช้ และรู้สึกทึ่งที่สุดคือเรื่องความพอเพียง เขารับรู้ว่าคำสอนนี้มาจากพระพุทธศาสนา เป็นปรัชญาที่นำไปปรับให้เข้ากับการทำงานได้ทุกอาชีพ

"คำสอนที่ผมรู้สึกว่าน่าทึ่งที่สุดของในหลวงคือเรื่องความพอเพียง ซึ่งมาจากพระพุทธศาสนาที่พระองค์ทรงแตกฉานอย่างลึกซึ้ง ไม่ว่าจะเรื่องการสามารถยืนบนลำแข้งของตัวเอง หรือการเดินบนทางสายกลาง คิดว่าเป็นปรัชญาที่เราน้อมนำมาใช้ได้ในทุกสาขาอาชีพ ไม่ใช่แค่เกษตรกร ไม่ว่าใครก็ยึดหลักเดินทางสายกลาง ดูแลตัวเองให้ได้เพื่อที่จะดูแลคนอื่นได้ ผมคิดว่าเป็นปรัชญาที่มีค่ามาก ๆ"

พล่ากุ้ง - วรชาติ ธรรมวิจินต์ คนบันเทิง ศิษย์เก่าคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เข้าสู่วงการบันเทิงช่วงแรกในตำแหน่งนักร้องนำวงมาเจนต้า ด้วยบุคลิกหน้าตาที่แตกต่าง ผมหยิกฟู ร่างผอมสูง เขาจึงเป็นผู้ชายที่เรียกเสียงเฮฮาได้ทุกครั้งที่เป็นแขกร่วมรายการเกมส์โชว์ต่าง ๆ หรือการทำหน้าที่พิธีกร

หลังจากวันที่เราทุกคนต้องสูญเสีย ผู้ชายคนนี้เป็นหนึ่งในศิษย์เก่าคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์รุ่น ๕๔ ที่มารวมตัวกัน เพื่อวาดภาพพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร หลังจากเสร็จ

เรียบร้อยก็ตั้งโชว์ให้ชมที่คณะ

เขาเล่าว่าเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคมได้มาส่งเสด็จในหลวงรัชกาลที่ ๙ สู่สวรรคาลัย และมากราบพระบรมศพที่ริมกำแพงพระบรมมหาราชวังหลายครั้ง และรู้สึกดีใจที่เกิดบนแผ่นดินไทยในรัชสมัยของพระองค์

"ผมดีใจหาที่สุดมิได้ที่ได้เกิดในรัชกาลที่ ๙ ได้เป็นลูกของพ่อ ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นที่สุด พระองค์ทรงงานเพื่อชาวไทยอย่างหนักมาเป็นเวลายาวนาน เพื่อให้พวกเราได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

"เมื่อสัปดาห์ที่แล้วผมได้กลับไปในที่ที่สร้างให้ผมเป็นพล่ากุ้งได้ในทุกวันนี้ ไปวาดรูปพระองค์ร่วมกับพี่ ๆ น้อง ๆ ศิษย์เก่าที่คณะจิตรกรรมฯ จริง ๆ ก็มีภาพเขียนจากรุ่นพี่ รุ่นน้องศิษย์เก่าแทบจะทุกรุ่น เป็นภาพความประทับใจที่เราสร้างสรรค์เพื่อในหลวง บรรยากาศในการวาดภาพเป็นสิ่งที่อบอุ่นมากครับ ผมสัมผัสถึงความเป็นหนึ่งเดียวกัน คือทุกคนมีความตั้งใจเดียวกัน ดีใจมากครับที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์ของวงการศิลปะไทยในช่วงเวลาสำคัญแบบนี้"

พิธีกรอารมณ์ดีคนนี้ทำดีเพื่อพ่อ ด้วยแรงกายที่คอยตวัดฝีแปรงลงผืนผ้าใบให้งดงามที่สุด เขาส่งแรงใจทั้งหมดไปในภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระองค์ท่าน เมื่อผู้ชมได้มองภาพที่งดงามของพระองค์ท่าน ภาพนั้นจะงดงามอยู่ในหัวใจตลอดไป

สมจิตร จงจอหอ นักชกเหรียญทองโอลิมปิกปี ๒๐๐๘ ขนซาซักจากบ้านเกิดที่ จ.นครราชสีมา ๑,๐๐๐ กว่าแก้ว มาแจกประชาชนบริเวณท้องสนามหลวง นักชกผู้ผันตัวมาเป็นนักแสดง ทำงานในวงการบันเทิง และทำธุรกิจส่วนตัวไปพร้อม ๆ กัน บอกสิ่งที่อยู่ในใจแก่คนไทยที่เคยเชียร์ให้กำลังใจตนเองว่า

"พ่อหาอุปกรณ์หาปลาให้กับเรา พ่อสอนวิธีหาปลาให้กับเรา วันนี้พ่อไม่อยู่แล้ว เราต้องหาปลากินเอง เราต้องรู้จักวิธีทำมาหากินเอง เพราะฉะนั้นอยากจะบอกทุก ๆ คนว่า สิ่งแรกคืออยากให้ทุกคนรักกันก่อน คนไทยรักกัน สามัคคีกัน ร่วมมือกัน ทำในสิ่งดี ๆ ให้กับพ่อ

"โดยส่วนตัวผมเป็นนักกีฬาคนหนึ่งและเป็นนักกีฬาทีมชาติไทย สิ่งที่เห็นก็คือพระองค์ท่านทรงเป็นต้นแบบของนักกีฬา ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงเล่นกีฬา เราเป็นประชาชน ทำไมจะไม่เล่น พอผมเล่นกีฬา สิ่งที่ผมได้รับ คือเรื่องสุขภาพที่แข็งแรง สมบูรณ์ พอผมเล่นกีฬาเป็น สามารถทำชื่อเสียงให้กับประเทศชาติได้ด้วย ถ้าหากเราทำตามรอยพ่อ

ที่พ่อสอนเรื่องความเพียร เราก็สามารถจะสำเร็จได้ ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จก็อยู่ที่นั่น ตรงนี้ผมเดินตามรอยพระองค์ท่าน และผมก็สำเร็จ”

เจ้าตัวเผยว่าภูมิใจที่ได้เกิดเป็นคนไทย เกิดมาเป็นพสกนิกรของพระองค์ท่าน ภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นนักกีฬาของพระองค์ท่าน เกิดมาอีกกี่ชาติก็ไม่รู้จะได้มาเกิดเป็นคนไทยอีกหรือเปล่า เพราะฉะนั้นอยากจะบอกคนไทยว่าจงภูมิใจในผืนแผ่นดินที่เราเกิด

“นับจากนี้ผมก็จะทำตามคำพ่อและอยากให้ทุกคนเดินตามรอยพ่อว่าทำอะไรก็ได้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดี แล้วก็มีจิตใจเป็นสาธารณะ จิตใจเป็นกุศล ก็จะมีความสุขเอง จะประสบความสุข ความเจริญกับตัวเราเอง”

น้าโย่ง เชิญยิ้ม หรือในชื่อจริง **พิเชษฐ์ เอี่ยมชาวนา** วัย ๕๙ ปี อดีตลิเกดาวร้ายคณะศักดิ์นรินทร์ ก่อนจะเปลี่ยนมาเล่นเป็นตัวตลกและก้าวเข้ามาเป็นหนึ่งในคณะเชิญยิ้มปัจจุบัน โชว์ศิลปะเพลงฉ่อยในรายการคุณพระช่วยช่วงจำอวดหน้าม่าน น้าโย่งมาร่วมเป็นจิตอาสาที่สนามหลวงด้วยเช่นกัน เจ้าตัวเปิดเผยถึงความรู้สึกในใจที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชให้ฟังว่า

“ความรู้สึกในตอนนี้และนาทีแรกที่รู้เรื่องการสวรรคต ก็เหมือนคนไทยทุกคนรู้สึก (เขานิ่งสะกดอารมณ์) คือใจสลาย วันแรกที่ทีวีจอดำ ที่บ้านก็มีเสียงร้องไห้ เหมือนทุกคนเรารู้สึกเหมือนกัน ตอนที่ยังไม่ได้มีแถลงการณ์สำนักพระราชวัง เราสงสัยแล้ว เพราะว่ากำลังจะไปงาน แต่ทางงานสั่งหยุดชะงักกะทันหัน เลยคิดว่าน่าจะใช่แล้ว ใจตกวูบไปเลย ไม่นานทีวีก็ขึ้นจอดำ พอได้ทราบข่าวจริง ๆ ก็หัวใจสลาย

“เราอยากมากราบท่าน คิดว่าเราจะทำอะไรได้บ้างตอนนี้ วันนี้ (๑๖ ต.ค.) เอาน้ำมาแจกคน ทำอะไรได้ก็อยากจะทำ มาที่นี่ได้เห็นคนไทยช่วยเหลือกัน รู้สึกดีมาก และรู้สึกว่าเรารักกันมากยิ่งขึ้น เรามีหัวใจเดียวกัน และจุดมุ่งหมายเดียวกัน ทุกคนมาด้วยความรู้สึกเดียวกัน มาเจอกัน ไม่ต้องพูดคุยกัน แต่รู้สึกเหมือนกัน”

น้าโย่งบอกว่าภูมิใจที่ได้เล่นละครเทิดพระเกียรติ เรื่อง “ลูกระนาด” ดาราที่ร่วมเล่นด้วยกันเล่นกัน เช่น อาอี๊ด สุประวัติ ปัทมสูต กุ้ง สุทธิราช เป็นผลงานการกำกับของธงชัย ประสงค์สันติ

“เวลาที่น้านั่งอยู่หลังครัวในบ้าน น้าจะเห็นปฏิทินรูปพ่อหลวงอยู่ทุกวัน แต่เมื่อพ่อจากไปแล้ว เรามองไปที่ปฏิทินใบเก่ า น้ำตาก็ไหลออกมาเองโดยที่ไม่ต้องพูด ไม่มีคำอธิบายเลย มันพูดไม่ถูก แต่ในอนาคตก็จะบอกกับลูก ๆ หลาน ๆ ว่า พ่อหลวงของเราท่านทรงงาน

หนัก เพื่อพวกเรา

"ตั้งแต่น้าโย่งเกิดมาจำความได้ ก็เห็นพ่อหลวงของเราทำงานเหน็ดเหนื่อยมาโดยตลอด แล้วดูพ่อหลวงทำงาน แต่ละภาพที่ออกมา ท่านตั้งใจ สนใจจริง ๆ เพื่อที่จะทำให้ลูกของท่านภายในประเทศสบายกันทุกคน เราซาบซึ้งมาก"

คำสอนของในหลวงที่น้าโย่งยึดถือคือความพอเพียง

"เศรษฐกิจพอเพียงคือคุ้มที่สุดแล้ว อยากจะบอกให้พ่อได้ยินว่า พ่อยังอยู่ในใจเราเสมอ และจะอยู่ในใจเช่นนี้ตลอดไป"

เจี๊ยบ วรรธนา นักร้อง นักแต่งเพลง เป็นคนบันเทิงที่ร่วมอยู่ในความโศกเศร้าเช่นเดียวกับชาวไทยทั้งประเทศ

"เราตามข่าวมาวันสองวันก่อนหน้านั้นแล้ว พอมีกระแสข่าวมาตั้งแต่ช่วงบ่าย ๆ ว่าอาการท่านทรุดลงมากก็ทำอะไรไม่ได้จริง ๆ ใจสั่น เหมือนใจไม่อยากให้เป็นอย่างนั้น มันเป็นการรอคอยที่ทรมาน จนกระทั่งทุ่มหนึ่งที่ทางสำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ จากนั้นก็ทำอะไรไม่ได้เลยทั้งคืน เช้ามาก็ร้องไห้ ไม่นึกว่าจะเสียใจแบบนี้ มันเป็นความเสียใจที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน เราเคยชินกับการสูญเสียมาหลาย ๆ รูปแบบ แต่ก็ไม่ใช่แบบนี้

"ตอนที่ในหลวงยังอยู่ เจี๊ยบไม่เคยไปรับเสด็จท่านเลย แล้วก็มานึกว่าทำไมเราไม่ไป วันที่แห่พระบรมศพก็เลยตั้งใจไป ขอให้ได้อยู่ตรงนั้น เราไปอยู่แถว ๆ ถนนราชดำเนิน แล้วระหว่างที่ขบวนรถผ่าน เจี๊ยบอยู่ไกลมาก ไม่ได้เห็นขบวนเสด็จฯ แต่ว่าตั้งจิตอธิษฐาน บอกท่านว่าจะเป็นคนดี ปกติทุกครั้งที่มีถ่ายทอดสดพระราชพิธีต่าง ๆ จะรู้สึกว่านั่งดูอยู่ที่บ้านจะเห็นชัดกว่า ไม่เคยคิดจะไปเลย ไม่ว่าจะเป็นวันที่ ๕ ธันวา หรือพระองค์ท่านจะเสด็จฯ ไปที่ไหนก็ตาม ก็อยู่บ้านกับพ่อกับแม่ ดูทีวีด้วยกัน นั่งไหว้อยู่ด้วยกัน แต่ว่าวันนั้นบ่ายสองแล้ว ไม่ไหวแล้ว ก็ลุกขึ้นแล้วก็ออกไปส่งเสด็จพระบรมศพ

"วันที่ออกไปร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีที่สนามหลวง ตอนแรกเจี๊ยบตั้งใจจะไปกลางวัน เพราะเพิ่งกลับจากญี่ปุ่น ไม่ค่อยได้นอน กลัวว่าตัวเองจะไปเป็นลมเป็นที่น่าอเนจอนาถ มันร้อนมากด้วย แล้วใจจริงก็ไม่ได้จะไปถ่ายเอ็มวีหรือมิวสิควีดิโอ แต่จะไปร่วมร้องเพลงด้วย จะร่วมเป็นเสียงหนึ่งในนั้น ไม่ได้ตั้งใจว่าจะยืนตรงไหน หรือว่าใกล้ ๆ ก็เลยคุยกับลูกว่าเราไปกลางคืนดีกว่า อยากให้เขาได้ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วยกัน เราไปกันกลางคืน แล้วบรรยากาศก็เป็นอย่างที่รู้คือร้อน คนเยอะ เจี๊ยบอยู่ตรงประตูฝั่งตะวันออกซึ่งไม่ได้เข้าไปใกล้ แล้วก็พาลูกเข้าไปกราบตรงกำแพงวัง คิดว่าเดี๋ยววันไหนว่าง ๆ ก็จะไปตอน

เช้ามืดหรือตอนค่ำ ๆ เงียบ ๆ ไปไหว้ของเรากันเอง”

เธอรู้จักคำสอนของพระองค์มาโดยตลอด แต่เหมือนไม่ได้ตระหนักรู้อย่างแท้จริง วันที่รู้ว่าในหลวงสวรรคตแล้ว กลับรู้สึกว่าสิ่งที่พระองค์ท่านทรงทิ้งไว้ให้กับคนไทยทุกคนคือการที่ท่านทรงทำให้เห็นมาโดยตลอด ๗๐ ปี ทุกอย่างประเดประดังเข้ามาจนรู้สึกว่าวันนี้เธอเติบโตขึ้นหลังจากที่พระองค์ท่านจากไป

“ในมุมของเจี๊ยบ จู่ ๆ เราก็รู้สึกว่าเราจะประหยัดแล้ว มันรู้สึกได้เอง อย่างเมื่อเช้ามีข้าวอยู่ในหม้อ ซึ่งปกติเราก็จะหุงอุ่นบ้าง ทิ้งไปบ้าง แต่เมื่อเช้าเราก็คิดโง่ ๆ เลย คือลองทำอาหารพระราชทานคือไข่พระอาทิตย์ ซึ่งเราไม่เคยทำมาก่อนเลย ทอดเสร็จแล้วเราก็เอาขึ้นมาพร้อมกับเปิดคอมพ์จะทำงาน กินข้าวไปด้วย ทำงานไปด้วย แล้วเราก็นึกได้ว่านี่เป็นอาหารของคนทำงานตลอดเวลา คือเป็นอาหารที่ไม่พิรี้พิไร กินไปด้วย ทำงานไปด้วย ไม่เสียเวลาในการทำงาน

“พอเรานึกถึงอันนี้ขึ้นมาเราก็ร้องไห้อีก เหมือนอะไรก็ตามที่เราได้ยินมาตลอดเวลามาก่อนหน้านี้เพิ่งมาทำงานในตอนนี้ ทั้ง ๆ ที่เราก็รู้สึกว่าเรารักในหลวงมากนะ แต่เหมือนเป็นการตื่นรู้จากการที่พระองค์ท่านจากไป ไม่รู้จะอธิบายอย่างไร คล้าย ๆ ว่าสิ่งที่ทำงานกับเราตอนนี้คือสิ่งที่เราเห็นมาตลอด พอรู้ว่าท่านจากไป ท่านไม่อยู่กับเราแล้ว สิ่งที่จะทำให้ท่านยังอยู่กับเราคือการดำเนินตามรอยท่าน ดำเนินตามคำสอนของท่าน เหมือนท่านเป็นพระในใจ แล้วเมื่อไรที่เราทำตามที่ท่านทำไว้ก็จะอุ่นใจว่าพระองค์ท่านยังอยู่กับเรา”

สำหรับเธอ ในหลวงเป็นมากกว่ากษัตริย์ พระองค์เป็นทั้งพ่อ เป็นความดีงาม เธอรู้สึกว่าตนไม่ได้ร้องไห้เพราะสูญเสียกษัตริย์พระองค์หนึ่งไป แต่ร้องไห้เพราะเสียผู้ที่ตนรับรู้อยู่ว่าเป็นผู้ที่ดีงามที่สุดในโลกไป และไม่อาจหาสิ่งใดมาทดแทนได้

หนิง - ปณิตา ธรรมวัฒนะ จบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เข้าวงการบันเทิงตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ รับงานแสดงเต็มตัวกับต้นสังกัดช่อง ๗ ตอนเรียนอยู่ปี ๓ ได้รับรางวัลเมขลาดาวร้ายหญิงปี ๒๕๔๔ จากเรื่อง “แม่ค้า” นางร้ายจากจอทีวีคนนี้ก็เป็นหนึ่งในดาราจิตอาสาหลาย ๆ คนที่ท้องสนามหลง

“หนิงมาอยู่ตรงนี้กับน้องสาวตั้งแต่วันแรก ๆ ของงานพระบรมศพแล้ว วันนี้ตอนเช้าหนิงกับเพื่อน ๆ จัดทำบุญเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน พอตกเย็น หนิงกับเพื่อน ๆ ก็รวบรวมของ เช่น ยาดม พัด ลูกอม มาแจก เพราะอาหารและน้ำดื่มเห็นว่ามีเยอะแล้ว บางทีคนมาจากต่างจังหวัดเจออากาศร้อน ๆ เราก็เลยเตรียมตรงนี้มาช่วย

ตอนแรก อั้ม (พัชราภา ไชยเชื้อ) เขาตั้งใจจะมาด้วย แต่ว่าติดภารกิจด่วนกับทางครอบครัว ส่วนคนอื่น ๆ ก็ฝากสตางค์มาร่วมสมทบทุนในการซื้อของ”

หนิงมาตอนกลางคืนได้ ๒-๓ วันแล้ว ความที่เป็นดาราจะรู้สึกว่าเวลาไปในที่ชุมชน มักจะถูกกลุ้มรุมจากแฟน ๆ จนบางครั้งอาจเหนื่อยบ้าง แต่ครั้งนี้เธอกลับเห็นแต่ความสามัคคี รอยยิ้ม และความเอื้ออาทรของผู้คนที่ช่วยเหลือกัน

“เขาไม่ได้คิดว่าเราเป็นดารา ทุกคนรู้ว่าเราเหนื่อย เขาก็จะพูดเองเลยว่าพอแล้ว ให้พี่เขาพักบ้าง ทุกคนน่ารักมาก ทุกคนมาเพื่อพระองค์ท่านจริง ๆ หนิงอยากให้ทุกคนนำเหตุการณ์ครั้งนี้มาระลึกได้ว่านี่คือความสามัคคีของคนไทยที่พระองค์ต้องการ และหนิงก็เชื่ออีกว่ายังไงคนไทยเราก็ไม่ทิ้งกัน หากวันไหนที่เราทะเลาะหรือขัดแย้งกันก็อยากให้นึกถึงวันนี้

“คำสอนที่เผ่านมาของในหลวงว่าให้เราทำดี คิดดี ทำสิ่งดี ๆ เราก็ทำมาตลอด แต่พอเราได้เห็นพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านมาตั้งแต่เด็ก ๆ เราได้รู้อย่างแท้จริงว่าคิดดีทำดีคืออะไร ความพอเพียงคืออะไร ความพากเพียร การแบ่งปันคืออะไร เรารู้เราพูดได้หมด แต่เชื่อไหมว่าหนิงเพิ่งจะมาเข้าใจจริง ๆ ก็ตอนที่ท่านเสด็จสวรรคตไปแล้ว ช่วงนี้พอมีเวลาเราจะเปิดทีวีทุกช่อง ดูเรื่องของท่าน เพิ่งจะมาเข้าใจตอนนี้จริง ๆ”

ดาราสาวเล่าด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ เมื่อถูกถามเรื่องคำมั่นสัญญาที่จะทำสิ่งใดถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และถึงกับปล่อยโฮ พูดไปร้องไห้ไป พอจับใจความได้ว่า ในวันที่มีโอกาสมากราบพระองค์ที่หน้าประตูพระบรมมหาราชวัง เธอตั้งจิตและอธิษฐานว่า วันนี้เธอทำงานเป็นคนของสื่อ ตั้งใจจะทำตัวเป็นคนดี ปฏิบัติดีต่อสังคม และจะสอนสิ่งที่พระองค์ท่านเคยสอนประชาชนคนไทยไว้ให้กับลูกสาวตัวน้อยให้รู้จักและรักพระองค์ท่าน น้องนิรินรู้ว่าต้องกราบพระบรมฉายาลักษณ์พระองค์ท่าน ได้ดูพระราชกรณียกิจพร้อมกับแม่ เป็นจิตอาสากับแม่ เธอพยายามทำตัวให้เป็นตัวอย่างแก่ลูก เพียงหวังว่าสักวันเมื่อโตขึ้น ลูกจะภาคภูมิใจในสิ่งที่เคยทำร่วมกับแม่ แม้ยังจำความไม่ได้ดีนัก

“ที่ผ่านมาหนิงจะสอนน้องตลอดว่าพระองค์ท่านคือพระเจ้าอยู่หัว น้องนิรินต้องไหว้ท่าน เขาก็ไหว้ตามคำสอนของเรา แต่พอเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น หนิงก็เปิดทีวีให้น้องดู และหนิงก็พาลูกมาด้วยทุกครั้ง ถึงน้องจะเหนื่อยและงอแงบ้าง แต่หนิงก็อยากพาเขามาให้เขาได้เห็น แล้วอธิบายสอนเขา เมื่อสักครู่นี้ก่อนที่เขาจะหลับไปเขาก็ยกมือขึ้นไหว้เองโดยไม่ต้องบอก แล้วก็พูดว่า “หนูรักในหลวง” หนิงคิดว่าน้องโชคดีมากที่เกิดบนแผ่นดินของรัชกาลที่ ๙ ถึงจะเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ แต่หนิงอยากให้เขามาเห็นเหตุการณ์แบบนี้ ถ่ายรูปเก็บไว้ให้ เชื่อว่าถ้าหากเขาได้เห็นภาพนี้เขาต้องภูมิใจ

“หนิงสอนเขาเรื่องความกตัญญูและความไม่ถือตัว อันนี้สำคัญมาก ๆ หนิงเป็นคนของสื่อ คนก็จะคาดหวังกับลูกเรา บางทีเด็กก็รู้บ้าง ไม่รู้บ้าง แต่ที่หนิงต้องบอกเป็นประจำ

คือไม่ว่าใครจะทำอะไรให้เรา แม้เขาจะเป็นพนักงานเสิร์ฟหรือแม่บ้านก็ต้องยกมือไหว้ขอบคุณเขาเสมอ”

ใหม่ - ดาวิกา โฮร์เน่ ดาราสาวลูกครึ่ง พ่อเป็นชาวเบลเยียม แม่เป็นคนไทย ได้ชื่อเล่น “ใหม่” เหมือนนักร้องสาวเสียงแหบทุ้มที่แม่ชื่นชม เธอตามเพื่อนมาเข้าวงการบันเทิง เริ่มจากถ่ายแบบโฆษณาตั้งแต่วัย ๑๓ ขวบ และเป็นนักแสดงในสังกัดช่อง ๗

ใหม่ เป็นนักแสดงอีกคนที่ออกมาร่วมทำจิตอาสาที่สนามหลวง แม้จะเป็นดาราที่แทบจะหาเวลาว่างให้ตัวเองไม่ได้ แต่เธอก็รีบมาแจกเสื้อดำและโบว์ทันทีหลังเสร็จจากงาน

“พอได้รู้ข่าวคืนนั้น วันรุ่งขึ้นใหม่ต้องบินไปถ่ายละครที่เชียงใหม่ ๗ วัน ซึ่งมันยิ่งเศร้า เพราะวินาทีนั้นเราอยากไปกราบในหลวง แต่ว่าตื่นเช้ามาเรามีงานก็ต้องทำ ใหม่เสียใจมาก เราอยากไปอยู่ตรงนั้น ขออยู่แค่รอบนอก ได้กราบพ่อใกล้ ๆ พอกลับจากเชียงใหม่ก็ไปสนามหลวงเลย ตอนนั้นรู้ว่าเสื้อดำขาด ราคาแพงขึ้น ก็หาเสื้อดำกับโบว์ไปแจก เพื่อให้คนที่ไม่มีเสื้อดำ อย่างน้อยติดโบว์ก็เป็นการร่วมแสดงถึงความไว้อาลัย วันนั้นเป็นวันที่ได้เข้าใกล้พระองค์มาก ๆ ยิ่งเข้าใกล้ก็ยิ่งคิดถึงพระองค์ท่าน”

เธอย้อนถึงวันที่พระองค์ท่านเสด็จสวรรคตว่า หลังจากเสร็จงาน กลับบ้านก็นั่งหน้าทีวี รอฟังประกาศอย่างเป็นทางการจากสำนักพระราชวัง ในใจก็อยากจะให้เป็นเพียงข่าวลือ แต่เมื่อมีการออกแถลงการณ์แจ้งประชาชนว่าพระองค์ท่านจากไปแล้ว ดาราสาวยอมรับว่าน้ำตาไหล ขยับตัวไม่ได้ นั่งนิ่งอยู่ที่เดิม ๓-๔ ชั่วโมง เสียใจอย่างน่าแปลกใจ ในชีวิตไม่เคยเสียใจได้ขนาดนี้ เธอใช้เวลาตั้งสติอยู่พักใหญ่กว่าจะลุกขึ้นมาทำอะไร ๆ เพื่อพระองค์ท่าน

“ตอนนี้ความรู้สึกก็ยังไม่ได้ดีขึ้น (วันที่ ๓ พ.ย.) แล้วก็ไม่ได้รู้สึกว่าเราปรับตัวอะไรดีขึ้นเลย ตอนนี้ก็ยังไม่ต่างจากช่วงแรก เวลาเจอผู้คน เวลาไปทำงานในที่ต่าง ๆ ทุกคนยังมีความโศกเศร้า ยังมีความเสียใจ ทุกคนพยายามที่จะเดินต่อไปข้างหน้าให้ได้ตามที่พ่ออยากให้ประชาชนทุกคนมีความสุข ทุกคนรับรู้ แต่ว่าใจมันยังไม่พร้อม ต้องบอกตัวเองว่าต้องไปต่อไปให้ได้ เราต้องเดินไปข้างหน้า

“ในใจคิดว่าพระองค์ท่านไม่ไปไหน ท่านยังอยู่ คำสอนต่าง ๆ ของท่านก็ยังอยู่ ใหม่เป็นคนรุ่นใหม่คนหนึ่งที่ได้รับการบอกต่อกันมา ใหม่จะรักษาความทรงจำและสิ่งที่พ่อได้ทำไว้ถ่ายทอดให้คนรุ่นต่อ ๆ ไปได้รับรู้ ไม่ให้หายไป ทุกคนควรจะได้รับรู้ว่าเรามีพระมหากษัตริย์ที่ทรงทุ่มเทและรักประชาชน เราเป็นประเทศเล็ก ๆ แต่มีพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งคนรุ่นต่อไปต้องรับรู้เรื่องนี้ ตอนนี้ก็มีเรื่องต่าง ๆ ที่แชร์ในโลก

โซเชียลเยอะมาก บางอย่างเรายังไม่เคยทราบเลย ยิ่งอ่านยิ่งรู้สึกว่าในหลวงท่านทำเพื่อเรามากขนาดนี้ คือถ้าเราอ่านเยอะ ๆ จะรับรู้เลยว่าท่านเหนื่อยมากขนาดไหน ท่านทำเพื่อเรามากขนาดไหน”

แม้เธอจะเป็นลูกครึ่ง แต่สนใจพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านไม่น้อย แม้ในช่วง ๑ เดือนของการไว้อาลัย งานบันเทิงรื่นเริงถูกระงับ ๓๐ วัน ใหม่ ดาวิกา ดาราที่มีงานอีเวนท์ไม่เว้นวันกลับเห็นด้วยที่รัฐบาลสั่งงดงานรื่นเริงทั้งหมด

“ใหม่เห็นด้วยอย่างยิ่งนะคะ คืออย่าว่าแต่คนข้างนอกเลย คนบันเทิงอย่างใหม่ก็ไม่ได้มีจิตใจที่อยากจะไปบันเทิงใด ๆ ทั้งสิ้น ช่วงนี้สำหรับใหม่ถ้าไม่มีก็ไม่เป็นไร ใหม่รู้สึกว่ามันไม่ควรจะมีด้วยซ้ำ ช่วงนี้จะมีเวลา ๓๐ วัน ที่วงการบันเทิงต้องหยุดไปก่อน อันนี้เป็นเรื่องที่ทุกคนต้องเข้าใจ ใหม่มีหนังจะต้องฉายวันที่ ๒๔ ตุลาคม ใหม่ก็เข้าใจว่ามันเป็นงานรื่นเริง

“ตอนนี้อะไรไม่สำคัญเท่าในหลวงของเราแล้ว สิ่งที่เราทำมันเล็กมากเมื่อเทียบกับสิ่งที่ท่านทำ ดังนั้นเราเป็นแค่ส่วนเล็ก ๆ ในประเทศนี้ พระองค์ท่านยิ่งใหญ่มาก ท่านทำให้เราเยอะแยะมาก ทุกคนอยู่ในช่วงโศกเศร้า พอถึงช่วงหนึ่งที่ทางรัฐบาลได้กำหนดการไว้อาลัย งดการรื่นเริงแล้ว จะงด ๓๐ วันหรือ ๑๐๐ วัน ค่อยมาดำเนินชีวิตตามปกติกันต่อไป

“ใหม่เป็นกำลังใจให้ทุกคนว่าเราจะต้องเดินหน้าต่อไป และทำในสิ่งที่เราต้องทำให้เต็มที่ ทำในสิ่งที่ดีสร้างประโยชน์ให้ส่วนรวมได้ ใหม่เชื่อว่าทุกคนก็จะเป็นกำลังใจให้กันและกัน และจับมือกันไว้ เพราะสุดท้ายเราคือคนไทยด้วยกัน ช่วงนี้ก็เป็นช่วงที่เราโศกเศร้าก็ต้องสำรวม ถ้าถึงช่วงที่แจ้งให้เรากลับสู่ภาวะปกติ เราก็เดินหน้าของเราไปได้ เราก็ต้องเข้มแข็ง ทำให้ได้ แม้ว่าจะยาก แม้ว่าจะเศร้าอยู่ในใจ แต่เราก็ต้องจับมือและไปด้วยกัน กลับมามีรอยยิ้มให้ได้อีกครั้ง”

นักแสดงสาวที่ไม่ใช่สวยแค่หน้าตารูปร่าง จิตใจก็งดงามไม่ต่างจากหน้าตาของเธอเลย ฝากกำลังใจหอบโตส่งท้ายการพูดคุยวันนี้ว่า

“ตอนนี้ใหม่เชื่อว่าทุกคนต้องการกำลังใจ ใหม่เองก็ต้องการ และขอเป็นคนหนึ่งที่ส่งมอบกำลังใจให้ทุกคนผ่านความโศกเศร้านี้ไปให้ได้ เพราะใหม่เชื่อว่าพ่ออยากเห็นพวกเรารักกัน และเราทำให้พ่อมีความสุขได้ด้วยการที่เราทำดี ทำตามที่พ่อสอน แล้วพ่อที่มองเราอยู่บนฟ้าจะได้มีความสุข”

ใหม่ - สิริวิมล เจริญปุระ เป็นผู้หนึ่งที่นำอาหาร น้ำดื่ม มาแจกที่หน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ นักร้องหญิงรุ่นใหญ่เสียงแหบเสน่ห์คนนี้เคยเข้าร้องเพลงถวายในพระราชวัง

หลายครั้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เธอแสดงภาพยนตร์เรื่องสุริโยทัย รับบทท้าวศรีสุดาจันทร์ ครั้งนั้นเธอได้รับเสด็จอย่างใกล้ชิด

"เมื่อวันครบรอบอภิเษกสมรส ใหม่มีโอกาสได้เข้าไปร้องเพลงพระราชนิพนธ์ถวายในวังให้กับทุกพระองค์ และอีกครั้งที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน ส่วนตอนที่เล่นหนังสุริโยทัย ตอนนั้นปิดถนนเลย ท่านเสด็จฯ ทุกพระองค์ นับเป็นความปลื้มปีติมาก ในฐานะนักแสดง และเป็นประชาชนชาวไทย เราได้เห็นทุกพระองค์ใกล้ ๆ นี่คือบุญของชีวิตเลย"

วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เธอและครอบครัวหอบอาหารหลายชนิด พร้อมน้ำแร่ใหม่ เจริญปุระ ยืนตากแดด อาบเหงื่อ ในวันที่ร้อนอบอ้าว เรียกคนที่เดินผ่านไปมาหน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์ให้ลองชิมฝีมืออาหารของครอบครัว

"ใหม่ พี่ ๆ ครอบครัว คุณแม่ ทำคั่วกลิ้ง หมู ไก่ทอด ข้าวเหนียว แล้วก็มีน้ำแร่ใหม่ เจริญปุระ มาแจก แล้วก็เพื่อนชาวฮ่องกง ก็นำน้ำเต้าหู้ ไก่ทอด มามอบให้กับผู้ที่มาสนามหลวง ทำมา ๒-๓ ครั้งแล้ว

"ในหลวงท่านทรงพระปรีชาสามารถมากในทุก ๆ ด้าน ใหม่เองก็นำเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตแบบสามัญมากกว่า ใหม่ชอบอยู่กับธรรมชาติ นี่ก็กำลังคุยกับผู้ใหญ่หลาย ๆ ท่าน หลายหน่วยงาน อยากร่วมกันปลูกป่า อยากจะรวบรวมทุกคนมาทำดีเพื่อพ่อ อยากจะชวนแฟนคลับของใหม่ และประชาชนชาวไทยที่รักเคารพพระมหากษัตริย์ของเรามาร่วมทำความดีเพื่อพ่อกัน"

ใหม่บอกว่าเธอจะใช้พื้นที่ทุกนาที ทุกตารางนิ้วจากนี้ทำดีต่อไป ทำดีเพื่อพ่อ ในฐานะที่เธอเป็นคนของประชาชน เป็นคนที่มีคนรู้จัก

"ใหม่ขอสาบานตนว่าจะเป็นกระบอกเสียงในการทำความดีให้ประชาชนชาวไทย ได้ส่งการทำดีเพื่อพ่อให้แฟน ๆ ของใหม่มาทำด้วยกัน ให้สามัคคี มีความพร้อมในการให้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด" เธอพูดด้วยรอยยิ้มที่บอกถึงความอิ่มใจ

นรินทร ณ บางช้าง นักร้องที่เคยโด่งดังเมื่อประมาณ ๒๐ กว่าปีที่แล้ว ในวันนั้นไม่มีวัยรุ่นคนไหนไม่รู้จักเธอ ร็อคเกอร์สาวใหญ่ มีความทรงจำเกี่ยวกับในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ตราตรึงอยู่ในหัวใจของเธอหลายครั้ง

"ความทรงจำของเอ๋เกี่ยวกับพระองค์ท่านมีหลายครั้ง ครั้งแรกตอนเด็กประมาณ ๘-๙ ขวบ ช่วงนั้นอยู่กับคุณยาย บ้านคุณยายอยู่ติดคลองผดุงกรุงเกษมที่พระองค์ท่านจะต้องเสด็จฯ ผ่านเพื่อกลับวัง พี่เอ๋ก็เด็กมาก พอกลับจากโรงเรียนก็จะไปรอรับเสด็จที่

หน้าบ้านทุกวัน พอเห็นขบวนมาก็จะก้มกราบ แล้วเวลาเห็นท่านโบกพระหัตถ์เราก็จะคิดว่าท่านโบกให้เราทุกครั้ง

"ครั้งที่ ๒ ถือเป็นเกียรติครั้งสูงสุดในชีวิตของการเป็นนักร้อง และของวงศ์ตระกูลด้วย เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ มีงานคอนเสิร์ต 'สิงหาประชารวมใจ' ทุกพระองค์เสด็จฯ ไปทอดพระเนตร พี่เอ๋ร้องเพลงกับพี่ไอ๋ ดลชัย บุณยรัตเวช ทุกคนก็จะบอกว่าอย่ามองพระองค์ท่านนะ มองแล้วเดี๋ยวจะร้องเพลงไม่ได้ เพราะปีติใจ

"เราก็ไม่เชื่อ ครั้งหนึ่งในชีวิต เรื่องอะไรฉันจะไม่มอง เวลาร้องเพลงเราก็สื่อสารกับพี่ไอ๋ แต่ถ้าช่วงโซโล่ เราก็มองแต่พระองค์ท่าน จริง ๆ เราก็มองไม่เห็นหรอกเพราะไกลมาก แต่เราเห็นท่านที่ใจเราชัดมาก ที่สำคัญตอนจบงานก็จะมาส่งเสด็จกัน ทั้งทีมงานและนักแสดงทุกคน เป็นความโชคดีของพี่เอ๋ที่พระองค์ท่านทรงหยุดตรงหน้าเราพอดี แล้วก็ตรัสถามทีมงานว่าเหนื่อยกันไหม แล้วสมเด็จพระราชินีก็ทรงชมว่าคอนเสิร์ตสนุกมาก ไม่เบื่อเลย เป็นความประทับใจของพี่เอ๋มาก ๆ

"ความทรงจำหนที่ ๓ คือในวันที่ไปส่งเสด็จหลังสวรรคต มันเหมือนวันที่เราไปรอรับเสด็จเมื่อเด็ก ๆ เลย แต่เราไม่ได้เห็นพระองค์ท่านโบกพระหัตถ์แล้ว (ร้องไห้) ตั้งใจว่าจะไม่ร้องไห้ ก่อนวันนั้นมีท่านลามะจากทิเบตมา เราก็ขอให้ท่านสวดมนต์ให้พระองค์ท่าน วันที่ไปส่งเสด็จหลังสวรรคต เราก็คิดว่าทำไมมันไม่เหมือนตอนเด็กที่วิ่งไปนั่งรอริมถนน รู้สึกได้ใกล้ชิดในหลวง"

แต่ครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายจริง ๆ จากที่ตั้งใจจะไม่ร้องไห้ แต่พอหัวขบวนพระบรมศพเคลื่อนผ่านมาเท่านั้นแหละ เธอร้องไห้ดังจนคนถัดไปอีก ๒-๓ แถวต้องส่งทิชชู่มาให้ สติเหมือนจะหลุดลอย ได้แต่สาบานในใจว่าจะขอทำทุกอย่างให้ดี จะเป็นคนดี จะส่งต่อความดีที่พระองค์ท่านทรงปลูกฝังไว้ ไม่ว่าจะทางใด ไม่ว่าจะมีโอกาสแค่ไหน จะพยายามทำทุกอย่างให้ดีที่สุดเท่าที่ชีวิตคนคนหนึ่งทำได้

"ตอนนี้พี่เอ๋เชื่อว่าไม่มีคนไทยคนไหนที่ไม่โศกเศร้า และก็เชื่อว่าพระองค์คงไม่อยากให้คนไทยโศกเศร้าตลอดเวลา เพราะฉะนั้นต้องแปรความโศกเศร้านี่เป็นพลังและขับเคลื่อนตัวเอง และตั้งใจว่าจะทำให้พ่อ ได้สักคนละอย่างก็พอแล้วในแบบของตัวเอง อะไรก็ได้ ไม่อย่างนั้นพระองค์ท่านคงไม่มีความสุขแน่ ๆ ถ้าเห็นลูก ๆ เอาแต่ร้องไห้อยู่อย่างนี้ ให้แปรความโศกเศร้าเป็นพลังขับเคลื่อนแล้วทำให้ชีวิตเราดำเนินต่อไป นึกถึงพระองค์ท่านเมื่อไรก็ขอให้มีรอยยิ้ม ให้มีความสุข และเป็นแรงบันดาลใจสำหรับทุก ๆ คน

นรินทรฝากถึงคนที่จะเดินทางเข้ามากราบพระบรมศพว่า ขอให้เตรียมตัวให้พร้อม เพราะคนที่เดือดร้อนคือตัวท่านเอง ถ้าไม่สบายขึ้นมา มียาอะไรก็เตรียมมา แล้วสำหรับผู้คนไม่ว่าที่ไหนก็ตามที่จะมาที่พระบรมมหาราชวัง ขอให้คำนึงเรื่องความสะอาด และไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่น ไม่อย่างนั้นคนทำความสะอาดก็ทำตาย คนเก็บก็เก็บ คนทิ้งก็ทิ้ง

"ถ้าอยากทำอะไรถวายสักอย่างเป็นความดีเพื่อพระองค์ท่าน ก็เอาแค่เรื่องง่าย ๆ ใกล้ตัว เห็นขยะแล้วเก็บ เข้าห้องน้ำให้เป็นที่เป็นทาง แค่ทำสิ่งดี ๆ ง่าย ๆ แค่นี้ก็เป็นการทำดีถวายพ่อหลวงแล้ว"

เธอเล่าถึงสาเหตุที่ต้องออกจากบ้านแต่เช้ามืด มายืนเป็นจิตอาสาตั้งแต่วันแรก ๆ ก็เพราะนึกสงสารคนต่างจังหวัด ที่เดินทางมากราบถวายความเคารพพระบรมศพ เป็นห่วงว่าเขาจะกินอะไร นอนอย่างไร เพราะในช่วงแรกที่ยังไม่เปิดโรงทาน มีอาหาร น้ำดื่มแจกจนผู้รับทิ้งขว้าง ทำให้ขยะล้นสนามหลวง

"พี่เอ๋เป็นคนเห็นคนอื่นเดือดร้อนไม่ได้ ไม่ใช่แค่ครั้งนี้ ยิ่งครั้งนี้เหมือนเป็นการรวมคนที่จงรักภักดีต่อพระองค์ท่านมารวมกันในที่เดียว สิ่งแรกที่พี่เอ๋คิดคือคนต่างจังหวัดเขานอนกันที่ไหน กินกันที่ไหน ตั้งแต่แรกที่ไม่มีโรงทาน ก็เลยคิดว่าเราต้องทำอะไรได้บ้างกับเพื่อนกลุ่มเล็ก ๆ ของเรา ทำอาหารไปแจกเขาดีกว่า อย่างน้อยคนที่ไปเข้าคิวตีหนึ่ง เที่ยงคืนน้ำสักหยดเขาก็ไม่ได้ดื่ม เพราะถ้าเขาออกไปหาน้ำดื่มก็จะเสียคิว ซึ่งเขามารอกันตั้งแต่กลางคืน พี่เอ๋จะไปถึงตอนตีสี่ทุกครั้ง คิวก็ยาวมาก ตั้งใจจะทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าหมดงานตรงนั้นซึ่งก็คงอีกนานเพราะคนมากันไม่มีหมด"

ในวันที่เธออยู่ในท้องสนามหลวง เธอเห็นวัยรุ่นออกมาทำกิจกรรมดี ๆ มากันด้วยตัวเอง ไม่มีใครบังคับ บางคนออกมาถ่ายรูปให้ฟรี เด็กอีกคนก็กำลังเซลฟี่ ไลฟ์ถึงที่บ้านว่าเขากำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน เธอบอกว่านี่คือสิ่งที่พระองค์ท่านทิ้งไว้เป็นมรดกแก่ลูกหลานทิ้งความคิดดี อยากทำดีไว้ให้กับคนทุกวัย แต่ละคนก็ออกมาทำดีในแบบที่ตนเองสามารถทำได้ หากเราเห็นเพียงผิวเผินและรีบตัดสินพวกเขาในทางไม่ดี ก็จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ

"พี่เอ๋เห็นเด็กวัยรุ่นออกมาทำกิจกรรมดี ๆ เขาออกมาเอง โดยไม่มีสถาบัน หรือใครบังคับ นี่คือสิ่งที่พระองค์ทิ้งไว้ให้เรา ปลูกฝังเข้าไปในหัวใจของคนทุกรุ่น ทุกวัย เห็นคนออกมาถ่ายรูปฟรี หรือคนที่มาเซลฟี่ไลฟ์ส่งให้คนทางบ้าน ของที่เราบริจาค เงินที่ส่งมาให้มันได้เอามาใช้ประโยชน์นะ คือเขาก็ตั้งใจออกมาทำความดีในแบบของเขา พี่รู้สึกว่าคนทั้งโลกต้องการการยอมรับจากผู้อื่น ฉะนั้นเรื่องการทำความดีในวิถีของเขา ถ้ายอมรับ ศรัทธาเขาเขาจะติดการทำความดีเรื่อย ๆ แต่ถ้าเขาเริ่มทำก็ไปตัดสินเขาแล้วว่านั่น เขาจะเอากำลังใจมาจากไหน

"หรือคนที่มาเอาอาหารกลับบ้าน ถ้าเขามีเขาไม่ทำอย่างนั้นหรอก ถ้าเราคิดจะให้ก็อย่าไปมองว่าหลังจากนั้นจะเป็นอย่างไร"

นรินทรบอกว่าเธอมีความสุขที่ได้มา ณ ที่แห่งนี้ ที่ที่มีพ่ออยู่ใกล้ ๆ มีคนไทยที่รักพระองค์มากมายเดินทางมาถวายความเคารพ มาเพื่อใกล้ชิดพระองค์ที่สุดเป็นครั้งสุดท้าย

ดิว - อริสรา ทองบริสุทธิ์ เป็นอีกคนที่เดินทางมากับเพื่อน ๆ หลายคน เพื่อนำของมาแจกให้กับผู้เดินทางเข้ากราบสักการะพระบรมศพที่ท้องสนามหลวง ในวันที่ฝนตก

"ดิวเอาน้ำ ผ้าเย็น ไอติม เฉาก๊วย โดนัท มาแจกคนที่มาส่งเสด็จ วันนี้มากับเพื่อน ๆ หลายคน ตอนแรกนั่งอยู่บนรถกระบะ พอฝนตกก็เอาชุดคลุมกันฝนมาใส่ ตั้งใจจะมาแจกรอบ ๆ เริ่มจากธรรมศาสตร์ และค่อยมาหยุดที่ตรงนี้ ก่อนหน้านี้ ดิวเห็นจากข่าวมาก่อนเห็นว่ามีคนแจกน้ำดื่มกันเยอะ แจกข้าวก็เยอะ บวกกับเราคิดเองว่าวันนี้อากาศน่าจะร้อนก็เลยเลือกไอติมกับเฉาก๊วยมาแจก แต่กลับกลายเป็นว่าฝนตก ก็ดีค่ะไม่ร้อนเท่าไร อาจจะอบอ้าวนิดหนึ่ง แต่ก็ชื่นใจ"

ดิวกล่าวว่าเธอรู้สึกตื้นตันใจ ภาพที่ประทับใจคือเธอส่งของจากรถไปให้คนอีกคนหนึ่งเพื่อให้เขาส่งต่อให้กับรถคันที่ต้องการ เป็นบรรยากาศที่บ่งบอกถึงความสามัคคีที่คนไทยมีให้กัน วันนี้ดิวมาเป็นวันแรก เพราะก่อนหน้านี้ติดถ่ายละคร แต่หลังจากนี้ก็ตั้งใจว่าจะมาเรื่อย ๆ มีบางคนก็จำได้ว่าเธอเป็นดารา

"คำสอนที่ในหลวงท่านสอนไว้ ดิวอาจจะพูดไม่ได้สละสลวยเหมือนท่าน แต่ว่าดิวชอบคำสอนหนึ่งที่เคยบอกว่า เริ่มทำดีจากตัวเราก่อน และเมื่อเราทำดี ผลดีก็จะตามมาจากตัวเรา เพราะทุกวันนี้ ทุกคนจับจ้องไปที่คนอื่นว่าเขาจะต้องนั่นนู่นนี่ ดิวเลยอยากให้ทุกคนยึดคำสอนที่ท่านว่าเราเริ่มจากตัวเราที่ทำดี และก็เผยแพร่ความดีของเรา มาชวนคนอื่นทำความดี สุดท้ายความดีก็จะกระจายไปในวงกว้างขึ้นไป"

ปู - ไปรยา สวนดอกไม้ ลุนเบิร์ก ดาราสาวผู้นี้เป็นลูกครึ่งไทย - สวีเดน เริ่มเข้าวงการตั้งแต่ยังเป็นวัยรุ่น และเดินทางไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ หลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากประเทศอังกฤษ ก็กลับมารับงานแสดงที่สังกัดเดิมคือช่อง ๗ สีทีวีเพื่อคุณในช่วงที่รัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต เธอมาช่วยแจกอาหารที่เต็นท์กองทัพบก

"วันนี้มาช่วยกองทัพบกค่ะ มาทำเพื่อพ่อ ทำเพื่อคนไทย ในฐานะดารา เราก็ให้กำลังใจซึ่งกันและกันได้ และก็ให้กำลังใจพี่ ๆ ทหารที่เหนื่อยกันมาก พอดีว่าเมื่อคืนคุณแม่พี่โน้ต (วิเศษ รังษีสิงห์พิพัฒน์) ชวนมา แล้วพอดีเห็นข้าง ๆ เป็นกองทัพบกก็เลยเดินไปถามว่าอยากให้ช่วยไหม ก็เลยมาช่วยค่ะ

"จริง ๆ คนไทยเราต้องให้กำลังใจซึ่งกันและกันนะคะ ปูเชื่อเราคนไทยรักกัน รักพ่อ และพ่อทำเพื่อเรามาเยอะแล้ว ตอนนี้เราก็ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และดูแลกันเพื่อพ่อ วันที่ ๑๔ ตุลา ปูมานั่งที่สนามหลวง มาส่งเสด็จพระบรมศพค่ะ วันนั้นที่ถอดรองเท้า เพราะว่านั่งติดกันมากค่ะ ก็เลยถอดรองเท้า กลัวรองเท้าไปโดนคนข้างหลัง พูดแล้วรู้สึกจุกอยู่ในลำคอเหมือนกับทุกคน เป็นความรู้สึกที่พูดไม่ถูก

"คำสอนพ่อหลวงมีหลายอย่าง เศรษฐกิจพอเพียง ทำความดี หลาย ๆ อย่างที่ในหลวงพตรัส ปูก็ยึดเป็นแบบอย่าง จริง ๆ ทุกอย่างที่พระองค์ท่านพูด เราสามารถใช้ในทุก ๆ วันได้ ท่านเป็นเหมือนพ่อเรา เราเป็นลูกเราก็เชื่อฟังพ่อและทำตามที่พ่อสอน ปูรักท่านมาก จะทำดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ พูดแล้วน้ำตาจะไหล"

ดาราสาวทิ้งคำพูดสุดท้ายไว้ พร้อมน้ำใส ๆ ที่เอ่อรื้นอยู่ในดวงตา

ชมพู่ - อารยา เอ ฮาร์เก็ต นักแสดงสาวลูกครึ่งอีกคนที่ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ประชาชนของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้รับความสะดวกสบาย เมื่อกลางเดือนตุลาคม ปี ๒๕๕๙ ผ้าสีดำขาดตลาด พ่อค้าแม่ค้าเอารัดเอาเปรียบผู้ซื้อ เธอจึงออกมาเป็นหัวหอกก่อตั้งโครงการ "ย้อมผ้าเพื่อเพื่อน" ถวายอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ โรงย้อมผ้า ตึกกรุงไทยแทรคเตอร์ ย่านคลองตัน วันที่ ๑๗-๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ตั้งแต่เวลา ๘.๓๐-๑๙.๐๐ น. ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ชมพู่ตั้งเพจ "ย้อมผ้าเพื่อเพื่อน" บนสื่อออนไลน์เฟสบุ๊ค เพื่อเปิดรับบริจาคเสื้อผ้าที่ไม่ใช้แล้วนำมาย้อมสีดำ ก่อนจะนำไปแจกจ่ายให้กับประชาชนที่ไม่มีเสื้อผ้าสีดำใส่ทั่วทั้งประเทศ หรือจะมาใช้บริการย้อมเสื้อผ้าสีดำเพื่อนำไปใส่เองได้โดยไม่มีการคิดค่าบริการ ดาราน้ำใจงามเล่าเรื่องราวของโครงการให้ฟังว่า

"จุดเริ่มต้นก็คือเห็นข่าวจากอินเตอร์เน็ตที่มีคุณตาท่านหนึ่งนั่งนับเงินที่มีในกระเป๋าสตางค์ เพื่อซื้อเสื้อสีดำใส่ร่วมไว้อาลัย ก็คิดว่าน่าจะมีประชาชนอีกจำนวนมากที่อยากแสดงความจงรักภักดี แต่ไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้อเสื้อสีดำมาใส่ได้ ครั้นจะไปซื้อเสื้อแจกก็คงไม่เพียงพอ ก็เลยขอรับบริจาคเสื้อที่ไม่ใช้แล้วของประชาชนมาย้อมดำเพื่อแจก แรก ๆ ก็จะมีคนท้วงว่ามันลำบากนะ เพราะเสื้อบางทีก็ย้อมไม่ติด หรือบางทีก็กระดำกระด่าง ก็ต้องให้เพื่อน ๆ ช่วยกันหาคนที่มีความสามารถมาช่วยกันย้อม"

ตอนทำเพจบนเฟสบุ๊ค เธอกังวลว่าจะมีใครมาร่วมบริจาคไหม แต่พอมาวันนี้มีประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงต่างนำเสื้อผ้ามาบริจาคกันเป็นจำนวนมาก ประมาณ ๑,๐๐๐

ตัว ถือว่าเป็นการตอบรับที่ดีมาก ชมพู่อยากให้ทุกคนนำวิธีการดังกล่าวนี้ไปใช้ในจุดต่าง ๆ เชื่อว่าทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำความดีถวายเป็นพระราชกุศลทั้งสิ้น

"นี่เป็นสิ่งเล็กน้อย แต่ก็แสดงให้เห็นว่าทุกคนอยากจะทำอะไรก็ได้ เพื่อแสดงความจงรักภักดีพระองค์ท่าน ชมว่าทุกคนอยากจะแสดงความอาลัย อยากจะทำให้สมพระเกียรติท่าน แต่ว่าความพร้อมอาจไม่มี เราจะเห็นบางทีก็มีกระแสที่บอกว่าอย่าไปว่าคนที่เขาไม่ได้ใส่เสื้อดำ เขาอาจจะไม่มีจริง ๆ ก็ได้

"ชมว่าในหลวงท่านต้องรับรู้ ท่านต้องเห็นว่าเราเต็มที่กันมาก ไม่ใช่แค่คนไทยด้วยนะ เราอยากให้คนทั้งโลกเลยรู้ว่าเรารักพระเจ้าอยู่หัวมากแค่ไหน ชมว่าต่างชาติงงกับการแสดงออกของคนไทยว่าโอ้โห เราจงรักภักดีต่อพระองค์ท่านขนาดนี้

"หลาย ๆ คำสอนของพระองค์ท่านดีมาก อย่างตอนนี้เยอะเลยในโซเชียลมีเดียที่นำหลักคำสอนของท่าน สิ่งที่ท่านเคยตรัสไว้ พระบรมราโชวาทต่าง ๆ มาลง ที่ผ่านมาเราก็ฟังนะ เราก็ชื่นชมในพระปรีชาสามารถของพระองค์ แต่กลายเป็นว่าพอไม่มีท่านแล้วเสียงกลับดังกว่าเดิม ยิ่งกลับรู้สึกว่าสิ่งที่พระองค์ท่านสอนแทงเข้าไปในใจมากกว่าเดิม ท่านเป็นแบบอย่างของผู้นำที่ไม่มีใครเทียบได้ และบารมีของพระองค์ท่าน ชมเชื่อว่าจนชมตายไปก็ไม่มีใครบารมีเท่าพระองค์ท่านอีกแล้ว แล้วบารมีนี้ก็ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะว่าท่านเป็นกษัตริย์ แต่เป็นเพราะว่าสิ่งที่พระองค์ท่านทำมาจริง ๆ ตลอด ๗๐ ปี เราเองก็คงทำส่วนของเราให้ดีที่สุด

"สิ่งที่เราทำไม่มีทางได้หนึ่งในล้านที่พระองค์ท่านทำ แต่เราก็จะทำ ทำหน้าที่ของคนไทยให้ดีที่สุด แน่นอนว่าลูกของชมต้องรับรู้ถึงพระบารมีของพระองค์ท่าน" ชมพู่กล่าวด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ

เกรซ - กาญจน์เกล้า ด้วยเศียรเกล้า นักแสดงนำหญิงขนขนม น้ำดื่ม ผ้าเย็น กระดาษทิชชู มาแจกทุกวัน ที่สนามหลวง เพราะในวันส่งเสด็จ เธอติดงาน ไม่มีโอกาสที่จะมาร่วมงานในวันนั้น เมื่อว่างจากคิวถ่ายละคร จึงรีบมาถวายงานหน้าพระบรมมหาราชวัง บริเวณท้องสนามหลวง

"ทุกคนช่วยกันคนละไม้คนละมือ รวบรวมเงินไปซื้อของ เกรซไม่มีโอกาสร่วมส่งเสด็จพระองค์ท่านเพราะติดงาน วันนี้อยากมามาก ก่อนท่านจะสวรรคตก็ติดตามข่าวสารของพระองค์ท่านตลอด พอฟังประกาศจากสำนักพระราชวังก็ช็อก เสียใจร้องไห้ เข้าใจคำว่าอาฟเตอร์ช็อกเป็นอย่างไร เรามาบ่อยเพราะรู้สึกว่าเราอยู่บ้านเราก็เศร้าเหมือนทุกคนที่

พอรับรู้ข่าวก็เสียใจ เรามีใจดวงเดียวกัน ใจที่เป็นแผลตอนนี้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือเราต้องจับมือกัน และช่วยกันคนละไม้คนละมือ

"เมื่อคืนและคืนก่อนก็ได้ไปที่หัวลำโพงด้วย แล้วแต่ความสะดวกของแต่ละวัน จะพยายามมาบ่อย ๆ เพราะเกรซไม่ได้มาตามซุ้ม เกรซไปซื้อของเองกับเพื่อน ๆ ต้องไปแม็คโครก่อน แล้วค่อยมาลง แล้วก็มาเข้าบู๊ธแบบที่เห็น ตั้งแต่วันแรกสุดเลยมาแจกน้ำเปล่า แจกขนม พอลองมาเรื่อย ๆ ก็ทำให้รู้ว่า คนเขาต้องการอะไร เขาขาดอะไร เราก็สามารถปรับได้ในการซื้อแต่ละวัน อะไรที่จำเป็นที่สุดตอนนี้ ยาดมนี่อย่างกับทองเลย เพราะว่าอากาศมันร้อน สิ่งที่คนอยากได้ที่สุดคือ ยาดม ผ้าเย็น รวมถึงพัดจากช่อง ๗"

ดาราสาวผู้นี้รู้สึกดีใจที่ประชาชนเดินทางมาถวายความอาลัยอย่างแน่นขนัดในทุกวัน ไม่เฉพาะแค่หลั่งไหลมากราบพระองค์ท่าน แต่มาแจกของ มาช่วยกันเป็นจิตอาสาก็มากมาย จนต้องมีการคัดกรองจากหน่วยงานราชการ

"รู้สึกดีใจนะที่คนไทยเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในเวลานี้ ไม่ใช่แค่คนหลั่งไหลมาสักการะ คนที่มาแจก ที่เป็นแบบเกรซ เป็นจิตอาสามาแจกมากันเยอะมากจนล้น ตอนนี้ทางเทศกิจต้องสกรีนแล้วว่าถ้าเป็นน้ำดื่ม อาหาร ขอจัดเป็นโรงทาน เราก็นำของที่จำเป็นสำหรับตอนนี้ที่สุดคือยาดม เป็นพัด ผ้าเย็น ขนมเล็ก ๆ น้อย ๆ น้ำอัดลม เกลือแร่ อะไรที่มันเพิ่มแรงที่จะทำให้ไม่เป็นลม เพราะว่าเขาเดินกันมาไกล บางคนจอดรถไกล หรือบางคนเดินทางมาจากต่างจังหวัดก็จะเหนื่อยนิดหนึ่ง"

แม้คนจะมาก เธอก็มีแรงและกำลังใจที่จะทำเพื่อพระองค์ท่าน มีกำลังที่จะก้าวตามรอยเท้าของพ่อ แนวทางที่สำคัญที่เธอยึดไว้อย่างเหนียวแน่นคือการทำความดี ดังพระราชดำรัสของพระองค์ท่านที่เคยสอนลูก ๆ ไว้

"เมื่อเรามีแรง มีกำลังมากพอที่จะทำได้ ทำไมเราไม่ทำให้คนอื่น ดีกว่าเศร้าเสียใจอยู่บ้านเฉย ๆ แนวทางของพระองค์ที่ยึดเป็นหลักมีหลายข้อ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือความดี ความดีดียังไงก็ดีสำหรับตัวเอง ดีที่สุดสำหรับเรา และจะไปดีกับผู้อื่น สมมุติว่าเราให้ เราเป็นคนให้ เขาได้ เราก็ได้ความสุขในการที่เราได้ให้ด้วย และคำว่า พอเพียง พอเพียงนี่เป็นสิ่งที่ทุกคนจะจำได้เสมอ เพียงแต่ว่าบางคนไม่รู้ความหมายของคำว่าพอเพียงจริง ๆ ว่าคืออะไร พอเพียงไม่ใช่ประหยัดจนอด หรือว่าทำให้ใครเดือดร้อน การพอเพียงคือการรู้จักความพอดี แต่ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน มีมากให้มาก มีน้อยให้น้อย นี่คือคำว่าพอเพียงจริง ๆ

"เราอยู่ตรงนี้ ถ้าเราพอเพียงแล้ว เราก็เอากำลังทรัพย์ของเรา แรงกำลังของเรามาแจกจ่ายให้กับคนอื่นบ้าง ถามว่าตั้งใจจะทำแบบนี้ไปถึงเมื่อไร ความจริงไม่ได้ตั้งใจจะมาทุกวันแบบที่เกิดขึ้นนะ ตอนที่มาวันแรกก็ไม่ได้คิดว่าจะมาวันที่ ๒, ๓, ๔ จน ๕ ไม่ได้คิด คิดแค่ว่าวันไหนมีแรงก็มา แต่ก็ตั้งใจว่า ถ้าจะมาแบบนี้ก็จะมาเรื่อย ๆ ทุกวัน"

ในวันที่ไม่มีพ่อ ในความคิดของหญิงสาวคนนี้เธอรู้ว่าคนไทยขาดเสาหลักไปแล้ว จากนี้คงต้องจับมือกันไว้ให้มั่น ก้าวผ่านช่วงเวลาที่เจ็บปวดของชีวิตไปด้วยกัน สักวันหนึ่ง คนบนฟ้าอาจจะ

ทอดพระเนตรลงมามองลูกของพระองค์ เมื่อเรารักกันพระองค์ท่านจะได้สบายพระทัย

นอกจากดารานักแสดงข้างต้นแล้ว ยังมีนักร้อง นักแสดง พิธีกร คนในวงการบันเทิงอีกมากมายที่มีจิตอาสามาช่วยกันที่ท้องสนามหลวง เช่น **กาละแมร์ - พัชรศรี เบญจมาศ** พิธีกร นักเขียนชื่อดัง ตั้งกลุ่มจิตอาสายืมผ้าเพื่อกราบพ่อ **น้ำชา - ชีรณัฐ ยูสานนท์** มาช่วยจูงคนพิการเข้ากราบพระบรมศพ **อ้น เดอะสตาร์**นำเสื้อดำมาแจก ๒๐๐ ตัว แจกไอศครีม และมาเดินเก็บขยะ

แบงค์ - ปรีติ บารมีอนันต์ นักร้องนักแสดง มาช่วยแจกข้าวให้ประชาชนที่เต็นท์มูลนิธิ **เฟม - ชวิน ลิขิตเจริญพงษ์** นักแสดงจากภาพยนตร์ เรื่อง บ้านฉัน...ตลกไว้ก่อน แจกริสแบนด์ หนังสือ ดอกไม้ เก็บขยะ

และยังมีคนวงการบันเทิงอีกมากมายที่เดินสวนกับผู้คนในท้องสนามหลวง โดยที่คุณอาจไม่ทันสังเกต

การใส่กระโปรงครั้งสุดท้าย

กาญจนา พ.

ลักษณะทางกายภาพของ **นภัทร โหตระภวานนท์** ดูอย่างไรก็ไม่เหมือนผู้ที่ใช้คำนำหน้าว่านางสาว ไม่ใช่เพราะเธออายุมากเกิน ๕๐ ปี ควรจะใช้คำนำหน้าว่านาง แต่เพราะผมที่ตัดสั้น ท่าทางที่กระเดียดไปทางชายชาตรี ลักษณะการพูดจาที่ทะมัดทะแมง วันนี้เธอใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีดำ กางเกงขายาวสีดำ

แต่เธอตัดสินใจยอมใส่กระโปรง เพราะเป็นโอกาสสุดท้ายที่จะได้อยู่ใกล้ชิดพระองค์ท่านอย่างที่สุด ก่อนไปก็ใคร่ครวญอยู่นาน กว่าจะมากราบก็วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ แล้ว เพราะอยากให้คนต่างจังหวัดได้มีพื้นที่ใกล้ชิดพระองค์ท่านโดยไม่ต้องรอนาน จะได้ไม่เหนื่อยมาก ตัดสินใจไปก่อนสิ้นปี เพราะอยากได้พรปีใหม่จากพระองค์ท่านก่อนจะเริ่มชีวิตใหม่ ในปีใหม่

“คนไทยทุกคนคงคิดเหมือนกันว่าเป็นโอกาสสุดท้ายที่จะได้อยู่ใกล้ชิดพระองค์ท่าน ก่อนไปก็ใคร่ครวญอยู่นาน เพราะอยากให้คนต่างจังหวัดที่เขาอยู่ไกล ๆ ได้กราบก่อน เลยตัดสินใจไปวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพราะใกล้สิ้นปี ก็อยากได้พรปีใหม่จากพระองค์ท่าน จะได้เริ่มปีใหม่ ชีวิตใหม่

“วันนั้นเป็นวันที่ดีมาก ๆ เป็นวันที่พสกนิกรจากปกติไปกราบวันละ ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ คน แต่วันนั้น ๖๐,๐๐๐ คน คิดว่าเป็นโชคดีที่ได้ไปอยู่รอใกล้ชิดพระองค์ท่านนานกว่าคนอื่น ๆ

...เมื่อเราสูญเสียท่าน สิ่งที่เราคิดว่าเรารู้จักพระองค์ท่านมากแล้ว กลับน้อยมากเมื่อเห็นสิ่งที่พระองค์ทรงทำให้กับคนไทย เป็นจุดๆ หนึ่งที่ทำให้เราอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง รู้สึกว่าชีวิตเราไร้สาระ ฟุ่มเฟือย คิดว่าสิ่งที่คิดๆ เพื่อคนอื่นแล้ว แต่จริงๆ แล้ว มันไม่ได้ตอบสนองคนอื่น มันตอบสนองตัวเองมากกว่า วันนี้เราตั้งใจว่าเราจะเปลี่ยนตัวเองให้ดีขึ้น และดีใจที่เห็นคนไทยเยอะแยะพูดเหมือนๆ กันว่าอยากเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ทำในสิ่งที่ดี

"ตั้งแต่เรียนจบมหาวิทยาลัยมา ๓๐ กว่าปีได้ใส่กระโปรงแค่ ๒ ครั้ง คือวันไปสมัครงานครั้งแรก ครั้งที่ ๒ ตอนเข้าเฝ้าฯ ที่วังสวนจิตรลดากับเจ้านาย นี่เป็นครั้งที่ ๓ ในชีวิตหลังเรียนจบ คิดอยู่นานว่าถ้าเราเป็นเพศที่ ๓ เราจะใส่ตามเพศสภาพได้ แต่พอถึงเวลาจริง ๆ เขาบอกว่าไม่ได้ ยกเว้นว่าเราจะแปลงเพศแล้วอย่างชัดเจน ก็เครียดเพราะว่าเราจะแต่งตัวอย่างไร จะดีไซน์ชุดอย่างไรดี ให้นุ่งซิ่นก็ไม่ได้ กลัวหลุด เป็นเรื่องที่ต้องคิดมากที่สุด แต่ก็เป็นโอกาสสุดท้ายที่จะได้อยู่ต่อหน้าพระองค์ท่าน จะให้ใส่อะไรก็ต้องใส่แล้วละ เพื่อนก็เอาผ้าถุงสีดำมาให้ใช้พันกาย รู้สึกแปลก ๆ แต่เราก็อยากแต่งตัวให้สุภาพที่สุด

"พอถึงจุดสุดท้ายที่เรานั่งรอ ๔ ชั่วโมง เราก็ใส่ตรงนั้นเลย เรายืนมา ๙ ชั่วโมง จะใส่อะไรก็ได้ เห็นผู้หญิงหลาย ๆ คนก็ใส่กางเกงก่อน แล้วมาเปลี่ยนกระโปรงตอนจะเข้าพระบรมมหาราชวัง พวกเขาขึ้นไปเปลี่ยนในรถสุขา อาจจะเพราะความสะดวกหรือไม่ชิน

กับเครื่องแต่งกาย โชคดีที่เราพร้อม เพราะพอเราเดินไปใกล้ทางเข้า ผ่านเต็นท์ที่มีผ้าให้เปลี่ยน จะมีคนตะโกนว่า 'เพศไหนก็ต้องเปลี่ยนนะคะ จะเป็นทอม เป็นอะไรก็ต้องใส่กระโปรง' เราก็ภูมิใจเพราะเราเปลี่ยนมาแล้ว ไม่โดนเรียกให้เปลี่ยนต่อหน้าคนเยอะแยะ เราก็คิดว่าเราก็เตรียมพร้อมดีที่สุดแล้ว มันยากลำบากหน่อยตอนเดิน เพราะเราเดินไม่เป็นเลย"

เมื่อมีครั้งแรกต่อมาก็มีครั้งต่อไปที่เธอได้กราบพระบรมศพใกล้ชิดพระองค์ท่านอีกครั้ง

วันนั้นเธอมีเพื่อนไปด้วยคนหนึ่ง ผู้หญิงแท้ ๆ ที่เพิ่งผ่านการผ่าตัดมดลูกมาแค่ ๒ สัปดาห์ แม้ร่างกายจะไม่สมบูรณ์เต็มร้อย แต่ก็มีหัวใจอดทนน่าชื่นชม ทั้งสองคนยืนรอ ๑๐ ชั่วโมง เพื่อจะได้เข้ากราบ ๒ นาที หน้าพระบรมโกศ ซึ่งจะเป็นความทรงจำที่ไม่สามารถหาคำมาอธิบายความรู้สึกได้ไปตลอดชีวิต

นภัทรยังเล่าถึงครอบครัวของเธอที่เคยเข้าเฝ้าฯ พระราชวงศ์มาหลายรุ่น ตั้งแต่สมัยคุณปู่ ถ่ายทอดมายังคุณพ่อ และลูก ๆ ทุกคน ตั้งแต่เธอยังเป็นเด็ก มีบ้านพักอยู่ในซอยสุขุมวิท เธอเฝ้าฯ รับเสด็จสมเด็จย่าฯ (สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี) ที่ทรงม้าจากพระตำหนักมาในซอยสุขุมวิท ครั้งที่ท่านมาประทับอยู่ที่พระตำหนักเลอดิส ซอยสุขุมวิท ๔๓

"พี่ยังทันได้รับเสด็จสมเด็จย่าที่ทรงม้ามาตามซอยบ้านที่ถนนสุขุมวิท ให้เราได้กราบ ครอบครัวเราเป็นครอบครัวข้าราชการ เราถูกปลูกฝังว่าเหนือสิ่งอื่นใดคือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่เราสละชีพได้เพื่อ ๓ สถาบันนี้ เราเป็นครอบครัวทหาร เราได้รับการปลูกฝังมาตลอด เราเติบโตมาในครอบครัวที่คุณพ่อ คุณปู่ เทิดทูนท่าน เราเห็นท่านจรดกระบี่ลงบนบ่าพระราชทานยศให้พ่อ นั่นเป็นภาพที่เราจำตลอดทั้งชีวิต

"ตั้งแต่เกิดมา ๕๐ กว่าปี ก็มีพระองค์เป็นแบบอย่าง เราเป็นคนยุคเก่าดูข่าวพระราชสำนักตลอด เห็นในหลวงท่านเสด็จฯ ไปที่นั่นที่นี่ แต่เมื่อเราสูญเสียท่าน สิ่งที่เราคิดว่าเรารู้จักพระองค์ท่านมากแล้ว กลับน้อยมากเมื่อเห็นสิ่งที่พระองค์ทรงทำให้กับคนไทยเป็นจุด ๆ หนึ่งที่ทำให้เราอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง รู้สึกว่าชีวิตเราไร้สาระ ฟุ่มเฟือย คิดว่าสิ่งที่คิด ๆ เพื่อคนอื่นแล้ว แต่จริง ๆ แล้ว มันไม่ได้ตอบสนองคนอื่น มันตอบสนองตัวเองมากกว่า วันนี้เราตั้งใจว่าเราจะเปลี่ยนตัวเองให้ดีขึ้น และดีใจที่เห็นคนไทยเยอะแยะพูดเหมือน ๆ กันว่าอยากเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ทำในสิ่งที่ดี"

หลังวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ นางสาวนภัทร โหตระภวานนท์ สาวทอมก็นุ่งผ้าถุงเข้ากราบพระบรมศพอีกหลายครั้ง

บันทึกเล็กๆ ถวายในหลวง

คนในเครื่องแบบ

ธนณัฏฐ์ อารยสมโพธิ์

๑๙ นาฬิกา วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ผู้ประกาศข่าวในชุดสูทสีดำ ท่าทางสงบเรียบร้อย ทว่าดวงตาฉายแววโศกเศร้า ประกาศผ่านทางโทรทัศน์ว่า

"ประกาศสำนักพระราชวัง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันศุกร์ ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการประชวรหาได้คลายไม่ ได้ทรุดหนักลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เวลา ๑๕ นาฬิกา ๕๒ นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชสมบัติได้ ๗๐ ปี

สำนักพระราชวัง ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙"

บรรยากาศภายนอกสงบงันเหมือนวันธรรมดา ๆ ทุก ๆ วันที่ผ่านมา ออกจะเงียบเหงากว่าวันอื่น ๆ ด้วยซ้ำ แต่ข้างในจิตใจนั้นสั่นสะท้านด้วยแรงปะทุอันรุนแรงด้วยความจริงที่ว่าพระเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว เสียงร่ำไห้ดังระงมอยู่ทั่วทุกบ้านเรือน ประชาชนที่ได้เกิดมาอยู่ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารของพระองค์ ซึ่งต่างก็ทราบกันดีและตระหนักอยู่ทุกลมหายใจในฐานะที่เป็นประชาชนของพระองค์ว่า พระองค์ได้ทรงงานหนักมาตลอดการครองราชย์ ๗๐ ปี ทรงทุ่มเทและทรงงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง

ชุดสีสันสดใสต่าง ๆ ถูกเก็บลงกล่อง แทนที่ด้วยชุดสีดำ ประชาชนจากทั่วทั้งประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเหนือ อีสาน กลาง ใต้ ต่างก็หลั่งไหลกันเข้าสู่ ณ ท้องสนามหลวง

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ แดดแรงกล้าแผดลงมาคลุมครอบทั่วท้องสนามหลวง แต่ถึงกระนั้นเสียงร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีก็ยังดังกึกก้องไปทั่วทั้งบริเวณ หลังจากเสร็จกิจกรรมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ประชาชนนับล้านคนทยอยเดินทางกลับบ้าน ทุกตารางเซนติเมตรของพื้นที่ถนนล้วนแล้วแต่เต็มไปด้วยผู้คน โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยอำนวยความสะดวกตามจุดบริการประชาชน **ร้อยตำรวจโทสินทูล ขิมสันเทียะ** ได้ให้สัมภาษณ์ว่า แม้จะรู้สึกโศกเศร้าเป็นอย่างมากหลังจากที่ทราบข่าวการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ก็ยังคงตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ โดยนำคำสอนของพระองค์มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ทำเพื่อประชาชนอย่างเต็มที่

เช่นเดียวกันกับ **มนตรี แดงเจริญ** พื้นเพเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เจ้าหน้าที่เทศกิจชำนาญงาน ที่ได้กล่าวไว้ว่า

"ไม่อยากให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้น เพราะทั้งตัวเราเองและประชาชนทุกคนต่างก็โศกเศร้า แต่ถึงจะเศร้าแค่ไหนก็ยังตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่" โดยตามปกติแล้ว หน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่เทศกิจจะคล้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือดูแลประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น เรื่องผู้ค้า ความสะอาด เป็นต้น เมื่อมาทำงานที่ท้องสนามหลวงจะมีงานที่คล้ายคลึงกับงานประจำที่ทำอยู่แล้วคือการอำนวยความสะดวกให้ประชาชน โดยเจ้าหน้าที่แบ่งพื้นที่รับผิดชอบและทำงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง แบ่งเป็นกะเวลา กะช่วง ๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. ช่วง ๑๖.๐๐-๒๔.๐๐ น. และช่วง ๒๔.๐๐-๐๘.๐๐ น.

แม้ว่าระยะเวลาการทำงานหลังจากนี้จะยังไม่มีกำหนดว่าจะยาวนานไปถึงเมื่อไร แต่มนตรีก็ยังเต็มใจและทุ่มเทให้กับงานอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งฝากถึงพี่น้องประชาชนชาวไทยด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน แต่มุ่งมั่นว่า

"ขอให้ประชาชนทุกคนมีความสบายใจ เพราะเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกให้ตลอด ฝากกำลังใจถึงพี่น้องชาวไทยทุกคนที่กำลังเผชิญกับความโศกเศร้า เรายินดีที่ได้ให้การบริการแก่พี่น้องชาวไทยทุกคน"

นอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่เทศกิจแล้ว อีกหนึ่งอาชีพสำคัญที่คอยดูแลประชาชนไม่แพ้กันก็คือทีมแพทย์และพยาบาลที่ประจำอยู่ตามจุดต่าง ๆ รอบสนามหลวง ทำหน้าที่ดูแลประชาชนที่เจ็บป่วยหรือมีอาการผิดปกติทางสุขภาพ ด้วยสภาพอากาศที่ร้อนจัด ฝุ่นควันและผู้คนมากมาย ทำให้ประชาชนอาจจะได้รับเชื้อโรคหรือมีปัญหาสุขภาพได้ง่ายกว่าปกติ ไม่ว่าจะเป็นปวดหัว เวียนหัว เป็นลม หรือเป็นไข้ มีการแจกยา แจก

...บางทีเราทำความดี แต่ไม่มีใครเห็น เราก็จะนึกถึงคำสอนของในหลวงที่ตรัสว่า องค์พระจะสวยก็ต้องปิดทองให้เต็มองค์ เราคือส่วนที่ปิดทองหลังพระให้องค์พระสมบูรณ์ คิดแบบนี้ก็ทำให้มีกำลังใจทำงาน อีกอย่างคือเราก็อ่านพระราชดำรัสของพระองค์และนำหลักคิดบางอย่างมาปรับใช้กับการทำงานของเรา ทำงานเต็มที่ ทำหน้าที่ของเราให้ดีสุด

แอมโมเนียให้พี่น้องประชาชน และหากอาการหนักก็มีบริการนำส่งโรงพยาบาลอีกด้วย

นิรดา กิติยา ชาวนครสวรรค์ พยาบาลสาวผมสั้น ใบหน้าเปี่ยมไปด้วยความตั้งใจและความสุขที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยบริการประชาชน ณ ท้องสนามหลวง ได้เล่าด้วยน้ำเสียงภาคภูมิใจเกี่ยวกับงานประจำที่ทำ

"ปกติแล้วทำงานคัดกรองบริการประชาชน อยู่แผนกผู้ป่วยนอกมีหลายงาน เช่น อยู่ห้องตรวจโรค แล้วทำงานตามตารางเวร ปกติงานประจำของเราคือการรักษา คัดกรองผู้ป่วยเพื่อส่งให้แพทย์รักษา แต่งานที่สนามหลวงคืองานดูแลและป้องกัน คือดูแลประชาชนที่มากราบพระบรมศพ และป้องกันความเจ็บป่วยที่อาจจะเกิดขึ้น"

เมื่อถามถึงความรู้สึกจากเหตุการณ์วันแรกที่ทราบข่าวการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นิรดาก็น้ำตารื้นขึ้นมา

"ด้วยความที่เราอยู่ในวงการหมอ พยาบาล เราก็พอจะทราบข่าวมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่แน่ใจ อยากฟังเรื่องจริงว่าที่เราได้รับรู้จริงหรือเปล่า" เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้นทำให้เธอ

รู้สึกราวกับขาดสิ่งสำคัญในชีวิตไป "ได้มีโอกาสไปกราบพระบรมศพของในหลวงมาแล้ว เวลามาทำงานเราก็คิดเสมอว่ายังไงก็ต้องได้ไปกราบพระบรมศพ รู้สึกเหมือนพระองค์ท่านยังอยู่กับเราไม่ได้ไปไหน

"เราก็น้อมนำคำสอนของพระองค์ท่านมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเรื่องปิดทองหลังพระ คือบางทีเราทำความดี แต่ไม่มีใครเห็น เราก็จะนึกถึงคำสอนของในหลวงที่ตรัสว่าองค์พระจะสวยก็ต้องปิดทองให้เต็มองค์ เราคือส่วนที่ปิดทองหลังพระให้องค์พระสมบูรณ์ คิดแบบนี้ก็ทำให้มีกำลังใจทำงาน อีกอย่างคือเราก็อ่านพระราชดำรัสของพระองค์และนำหลักคิดบางอย่างมาปรับใช้กับการทำงานของเรา ทำงานเต็มที่ ทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด"

เมื่อถามถึงความรู้สึกที่ได้มาช่วยงานในครั้งนี้ พยาบาลผู้นี้ตอบว่า "ยินดีที่ได้มาช่วยงาน เพราะได้ช่วยทั้งงานในหลวง และได้ช่วยเหลือประชาชน ดูแลประชาชนที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด ดีใจที่ได้เห็นคนไทยมาร่วมทำความดี เช่นน้อง ๆ ที่มาทำงานจิตอาสา"

นิรดายังได้ฝากข้อความมาถึงประชาชนชาวไทยทุกคนอีกด้วยว่า คนที่รักในหลวงก็อยากให้ดำเนินรอยตามความดีของในหลวง ท่านอยู่ข้างบนจะได้รู้ว่าคนไทยรักกัน

"แม้เหตุการณ์นี้จะไม่มีใครอยากให้เกิด แต่เราก็ต้องยอมรับความจริง อยากให้คนไทยรักกัน ให้คิดถึงพระองค์ท่าน ไม่แตกแยกกัน"

นอกจากนิรดาแล้ว พยาบาลอีกผู้หนึ่งที่นั่งอยู่ในจุดบริการเดียวกัน หน้าตาและท่าทางใจดี น้ำเสียงอ่อนโยนอ่อนหวานสม่ำเสมอขณะที่ให้บริการประชาชน เธอคือ **สุทัศนี จิระกุล** ภูมิลำเนาเป็นชาวสิงห์บุรี พยาบาลประจำศูนย์บริการสาธารณสุข ๑๗ สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ผู้ทำหน้าที่ดูแลเด็กเล็กด้วยความใส่ใจ เล่าให้ฟังถึงการทำงานว่าเข้าเวรกันตามช่วงเวลาคือตี ๕ - บ่าย ๒ โมง และบ่าย ๒ โมง - ๒ ทุ่ม โดยเธอและเพื่อนจะผลัดเปลี่ยนกันมาตามช่วงเวลาดังกล่าว

"ไม่รู้สึกเหนื่อย ภูมิใจมากกว่าที่ได้มาช่วยงานพระบรมศพในหลวง เราก็จะผลัดกันมาดูแลประชาชน คอยปฐมพยาบาลเวลามีคนเจ็บป่วย แจกยาให้

"อุปสรรคของการทำงานก็คือรถทัวร์ที่ชอบมาจอดนาน ๆ เพราะว่ามีควัน ทำให้อากาศไม่ดี แต่เราก็มีความสุขที่ได้ทำงาน ทั้งงานที่ทำถวายในหลวง งานบริการประชาชน และงานดูแลเด็ก ๆ"

ยามบ่ายแก่ ๆ ตะวันเริ่มคล้อยต่ำลง แสงแดดแรงกล้าที่เคยเจิดจ้าบัดนี้กลับอ่อนแสงลง ตะวันใกล้จะสิ้นเวลาทำงาน โบกมืออำลาขอบโลก เตรียมพักผ่อนเพื่อกลับมาทำงานใหม่เช้าวันพรุ่งนี้ แต่พยาบาลที่อยู่ในหน่วยบริการยังคงทำงานบริการกันต่อไป

พยาบาลอีกหนึ่งรายที่ทำหน้าที่ประจำหน่วยบริการประชาชนคือ **ธนัฏชนก เฉลิมชัย** ชาวจังหวัดนนทบุรี พยาบาลสาวใบหน้าสดใสผู้นี้กล่าวถึงอาชีพพยาบาลไว้ว่า

"รักอาชีพนี้เพราะได้ดูแลและบริการประชาชน ภาคภูมิใจที่ได้เป็นพยาบาลของพระราชา"

เมื่อถามถึงความรู้สึกเมื่อทราบข่าวการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ธนัฏชนกก็น้ำตาคลอ พร้อมกับบอกเล่าความรู้สึกในใจออกมา

"แต่แรกก็ไม่คาดคิดมาก่อน ตอนเด็กเคยเข้าเฝ้าฯ ในหลวงบ่อยมาก เคยไม่เข้าใจว่าทำไมท่านจึงเสด็จฯ ไปตามที่ต่าง ๆ พอโตขึ้นมารู้สึกภาคภูมิใจในวิชาที่เรียนและได้ทำงานส่วนนี้ แม้ว่าใครจะไม่เห็น ได้ทำงานเพื่อประชาชน ได้ดำเนินรอยตามความดีงามของในหลวง"

ธนัฏชนกยังบอกถึงความรู้สึกอีกว่าช่วงแรกที่ทราบข่าวการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เธอรู้สึกหดหู่ใจมาก แต่เหตุการณ์นี้ก็ทำให้ได้เห็นและเข้าใจว่าประชาชนรักในหลวงมากแค่ไหน มีประชาชนเดินทางมาจากต่างจังหวัดตั้งแต่เช้า อีกทั้งยังได้เห็นสิ่งที่พระองค์ทรงงานเพื่อประชาชนชาวไทย นอกจากช่วยเหลือประชาชนที่เดินทางมายังท้องสนามหลวงแล้ว เธอยังได้ปลูกฝังและเล่าเรื่องพระมหากรุณาธิคุณและพระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงทำเพื่อประชาชนชาวไทยมาตลอด ๗๐ ปี

"อยากทำงานให้มากกว่านี้ จะได้ช่วยเหลือประชาชนได้มากขึ้น การทำดีเราไม่จำเป็นต้องไปทำที่วัด เราสามารถทำดีกับเพื่อนร่วมโลกได้ เหมือนกับในหลวงที่ประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชนชาวไทยให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยู่ดีกินดีมากขึ้น และการให้ทำให้เรามีความสุขมากกว่าการได้รับ"

บุคคลในเครื่องแบบที่มีหน้าที่ดูแลประชาชนที่มองข้ามไปไม่ได้อีกกลุ่มหนึ่งคือพนักงานทำความสะอาด ที่กระจายตัวอยู่รอบ ๆ ท้องสนามหลวง บุคคลในชุดเครื่องแบบสีเขียวสะท้อนแสงที่สวมทับเสื้อด้านในอยู่ คอยทำหน้าที่แยกขยะและเก็บกวาดสิ่งปฏิกูลทั้งขยะและใบไม้ เพื่อให้ท้องสนามหลวงสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ

ณัฐภัทร พลายทอง และ **เยาวลักษณ์ รอดสดใส** พนักงานทำความสะอาดที่ทำงานตั้งแต่หนึ่งทุ่มถึงเที่ยงคืน งานประจำคือทำความสะอาดตามเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งสองเล่าตรงกันว่า ได้รับรู้การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตั้งแต่เกิดมาก็มีพระองค์ท่านที่ทรงงานหนักเพื่อประชาชน ครั้งแรกที่ทราบข่าวการสวรรคต ณัฐภัทรเล่าว่า "เศร้าใจ เป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ในชีวิต เราก็อยากทำอะไรเพื่อในหลวง เพราะท่านก็ทรงทำอะไรมาเพื่อเราตั้งมากมาย มาช่วยงานพิธีก็เหมือนได้ช่วยงานท่าน เป็นสิ่งที่เราจะทำเพื่อท่านได้ เราก็อยากมาทำ"

ขณะที่เยาวลักษณ์ เล่าว่า “ใจหายนะ ตอนได้ฟังข่าวการสวรรคต ได้มาทำงานตรงนี้เราก็ภาคภูมิใจ เหนื่อยนะ แต่ก็ภูมิใจและเต็มใจมาทำ เรายังทำโบแจกด้วยนะ” ทั้งสองยังบอกอีกว่าดีใจที่ได้เห็นประชาชนร่วมแรงร่วมใจกันมาทำความดีในพื้นที่นี้

ถัดมาอีกไม่ไกลจากจุดแยกขยะของฝ่ายรักษาความสะอาด คือเต็นท์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง **ธวัชชัย อันวงษา** พนักงานประจำบริษัทที่ใช้เวลาว่างช่วยเหลือผู้คนด้วยงานอาสาสมัคร ได้เล่าให้ฟังถึงงานที่ทำว่าทำหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกให้ประชาชน บางครั้งก็แจกน้ำ แจกขนม ช่วยดูแลเรื่องการจราจรบ้าง

เจ้าตัวยังเล่าถึงความรู้สึกครั้งแรกที่ได้ทราบข่าวการสวรรคตว่า

“อึ้งเลย เป็นข่าวที่ไม่อยากได้ยิน แต่พอเกิดขึ้นแล้วก็ต้องทำใจ พยายามทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุดตามคำสอนของพระองค์ เราก็ภูมิใจที่ได้มาช่วยงานตรงนี้”

๓ ทุ่มแล้ว ท้องสนามหลวงเริ่มเงียบลง ประชาชนทยอยกลับจนใกล้จะหมด เจ้าหน้าที่ปิดการเข้ากราบพระบรมศพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับประชาชนในวันรุ่งขึ้น มีการทำความสะอาด เก็บกวาด ดูแลความเรียบร้อยต่าง ๆ และแม้ว่าจะปิดให้เข้าท้องสนามหลวงแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจตามจุดต่าง ๆ ก็ยังคงดูแลความเรียบร้อยอยู่ตลอด โดยเจ้าหน้าที่มีทั้งผู้หญิงและผู้ชายคอยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนงานกันตามตารางเวลา เจ้าหน้าที่ผู้หญิงดูแลประชาชนถึง ๓ ทุ่ม และส่งหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ผู้ชายคอยดูแลต่อไปตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ส.ต.ต.โสภิดา อัศวแสงรัตน์ เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงจากกองกำกับการอารักษ์และควบคุมฝูงชน ๑ ได้เล่าการแบ่งช่วงเวลาทำงานว่าเจ้าหน้าที่ผู้หญิงจะกระจายกำลังไป ๘ จุดรอบท้องสนามหลวง งานที่ทำคือตรวจกระเป๋า ดูแลความเรียบร้อย คอยรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่เป็นผู้หญิง เจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงจะมีเวลาการทำงานไม่เหมือนเจ้าหน้าที่ผู้ชายคือจะไม่ได้ทำงาน ๒๔ ชั่วโมง แต่จะผลัดกันมาตามรอบ คือ ๖ โมงเช้าถึงบ่าย ๒ และบ่าย ๒ ถึง ๓ ทุ่ม

เมื่อถามความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงานและเหตุการณ์สวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิง เธอให้คำตอบว่ามาทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แม้จะมีอุปสรรคเรื่องอากาศที่เดี๋ยวร้อนจัด เดี๋ยวฝนตก แต่ก็ไม่คิดว่าเป็นอุปสรรคอะไร ดีใจที่ได้มาเห็นบรรยากาศที่ทำให้ผู้คนได้ช่วยเหลือกัน มีน้ำใจต่อกัน

เจ้าหน้าที่ตำรวจอีกหนึ่งรายที่ปฏิบัติหน้าที่ในท้องสนามหลวงคือ **ส.ต.ต.ปริญญา ละมุล** นายตำรวจหน้าตาคมเข้ม บ้านเกิดอยู่ที่มหาสารคาม เล่าว่าอุปสรรคสำหรับการทำงาน ณ ท้องสนามหลวงคือสภาพอากาศที่ร้อนจัด และบางครั้งฝนก็ตก แต่ปัญหาเหล่านี้

ก็ไม่ใช่ปัญหาหนักหนาสำหรับเขาที่ตั้งใจมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อในหลวง

"การช่วยงานพระราชพิธีในครั้งนี้ทำให้หูตาไวกว่าเดิม ต้องใช้ความอดทนมากขึ้น ข้อดีของการทำงานแบบนี้คือได้เห็นทุกคนมีน้ำใจต่อกัน เห็นความรักของคนไทยทุกคนที่มาด้วยใจครับ ช่วยให้ผมมีความอดทนมีแรงบันดาลใจในการทำงานมากขึ้น รู้สึกมีความสุขที่เห็นประชาชนมีน้ำใจช่วยเหลือเผื่อแผ่กัน อยากให้ประชาชนรักและช่วยเหลือกันต่อไป ผมภาคภูมิใจเป็นอย่างมากที่ได้ทำหน้าที่ในงานนี้"

แม้ว่าวันนี้จะไม่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ แล้ว แต่เจ้าหน้าที่ในเครื่องแบบจากหลาย ๆ ภาคส่วนก็ยังคงเดินหน้าทำหน้าที่ของตนเองอย่างสุดกำลังความสามารถ คอยดูแลความสงบเรียบร้อย บริการ และดูแลประชาชน ทำงานด้วยความตั้งใจและภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์ครั้งใหญ่ของประเทศไทย

แม้จะเป็นเพียงส่วนเล็ก ๆ แต่ก็เป็นส่วนเล็ก ๆ ที่ค่อยหลอมรวมและประกอบกันขึ้นมาเป็นรูปเป็นร่างโดยมีความตั้งใจและความใส่ใจของเจ้าหน้าที่ทุกคนเป็นผลงานให้ประชาชนได้ประจักษ์อย่างสม่ำเสมอ

“

...ความรู้ในวิชาการ เป็นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้
สามารถฟันฝ่าอุปสรรคได้ และทำให้เป็นคนที่มีเกียรติ
เป็นคนที่สามารถเป็นคนที่มีความพอใจได้ในตัว
ว่าทำประโยชน์แก่ตนเองและแก่ส่วนรวม
นอกจากวิชาความรู้ ก็จะต้องฝึกฝนในสิ่งที่ตัวต้องปฏิบัติ
ให้สอดคล้องกับสังคม สอดคล้องกับสมัย
และสอดคล้องกับศีลธรรมที่ดีงาม
ถ้าได้ทั้งวิชาการ ทั้งความรู้รอบตัว และความรู้ในชีวิต
ก็จะทำให้เป็นคนที่ครบคน ที่จะภูมิใจได้...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ในโอกาสวันปิดภาคเรียนของโรงเรียนจิตรลดา ปีการศึกษา ๒๕๑๔
ณ ศาลาผกาภิรมย์ พระราชวังดุสิต
วันเสาร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๕

ส.ค.ส. พระราชทานที่หายไป

กาญจนา พ.

ปุณณภา ปั้นงาวรศุข เป็นผู้จัดการฝ่ายดูแลศิลปิน บริษัทเอ็กแซ็กท์ซีเนริโอ จำกัด ก่อนจะมาทำหน้าที่ดูแลศิลปินนักร้อง ดารา ในสังกัด ผู้บริหารหญิงวัย ๔๘ ปีผู้นี้เคยทำหน้าที่ดูแลจัดการถ่ายทำเรื่องมิวสิควีดีโอเพลงของบริษัทและเคยทำหน้าที่ถวายงานเบื้องหลังบทเพลงของขวัญจากก้อนดิน ที่เบิร์ด ธงไชย แมคอินไตย์ ขับร้อง แต่งโดย ดี้ นิติพงษ์ ห่อนาค

ในวันที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต เธอทำงานอยู่ต่างประเทศ ขณะที่ได้ข่าวเธอรู้สึกเป็นห่วงแม่ซึ่งอายุมากแล้ว และอยู่ที่บ้านเพียงลำพัง แม้จะอยู่ไกลถึงประเทศจีน แต่โทรศัพท์ของเธอก็มีเสียงดังเข้ามาอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นช่วงที่บริษัทกำลังจะเปิดงานกาล่าละครเวทีเรื่องลอดลายมังกร

“ตอนที่ในหลวงสิ้น ปอทำงานอยู่ต่างประเทศ เราก็เป็นห่วงว่าแม่จะเป็นอะไรไป เพราะแม่อยู่คนเดียว รีบโทรไปบอกอาให้มาอยู่เป็นเพื่อนแม่ เพราะเราก็ไม่รู้ว่าคนแก่เขาจะเป็นยังไง แต่เขาก็อยู่ได้ ปออยู่ที่โน่นก็ฟังข่าว เพราะกำลังจะมีงานกาล่าละครเวทีลอดลายมังกร มีคนที่เชิญมางานโทร.มาถามว่างานกาล่าจะยังมีอยู่ไหม ปอก็ถามว่ามีอะไร ก็รู้ว่าในหลวงสวรรคตแล้ว แล้วสักพักทางรัฐบาลก็สั่งงดงานรื่นเริง เราอยู่ที่ประเทศจีนก็เช็คข่าวทางเน็ต เป็นเรื่องที่เราเคยคิดไว้ว่า สักวันท่านก็ต้องสิ้น แต่เราก็ไม่อยากให้ท่านสิ้น แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว เป็นเรื่องที่เราต้องยอมรับความจริง

ปกติเรารอ ส.ค.ส. พระราชทานทุกปี แต่ปีนี้ไม่มี รู้สึกเหมือนขาดอะไรไป ถามว่าทำไมถึงรักในหลวง เราก็ตอบไม่ได้ แต่รู้ว่ารัก ท่านแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้คนไทย มีคำสอนดีๆ ที่ท่านพระราชทานไว้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ถึงเราจะไม่ได้ศึกษามาก แต่ก็ ถือว่าท่านเป็นครู เป็นหลักยึดเหนี่ยวในการดำเนิน ชีวิต ในการทำงานของเราได้ เรารู้ว่าเราศรัทธา พระองค์ เราเคารพ เชื่อและศรัทธาท่าน

"ปอประทับใจในแง่ของพระราชกรณียกิจที่ท่านทรงทำ ท่านทรงทำโครงการหลายอย่าง ได้เห็นตอนท่านทรงงาน แอบเสียใจที่เราไม่ได้เรียนในมหาวิทยาลัยที่ท่านพระราชทานปริญญาบัตร แต่พอเรามาดูแลศิลปิน มีมิวสิควีดิโอเพลงของพี่ดี้ นิติพงษ์ ห่อนาค ที่เกี่ยวกับพระองค์ เราก็รู้สึกดีใจเล็ก ๆ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในงานนี้"

ช่วงที่ในหลวงประชวรอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช เธอได้พานักร้อง นัท มีเรีย ไปร้องเพลงอยู่ฝั่งตรงกันข้ามกับโรงพยาบาล เพื่อให้พระองค์ท่านทอดพระเนตร เธอรู้สึกภาคภูมิใจที่มีส่วนช่วยการประสานงานนี้

"ปกติเรารอ ส.ค.ส. พระราชทานทุกปี แต่ปีนี้ไม่มี รู้สึกเหมือนขาดอะไรไป ถามว่าทำไมถึงรักในหลวง เราก็ตอบไม่ได้ แต่รู้ว่ารัก ท่านแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้คนไทย มีคำสอนดี ๆ ที่ท่านพระราชทานไว้ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ถึงเราจะไม่ได้ศึกษามาก แต่ก็ถือว่าท่านเป็นครู เป็นหลักยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิต ในการทำงานของเราได้ เรารู้ว่าเราศรัทธาพระองค์

เราเคารพ เชื่อและศรัทธาท่าน”

แม้เธอจะยังไม่เคยเข้าแถวยาว เพื่อเข้ากราบถวายความเคารพพระบรมศพต่อหน้าพระบรมโกศ แต่ก่อนหน้าที่จะเปิดให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าเข้ากราบพระบรมศพอย่างใกล้ชิด เธอก็ได้บริหารจัดการพาน้อง ๆ นักร้องในสังกัด ไปร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีที่ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ ยืนตากแดดร้อนตั้งแต่เที่ยง และอยู่ท่ามกลางฝนตกปรอย ๆ ในช่วงเย็น

“ปอได้ไปก่อนที่จะเปิดให้เข้ากราบพระบรมศพ เราไปร่วมงานวันที่มีการร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ปออยู่แถวศาลหลักเมือง คนเยอะมาก ปอไปกับน้อง ๆ เดอะสตาร์ หลังจากนั้นก็พอดีนักร้อง ดาราในสังกัดไปเป็นจิตอาสาในสนามหลวง ปอไม่ได้ลงไปทำงานเต็มตัว แต่มีอะไรที่เกี่ยวข้องในงานท่านก็จะช่วย เราจะจัดสรรคนของเราไปช่วยไม่ว่างานอะไร เช่น ถ่ายเอ็มวีเพลงของท่าน ละครเทิดพระเกียรติเราก็จะมีส่วนช่วย อะไรที่ช่วยได้ก็จะช่วย เพียงแค่เราไม่ได้ไปเฝ้าฯ ท่านที่วัดพระแก้ว เราทำในส่วนที่เราทำได้”

นี่คือความจงรักจากหัวใจของเธอ

“

...ชาติบ้านเมือง คือชีวิต เลือดเนื้อ
และสมบัติของเราทุกคน
และการดำรงรักษาชาติประเทศนั้น
มิใช่หน้าที่ของบุคคลผู้ใดหมู่ใดโดยเฉพาะ
หากแต่เป็นหน้าที่ของทุกๆ ฝ่าย ทุกๆ คน
ที่จักต้องร่วมมือกระทำพร้อมกันไป
โดยสอดคล้องกัน เกื้อกูลกัน...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ และอาสาสมัครพลเรือน
ในพิธีตรวจพลสวนสนาม เนื่องในโอกาสพระราชพิธีรัชดาภิเษก
วันอังคารที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๔

ช้างเพนียดหลวง ถวายความอาลัย

กาญจนา พ. / โยธิน เซ้ง

ถนนหน้าพระบรมมหาราชวัง เช้าวันที่ฝนตกพรำ ๆ นอกจากประชาชนจากทุกสารทิศแล้ว ยังมีช้าง ๑๑ เชือกแต่งเครื่องทรงช้างศึกสีดำ ปักลวดลายประดับด้วยดิ้นทองสวยงาม ควาญช้าง ๒๐๐ ชีวิตสวมเครื่องแต่งกายทหารสีดำ เดินทางจาก จ.อยุธยา มาร่วมถวายความอาลัย

ช้างงางามตัวสูงใหญ่ พลายวัง เดินนำขบวนอัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับพระเศวตอดุลยเดชพาหนฯ พระยาช้างเผือกประจำรัชกาลที่ ๙ ช้าง ๑๑ เชือกเดินแถวสวนสนามประกอบเสียงกลองถวายสักการะพระบรมศพ เมื่อถึงบริเวณประตูด้านหน้าพระบรมมหาราชวัง ช้างและควาญช้างทั้ง ๒๐๐ ชีวิตยืนสงบนิ่งและหมอบกราบ ดนตรีบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ประชาชนที่อยู่รอบ ๆ ช่วยกันเปล่งเสียงร้อง สิ้นเสียงเพลง ช้างทุกเชือกส่งเสียงร้องถวายความอาลัยอย่างพร้อมเพรียง

ควาญช้างที่นั่งบนคอพลายวัง เช้าวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ก็คือ **นายลายทองเหรียญ มีพันธุ์** ประธานมูลนิธิพระคชบาล ผู้ดูแลช้างในเพนียดหลวง เขาฝึกฝนช้างทุกตัวจนกระทั่งนำมาถวายความอาลัยได้สำเร็จ เป็นที่ตื่นตาตื่นใจของทุกคน ลายทองเหรียญตั้งใจที่จะดูแลช้างและควาญช้างในแผ่นดิน จะไม่ยอมให้อาชีพนี้สูญหาย แม้คนรุ่นเขาจะสิ้นลมไปก่อน แต่คนในตระกูลควาญช้างก็จะสานต่อเพนียดหลวงให้คงอยู่ต่อไป

"วันที่ไป พูดบอกพระองค์ท่านว่า พ่อ ลูกมาแล้ว ลูกจะทำเรื่องช้างในแผ่นดินนี้ ไม่ต้องเป็นห่วง ลูกได้ทำจนสำเร็จอย่างที่นำมาถวาย ความงดงามของช้างจะไม่เสื่อมหายไปไหน ตราบใดที่ลูกยังมีชีวิต ตระกูลหรือคนช้างในปัจจุบันที่รวมตัวกันเดินทางไปยังมีชีวิตอยู่ เราจะไม่ยอมให้สูญหาย ไม่ต้องห่วงอีกต่อไป"

เขาเห็นการทรงงานของพระองค์ท่านมาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก เมื่อโตขึ้นทำธุรกิจร้านอาหารจนร่ำรวย วันหนึ่งเขาตัดสินใจทิ้งรายได้มหาศาลจากร้านอาหาร มาเปิดวังช้างแลเพนียดอยุธยา และในวันนั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ์ บดินทรเทพยวรางกูร (สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในขณะนั้น) เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด การเลี้ยงช้างเพื่อแผ่นดินจึงเริ่มต้น

"ผมเห็นในหลวงรัชกาลที่ ๙ ตรากตรำทำงานหนักมาตั้งแต่ผมเล็ก ๆ วันหนึ่งเราเปิดเพนียดช้างที่นี่ และสมเด็จพระบรมฯ ท่านได้เสด็จฯ มา ก็เหมือนประหนึ่งว่าท่านเสด็จฯ มาทรงเปิดเพนียดช้างให้เรา ท่านทรงเรียกเข้าเฝ้าฯ มีพระราชดำรัสกับผมว่า 'เสด็จพ่อทรงห่วงช้าง และเสด็จแม่ก็ทำถวาย ถ้าทำถวาย เราจะช่วย'

"วันนั้นเรามีช้างแค่ ๘ เชือก แต่หลังจากที่ท่านตรัส ผมเองก็อยากทำถวายในหลวงมานานแล้ว ตอนนั้นชีวิตเราประสบผลสำเร็จทุกอย่าง ทั้งที่อายุก็เพิ่งย่างเข้า ๔๐ เอง แล้วก็ว่างอยู่ คิดว่างานนี้เป็นงานที่เราจะทำให้กับแผ่นดินได้ ช้างไทยต้องอยู่สบาย ผมจบสัตววิทยา ชีวิตนี้จะทำอะไรถ้าไม่ใช่ทางด้านสัตว์ เลยมีโอกาสบุกเบิกงานนี้ ศึกษาหาข้อเท็จจริง แล้วค่อย ๆ ทำความเข้าใจกับผู้เลี้ยงช้างคนอื่น ๆ จนมีวันนี้"

นางร่มทองทราย มีพันธุ์ เป็นภรรยาของนายลายทองเหรียญ เธอเป็นผู้ออกแบบเครื่องทรงช้างและชุดควาญช้าง ดัดแปลงจากชุดออกศึกงานแสดงยุทธหัตถีที่ช้างในเพนียดได้ไปแสดงมา นำมาปรับให้เหมาะสมกับงานถวายความอาลัยพระเจ้าแผ่นดิน ภาพในหัวของเธอก่อนหน้านั้นมีแค่คำว่าทำอย่างไรเครื่องทรงช้างศึกจึงจะดูเหมือนประชาชนที่สวมชุดดำไว้อาลัย ต้องเติมเพิ่มอะไรจึงจะงดงามและสมพระเกียรติ

"ช้างเราไปแสดงยุทธหัตถี Light and Sound บ่อย ๆ แต่ชุดที่ไปแสดงเป็นชุดออกศึก จึงต้องดัดแปลงให้เข้ากับงานพระบรมศพในหลวงให้ได้ คนอยู่ในความอาลัยต้องใส่เสื้อดำ เราก็เปลี่ยนเป็นสีดำ ต้องขลิบด้วยทองถึงจะสวยเด่นสมกับพระราชาของเรา เราไปพาหุรัด ก็ได้ดิ้นทองมา ลองวางเอาเข็มหมุดกลัดกับผ้าดำเลย เหมือนอย่างที่เราฝัน ดูไปก็คล้าย ๆ ช้างศึก ส่วนปลอกขา ปลอกงา ช้างศึกต้องใช้ของแท้ เช่น ทองแดง ทองเหลือง ชุดทองเหลืองหนักมาก ช้างเราไม่คุ้นเคย เราก็ใช้เป็นผ้าสีทองมาทำแทน

"รู้สึกภูมิใจที่ได้ทำถวายพระองค์ท่านอย่างสมพระเกียรติพระราชา เรารู้ว่าบางอย่าง

การทำงานใจของเราต้องคิดดี ทำดี ความดีมาช้า แต่ยั่งยืน เราสอนลูกสอนหลานว่าต้องทำดีจากหัวใจ อย่าทำฉาบฉวย ไม่ทำแบบผักชีโรยหน้า งานถวายความอาลัยในหลวงทำจากใจของชาวช้างทุกคน เพื่อขอบคุณที่พระองค์ท่านทรงดูแลทั้งประเทศ ช้างเป็นสัญลักษณ์ของคนไทย โลกรู้ว่าช้างของไทยเก่งก็เพราะพระองค์ท่าน

เราอยู่กับช้างก็ขอมุ่งมั่นไปกับช้าง จะเลี้ยงช้างให้ดีที่สุด...

ยังไม่สมบูรณ์แต่คนทั่วไปอาจจะไม่รู้ว่ามันขาด บอกตรง ๆ ว่าทำไม่ทัน เพราะทำกันในครอบครัว เย็บกันในบ้าน”

ร่มทองทราย หรือเล็ก ภรรยาคู่ทุกข์คู่ยากของประธานมูลนิธิพระคชบาล มีแนวทางการทำงานของตนว่าต้องคิดดี ทำดี ทำทุกอย่างจากหัวใจดังเช่นพระราชาของเธอที่ทรงงานด้วยหัวใจรักและเมตตาประชาชนของพระองค์ งานออกแบบชุดเครื่องทรงเป็นงานถนัดของเธอ และเป็นหน้าที่โดยตรง เจ้าตัวจึงทำอย่างสุดฝีมือ

“การทำงานใจของเราต้องคิดดี ทำดี ความดีมาช้า แต่ยั่งยืน เราสอนลูกสอนหลานว่าต้องทำดีจากหัวใจ อย่าทำฉาบฉวย ไม่ทำแบบผักชีโรยหน้า งานถวายความอาลัยในหลวงทำจากใจของชาวช้างทุกคน เพื่อขอบคุณที่พระองค์ท่านทรงดูแลทั้งประเทศ ช้างเป็นสัญลักษณ์ของคนไทย โลกรู้ว่าช้างของไทยเก่งก็เพราะพระองค์ท่าน

"เราอยู่กับช้างก็ขอมุ่งมั่นไปกับช้าง จะเลี้ยงช้างให้ดีที่สุด ไม่ให้ช้างตกระกำลำบาก ช้างที่ตกระกำก็มีเยอะ เราก็เอามาเลี้ยงไว้หลายเชือกในเพนียด เขาอาจจะมีโทสะ อาจจะไปทำร้ายคนทำร้ายใคร เราเอามาละลายพฤติกรรมให้เขาอยู่กับมนุษย์ได้อย่างมีความสุข เป็นความดีที่เราทำอยู่ทุกวันนี้"

ควาญช้างหญิงสาวสวยคนเดียวที่อยู่บนคอช้างตัวใหญ่ในวันนั้นเป็นควาญสาวหน้าใส ดีกรีสัตวแพทย์ บังคับช้างตัวโตให้ยกขา ย่อตัว หมอบกราบ และเปล่งเสียงร้องถวายความอาลัยได้พร้อมเพรียงกับช้างเชือกอื่น ๆ ความสามารถของเธอไม่ด้อยกว่าควาญช้างชายตัวโต ๆ เธอบังคับช้างให้แสดงได้สง่างาม สมความตั้งใจ

"ผู้หญิงทำได้หลายอย่างไม่แตกต่างจากผู้ชาย ดีใจที่คนให้ความสำคัญกับช้าง หน้าที่ของพลอยในฐานะควาญคือ ทำอย่างไรจะให้ช้างที่ตัวเองเลี้ยงสวยและสง่างาม เป็นที่รักของคนทั่วไป นั่นคือหน้าที่ของควาญ จะทำอย่างไรให้เขาดูดี มีคุณค่าในสายตาคนอื่น"

สัตวแพทย์หญิง **ลาดทองแท้ มีพันธุ์** หรือพลอย สัตวแพทย์ประจำเพนียดหลวง ควาญช้างหญิงหนึ่งเดียวในขบวนช้าง ๑๑ เชือก บอกเล่า

"วันนั้นรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของงานและได้ทำในสิ่งที่เป็นความฝันสำเร็จ ได้แสดงความจงรักภักดี ถวายความอาลัยต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ หลังจากที่เข้ามาเลี้ยงช้าง พลอยก็มีความฝันที่จะได้นำช้างเข้าถวายงาน เราไม่รู้ว่าเมื่อไรถึงจะได้ถวายงาน ความตั้งใจคือเราต้องฝึกช้างให้ดีที่สุด เผื่อมีการเรียกใช้งาน ช้างจะได้แสดงอย่างสมบูรณ์ เป็นที่ภาคภูมิใจของพระองค์ท่าน ถ้าช้างทำได้ดี มีความสง่างามก็แสดงถึงพระบารมีของพระองค์"

การจะเป็นควาญช้าง ใช่ว่าใครอยากจะเป็นก็เป็นได้ กฎระเบียบของผู้เลี้ยงช้างนั้นมีข้อปฏิบัติหลายอย่าง เพราะช้างเป็นสัตว์ใหญ่ มีความเมตตา มีบารมีสูง คนเลี้ยงช้างจึงไม่ควรพูดจาไม่ดีหรือให้ร้ายใคร เป็นสิ่งที่สอนสืบกันมาจากควาญยุคก่อน ๆ ควาญช้างต้องงดการดื่มเหล้า เพราะหากดื่มมาก พฤติกรรมควาญเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ช้างจะรับรู้ อารมณ์ก็เปลี่ยนตามไปด้วย สุดท้ายช้างก็จะไม่เชื่อฟังควาญที่ติดเหล้า

แม้จะเป็นควาญช้างหญิงตัวเล็ก ๆ และงานเลี้ยงช้างก็เป็นงานใหญ่เกินตัว บางเวลาสัตวแพทย์อย่างเธอก็รู้สึกเหนื่อยและท้อที่จะนำพาช้างจำนวนมากในเพนียดสร้างชื่อเสียงให้กับครอบครัวและประเทศชาติ

"บางทีเราก็ท้อ เหนื่อย งานเลี้ยงช้างเป็นงานที่ค่อนข้างใหญ่ บางทีก็มองไม่เห็นหนทางที่จะนำพาช้างจำนวนเยอะ ๆ อย่างนี้ให้มีชื่อเสียงได้ยังไง หรือควรจะไปทำอย่างอื่นดีกว่าไหมที่เหนื่อยน้อยกว่านี้ แต่ทุกครั้งที่เห็นภาพในหลวงทรงเลี้ยงช้าง ท่านมีช้างเป็นสัตว์เลี้ยง เราจะท้อไม่ได้ เพราะว่าเราก็เลี้ยงสัตว์ที่พระราชาท่านก็ทรงเลี้ยง เราจะต้อง

นำพาสัตว์เหล่านี้ให้มีชื่อเสียงให้ได้

"การฝึกช้างไม่มีปัญหา แม้บางเชือกยังทำไม่ได้ ก็คิดว่าไม่ใช่ปัญหาอะไร ค่อย ๆ ฝึกช่วยกัน ในที่สุดก็ฝึกได้เอง พลอยฝึกช้างพลายกิ่งแก้ว ตั้งแต่เขาอายุ ๓ ขวบครึ่ง ปัจจุบันอายุ ๑๖ ปี ถ้าเราคลุกคลีกับเขา ผูกพันกันมานาน ปัญหาในการทำงานก็จะน้อย เพราะเขามีความไว้ใจ เชื่อใจเรา"

พลอยตั้งใจจะพัฒนาสังคมคนเลี้ยงช้างให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เธอจะใช้ความสามารถของตนเองพัฒนาควาญช้างให้มีชีวิต มีการศึกษาที่ดีขึ้น เพราะเมื่อคนเลี้ยงช้างมีชีวิต มีสังคมควาญที่ดีขึ้น ช้างก็จะดีขึ้นไปด้วย เมื่อสังคมของคนเลี้ยงช้างมีการศึกษา มีการพัฒนาตนจนเห็นคุณค่าในตนเอง การพัฒนาคนและช้างก็จะยั่งยืน ทั้งคนและช้างต่างต้องพึ่งพากัน และนำพากันไปสู่เป้าหมายการสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ นี่เป็นความดีที่เธอตั้งใจจะทำต่อเพื่อถวายแด่ในหลวงรัชกาลที่ ๙

"เมื่อไรที่คนเลี้ยงช้างมีชีวิตที่ดี ช้างก็จะดีไปด้วย ถ้าเราขาดคนเลี้ยงช้าง ช้างก็จะไม่เหลืออยู่ ถ้าไม่มีใครอยากเลี้ยง เพราะเลี้ยงช้างไปก็ไม่มีอะไรดี คนก็จะไปทำอาชีพอื่น วัฒนธรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับช้างก็จะหายไป ช้างเป็นสัตว์ที่มีบารมีสูง คนเลี้ยงก็ควรจะมีคุณค่ามากขึ้นด้วย แต่สังคมไทยไม่ค่อยเห็นความสำคัญในเรื่องนี้

"อยากให้พระองค์ท่านทรงรับรู้ว่าคนช้าง รวมทั้งพลอย จะจงรักภักดีตราบสิ้นลมหายใจ จะทำตามคำสอนของท่านและส่งต่อให้ลูกหลานของเราตลอดไป"

นี่คือความหวังของควาญช้างสาวสวยรุ่นใหม่ เป็นความหวังที่จะสืบต่อลมหายใจของช้างไทยให้คงอยู่คู่สังคมไทยสืบไป สมกับที่ช้างเป็นคู่บารมีของพระมหากษัตริย์ไทยมาช้านาน

Kaekae
30-10-16

พลังแห่งความจงรัก พลังแห่งความภักดี

ไกรภพ สาระกูล

ด้วยพลังแห่งความจงรักภักดี ที่ประชาชนคนไทยมีต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย ต่างเทิดทูนไว้เหนือเศียรเกล้าเป็นที่ยึดเหนี่ยวมาเนิ่นนาน ด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ที่พระองค์ทรงมีให้กับประชาชนของพระองค์มากมายเกินพรรณนา จึงทำให้พระองค์เปรียบดั่ง "พ่อ" ของคนไทยที่ทั้งรักและศรัทธาอย่างที่ไม่มีพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในโลกเคยทำให้กับพสกนิกรแบบนี้มาก่อน

เมื่อถึงคราวสิ้นพระองค์ คนไทยทุกคนร่ำไห้ แต่หัวใจของคนไทยยังตั้งมั่นเพื่อจะเจริญรอยตามความดีแบบอย่างที่พระองค์ทรง "ธรรม" และ "สอน" ให้คนไทยทุกคนมีหัวใจแห่งความดีงาม ในวันที่พระองค์ไม่อยู่แล้ว บทพิสูจน์ว่าคนไทยยังมีใจรักภักดีแค่ไหน ให้ดูที่การทำความดีตามแบบอย่างพระองค์ท่าน ยิ่งทุกคนทำความดีมากแค่ไหน ชาวโลกก็จะสรรเสริญว่า พระองค์ คือ พระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์โลก

ขณะที่หลาย ๆ คนกำลังเตรียมตัวเดินทางเพื่อมากราบสักการะพระบรมศพด้วยสภาพร่างกายที่พร้อมและมีกำลังใจเต็มเปี่ยม มุ่งมั่นที่จะเดินทางมายังท้องสนามหลวงด้วยกำลังกายใจที่สมบูรณ์

ทว่ายังมีกลุ่มคนอีกกลุ่มหนึ่ง ที่แม้จะเป็นกลุ่มคนส่วนน้อย แต่มีใจภักดีไม่น้อยไปกว่าใครอื่น ด้วยสภาพที่ไม่สมบูรณ์ครบ ๓๒ เป็นบุคคลทุพพลภาพทางด้านร่างกาย แต่ด้วยสภาพจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความจงรักและภักดี ทำให้พวกเขาเหล่านี้มุมานะ ตั้งใจทำสิ่งสุดท้ายที่สามารถทำให้กับพ่อหลวงของพวกเขาได้

หลายต่อหลายคน ทันทีที่ทราบข่าวการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙ พวกเขาเหล่านี้จึงมุ่งมั่นเดินทางมายังบริเวณท้องสนามหลวง เพื่อเข้ากราบสักการะเบื้องหน้าพระบรมโกศ ในพระบรมมหาราชวังสักครั้งในชีวิต การเดินทางของพวกเขาหาได้สะดวกเฉกเช่นบุคคลทั่วไปไม่ แม้สภาพร่างกายที่ไม่เอื้ออำนวย ทำให้พวกเขามีอุปสรรคในการเดินทางอย่างมาก แต่ก็ถือว่านี่คือการเดินทางครั้งสำคัญที่สุดในชีวิต

ชีวิตการเดินทาง และความรู้สึกของพวกเขาเป็นอย่างไร เรามาร่วมรับรู้ถึงความจงรักของเขาร่วมกัน

ฝันสุดท้ายของลุงเอี่ยม ขอทานพิการ

หลายท่านมีโอกาสเดินทางมากราบพระบรมศพหลายครั้ง แต่สำหรับใครบางคนไม่เป็นเช่นนั้น แม้การเดินทางสักครั้งหนึ่งในชีวิตก็ยังดูเหมือนจะยากลำบากยิ่ง

ขอทานเงินล้านใจบุญ ลุงเอี่ยม หรือ**นายเอี่ยม คำภิรานนท์** อายุ ๖๖ ปี ที่เคยสร้างความประทับใจ เมื่อครั้งที่บริจาคเงินให้กับวัดไร่ขิง ปีละนับล้านบาท วันนี้ขอทานใจดีผู้นี้จะรู้สึกอย่างไรต่อเหตุการณ์การสูญเสียขวัญและกำลังใจของปวงชนชาวไทยครั้งใหญ่

ทันทีที่ได้รับข่าวการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทำให้ลุงเอี่ยมต้องการเข้าใกล้ชิดพ่อหลวงผู้ทรงเป็นที่รักเคารพเป็นครั้งสุดท้ายในชีวิต แต่กระนั้น ด้วยความพิการทางด้านร่างกายทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง

ลุงเอี่ยมได้สมใจในสิ่งที่ฝันอยากทำเป็นครั้งสุดท้ายของชีวิต เมื่อ พล.ต.ท.ศานิตย์ มหถาวร ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลทราบข่าว จึงมอบหมายให้ตำรวจ สน.ธรรมศาลา มารับ จังหวะจ๊ะเอ๋กับรถตู้ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่มารับพอดี...

ก่อนหน้านี้ลุงบอกว่า ได้แต่ร่วมฟังสวดพระอภิธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวงทุกเย็น เศร้าโศกอาลัยก็ทำได้แต่เพียงแต่งชุดดำนั่งรถเข็นคนพิการ กอดพระบรมฉายาลักษณ์ไว้กับอก

เมื่อทราบว่ามีผู้จะพาไปกราบพระบรมศพ สีหน้าของลุงก็เปลี่ยนไปทันที จากที่เศร้าหมองกลับยิ้มแย้ม ชายชราขอเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวใหม่จากกางเกงขาสั้นสีดำ เสื้อเชิ้ต

สีดำ เป็นกางเกงขายาวสีดำ สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีดำ สวมทับด้วยสูทสีดำ พร้อมกับเผยว่าสำหรับชุดสูทนี้ได้เตรียมการไว้ตั้งแต่ทราบข่าวพ่อหลวงเสด็จสวรรคต เพื่อจะสวมใส่วันเข้าไปกราบพระบรมศพ แต่ไม่มีคนพาไป ได้แต่เก็บไว้รอว่าสักวันหนึ่งจะมีโอกาสได้ไป

ขณะเดียวกัน นางมยุรี ดำเนินผล ผอ.ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จ.นครปฐม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้นำรถตู้พร้อมเจ้าหน้าที่มาหานายเอี่ยม ที่ห้องแถวร้านค้าหน้าวัดไร่ขิง ซึ่งเป็นที่พัก กล่าวว่าเมื่อตอนเช้าได้รับคำสั่งจาก พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว รัฐมนตรี ให้มารับตัวลุงเอี่ยมเพื่อเข้ากราบพระบรมศพ ตามที่ลุงเอี่ยมปรารถนา เพราะถือว่าลุงเอี่ยมเคยได้รับรางวัลประชาบดี ประเภทบุคคลผู้อยู่ในภาวะยากลำบากที่ประพฤติตนดีเด่นเมื่อปี ๒๕๕๕ ที่เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม ในการเคารพกฎหมาย เมื่อมาถึง พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมารับเช่นกัน จึงตกลงกันว่าจะเดินทางไปพร้อมกัน เพื่อจะได้ช่วยกันดูแลลุงเอี่ยมด้วย

จากนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ช่วยกันอุ้มลุงเอี่ยมขึ้นรถตู้ออกเดินทางมุ่งหน้าไปยังพระบรมมหาราชวังสมดังความตั้งใจครั้งสุดท้ายของชายชรา

ลุงทองสาย
ผู้เดินทาง ๑๘ วัน ด้วยรถโยกสามล้อ

ชายขาพิการทั้งสองข้าง มุ่งหน้าเข้ามากราบสักการะพระบรมศพเบื้องหน้าพระบรมโกศ ด้วยพาหนะส่วนตัวที่ทำให้เขาเดินทางด้วยตนเองได้ นั่นคือรถสามล้อโยก

ตั้งแต่คืนวันที่ ๑๓ ตุลาคม คืนที่ชาวไทยทั้งประเทศต่างตกอยู่ในอาการช็อก และใจสลายอย่างสุดอาลัยในการสูญเสียครั้งใหญ่ของคนไทย **ลุงทองสาย บุญมา** วัย ๔๙ ปี ชาวจังหวัดสุรินทร์ ตัดสินใจเดินทางด้วยรถสามล้อโยกมายังพระบรมมหาราชวังในทันที

ชายวัยกลางคนมาถึงสนามหลวงเมื่อตี ๔ ของวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ รวมระยะเวลาในการเดินทางกว่า ๑๘ วัน ทันทีที่มาถึงก็มาติดต่อที่กองอำนวยการ บริเวณหน้าวัดมหาธาตุฯ เพราะเกรงว่าตนแต่งตัวไม่เรียบร้อย แต่เจ้าหน้าที่อนุญาตให้ลุงเข้าวังได้ด้วยชุดที่สวมใส่มา คือเสื้อยืดคอกลมตัวเก่า หลังจากพักทานข้าว ดื่มน้ำ ก็มีอาสาพาลุงเดินเข้าไปถวายบังคมพระบรมศพภายในพระบรมมหาราชวัง ในช่องทางพิเศษสำหรับคนพิการ

จากคำบอกเล่าการใช้ชีวิตระหว่างเดินทางของลุง พบว่าตลอดทางที่มาก็โยกสามล้อมา ค่ำไหนนอนนั่น นอนตามใต้ต้นไม้ ศาลา หรือตามปั๊มน้ำมัน พอแวะปั๊มก็จะมีคนเอาข้าวเอาน้ำมาให้ดื่ม มีประชาชนมาอาสาพาลุงขึ้นกระบะ รถมาสนามหลวง แต่เจ้าตัวก็ปฏิเสธ เพราะตั้งใจจะโยกสามล้อมาเพื่อพ่อ และตลอดระยะทางจากสุรินทร์ถึงกรุงเทพฯ ลุงเดินทางมาคนเดียว ด้วยเสื้ออีกตัวที่พกมาสำหรับผลัดเปลี่ยน สิ่งสำคัญที่ทำให้เจ้าตัวมีกำลังใจในการเดินทางครั้งนี้คือพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงจากหนังสือพิมพ์

"คิดถึงพ่อหลวง และภูมิใจที่ได้มา ดีใจที่มาถึง ได้มาไหว้พ่อหลวง ลุงรักพ่อหลวง เราเกิดมาในชีวิตต้องรักในหลวง มันพูดไม่ออก เศร้าใจ" นี่คือคำพูดจากใจซื่อ ๆ ของชายพิการวัยกลางคนที่หัวใจแกร่งเกินกายสังขารภายนอก

หลังจากเข้าไปถวายบังคมพระบรมศพในช่วงเช้า เมื่อได้สอบถามถึงความรู้สึกขณะกราบถวายบังคมพระบรมศพ เบื้องหน้าพระบรมโกศ ลุงว่ารู้สึกดีใจมากที่ได้กราบพระองค์ท่าน

"ผมมีบุญวาสนาแล้ว ได้มากราบในหลวง ปกติเคยดูแต่โทรทัศน์ เป็นครั้งแรกในชีวิตที่มีโอกาสได้มาใกล้พระองค์ท่านขนาดนี้"

ส่วนเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้รับ ลุงจะเอาไปหว่านปลูก เพราะที่บ้านทำนาประมาณ ๑๐ ไร่ เลี้ยงดูตากับยายด้วย

"ผมพูดไม่ออกบอกไม่ถูก อยู่ที่บ้านผมยกมือไหว้กราบรูปพระองค์ท่านทุก ๆ วัน ในชีวิตก็จะทำแบบนี้ตลอดไป"

ความเคารพศรัทธาในคุณความดีงามของใครคนหนึ่ง ย่อมเป็นกำลังสำคัญในการดำรงอยู่เพื่อคุณความดีนั้น ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ทำให้ลุงทองสาย ชายวัยกลางคนร่างพิการคนนี้มีกำลังใจในการเดินทางไกลเพื่อจะมาสัมผัสบรรยากาศแห่งความโศกอาลัยของประชาชนชาวไทย สักครั้งในชีวิต

(ขอบคุณข้อมูล : facebook อโนทัย สกุลทอง)

กลุ่มชมรมคนพิการวีลล์แชร์ จากปราจีนบุรีถึงสนามหลวง

ชมรมคนพิการวีลล์แชร์ จ. ปราจีนบุรี พร้อมพสกนิกรเครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับ รวมตัวกันจัดกิจกรรม เดินทางด้วยรถสามล้อโยกจำนวน ๙ คน ๙ คัน ณ บริเวณหน้าโรงพยาบาลกบินทร์บุรี ก่อนเดินทางมุ่งหน้าสู่กรุงเทพฯ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อกราบถวายอาลัยเบื้องหน้าพระบรมโกศ ในพระบรมมหาราชวัง

การเดินทางครั้งนี้กลุ่มผู้พิการที่มุ่งมั่นด้วยใจภักดิ์ ใช้เวลากว่า ๓ วันจึงได้มาถึงยังจุดหมายปลายทางด้วยความปลอดภัย

พิภพ เลไธสง อายุ ๕๘ ปี ประธานกลุ่มพัฒนาอาชีพคนพิการอำเภอกบินทร์บุรี เล่าว่า "หลังจากที่ได้ยินการแถลงข่าวของสำนักพระราชวังด้วยความเสียใจ อย่างไรในหลวงท่านก็จากเราไปไม่กลับ เราก็อยากไปกราบพระบรมศพของท่าน ผมจึงรวมพลังกันกับคนพิการกบินทร์บุรีออกเดินทางด้วยรถโยก ๙ คัน ๙ คน ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๓ วัน"

การรวมตัวกันครั้งนี้ ไม่ใช่การจัดกิจกรรมโดยทั่วไป แต่เป็นการรวมตัวรวมใจกันเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวเท่านั้น ตลอดระยะเวลาการเดินทาง ทุกคนล้วนมีจิตที่มุ่งมั่น ใช้กำลังกายใจอย่างเปี่ยมล้น แต่นั่นก็มิได้ทำให้พวกเขาทดท้อใจ ยังคงมุ่งหน้าเดินทางมายังสถานที่ที่ได้ใกล้ชิดพ่อหลวงของพวกเขาให้มากที่สุด

ส่วน **นายพงษ์ศักดิ์ แย้มจัน** อายุ ๒๗ ปี พิการมาแต่กำเนิด กล่าวถึงความรู้สึกค่อนข้างยากลำบาก ว่าตั้งใจจะนั่งรถโยกไปที่พระบรมมหาราชวัง เพื่อไปกราบพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ไปเพราะตนเป็นคนไทย ถึงแม้ว่าร่างกายจะไม่เอื้ออำนวย

"ไม่ไหวก็ต้องไหว เพื่อในหลวง" พร้อมชูนิ้วมือ ๒ นิ้ว ...สู้ สู้ ก่อนที่จะออกเดินทางท่ามกลางการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกท้องที่ เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยฯ และรถฉุกเฉินของโรงพยาบาลหลายแห่งที่คอยอำนวยความสะดวกให้กับขบวนจักรยานโยกคนพิการ เพื่อความปลอดภัย ให้ถึงจุดหมายปลายทางต่อไปสมกับความตั้งใจอันแรงกล้า

แม้การเดินทางจะมีความยากลำบาก แต่ก็มิได้ทำให้พวกเขาเหล่านี้ถอยกลับ สิ่งเดียวที่ทำให้พวกเขามีกำลังกายใจมากมายขนาดนี้ คือ ความจงรักและภักดี น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นั่นเอง

โอกาสพิเศษ
ของกลุ่มเด็กพิการทางสมอง – พิการซ้ำซ้อน

แม้ความไม่สมบูรณ์ของสติปัญญาจะไม่ครบพร้อม แต่หัวใจไม่ได้บกพร่องไปด้วย สำหรับคนกลุ่มหนึ่งที่มีหัวใจจงรักภักดี ในขณะที่พวกเขาถูกเรียกว่า ผู้พิการทางสมองและปัญญา

เมื่อเจ้าหน้าที่และผู้ปกครองจากสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา (หญิง) หรือบ้านราชาวดี อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี รวมกลุ่มกันพาเด็กพิการทางสมองปัญญาและพิการซ้ำซ้อนอายุระหว่าง ๗-๑๘ ปี ๒๓ คน เดินทางมากราบสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

"วันนี้เด็ก ๆ ทุกคนต้องการที่จะมาสักการะพระบรมศพ เพราะเด็ก ๆ เหล่านี้รับรู้ถึงการสูญเสียครั้งใหญ่ในครั้งนี้เป็นอย่างดี เพราะทุกเช้าเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติ ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ทุกคนจะเล่าถึงพระราชกรณียกิจของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนให้เด็ก ๆ ฟังทุกวัน จนเด็ก ๆ กลุ่มนี้ซึมซับเข้าไปในความรู้สึก"

นางวิมลพรรณ กุญแจทอง ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา (หญิง) กล่าวด้วยความตื้นตัน

ด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อผู้พิการทางสมอง ปัญญา และพิการซ้ำซ้อน ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ฯ ยังแสดงความรู้สึกถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙ ว่า พระองค์ได้พระราชทานพื้นที่ราชพัสดุจำนวนหนึ่งใน จ.นนทบุรี เพื่อสร้างสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา (หญิง) ให้เด็กเหล่านี้มีที่พัก ที่อยู่อาศัย ถึงแม้พระองค์จะไม่เคยเสด็จฯ มาก็ตาม แต่คณะผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ทุกคนยังคงจดจำพระราชดำริของพระองค์ท่านที่ทรงเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนดูแลเด็กเหล่านี้ให้ดี และทุกคนก็นำพระราชดำรินี้มาใส่เกล้าและจะดำเนินการตามพระราชดำริให้ดีที่สุด

น.ส.ไพลิน ชื่นอารมย์ อายุ ๑๗ ปี ผู้พิการทางสติปัญญา พูดออกมาจากใจว่า รักในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาก เพราะในหลวงท่านมีความเมตตาต่อประชาชน พระองค์ทรงมีโครงการในพระราชดำริเพื่อคนไทยมากมายทรงสร้างเขื่อนเก็บน้ำ และโครงการกังหันชัยพัฒนาเพื่อบำบัดน้ำเน่าเสีย เป็นประโยชน์กับประชาชน และสอนหลักความพอเพียง ไม่ใช้จ่ายเกินตัว ซึ่งที่ผ่านมา ผู้พิการจะได้รับพระราชทานเลี้ยงอาหารประจำปี รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ และจะขอเป็นข้ารองบาททุกชาติไป

ขณะที่ **น.ส.ประภาพร นกนาก** อายุ ๑๖ ปี พิการขาอ่อนแรงทั้งสองข้างตั้งแต่กำเนิด กล่าวว่า ตอนที่ตนและครอบครัวทราบว่าพระองค์สวรรคต เสียใจกันมาก แม้ว่าตนจะไม่เคยไปรับเสด็จ หรือเห็นพระองค์ทรงงาน แต่พ่อกับแม่จะบอกเสมอว่านี่คือพระเจ้าอยู่หัวของเรา พระองค์ทรงงานหนัก และทำทุกอย่างเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี พ่อกับแม่จะสอนเสมอให้ตนเป็นเด็กดี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่จะทำได้

"พวกเรามาเข้าคิวสักการะพระบรมศพตั้งแต่เวลาเช้า ๖ โมงครึ่ง แม้จะรอนาน แต่ไม่รู้สึกเหนื่อยหรือท้อ ถึงจะไม่ได้ขึ้นไปกราบสักการะพระบรมศพบนพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท แต่ได้กราบสักการะเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ด้านล่างก็ดีใจและภูมิใจมากแล้ว เพราะในชีวิตนี้หนูไม่รู้จะทดแทนพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อพวกเราชาวไทยได้อย่างไร ได้แต่อธิษฐานขอให้พระองค์เสด็จสู่สวรรค์ ตั้งใจว่าจะเป็นลูกที่ดี เชื่อฟังพ่อแม่ และช่วยพ่อแม่ทำงาน" ประภาพรกล่าวจากใจ

ทุกคนมีโอกาสได้เข้ากราบพระบรมศพเบื้องหน้าพระบรมโกศ ในพระบรมมหาราชวัง ด้วยความร่วมแรงร่วมใจ ทั้งผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ทุกคน ถือเป็นการทำความดีถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มอบโอกาสพิเศษนี้ให้กับผู้พิการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะประชาชนของพระองค์สมดั่งตั้งใจ

ใช้มือปั่นจักรยานคนพิการ กว่า ๕๐๐ กิโลเมตร ด้วยใจภักดี

ในการเดินทาง บางครั้งอุปสรรคก็ใช่ว่าจะเป็นเครื่องขัดขวางความสำเร็จเสมอไป แต่อาจหมายถึงเครื่องผลักดันให้เกิดกำลังกายใจมุ่งหน้าเดินทางไปยังจุดมุ่งหมายได้เช่นกัน ฉะนั้นไม่เป็นที่แปลกใจเลยว่าผู้พิการหลายราย หลายกลุ่ม ต่างมุ่งหน้าเดินทางด้วยระยะทางไกล ๆ อย่างนั้นได้อย่างไร ด้วยความจงรักภักดีที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช อย่างเปี่ยมล้มหัวใจของพวกเขา เฉกเช่นหนุ่มพิการคนนี้

ด้วยระยะทางกว่า ๕๐๐ กิโลเมตร มิใช่อุปสรรคสำหรับหนุ่มพิการคนหนึ่ง เมื่อเทียบกับสิ่งที่พ่อหลวงของเขาทำให้ประชาชน **นายธนวิน ปินะถา** หรือ เพ็ชรน้อย หนุ่มพิการแต่กำเนิด วัย ๒๙ ปี มุ่งมั่นทำความดีเพื่อพ่อหลวงเป็นครั้งสุดท้าย ใช้มือปั่นจักรยานคนพิการมากราบถวายสักการะเบื้องหน้าพระบรมโกศพระบรมศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

เขาเริ่มใช้สองมือปั่นล้อจักรยานคนพิการ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ บ้านยางสีสุราช อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม เพ็ชรน้อยเตรียมสัมภาระ เสื้อผ้า ผ้าห่ม เต็นท์นอน กับรถจักรยานประกอบเองคู่ชีพ พร้อมกับพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และธงชาติไทยติดตัว เพื่อเดินทางมายังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง โดยมีความตั้งใจเกินร้อยที่จะกราบถวายสักการะเบื้องหน้าพระบรมโกศพระบรมศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง สักครั้งหนึ่งในชีวิต

เพ็ชรน้อย เป็นผู้มีความผิดปกติทางร่างกายมาตั้งแต่กำเนิด ขาลีบทั้งสองข้าง มีเพียงร่างกายส่วนบนเท่านั้นที่ใช้งานได้ปกติ และมีพาหนะเป็นรถจักรยานขนาดเล็กคู่ใจใช้เดินทางไปไหนมาไหน โดยไม่พึ่งคนอื่น

“ผมผิดปกติทางร่างกาย คือมีขาลีบทั้งสองข้างมาตั้งแต่เด็ก ปัจจุบันมีอาชีพสอนเดาะลูกฟุตบอลให้กับเด็ก ๆ ทำธุรกิจขายตรงและอาชีพรับจ้างทั่วไป หลังทราบข่าวการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ก็อยากจะปั่นจักรยานด้วยมือจากจังหวัดมหาสารคาม ระยะทางกว่า ๕๐๐ กิโลเมตร ไปยังพระบรมมหาราชวังสักครั้งหนึ่งในชีวิต ตอนแรกผมตั้งใจจะปั่นไปกราบพ่อหลวงในวันที่ ๕ ธันวาคม แต่พระองค์เสด็จสวรรคตก่อน จึงเปลี่ยนใจเร่งเดินทางเพื่อไปสักการะพระบรมศพแทน” ชายพิการหัวใจแกร่งผู้นี้กล่าว

ชายหนุ่มได้เตรียมตัวมานานกว่าหนึ่งอาทิตย์ โดยมีเพื่อนร่วมทางเป็นชาว อ.ยางสีสุราช อีกสองคนปั่นจักรยานและขับมอเตอร์ไซค์ไปเป็นเพื่อน ส่วนการเตรียมอุปกรณ์เดินทางจะมีจำพวกของใช้ อุปกรณ์ซ่อมรถ และเต็นท์สำหรับกางพักตามริมทาง ซึ่งวันนี้รู้สึกตื่นเต้นมากที่จะได้เดินทางไปกรุงเทพฯ เพื่อจะไปสักการะพระบรมศพ คาดว่าจะใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๓ วัน

ระยะทางและเวลามิใช่อุปสรรคที่สำคัญ แต่จิตใจที่ท้อถอยต่างหากทำให้ความสำเร็จอยู่ไกลเกินเอื้อม ในการเดินทางครั้งนี้มิใช่เพื่อความสำเร็จในชีวิต แต่เป็นการเดินทางเพื่อในหลวง ความดีครั้งยิ่งใหญ่ที่พวกเขาสามารถกระทำได้ เป็นการแสดงพลังแห่งความจงรักภักดีครั้งสำคัญในชีวิตของพวกเขาเลยทีเดียว

นั่งรถโยก มาจนถึงสนามหลวง

ด้วยใจที่ไม่ย่อท้อ และเต็มเปี่ยมด้วยความจงรักภักดี ถึงแม้พาหนะจะไม่เอื้ออำนวย แต่ก็มิอาจทำให้หนุ่มพิการคนหนึ่งท้อถอยแม้แต่น้อยในการเดินทางไกล เพื่อมุ่งหน้าสู่ท้องสนามหลวง

นับตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ที่ผ่านมา ต้น หรือ **นายณัฐพล บุบผาวาส** อายุ ๒๗ ปี หนุ่มพิการนั่งรถโยกมาจาก อ.สอยดาว จ.จันทบุรี เพื่อเดินทางมาที่ท้องสนามหลวง ต้นมีความตั้งใจจะมากราบถวายบังคมพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพราะตนเองรักพระองค์ท่านเหมือนพ่อคนหนึ่ง และอยากจะทำอะไรเพื่อพระองค์ท่านสักครั้งในชีวิต จึงบอกกับทางบ้านว่า จะออกเดินทางมากราบถวายบังคมพระบรมศพ ซึ่งทางบ้านก็ไม่ได้ห้ามปราม ระหว่างทางก็แวะพักนอนตามวัด จนกระทั่งมาพบกับ **นายบันเทิง เนาโอโลว์** อายุ ๕๘ ปี ที่เดินเท้ามาจากจังหวัดชัยภูมิ

โดยพบกันที่ จ.สระบุรี จึงเดินทางเข้ามากรุงเทพฯ พร้อมกัน

บันเทิงเริ่มออกเดินเท้ามาจากบ้านใน อ.เมือง จ.ชัยภูมิ ช่วงแรกก็ถูกรองเท้ากัดจนเป็นแผล แต่ก็เดินมาเรื่อย ๆ ตลอดชีวิตลุงบันเทิงไม่เคยเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จพระองค์ท่านเลย จึงตั้งใจว่าจะมากราบถวายบังคมพระบรมศพให้ได้สักครั้งในชีวิต

หนุ่มใหญ่พิการ โยกรถเข็นพระราชทานมาถึงสนามหลวง

ด้วยภาวะความพิการทางด้านร่างกาย อาจมอบโอกาสให้บางคนได้รับสิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิต ดั่งเช่นหนุ่มใหญ่ผู้พิการเดินไม่ได้ผู้นี้ที่มีโอกาสได้รับรถเข็นพระราชทาน เป็นที่ภาคภูมิใจของตนเป็นอย่างมาก และวันนี้เจ้าตัวมีโอกาสใช้รถเข็นพระราชทานคันนี้ เดินทางมาสักการะพระบรมศพถึงท้องสนามหลวงดังตั้งใจ

นายปาน หมื่นโยชน์ พ่อเฒ่าพิการวัย ๔๘ ปี ชาว อ.ละหานทราย จ.บุรีรัมย์ นั่งรถสามล้อแบบคันโยกพระราชทาน ติดรูปพระบรมฉายาลักษณ์ และสวมเสื้อสีดำไว้ทุกข์ที่มีข้อความ “ขอเป็นข้ารองบาททุกชาติไป” ออกเดินทางจากบ้านไปตามถนนสายโชคชัย-เดชอุดม ผ่าน อ.นางรอง อ.หนองกี่ จ.บุรีรัมย์ เพื่อจะไปถวายสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และร่วมแสดงความอาลัยถวายแด่ดวงพระวิญญาณพระองค์เมื่อเสด็จสู่สวรรคาลัย ในฐานะพสกนิกรไทยคนหนึ่งที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ สร้างความประทับใจแก่ผู้ที่ขับรถสัญจรผ่าน บางคนนำเงิน สิ่งของ อาหารมามอบ ทั้งเป็นกำลังใจให้ลุงปานเดินทางสู่จุดหมายตามที่ตั้งใจไว้

หนุ่มใหญ่พิการบอกว่า มีทุกวันนี้เพราะพระเมตตาของพระองค์ จึงมีความตั้งใจจะเดินทางโดยรถโยกคนพิการที่ได้รับพระราชทานมาให้ถึงกรุงเทพมหานคร คาดว่าใช้เวลาประมาณ ๑๐ วัน เพื่อเข้าไปถวายสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ เพราะที่ผ่านมาตนได้รับสิ่งของพระราชทาน ทั้งรถเข็นพระราชทาน ฟันเทียมพระราชทาน ตลอดจนพระราชดำรัสต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้มีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข แม้สภาพร่างกายจะพิการ แต่ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต

“ที่ผ่านมาได้เห็นพระองค์ทรงงานด้วยความเหน็ดเหนื่อยมาก เพื่อให้พสกนิกร

ของพระองค์อยู่ดีกินดี เมื่อถึงพระบรมมหาราชวังแล้ว ผมจะเข้าไปกราบพระบรมศพของพระองค์ท่านเพื่อแสดงความอาลัยเป็นครั้งสุดท้าย ตอบแทนที่พระองค์ทรงมีพระ-มหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรตลอดมา” เขากล่าวด้วยความตื้นตัน

เจ้าตัวออกเดินทางจากบ้านพักตั้งแต่ช่วงบ่ายวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ใช้เส้นทางลัดจาก อ.ปะคำเข้า อ.โนนสุวรรณ เพื่อเข้าสู่ถนนสาย ๒๔ โชคชัย-เดชอุดม ต่อไปยังถนนมิตรภาพ ในระหว่างทางก็แวะพักค้างคืนตามตู้ยามตำรวจในเส้นทางผ่าน มีเจ้าหน้าที่มูลนิธิกู้ภัยฯ ประสานส่งต่อดูแลไปตามเส้นทาง ซึ่งตลอดเส้นทางมีผู้พบเห็นได้จัดหาน้ำดื่ม อาหาร สิ่งของจำเป็นไปมอบให้เป็นระยะ มีคนเข้ามาแสดงความชื่นชมและให้กำลังใจลุงปาน ขอให้เดินทางสู่จุดหมายปลายทางอย่างที่ตั้งใจ

กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำกิจธุระใด ๆ ก็ตาม ลุงปานบอกว่าตนได้รับมาโดยตลอดจากพระองค์ท่าน ทำให้ตลอดระยะเวลาในการดำเนินชีวิตที่ผ่านมา สร้างขวัญและกำลังใจให้กับตนเป็นอันมาก ในครั้งนี้ถือเป็นการสร้างความดีตอบแทนคุณพระองค์

บรรยากาศอันน่าจดจำ ของผู้พิการทางสายตา – จิตอาสา

ผู้บกพร่องทางสายตาจำนวน ๓๐๐ คนและจิตอาสา ๑๐๐ คน จากสมาคมนักเรียนเก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ ภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เข้าถวายสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เบื้องหน้าพระบรมโกศ คนตาบอดจำนวนมากช่วยกันเดินจูงมือกันอย่างช้า ๆ โดยมีจิตอาสาคอยดูแลอย่างทั่วถึง ทุกคนตื่นเต้นที่จะได้เข้ากราบสักการะพระบรมศพ

นายซ่วง โพธิรัญ อายุ ๖๘ ปี ผู้บกพร่องทางสายตาจาก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม ในฐานะศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ กล่าวว่า ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณกับคนพิการ โดยเฉพาะคนตาบอด ครั้งหนึ่งเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ไปพระราชทาน

เลี้ยงอาหารที่โรงเรียนสอนคนตาบอด กรุงเทพฯ ช่วงปีใหม่ทรงพระราชนิพนธ์เพลง “ยิ้มสู้” เป็นกำลังใจให้คนตาบอด ภายหลังบทเพลงนี้นำมาให้กำลังใจคนพิการทั้งหมด นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงมองเห็นและปฏิบัติต่อคนตาบอดเสมือนคนทั่วไป ทำให้ทุกวันนี้คนตาบอดหากมีศักยภาพและความสามารถก็ได้รับโอกาสเหมือนคนทั่วไป ตั้งแต่การเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาทั่วไปได้ สามารถสอบชิงทุนไปเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จนขณะนี้มีคนตาบอดเรียนจบปริญญาเอกเป็นดอกเตอร์หลายคน นอกจากนี้ยังมีโอกาสทำงานประกอบอาชีพมากขึ้น อย่างตนที่ประกอบอาชีพหมอนวด

น.ส.สุชัญญา วิศรุตไภศาล อายุ ๑๗ ปี นักเรียนชั้น ม.๖ โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ และ**นายวุฒิชัย แซ่ลี้** อายุ ๑๙ ปี นักเรียนชั้น ม.๖ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล ร่วมกันกล่าวว่า รู้สึกดีใจมากที่ได้มาสักการะพระบรมศพ นับเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวในชีวิตที่ได้มากราบพระองค์ ตั้งแต่ตอนที่พวกตนยังเด็กก็ได้ทราบข่าวพระราชกรณียกิจต่าง ๆ จากข่าวในพระราชสำนัก ทำให้ทราบว่าพระองค์ทรงงานหนักมาก แม้ว่าพวกตนเป็นผู้พิการทางสายตา แต่พระองค์ก็ยังทรงนึกถึงและไม่ทอดทิ้ง พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์เพลง “ยิ้มสู้” เพื่อให้กำลังใจคนตาบอดด้วย ยิ่งทำให้พวกตนรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

นายรัชตะ มงคล อุปนายกสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดฯ กล่าวว่า โรงเรียนสอนคนตาบอดฯ ถือกำเนิดขึ้นมาด้วยแนวพระราชดำริของพระองค์ ที่ทรงเห็นคุณค่าของผู้พิการทางสายตา ที่สามารถมีศักยภาพในการเรียนหนังสือ มิใช่เพียงอยู่บ้านเฉย ๆ เท่านั้น เพราะเมื่อพวกเขาเหล่านั้นสำเร็จการศึกษาก็จะสามารถดูแลตัวเองและผู้อื่นได้เป็นอย่างดี พระองค์จึงมีพระราชดำริให้จอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น สร้างโรงเรียนสอนคนตาบอดในกรุงเทพฯ ขึ้นมา

"สมัยก่อนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จฯ ไปที่โรงเรียนบ่อยมาก เพื่อไปทรงเยี่ยมเยียนนักเรียนผู้พิการทางสายตา หลายครั้งที่พระองค์โปรดที่จะเล่นกับเด็ก ๆ โดยทรงส่งสัญญาณมายังอาจารย์ที่สายตาปกติว่าไม่ให้บอกว่าพระองค์คือใคร จากนั้นก็จะทรงใช้พระนามย่อว่า 'พล' เล่นกับเด็ก ๆ แทน อีกทั้งยังทรงเป็นพระอาจารย์สอนวิชาดนตรีให้แก่ผู้พิการทางสายตาอีกด้วย"

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อผู้พิการทางสายตาเรื่อยมา ทุกปีจะพระราชทานเลี้ยงอาจารย์และนักเรียนผู้พิการทางสายตาที่พระราชวังพญาไท พร้อมทรงเป่าแซกโซโฟนพระราชทานแก่ทุกคน ที่สำคัญด้วยมีพระราชประสงค์อยากให้ผู้พิการทางสายตาทุกคนลุกขึ้นมาต่อสู้กับชีวิต ไม่ท้อถอยกับโชคชะตา พระองค์จึงทรงพระราชนิพนธ์บทเพลง "ยิ้มสู้" ขึ้นมาเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ผู้พิการทุกคนมีกำลังใจในชีวิตต่อไป

นายรัชตะ กล่าวต่อว่า วันนี้ก็ถือเป็นอีกครั้งที่ผู้พิการทางสายตาทุกคนที่เคยได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จะมาแสดงความกตัญญู และร่วมแสดงความอาลัยถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเป็นครั้งสุดท้ายในฐานะลูกที่ดีของพ่อ จากนี้ต่อไปถึงแม้จะไม่มีพ่ออยู่แล้ว แต่พวกตนทุกคนจะน้อมนำหลักคำสอนและพระราชจริยวัตรของพระองค์มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตต่อไป

"ที่ผ่านมาเราจะเห็นว่าแม้พระองค์ท่านจะประชวรมากเพียงใดก็ตาม แต่ก็มิเคยหยุดการทรงงานเพื่อประโยชน์และความสุขของประชาชนเลย ดังนั้นพวกเราทุกคนร่างกายไม่ได้ป่วยไข้ เพียงแค่มีความบกพร่องทางสายตาเท่านั้น เราจะมุ่งมั่นทำสิ่งที่ดีเพื่อตอบแทนสังคมเท่าที่จะทำได้ ไม่ใช่ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้รับเพียงฝ่ายเดียว ต้องเป็นผู้ให้ที่ดีด้วย"

น้ำชา จิตอาสา เผยความรู้สึกว่ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับเชิญจากโครงการแวร์ริ่งแอนด์แชร์ริ่ง ให้มาช่วยเป็นจิตอาสาจูงคนตาบอดเข้าสักการะพระบรมศพ รู้สึกดีและตื้นตันใจมากที่ได้ช่วยคนตาบอด และมีโอกาสได้สักการะพระบรมศพด้วย

"พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตของชา เวลาชามีปัญหา จะนึกถึงพระองค์เสมอ ทำให้สามารถทำสิ่งที่ดีและถูกต้องได้ ก่อนหน้านี้ชาเคยมาแจกอาหารและน้ำให้ประชาชนที่มาสักการะพระบรมศ ทำให้ชาได้เห็นความรักของคนไทยที่มีต่อพระมหากษัตริย์ ชารู้สึกปลื้มใจมาก โชคดีที่ได้เกิดมาเป็นคนไทยและได้อยู่ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภาร เท่านี้ก็คุ้มค่ากับการเกิดมาแล้ว" น้ำชากล่าวทั้งน้ำตา

นอกจากผู้ที่มีร่างกายพิการแล้ว คนอื่น ๆ ที่มีสภาพร่างกายที่สมบูรณ์ก็ยังแสดงความจงรักภักดีต่อพ่อหลวงได้อย่างน่าประทับใจ พวกเขามีโอกาสเดินทางเข้ามาถวายสักการะพระบรมศพได้อย่างสะดวก แต่พวกเขาไม่เลือกแบบนั้น เขากลับเลือกที่จะเดินเท้าอย่างยากลำบากเพื่อพิสูจน์หัวใจตนให้เป็นที่ประจักษ์ว่า พวกเขามีความจงรักภักดีต่อ "พ่อหลวง" มากขนาดไหน ทำไมถึงเลือกการแสดงออกซึ่งความจงรักภักดีในรูปแบบที่ใช่ว่าใครจะสามารถทำได้ง่าย ๆ แต่พวกเขากลับเลือกที่จะทำ

เดินเท้าด้วยเสื้อผ้าชุดเดียว กับเงิน ๘๐ บาท

นายอธิตา ศรีทวีป หรือบ่าวตา อายุ ๓๐ ปี ชาวบ้าน ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล ออกเดินเท้าด้วยเสื้อผ้าชุดเดียว พร้อมเงินสดติดตัวเพียง ๘๐ บาท ออกจาก อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา มุ่งหน้าสู่กรุงเทพมหานคร เพื่อถวายสักการะพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙

เขาถือฤกษ์ออกเดินในเวลา ๐๙.๐๙ น. จากบริเวณหน้าสนามกีฬาจิระนคร เทศบาลนครหาดใหญ่ พร้อมแนบพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ไว้ด้านหน้าและแขวนธงชาติไทยไว้ด้านหลัง บ่าวตาได้รับน้ำดื่มและเงินช่วยเหลือจากชาวบ้านสองข้างทางที่เขาเดินทางผ่านเกือบตลอดเส้นทาง

อธิตา กล่าวว่า ตั้งใจเดินเท้าไปถวายสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อร่วมแสดงออกถึงความจงรักภักดี และเป็นครั้งหนึ่งในชีวิตที่ต้องการทำความดีถวายเป็นพระราชกุศล โดยมีเสื้อผ้าชุดเดียว และรองเท้ากีฬาที่แม่ของเพื่อนซื้อให้ และเงินติดตัวอีกเพียง ๘๐ บาท โดยเดินแบบค่ำไหนนอนนั่น ไม่ว่าจะต้องใช้เวลาอีกกี่วันก็ตาม

"ชีวิตปกติทำงานขายหมวกตามหน้างานของหนังตะลุงน้องเดี่ยว รวมทั้งเคยเป็นศิลปินอิสระวงไต้ฝุ่น และเคยเป็นทหารเกณฑ์มาก่อน แรงบันดาลใจในการเดินครั้งนี้คือพ่อหลวงของคนไทย แม้ผมจะเหน็ดเหนื่อยแค่ไหน แต่ก็ไม่เท่ากับที่พระองค์ทรงทำให้คนไทยอยู่เย็นเป็นสุข" บ่าวตากล่าวด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน

หญิงเดี่ยว เดินเท้าเข้าถวายสักการะพระบรมศพ

มาลี ดอกไม้ หรือหนึ่ง อายุ ๕๔ ปี ชาวบ้านกะทู้ ต.กะทู้ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต เดินเท้ามุ่งหน้าเข้ากรุงเทพมหานคร เพื่อไปถวายสักการะพระบรมศพที่พระบรมมหาราชวัง โดยถือพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงมาระหว่างการเดินเท้าด้วย

มาลี กล่าวว่า เริ่มออกเดินทางจากสวนสาธารณะสะพานหิน อ.เมือง จ.ภูเก็ต โดยใช้เส้นทาง ถนนเทพกระษัตรี แล้วเข้าถนนเพชรเกษม มุ่งหน้าเข้า จ.พังงา-สุราษฎร์ธานี-ชุมพร-ประจวบคีรีขันธ์-เพชรบุรี พร้อมถือพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไว้ด้านหน้าตลอดการเดินทาง นอกจากการเดินเท้าเพื่อ

ถวายเป็นพระราชกุศลให้กับพระองค์และเป็นการแสดงความจงรักภักดีด้วย สำหรับการเดินทาง หากเมื่อยล้าเมื่อใดก็จะหยุดพัก ก่อนที่จะเดินทางต่อไป

ระหว่างการเดินเท้าของมาลี มีชาวบ้านที่พักอาศัยอยู่ตามถนนเทพกระษัตรีได้ออกมากล่าวให้กำลังใจ และมอบน้ำดื่มรวมทั้งอาหารให้ บางรายก็บริจาคเงินช่วยเหลือเพื่อให้ไว้เป็นค่าใช้จ่ายระหว่างการเดินทาง เพื่อที่เธอจะได้เดินทางถึงจุดหมายปลายทางตามที่ตั้งใจไว้

เดินเท้ากว่าพันกิโลเมตรด้วยใจภักดิ์

นายบำรุง จันทรกุล ประชาชนชาว อ.เบตง จ.ยะลา ที่ได้เดินเท้าจากเบตง มาถึงบริเวณท้องสนามหลวง เพื่อเข้าสักการะพระบรมศพ รวมระยะทางเดินเท้า ๑,๕๙๐ กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ ๒๗ วัน

บำรุง ในวัย ๕๙ ปี กล่าวว่า ตนประกอบอาชีพค้าขาย ได้เริ่มเดินจากเบตงในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ซึ่งตรงกับวันที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคตครบ ๑ เดือน ชาวมุสลิมที่เบตงให้ตนเป็นตัวแทนในการเดินทางมาครั้งนี้ เพราะทุกคนต่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีต่อประชาชนชาวเบตง ทำให้ทุกคนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ก่อนออกเดินทาง พี่น้องชาวเบตงบอกว่าขอให้ไปถึงให้ได้ ทำให้มีกำลังใจและมุ่งมั่นจนทำสำเร็จ

"ทุกคนบอกว่าให้ผมทำให้ได้ ผมจึงต้องทำให้ได้ ระหว่างทางที่เดินเท้ามา มีเจ้าหน้าที่ทางราชการอำนวยความสะดวก ทั้งเจ้าหน้าที่กรมทางหลวง และเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลเป็นอย่างดี เพราะรู้ว่าผมตั้งใจทำเพื่อพ่อ เป็นการเดินเทิดพระเกียรติ การเดินครั้งนี้ได้อะไรเยอะ ทั้งเรื่องของความอดทน ได้ความเพียรว่าเราต้องทำให้ได้" บำรุงกล่าว

โชคดีที่ พล.ต.พงษ์สวัสดิ์ พรรณจิตต์ รองแม่ทัพภาคที่ ๑ ได้มอบเงินช่วยเหลือค่าเดินทางจำนวนหนึ่ง และได้ให้เจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องการเข้าสักการะพระบรมศพจวบจนกระทั่งเขาเดินทางถึงสนามหลวงสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

จอมโจรร้อยศพ เดินเท้าพันกิโลเมตรกราบพระบรมศพ

การให้โอกาสคน เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างคนดีในสังคม โดยไม่แบ่งแยกว่าคนคนนั้นจะเป็นคนชั่วเลวมาจากไหน หากวันนี้เขาพร้อมที่จะกลับใจเป็นคนดี นั่นย่อมเป็นโอกาสที่ดีที่สังคมจะได้เพิ่มคนดี ๆ ขึ้นมาอีก เฉกเช่นอดีตจอมโจรผู้นี้ **ไข่หมูก** อดีตจอมโจร วัย ๖๗ ปี ที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษเมื่อหลายปีก่อน

ผมรู้สึกรักในหลวงรัชกาลที่ ๙ เหมือนพ่อจริงๆ ทั้งที่ตอนพ่อที่แท้จริงเสียชีวิตก็ไม่ได้ออกมากราบศพ เนื่องจากถูกจองจำ ทำให้รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน และอยากขอเรียกร้องให้นักโทษ ทั้งที่เคยได้รับพระราชทานอภัยโทษ และยังถูกจองจำ ให้กลับใจเป็นคนดีตลอดชีวิต เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล จะเป็นคนดีไปจนกว่าจะตาย

ไข่หมูก อดีตจอมโจร วัย ๖๗ ปี เดินเท้าจาก จ.พัทลุง เพื่อมาร่วมถวายอาลัยพระบรมศพ ด้วยระยะทางกว่า ๑,๐๐๐ กิโลเมตร โดยออกเดินเท้าตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน จาก จ.พัทลุง มีเป้าหมายให้ถึงท้องสนามหลวงในวันที่ ๕ ธันวาคม เพื่อเข้ากราบถวายบังคมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในชีวิตของเขาได้รับพระราชทานอภัยโทษหลายครั้ง จากที่ต้องจำคุก ๓๒ ปี ในความผิดครั้งล่าสุดเมื่อสิบปีกว่าในเรือนจำไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จนพ้นโทษเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

"ผมรู้สึกรักในหลวงรัชกาลที่ ๙ เหมือนพ่อจริง ๆ ทั้งที่ตอนพ่อที่แท้จริงเสียชีวิตก็ไม่ได้ออกมากราบศพ เนื่องจากถูกจองจำ ทำให้รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน และอยากขอเรียกร้องให้นักโทษ ทั้งที่เคยได้รับพระราชทานอภัยโทษ และยังถูกจองจำให้กลับใจเป็นคนดีตลอดชีวิต เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล จะเป็นคนดีไปจนกว่าจะตาย" ไข่หมูกกล่าวอย่างตั้งใจ

ในการเดินเท้าครั้งนี้ มี**นางอำพา ด้วงแดง** อายุ ๖๐ ปี ภรรยาคู่ชีวิต และ**นายชนะพงษ์ ภูมิพัน** อายุ ๓๓ ปี บุตรบุญธรรม ขับรถยนต์ติดตามดูแลด้วยความห่วงใย เนื่องจากไข่หมูกมีอายุมาก และจะได้ช่วยดูแลในเรื่องความปลอดภัยให้ด้วย

เมื่อผ่านไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่มีเรือนจำ เจ้าหน้าที่เรือนจำจะออกมาต้อนรับให้กำลังใจเสมอ เพราะสมัยที่ไข่หมูกถูกจองจำ เขาเป็นนักโทษที่มีความประพฤติดี เป็นตัวอย่างที่ดีของนักโทษ จนเป็นที่รู้จักในบรรดาเจ้าหน้าที่เรือนจำทั่วภาคใต้ และเป็นอดีตนักโทษคนแรกที่มีการแสดงออกเพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ นอกจากนั้นในวันนี้ยังมีนายพงษ์ศักดิ์ ฉิ่งสุวรรณโรจน์ เจ้าของสวนนายดำที่เคยถูกไข่หมูกเรียกค่าไถ่ เดินทางมาเป็นกำลังใจให้ไข่หมูกอีกด้วย

...

ทุก ๆ การเดินทางของพวกเขาย่อมมีความหมาย แต่ความหมายอันยิ่งใหญ่และสำคัญในชีวิตที่เกิดขึ้นในวันนี้ เป็นไปเพื่อสถาบันที่พวกเขารัก เคารพ และเทิดทูนมากที่สุด นั่นเป็นเหตุให้เกิดสถานการณ์แห่งความเศร้าโศกระคนกับความปลาบปลื้มปีติ ในวันแห่งความสูญเสียของคนไทย แต่ก็เป็นวันที่ยิ่งใหญ่ของการรวมใจกันทำความดีครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี-จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระนามอันยิ่งใหญ่ เป็นกำลังสำคัญของแผ่นดินไทย ที่คนไทยทุกคนมุ่งหน้าสืบสานต่อความดี เดินตามรอยพระองค์อย่างไม่ลดละ เราจะเห็นประชาชนเนืองแน่นบริเวณท้องสนามหลวงและรอบ ๆ พระบรมมหาราชวังอย่างนี้ได้สักกี่ครั้งในชีวิต แต่นั่นก็มิได้หมายถึงว่า ก่อนหน้านั้นจะไม่มีเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้น ทว่าเหตุการณ์เดียวกัน แต่สถานการณ์กลับต่างกัน สถานการณ์แห่งความปลาบปลื้มปีติยินดี กับสถานการณ์แห่งความเศร้าโศก แต่สิ่งหนึ่งสิ่งเดียวที่จะยึดเหนี่ยวหัวใจของประชาชนคนไทยได้มากมายมหาศาลขนาดนี้ นั่นคือ **"ในหลวง รัชกาลที่ ๙"**

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ทำให้คนไทยต่างหลั่งไหลกันเข้ามาเพื่อได้กราบพระบรมศพเบื้องหน้าพระบรมโกศสักครั้งในชีวิต แม้ความยากลำบากและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มีมากมาย แต่นั่นก็มิได้ทำให้พวกเขามีความท้อถอย แม้หลายท่านจะรอคอยเนิ่นนับหลายสิบชั่วโมง เพื่อเข้ากราบพระบรมศพในเวลาไม่กี่นาที ก็นำพาความปลาบปลื้มใจอันหาประมาณมิได้ตราบชั่วชีวิตของตนแล้ว

เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลกว่า คนไทยรัก “พ่อหลวง” ของเขามากขนาดไหน พระองค์คือพลังของแผ่นดิน พลังของความดี พลังของความสามัคคี และพลังของความจงรักภักดีอย่างแท้จริง

แม้จะสิ้นพระองค์แล้ว แต่ความจงรักภักดีหาได้สิ้นไปจากใจคนไทยไม่ พระองค์ยังสถิตกลางหัวใจของคนไทยทุกคน และทุก ๆ การกระทำของคนไทยที่เห็นในขณะนี้ นั่นคือการดำเนินตามรอยความดีที่พระองค์ท่านทรงสอนไว้ อันเป็นมรดกล้ำค่าที่พระองค์ทรงฝากไว้ในหัวใจของคนไทย

เป็นวันที่คนไทยทุกคนพร้อมใจกันทำความดีเพื่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ ครั้งสุดท้ายในชีวิต...

kaekae
30-10-16

พวกเขาเล่าให้ฉันฟังว่า...

ณัฐวรรณ ล้วนใจบุญธรรม

"พวกเขาเชื่อว่าท่านเสด็จไปทุกที่
พวกเขาเชื่อว่าท่านเป็นเทวดา
พวกเขาเชื่อว่าท่านเป็นพ่อ
พวกเขาเชื่อ เพราะพวกเขาเห็น"

และพวกเขา เล่าให้ฉันฟังว่า...

"อยากมาขอบคุณในหลวงเพราะว่ายายเกิดชาติเดียวและอายุหลายแล้ว อยากไป อยากไปเบิ่ง คนทั้งหลายทั้งปวงจักว่าจักประเทศ ยายเลยอยากมา และสิไปเว่าให้ลูกให้หลานฟัง...

"ท่านไปจัดที่ดินให้ทำอยู่ทำกิ๋น และก็มาปั้นเขื่อนชลประทานให้อย่างดี ก็จังว่าสิได้เฮ็ดให้ใส่นามาตลอดเท่าซู่มื้อนี้ เลยประทับใจนายหลวง เขาว่าเพิ่นไปเฮ็ดให้อุดมสมบูรณ์ บ้านเมืองปรังปรุงสูงเจ่ง ตะกี้บ่มีเขื่อน ทำนาได้เที่ยวเดียว บัดนี้เพิ่นไปเฮ็ดเขื่อนให้แล้ว ทำนาได้ตลอดปีเลย เลยประทับใจเพิ่น

"สมัยก่อนตำข้าวตักน้ำแม่นบ่ สมัยในหลวงพาเจริญ บ่มีครก บ่มีสาก ลูกหลานตำข้าวตักน้ำคือพวกยายบ่เป็นดอก ฝัดข้าวก็บ่เป็น เกี่ยวข้าวก็บ่เป็น ดำนาก็บ่เป็น พวกยายเฮ็ดต้นกล้าดำนาแต่ก่อน บัดเพิ่นมาพาเจริญ บ่ได้ดำนา มีรถไถ ไถไปว่าน บ่ได้ดำ เจริญรุ่งเรืองเบิดทุกอย่าง เพิ่นเฮ็ดให้อุดมสมบูรณ์เบิดทุกแนวเลย"

ยายผาด ปัดชาเขียว วัย ๘๓ ปี ชาว จ.หนองบัวลำพู เว่าภาษาอีสานซื่อ ๆ เมื่อพูดถึงความรักและเคารพที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙

ในวันที่น้ำตายังไม่เหือดแห้ง ผู้คนจากทั่วสารทิศมารวมตัวกันเพื่อกู่ก้องร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ในบ่ายวันนั้น ฉันลังเลอยู่ครู่หนึ่งก่อนเดินเข้าไปหาหญิงวัยกลางคนสองคนที่นั่งกางร่มสีดำอยู่กลางท้องสนามหลวง ผู้หญิงมัดผม ร่างเล็กกว่าคือ **น้ามณฑา แจ้งเกษตร** อายุ ๕๐ ปี ส่วนหญิงร่างสูง ผมสั้น ที่สวมแว่นดำปกปิดใบหน้าไว้นั้นคือ **น้าอำพันธ์ ชุ่มน้อย** อายุ ๕๗ ปี

"เมื่อสมัยก่อนที่อยู่บ้านนอก..."

ยังไม่ทันจะจบประโยคแรก ฉันก็ได้รู้ถึงเหตุของแว่นดำที่ถูกสวมใส่ในวันที่แดดไม่จัด ในวันนี้มันทำหน้าที่บดบังแววตาที่มีความเศร้าเอ่อล้นอยู่ภายในจิตใจ

"คนนี้เขาร้องไห้ตั้งแต่พระองค์ท่านสวรรคต ร้องไห้ตั้งแต่ท่านประชวรหนัก จนถึงประกาศเป็นทางการ แต่ตัวเราเองไม่ได้ร้องตั้งแต่ตอนแรก ไม่เชื่อตั้งแต่ตอนแรกว่าพระองค์ท่านจะไป แต่รอยืนยันแถลงการณ์จากสำนักพระราชวัง พอแถลงการณ์เท่านั้นแหละ กลั้นน้ำตาไม่ได้แล้ว กลั้นมาหลายวัน กลั้นมามากแล้ว พอประกาศยืนยัน น้ำตาก็ไหลมาเองโดยไม่ต้องทำอะไรเลย"

คุณน้ามณฑาเล่าถึงความรู้สึกเศร้าที่เคยถูกสะกดไว้ เธอพูดเร็วแบบไม่เน้นคำเพื่อสะกดกลั้นน้ำตาที่พร้อมจะไหลออกมาทุกเมื่อ แม้จะมีน้ำเสียงสั่นเครือในบางช่วง

"ตั้งแต่เกิดมาเราก็เห็นในหลวงท่านแล้ว พี่เป็นคนอ่างทอง สมัยเด็ก ๆ เราเคยไปรอรับเสด็จท่านที่วัดใกล้ ๆ บ้านตั้งแต่ยังเล็ก ๆ เกิดมาก็เห็นท่านทำแต่งาน ทำแต่งาน คือท่านให้ เป็นคนให้เรามาตลอด แต่เราเป็นคนที่ไม่เคยทำอะไรถวายท่านเลย เราก็คิดว่า ทำยังไงเราจะทำอะไรถวายท่านได้ ถึงครั้งสุดท้ายเราก็ต้องมา สักครั้งหนึ่ง คือจะมาเรื่อย ๆ จนกว่าจะมีพิธีสุดท้าย จะมาทุกครั้ง ไม่ว่าจะมีพิธีอะไรก็แล้วแต่ มาเพื่อท่านสักครั้งในชีวิตตัวเอง"

เธอจบท้ายด้วยการประกาศความตั้งใจแน่วแน่

หลังจากคุณน้าอำพันธ์หันไปซับน้ำตาให้พอเหือดแห้งและสวมแว่นดำกลับเข้าไป เธอก็เล่าให้ฟังถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านที่มีต่อเด็กน้อยยากจนจากต่างจังหวัดคนนี้

"สมัยก่อนเราเป็นเด็กบ้านนอก ตอนแรก ๆ ที่เข้าโรงเรียนก็เป็นเด็กยากจน นุ่งผ้าถุงไปเรียน สมัยก่อนที่เรียนหนังสือ ป.๑ ใช้กระดาษดิน ดินสอหินอะไรอย่างนี้ แต่พอประมาณสักครึ่งปีได้ ครูบอกว่า เอ้า เลิกใช้ เดี๋ยวในหลวงท่านจะพระราชทานสมุด ดินสอและชุดมาแจก ปัจจุบันก็ยังเก็บสมุดเล่มนั้นไว้อยู่

"พอเราโตขึ้นมามีอยู่ครั้งหนึ่งเราก็รับเสด็จ ตอนนั้นเป็นลูกเสือชาวบ้าน ได้เห็นท่านใกล้ ๆ หลังจากนั้นแต่งงานแล้วเราก็มาอยู่กรุงเทพฯ พอมีงานฉลองสิริราชสมบัติเราก็ไป แล้วก็ไปรับเสด็จท่านเรื่อยเวลามีงาน เพราะเราถือเสมือนว่าท่านเป็นพ่อของเรา

"เราก็ดีใจที่ได้เห็นในหลวงท่านเสด็จฯ ไปทุกที่ ไปช่วยทุกอย่าง มีอะไรต่อมิอะไรก็ช่วย เราเชื่อว่าท่านเป็นเทวดาเดินดิน"

บัดนี้น้ำเสียงที่เคยสั่นเครือของคุณน้าอำพันธ์เริ่มแจ่มใสขึ้นบ้าง เธอพร้อมที่จะถอดแว่นดำเพื่อถ่ายรูปสักสองสามรูป ก่อนเราจะแยกย้ายกันไปทำตามสิ่งที่เราตั้งใจมาในวันนี้

นั่นคือการร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีถวายให้เทวดาของเรา

ยายชลอ จัดการ หญิงร่างผอม ผมซอยสั้น วัย ๖๕ ปี ชาวสุโขทัยที่มากรุงเทพฯ ครั้งนี้เพื่อมาร่วมงานรับปริญญาหลานและตั้งใจมาถวายความอาลัย คุณยายมาพร้อมกับหลานสาวสองคนตั้งแต่ ๖ โมงเช้า และในขณะนี้เป็นเวลาบ่าย ๓

"โอ้ พ่อหลวงท่านเก่งมาก เก่ง ท่านมีปัญญาดี เป็นปัญญาที่สามารถจะรู้อะไรล่วงหน้าได้ อย่างคลอง ๑ คลอง ๒ คลอง ๓ ที่ปทุมฯ ท่านสามารถล่วงรู้ได้ว่าน้ำตรงนั้นจะต้องท่วมนั่นท่วมนี่ แค่มอง ๆ ดูแผนที่ก็รู้แล้ว"

คุณยายกล่าวชื่นชมพ่อหลวงด้วยแววตาฉายประกายแห่งความภาคภูมิใจ แม้ในวันนี้คุณยายจะมาไกลจากจังหวัดสุโขทัย แต่ก็ไม่ไกลเกินที่พระองค์ท่านจะเสด็จฯ ไปถึง คุณยายเล่าถึงความทรงจำในวัยเด็กที่เคยได้ไปรับเสด็จพระองค์

"ครั้งที่ท่านเสด็จฯ ไปดูพื้นที่ เมื่อก่อนพื้นที่ อ.ศรีสำโรง สุโขทัย ไม่มีโรงพยาบาล ทีนี้ท่านจะให้ตั้งโรงพยาบาลสุโขทัยคือที่บ้านกล้วย ปีนั้นยังเด็กเลยตามเขาไป นุ่งชุดกระโปรงนักเรียน ไม่มีเสื้อผ้า สมัยนั้นได้เห็นในหลวง เห็นราชินี ตอนนั้นราชินีก็ยังสาว ในหลวงยังดูหน้าอ่อนยังหนุ่ม"

คุณยายชลอยังเคยได้รับเสด็จพระองค์ท่านหลายต่อหลายครั้ง นอกจากความรักและชื่นชมต่อองค์พระเจ้าแผ่นดินแล้ว ความจงรักภักดีเหล่านี้ก็ยังถูกส่งต่อสู่รุ่นลูกรุ่นหลาน

"มีหลานอายุขวบกว่ายังไม่ถึงสองขวบดี ยายจะบอกลูกบอกหลาน ให้รักพระเจ้าอยู่หัว"

หัวค่ำวันหนึ่งขณะคุณยายกำลังดูโทรทัศน์ เหตุการณ์ที่นำมาซึ่งความเศร้าสลดของคนไทยทั้งประเทศ ทำให้คุณยายได้เห็นว่าคำที่พร่ำสอนได้ถูกส่งต่อมาถึงหลานตัวน้อยแม้จะอยู่ในวัยยังไม่รู้เดียงสา

"วันที่มีแถลงการณ์สำนักพระราชวังประกาศข่าวสวรรคตของในหลวง หลานตัวน้อยนั่งกราบโดยที่ไม่ต้องบอกเลย"

สจ.ธนินจิตรา สุภศิริ และ **คุณแม่อัมราพร มุ้งทอง** สองสตรีผู้นำประชาชนจากเมืองแพร่มากราบพระบรมศพเล่าว่าคณะมากันทั้งหมด ๑๕๐ คน ๓ คันรถบัส ออกจากจังหวัดแพร่ ๔ โมงเย็น มาถึงปั๊ม ปตท.แถวบางปะหันอยุธยา เพื่อเปลี่ยนเสื้อผ้าประมาณตีสอง ออกจากที่นั่นประมาณตี ๓ มาถึงสนามหลวงเข้าแถวราวตี ๔ เพิ่งได้กราบพระบรมศพเมื่อบ่ายโมง

สตรีวัย ๕๖ ปี รูปร่างเล็ก ตาคม คือ สจ.ธนินจิตรา สุภศิริ สมาชิกสภาจังหวัดแพร่ ผู้นำสตรีชาวแพร่กว่า ๑๕๐ ชีวิตมาถวายความอาลัย

แม้จะผ่านไปร่วมสองเดือนแล้ว แต่ความเศร้าในจิตใจเธอยังไม่คลายจาง เธอยังคงจำได้ดีถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่พระองค์ท่านเคยเสด็จฯ มายังจังหวัดแพร่

"ในหลวงท่านเสด็จฯ ไปจังหวัดแพร่ทั้งหมด ๘ ครั้ง เพราะจังหวัดแพร่เรามีอาสาสมัครเสรีไทย ช่วงที่ญี่ปุ่นเข้ามาช่วงสงครามมหาเอเชียบูรพา ท่านได้รู้ว่าจังหวัดแพร่มีผู้เสียสละและมีน้ำใจต่อสู้เพื่อประเทศชาติ ท่านก็เสด็จฯ ไปจังหวัดแพร่ เพื่อขอบใจพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดแพร่ที่ได้ต่อสู้เพื่อประเทศชาติของท่าน ยังมีภาพพระบรมฉายาลักษณ์ของท่านอยู่ทุก ๆ วัดที่ท่านเสด็จฯ ไป จึงดีใจมากที่ได้พาชาวบ้านมาครั้งนี้"

นอกจากจะเป็นผู้นำสตรีชาวจังหวัดแพร่มาถวายความอาลัยในครั้งนี้แล้ว หลักคำสอนของพระองค์ท่านยังเป็นหลักที่เธอนำมาใช้ในการครองชีวิต

"ในฐานะที่เราเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นนักการเมืองท้องถิ่น เราก็ส่งเสริมให้ชาวบ้าน ให้เกษตรกรรู้จักอยู่อย่างพอเพียง เดินตามรอยเศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์ท่าน ส่งเสริมด้านการเกษตร ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ โดยส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ พื้นบ้านตามที่เราถนัดหลังจากที่หมดหน้าทำการเกษตร หัดมาทำหัตถกรรม ทำขนมพื้นบ้าน ช่วยหารายได้ให้กับครอบครัว ช่วงนี้ก็พยายามรณรงค์ไม่ให้ใช้สารเคมีในการทำเกษตร ให้หันมาใช้เกษตรอินทรีย์ เราส่งเสริมและทำการอบรมทุกปี พาชาวบ้านไปดูโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหลายที่

"อยากให้รุ่นลูกหลานเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้มากที่สุดก่อนที่มันจะสายเกินไปกว่านี้ รุ่นแม่รุ่นน้ารุ่นอานี่ยังเดินกันไม่ทัน เพราะมัวแต่ลุ่มหลงเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพราะฉะนั้นต้องรีบกลับไปหาราก เราก็ต้องกลับมายึดหลักตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงท่านให้ได้ ประเทศชาติจึงจะรอด"

เธอฝากไว้ทิ้งท้าย ก่อนจะพาฉันไปหา คุณแม่อัมราพร มุ้งทอง นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่ อีกหนึ่งผู้นำประชาชนมาในครั้งนี้

"พอเข้าไปที่ท้องพระโรง ความเหน็ดเหนื่อยมันหายเป็นปลิดทิ้ง มีแต่ความประทับใจเย็นชุ่มฉ่ำ พระเจ้าอยู่หัวของชนชาวไทยนี่ เราจะหาที่ไหนเปรียบพระองค์ไม่ได้แล้วนะคะ"

คุณแม่อัมราพร มุ้งทอง วัย ๖๕ ปี หญิงผิวขาว ร่างสูงโปร่ง สวมชุดสุภาพสีดำเรียบร้อย ผู้นำสตรีจังหวัดแพร่มาถวายความอาลัยในครั้งนี้ เล่าให้ฟังถึงความรู้สึกที่เพิ่งได้เข้าไปกราบพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ แม้จะเป็นครั้งที่สองที่ได้มา แต่ความรู้สึกปีติตื้นตันก็ไม่เคยลดน้อยลงไป

คุณแม่ย้อนเหตุการณ์ครั้งวัยเด็กที่ได้เห็นพระองค์ท่านตามโทรทัศน์ จนครั้งหนึ่งมีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ

"เริ่มแรก เห็นพระองค์ท่านออกโทรทัศน์ พระองค์ท่านมักจะมีแผนที่ มีกล้องถ่ายรูป ติดประจำพระองค์ตลอด เราก็เห็นประทับตานะ ติดตาติดใจอยู่ตรงนี้ จะไปที่ไหนก็มีพระองค์ท่านอยู่ในหัวใจของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทั้งคุณพ่อ สามีของแม่เป็นประธานลูกเสือชาวบ้าน เมื่อปี ๒๕๒๒ ได้รับพระราชทานธงลูกเสือชาวบ้านจากพระหัตถ์ท่าน ส่วนแม่ก็เป็นผู้รับพระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์ของพระองค์ท่านจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ช่วงที่พระองค์เสด็จฯ ไปจังหวัดแพร่ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๒๒ ทั้งคุณปู่และแม่ก็ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินตามพระราชอัธยาศัยแด่พระองค์ด้วยค่ะ"

แม้จะผ่านมานานมากแล้ว แต่คุณแม่ก็ยังจำได้ดีถึงวันที่และเวลาที่ได้เข้าเฝ้าฯ พระองค์ท่าน สิ่งนี้ยังคงประทับอยู่ในใจของเธอเสมอมา

อีกหนึ่งเหตุการณ์ที่คุณแม่รวมถึงคนไทยทุกคนจะไม่มีวันลืม ในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ วันที่คนไทยทั้งแผ่นดิน ต้องพบกับการสูญเสียครั้งใหญ่ คุณแม่อัมราพรได้เล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์ในวันนั้น

"เรารู้ก่อนหนึ่งวันแล้วว่าพระองค์ท่านประชวรค่อนข้างหนัก เราก็สวดมนต์ถวายขอให้พระองค์อยู่คู่ประเทศไทยต่อไป ตอนรู้แถลงการณ์สำนักพระราชวังว่าเสด็จสวรรคตแล้ว โอ้โห ก็ยกมือไหว้ น้ำตานี่ไหลพรากแบบกลั้นไม่อยู่ ในใจอยากจะค้านว่าไม่จริง ๆ แต่ความตายเป็นสัจธรรมนะลูก ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นพระอรหันต์ พระองค์ก็ต้องปรินิพพาน อย่างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ พระองค์ท่านคงเป็นเทวดาที่ดูแลพวกเราอยู่นะคะ"

ขณะกล่าวคุณแม่มองขึ้นไปบนฟ้า และก้มหน้าลงมาด้วยรอยยิ้ม

"พอรู้ว่าท่านสวรรคต เราก็เสียใจ น้ำตาไหล แต่ผมรู้ว่าพระองค์ท่านไม่ได้ไปไหนหรอก ท่านยังอยู่กับเราตลอดไป เพราะฉะนั้นถึงท่านจากไปแล้ว แต่เราก็ยังอุ่นใจเมื่อนึกถึงท่าน"

นับเป็นโชคดีที่ฉันได้มีโอกาสพูดคุยกับ **ดร.นินนาท สาทิสสะรัต** ชายร่างท้วม ผิวขาว ท่าทางใจดี อายุราว ๗๐ ปี อดีตครูสอนคณิตศาสตร์ผู้อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่อายุ ๒๙ ปี กลับมาไทยคราวนี้เขาเป็นตัวแทนนำปัจจัยจากวัดธัมมาราม นครชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา มาเข้าร่วมถวายในพิธีถวายผ้ากฐินพระราชทาน ณ วัดจักรวรรดิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งครั้งนี้ถือเป็นกฐินพระราชทานผืนสุดท้ายในรัชกาลที่ ๙

คุณลุงถือเป็นพุทธมามกะผู้ค้ำจุนพระพุทธศาสนาในต่างแดน ทั้งยังเคยได้มีโอกาสถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เพียงไม่กี่นาทีที่ได้เข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดพระองค์เป็นสิ่งที่ภูมิใจมาก แม้จะใช้ชีวิตในสหรัฐอเมริกามากว่าค่อนชีวิต หากแต่สายใยความผูกพันของราษฎรคนนี้ต่อพระมหากษัตริย์ยังคงไม่เสื่อมคลาย

"เหมือนกับว่าพระองค์ท่านเป็นพ่อของพวกเรา ผมคิดมาตั้งแต่เล็ก ๆ ของผมอย่างนั้น และคิดว่าท่านเป็นพ่อที่ประเสริฐ เป็นพ่อที่ยุติธรรม ดูแลลูก ๆ ทุกคนในประเทศไทยอย่างดี" คุณลุงเล่าถึงพ่อของแผ่นดินเกิดด้วยความชื่นชม

เรื่องราวของพ่อยังคงประทับอยู่ในใจของชายผู้นี้ รวมถึงเรื่องระหว่างพระองค์ท่านกับพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ พระเกจิอาจารย์ชื่อดังจากแดนใต้ เมื่อครั้งในหลวงทรงนิมนต์พ่อท่านคล้ายเข้ารับพระราชทานภัตตกิจในวังสวนจิตรลดา

"พอพ่อท่านคล้ายไปถึง ในหลวงท่านก็ก้มลงกราบให้พ่อท่านคล้ายปกกระหม่อมท่าน ในหลวงทรงรู้ว่าพ่อท่านคล้ายมีบุญญาธิการ ก็บอกให้ท่านช่วยชยันโตปกกระหม่อม พ่อท่านคล้ายก็บอกทำไม่ได้ พระองค์ท่านเป็นเทพ มีบารมีสูงกว่า ท่านก็เลยบอกว่าขอมือในหลวงมาจับเท่านั้น เป็นสิ่งหนึ่งที่ในหลวงสร้างความประทับใจให้กับผม ท่านเป็นกษัตริย์สูงสุด พ่อท่านคล้ายเป็นคนธรรมดา เป็นราษฎรของท่าน อยู่ใต้ร่มโพธิสมภาร แต่ท่านกลับเห็นพ่อท่านคล้ายเป็นเหมือนนักบุญ เป็นพระอริยสงฆ์ เป็นเรื่องที่ผมประทับใจพระองค์ท่านมาก"

นอกจากพระองค์ท่านจะเป็นตัวอย่างพุทธมามกะให้กับพสกนิกรแล้ว ยังเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตของคุณลุงผู้อาศัยอยู่ในต่างแดนด้วย

"เศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์ท่านเป็นแรงบันดาลใจของผม หลักง่าย ๆ มีเท่าไรก็ใช้เท่านั้น อย่าใช้เกินตัว ถ้าผมยึดหลักของท่านว่าเศรษฐกิจพอเพียง ผมจะใช้เงินก้อนที่ผมมีอยู่ไม่หมดจนตกไปถึงชั่วลูกชั่วหลาน ผมตายไปแล้วลูกหลานของผมก็เอาเงินก้อนนี้

ไปใช้ต่อ ในหลวงทรงเป็นอัจฉริยะ ทั้งภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ยังแถมดนตรีอีกเป็นภาษาหนึ่ง แล้วยังมีพระอัจฉริยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ในพระราชวังของท่านทำเป็นสวน เป็นทุ่งนา เป็นอะไรต่ออะไรมากมาย ทำเป็นตัวอย่างเพื่อที่จะมาเผยแผ่ให้แก่ราษฎร หาอย่างท่านไม่มีอีกแล้ว”

เป็นที่พิสูจน์ได้ว่าคำสอนของพระองค์ท่านยังคงมีผู้คนนำไปใช้ได้เสมอ แม้จะอยู่ซีกไหนของมุมโลก สิ่งหนึ่งที่ยึดโยงจิตใจของคนไทยเอาไว้คือศรัทธาและความรักต่อพระมหากษัตริย์ ผู้ทรงเป็นศูนย์รวมใจ ความรัก ที่เราต่างไม่รู้ว่าเกิดขึ้นเมื่อไร รู้แต่ว่าเป็นความรักที่ไม่เคยลบเลือนจากใจ

พรวันเกิดปีนี้ของ **อนงค์ภัทร ธรตีกรธวัฒน์** เป็นพรวิเศษจากเทวดาบนฟ้า คือในหลวงในพระบรมโกศ

“วันนั้นลูก ๆ ลางานกัน แล้วก็พาหม่าม้าไปกราบในหลวง เพราะรู้ว่าหม่าม้าอยากไป เตรียมเสื้อผ้าไว้แล้ว แต่ยังไม่มีโอกาส ก็ดีใจที่ลูก ๆ พาไปในวันเกิด หม่าม้าก็คิดว่าจะไปขอพร เพราะคิดว่าตอนที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ขนาดคนเขาเขียนอะไรไปถึงท่าน ท่านยังช่วยเหลือ หม่าม้าก็คิดว่าเราจะไปขอพรวันเกิด เพราะท่านเป็นเทพ เป็นเทวดา

“ไปกันตั้งแต่ ๖ โมงเช้า ๒ ทุ่มครึ่งถึงได้เข้า อากาศร้อน คนเยอะมาก แต่ความรู้สึกของเราก็ไม่ได้เหนื่อยล้าหรืออะไร ยังมองคนรอบ ๆ ว่าทำไมมากันเยอะจัง ไปถาม ๆ เขามาจากทั้งปราจีนฯ ลพบุรี นครปฐม คนเขาตั้งใจกันจริง ๆ นะ เขาอยู่ไกลกว่าเรา เราอยู่แค่กรุงเทพฯ ขนาดเขาแก่กว่าเรา ขาก็เดินไม่ดี แต่เขาก็ยังยืนรอ รอจนมืดถึง ๒ ทุ่มกว่า อาโกวกลับไปก่อนเพราะต้องกลับไปทำงาน เลยเหลือกันแค่ ๔ คน หม่าม้ากับลูก ๆ กว่าจะเสร็จสิ้นพิธีเข้ากราบ ออกมาก็เกือบ ๓ ทุ่ม

“ตอนเข้าเราก็ได้เข้าไปแค่แป๊บเดียว เจ้าหน้าที่ให้กราบพระบรมศพแล้วก็รีบ ๆ เดินออกไป เพราะข้างล่างคนเยอะมาก พอไปอยู่ตรงหน้าพระบรมศพ ได้เข้าไปเห็น แค่ขอเข้าไปไหว้ใกล้ ๆ เราก็รู้สึกดีใจนะ รู้สึกว่าเรามีบุญที่ได้เข้าไป นี่ก็ยังอยากจะไปกราบพระบรมศพอีก ยังหาโอกาสอยู่”

ตอนเด็ก ๆ เธอบอกว่ายังไม่ค่อยรู้เรื่องอะไรนัก แต่พอช่วงเกิดเหตุการณ์วิกฤติในชาติ ในหลวงทรงทำให้สถานการณ์คลี่คลายลงได้โดยเร็ว เธอรู้สึกว่าคนไทยรักในหลวง

“พูดถึงตอนนั้นนะ คนนิ่งหมดเลย แค่ในหลวงออกมาพูด ทุกคนหยุดยิง แล้วก็เลิกราต่อกัน เราก็ถือว่าประเทศไทยเรายังมีพระเจ้าอยู่หัว และทุกคนก็รักพระองค์ หม่าม้าเกิดมา

ก็เห็นภาพในหลวงอยู่แล้ว เห็นท่านเสด็จไปนู่นไปนี่ คิดในใจว่าท่านไม่เหนื่อยบ้างเหรอ

"หม่าม้าเกิดที่นครปฐม ครอบครัวหม่าม้าขายก๋วยเตี๋ยว อาหารตามสั่งตามงานวัด ขายทุกอย่างเลยเป็นเต็นท์ใหญ่ ๆ ตอนหม่าม้าอายุได้สิบขวบกว่า ๆ กำลังขายของอยู่ พอรู้ข่าวว่าในหลวงจะเสด็จฯ มาแถวนั้น ทุกคนก็จะชวนกันไปรับเสด็จ เราก็ได้เห็นพระองค์ท่าน ท่านเดินเร็วมาก หรือตอนที่ท่านเสด็จฯ ไปกาญจนบุรี เวลาขายของเราก็จะรู้ข่าวว่าวันนี้ในหลวงจะเสด็จฯ นะ หม่าม้าก็วิ่งไป เข้าไปถึงบ้าง ไม่ถึงบ้าง บางทีก็ได้อยู่หน้าบ้าง หลังบ้าง บางครั้งเราเข้าไปไม่ได้ก็ยืนดูท่านอยู่ไกล ๆ"

หม่าม้าบอกว่าตนประทับใจคำสอนของในหลวงตรงที่ท่านสอนว่าให้อยู่อย่างพอเพียง อายุมากแล้วก็อยากอยู่อย่างเรียบง่าย ประหยัด อดออม คนเราไม่ต้องร่ำรวยมากก็มีความสุขได้หากรู้จักพอ

เวลา ๗๐ ปี ยาวนานขนาดไหนกัน ?

ถ้าเปรียบเป็นชีวิตของคนคนหนึ่ง เขาคนนั้นคงผ่านหลายบทบาทในชีวิต ผ่านการเป็นลูกของพ่อแม่ เป็นวัยรุ่นหัวรั้นของเพื่อน ๆ เป็นสามีของภรรยา เป็นพ่อของลูก ๆ ปัจจุบันคงเป็นคุณตาของหลาน ๆ ดังเช่นชีวิตของ **คุณตา ประมูล ช่างทอง** ชายวัย ๗๐ ปี เกษตรกรจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เติบโตคู่เคียงมาขวบปีเดียวกับการครองราชย์ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ผู้ทรงเป็น "ผู้ให้" ตลอดมา

"ชื่นใจที่สุดเลย" คุณตาบอกฉัน ท่ามกลางสภาพอากาศร้อนอบอ้าวในเวลาเกือบเที่ยง บริเวณฟุตปาธริมถนนราชดำเนิน ผู้คนจากทั่วสารทิศยืนรอรถทัวร์รับส่งเพื่อกลับไปยังถิ่นฐานที่เพิ่งจากมาเมื่อคืน หลายคนถือพัดไว้ในมือโบกไปมาเพื่อช่วยคลายความร้อน ยังดีที่มีซุ้มแจกน้ำที่คอยดับความกระหายให้ประชาชนที่เนืองแน่นในบริเวณนั้น

"ชื่นใจที่สุดเลยครับ ในชีวิตหนึ่งที่ได้เกิดมาในแผ่นดินของพระองค์ท่าน ลองถามทุกคนดูเถอะ จะพูดคำเดียวกัน"

คุณตายืนยันอีกครั้งด้วยน้ำเสียงหนักแน่น หลังจากได้เข้าไปกราบพระองค์ท่านในพระบรมมหาราชวัง แม้จะผ่านการเดินทางที่ยาวนานกว่า ๑๐ ชั่วโมงจากขอนแก่นถึงกรุงเทพฯ แต่ก็ไม่ได้ทำให้ชายรูปร่างสันทัด ผิวคล้ำแดดวัย ๗๐ ปีคนนี้แสดงความหงุดหงิดใจออกมาแต่อย่างใด แววตาภายใต้กรอบแว่นสี่เหลี่ยมเปี่ยมล้นไปด้วยความปีติที่ครั้งหนึ่งในชีวิตได้พาตัวเองมาเข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดพระองค์ท่านอีกครั้ง

เมื่อครั้งวัยเด็ก เด็กชายประมูลคนนี้เคยเดินเท้ากว่า ๑๒ กิโลเมตร เพื่อไปรับเสด็จ

พระองค์ท่านเมื่อคราวเสด็จฯ มาที่สนามบินจังหวัด แม้จะได้เห็นเพียงไกล ๆ แต่ไม่เคยทำให้นายประมูลที่ปัจจุบันอายุย่างเข้า ๗๑ ปีลืมความทรงจำครั้งนั้นได้เลย เขาก็เหมือนคนไทยทุกคนที่รักและศรัทธาพระองค์ท่านในฐานะพระเจ้าแผ่นดิน อยากจะชื่นชมพระบารมีสักครั้งในชีวิต

จนกระทั่งเมื่อเติบโตขึ้นเข้าสู่วัยกำลังสร้างเนื้อสร้างตัว คุณตาเล่าให้ฉันฟังถึงความผิดพลาดเมื่อครั้งยังหนุ่ม ซึ่งทุกอย่างได้เปลี่ยนไปเมื่อเจ้าตัวได้พาตัวเองเข้าไปกราบพระองค์ท่านอีกครั้ง ครั้งนี้ไม่ใช่การเดินเท้าเหมือนตอนวัยเด็ก หากแต่เป็นการเดินรอยตามเบื้องพระยุคลบาท

"ในช่วงชีวิตที่ดำเนินมา ลุงมาคิดได้ก็ช่วง ๓๐ กว่านี่แหละที่มาทำตามพระองค์ท่าน แต่ก่อนก็ยังไม่รู้หรอกว่าจะไปยังไงมายังไง เราก็ยังโลเลอยู่ ทำอะไรก็อยากได้มาก ๆ ทำอะไรก็คอยจะผิดพลาดอยู่เรื่อย พอมาเข้าต้นแบบของพระองค์ท่านที่ทำมาก็เอาตัวรอดได้

"เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องสำคัญ ปลูกให้พอมีพอกิน ถ้ามีมากเราก็ขายมากกว่านั้นพอแจกเพื่อนฝูงเพื่อนบ้านได้เราก็แจกไป เราก็จะมีความสุข สิ่งหลักที่ดำเนินตามพระองค์ท่านคืออยากรวยเราก็ทำเอาใหม่ ต้องเริ่มคิดขึ้นมาใหม่อีก คือเรามีอยู่แค่นี้แล้วจะเอารวยแค่นี้ได้มั้ย เราก็ต้องคิด ถ้าทำในแบบพระองค์ท่านเรามีโอกาสถ้าเรามีกำลังกาย กำลังทรัพย์พอ เราอาจจะเพิ่มผลผลิตขึ้นมาได้ อย่าทิ้งรอยเดิมว่างั้นเถอะ เรามายังไงเราก็ไปแบบเรื่อย ๆ ของเรา อย่ากระโดด อย่าแรง สมมติว่าเรามีเงินพอซื้อวัวมาเลี้ยงเราก็ซื้อ พอซื้อหมูเราก็ซื้อ แต่อย่าให้เกินกำลังของตัวเองที่ทำได้ แล้วเวลาใช้ มีส่วนใช้ ส่วนเก็บทำบุญมั่ง ก็อยู่ได้ ไม่เดือดร้อน"

คุณตาอธิบายให้ฉันฟังถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้ปฏิบัติและยึดถือมาตลอด

ฉันเชื่อว่าหลายคนคงเคยเห็นและได้ยินคำสอนของพระองค์ท่านตามสื่อต่าง ๆ คุณตาประมูลเป็นหนึ่งคนที่ได้ลองมาปรับใช้ในชีวิตจริง ปัจจุบัน คุณตาเป็นชายวัย ๗๐ ปีที่ยังดูแข็งแรงและเปี่ยมไปด้วยความสุข ใช้เวลาช่วงเช้าไปกับการออกกำลังกาย บ้างก็เกี่ยวหญ้าให้วัว หรือดูแลสวนตามประสาเกษตรกร

"คิดว่าถ้าทางเทศบาล หรือทางผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เขาให้รับสมัครเกณฑ์คนมาบวช คิดว่าจะบวชถวายพระองค์ท่านสักอาทิตย์หรือ ๓ วัน ๕ วัน" ชายวัย ๗๐ ปีกล่าวถึงความตั้งใจในเวลาอันใกล้นี้

“

...การศึกษาเพื่อความฉลาดรู้
มีข้อปฏิบัติที่น่าจะยึดหลักอย่างน้อยสองประการ
ประการแรก เมื่อจะศึกษาสิ่งใดเรื่องใดให้รู้จริง
ควรจะได้ศึกษาให้ตลอด ครบถ้วนทุกแง่มุม
ไม่ใช่เรียนรู้แต่บางส่วนบางตอน หรือเพ่งเล็งเฉพาะบางแง่บางมุม
อีกประการหนึ่ง ซึ่งจะต้องปฏิบัติประกอบพร้อมกันด้วยเสมอ
คือต้องพิจารณาศึกษาเรื่องนั้นๆ ด้วยความคิดจิตใจตั้งมั่นเป็นปรกติ
และเที่ยงตรงเป็นกลาง ไม่ยอมรู้เห็นและเข้าใจตามอำนาจ
ความเหนี่ยวนำของอคติ ไม่ว่าจะเป็นอคติฝ่ายชอบหรือฝ่ายชัง
มิฉะนั้น ความรู้ที่เกิดขึ้นจะไม่เป็นความรู้แท้...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ณ สวนอัมพร
วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๔

ภาพที่ถ่ายยากที่สุด

วสันต์ วณิชชากร

"จากเสียงชัตเตอร์ที่ทุกครั้งเคยดังด้วยความสุขเสมอ แต่ค่ำวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นวันที่ผมกดชัตเตอร์ไปน้ำตาเอ่อไป เป็นครั้งแรกที่ต้องถ่ายภาพผ่านม่านน้ำตาของตัวเอง ต้องถ่ายภาพความเศร้าโศกเสียใจของพสกนิกรที่สูญเสีย 'พ่อหลวง' ในขณะที่ในใจกำลังเศร้าสร้อยอย่างที่สุด

"ในฐานะพสกนิกร การสูญเสียพระองค์ท่านเป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ในชีวิตผม แต่เนื่องจากผมไม่ได้อยู่ในฐานะพสกนิกรของพระองค์ท่านเท่านั้น แต่ยังมีฐานะเป็น 'ช่างภาพข่าว' ของสำนักข่าวเอพี มีหน้าที่ต้องบันทึกภาพเหตุการณ์สำคัญในประเทศที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเผยแพร่ออกไปทั่วโลกด้วย การบันทึกภาพประวัติศาสตร์ครั้งนี้จึงเป็นการถ่ายภาพครั้งที่ยากที่สุดในชีวิตครั้งหนึ่ง"

ในฐานะช่างภาพผู้หนึ่ง **วสันต์ วณิชชากร** ต้องต่อสู้กับความรู้สึกโศกเศร้า สูญเสียอย่างที่สุด เมื่อมองเห็นคนร่วมชาติ ร่วมใจรักและภักดี หัวใจแตกสลายอยู่ตรงหน้า ส่งความรู้สึกทางสีหน้าและหยาดน้ำตา ผ่านทะลุเลนส์มา แต่ก็ด้วยความตั้งใจมั่นว่าการถ่ายภาพครั้งนี้ ต้องถ่ายภาพเพื่อสะท้อนให้ชาวโลกได้เห็นว่าคนไทยรักในหลวงรัชกาลที่ ๙ มากเพียงใด และต้องการสะท้อนให้ชาวต่างชาติคิดกลับมาว่าพระองค์ท่านต้องรักและทำอะไรให้คนไทยอย่างมากมายมหาศาลจริง ๆ จึงทำให้คนไทยจำนวนมากโศกเศร้า เสียใจได้มากมายและยาวนานได้ขนาดนี้ เจ้าตัวจึงต้องอดทน อดกลั้นอารมณ์ไว้ก่อน ทำงานในหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด เพื่อพระองค์ท่านต่อไปให้จงได้

"ด้วยความที่ผมเป็นช่างภาพ Stringer ของสำนักข่าวเอพี ภารกิจถ่ายภาพให้สำนักข่าวเอพีมีเพียงบางวันเท่านั้น และนี่คือภาพประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญ หากผ่านไปแล้ว ไม่สามารถจะย้อนกลับมาได้ ผมจึงพยายามมาถ่ายภาพทุกครั้งที่มีโอกาส แม้จะต้องเดินทางมาจากต่างจังหวัดก็ตาม และนับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป หรือในช่วงงานที่ผ่านมา ภาพทุกภาพแม้ผมจะไม่ได้รับมอบหมายงานจากสำนักข่าว ถ้าผมมีจังหวะเวลา ผมก็จะขึ้นมาเก็บบันทึกภาพไว้ ให้เป็นประวัติศาสตร์ของคนไทย ของตัวเอง ซึ่งผมคิดว่า ผมในฐานะช่างภาพในรัชกาลของพระองค์ท่านคนหนึ่ง ผมต้องบันทึกภาพไว้ไม่ว่าภาพนั้นจะทำความยากลำบากใจให้ผมมากมายขนาดไหนก็ตาม"

ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นอีกวันหนึ่งที่วสันต์มองเห็นถึงความจงรักและภักดีต่อพระองค์ท่านอย่างที่ไม่เคยเห็นมาก่อนในชีวิต เป็นวันแรกที่มีการเปิดให้ประชาชนเข้าไปกราบพระบรมศพ ประชาชนจำนวนมากเข้ามารอคิวเพื่อกราบพระบรมศพตั้งแต่ช่วงเย็นวันที่ ๒๘ รอคอยอย่างอดทนด้วยรักและภักดี ช่วงเช้าถึงเย็นยืนรอต่อคิว ตากแดดเต็มพื้นที่ของสนามหลวง ทั้งร้อน ทั้งหิว กว่าสิบชั่วโมง

ช่วงค่ำวันนั้นฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก แต่ก็ไม่สามารถทำลายความมุ่งมั่นของประชาชนได้ พวกเขาไม่หนีแถว ยังคงยืนรอสู้ทนพายุฝนอันรุนแรง ไม่ไปไหน

"ในวันนั้นผมต้องถ่ายภาพเหล่านี้ท่ามกลางสายฝน หลายคนมาถามว่าไม่กลัวกล้องพังหรือ ผมตอบกลับไปว่า 'กล้องผมพัง ผมหาที่ซ่อมได้ แต่ภาพประวัติศาสตร์เหล่านี้ ผมไม่สามารถหามันได้อีกแล้ว ถ้าวันนี้ผมไม่ถ่ายภาพไว้' ผมถือว่านี่คือภาพแห่งความรักและภักดีอย่างสุดขั้วหัวใจ ไม่มีใครมาทำอะไรแบบนี้หรอก นอกจากจะทำถวายในหลวง ในหลวงองค์เดียวเท่านั้นที่จะทำให้ประชาชนคนไทยยอมทนแดด ทนฝน ทนหิว ทนทุกอย่าง เพื่อเฝ้ารอที่จะได้เข้าเฝ้าฯ ได้อยู่ใกล้ ๆ กับพระองค์ท่านอีกครั้งเป็นครั้งสุดท้าย

"อีกวันที่ผมถือว่าถ่ายภาพยากที่สุด คือการถ่ายภาพกิจกรรมเพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่โรงพยาบาลศิริราช เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ซึ่งเป็นวันครบ ๑ เดือนของการจากไปของพ่อหลวง"

วันนั้นช่างภาพผู้นี้รู้สึกได้ว่าขณะที่พี่น้องประชาชนร้องเพลง ไม่ว่าจะเป็นเพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงต้นไม้ของพ่อ โดยเฉพาะบทเพลงพระราชนิพนธ์ "ความฝันอันสูงสุด" พวกเขากำลังสื่อสารอยู่กับพระองค์ท่านด้วยความเป็นสมาธิ ความเป็นส่วนตัว

"ความจริงผมไม่อยากรบกวนอารมณ์ของพวกเขาเลย แต่ผมก็เชื่อว่าการที่พวกเขาเห็นผมร้องเพลงไปด้วย น้ำตาไหลนองอาบแก้มไปด้วย ขณะค่อย ๆ ขยับเข้าไปถ่ายภาพพวกเขาก็คงรับรู้ได้ว่าผมก็อยู่ในอารมณ์เดียวกันกับพวกเขา เพียงแต่ผมก็ต้องทำหน้าที่ของผมไปด้วย

"ความรู้สึกของประชาชน พวกเขาเหล่านี้อยู่ในสายตาที่มองผ่านเลนส์ของผมตลอดระยะเวลาตั้งแต่ค่ำวันที่ ๑๓ ตุลาคมจนมาถึงในวันนี้ ผมจดจำได้ทุกความรู้สึกที่น้อมรับเข้ามา มันทำให้ผมรับรู้เลยว่าพระองค์ท่านทรงมีพระบารมียิ่งใหญ่มหาศาลอย่างที่สุดไม่มีใครเทียบได้ ในความรู้สึกรักและภักดีของพวกเขา ในแต่ละวันที่ผ่านมา ยิ่งถ่ายภาพ ยิ่งบันทึกภาพไปเรื่อย ๆ ไม่มีเลยที่ความรู้สึกเหล่านี้จะจางหายไป มันกลับท่วมท้น ทวีคูณเพิ่มมากขึ้น แม้วันเวลาจะผ่านมาเนิ่นนานหลายเดือนแล้ว เพียงแต่ความรู้สึกที่เคยร้องไห้ โศกเศร้า น้ำตาไหล แปรเปลี่ยนไปเป็นการกระทำความดี เป็นคนดี เดินตามรอย ตามคำสอนของพ่อ"

การถ่ายภาพครั้งนี้ ทำให้ชีวิตช่างภาพผู้นี้เปลี่ยนไปเล็กน้อย เพราะนอกจากภาพถ่ายที่เน้นอารมณ์และความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อในหลวง ตนยังเขียนเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ในฐานะที่เคยถวายงานพระองค์ท่านไว้ในเฟซบุ๊คด้วย มีการแชร์ทั้งภาพและเรื่องราวที่เขาเขียนออกไปจำนวนมาก

"นอกจากนี้ภาพของผมคือภาพ 'หยาดเหงื่อของพ่อ หยดน้ำตาของลูก' ที่ผมถ่ายไว้เมื่อเช้าวันที่ ๑๕ ตุลาคม ที่บริเวณหน้าประตูพระบรมมหาราชวัง ในระหว่างที่ประชาชนมารอเข้าร่วมลงนามถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ได้รับคัดเลือกให้มาจัดแสดงในนิทรรศการ 'ทรงสถิตในดวงใจไทยทั้งชาติ' ของกระทรวงวัฒนธรรม ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นภาพที่ได้คะแนนโหวตให้เป็นภาพที่ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุดอันดับหนึ่ง

"หลังจากนั้นภาพนี้ก็ยังได้รับคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๙ 'ภาพแห่งความภักดีต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙' ที่กระทรวงวัฒนธรรมจะนำมาจัดทำ 'จดหมายเหตุ' ทำให้มีสื่อกระแสหลักจำนวนมาก ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และนิตยสารต่าง ๆ มาขอสัมภาษณ์ แต่ถ้าจะมีคนรู้จักผมมากขึ้น เพราะภาพนี้ หรือเพราะงานนี้ ผมไม่ต้องการ

"หากเป็นไปได้ ผมขอ 'ในหลวง' กลับคืนมา ผมไม่อยากถ่ายภาพแบบนี้ ใจจริง ๆ ถ้าเลือกได้ ไม่อยากเห็นภาพแบบนี้เลย แต่ที่สุดแล้ว ไม่ว่าภาพนั้นจะสุขหรือทุกข์ สุดท้ายแล้วมันจะงดงามในทุก ๆ ความรู้สึกเสมอ"

วสันต์ วณิชชากร (ช่างภาพบ้านนอก) ช่างภาพสำนักข่าวเอพี ถ่ายทอดถ้อยคำแห่งความอาลัยในหลวงรัชกาลที่ ๙ ผ่านหลังเลนส์ได้เกินบรรยาย

Kaekae
30/10/16

เปลี่ยนความเสียใจเป็นพลัง

กชณัฐ ทองเรือง

"เมื่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต เป็นความรู้สึกสูญเสียที่ยิ่งใหญ่มากสำหรับคนไทยอย่างผมและทุก ๆ คน ความรู้สึกมากน้อยอาจแตกต่างกันไป จำได้ว่าตั้งแต่สมัยเด็ก ๆ ทุกวันผมจะชอบนั่งดูข่าวในพระราชสำนัก ชอบดูในหลวงเสด็จฯ ไปยังที่ต่าง ๆ เพราะสมัยเด็ก ๆ เราแทบไม่ได้เดินทางไปต่างจังหวัดเลย การเสด็จพระราชดำเนินก็เป็นการเปิดโลกให้เด็กอย่างเราได้เห็นในสิ่งที่ไม่เคยเห็น ที่ที่ไม่เคยไป...

"โดยเฉพาะเรื่องฝนหลวงเกี่ยวข้องกับผม เพราะพ่อบอกตั้งแต่เด็กว่าผมชื่อเทพฤทธิ์มาจากชื่อของหม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ผู้ช่วยงานในหลวงเรื่องการทำฝนเทียม ผมเลยกลายเป็นเด็กที่เข้าใจเรื่องขั้นตอนการทำฝนเทียมตั้งแต่ตอนนั้น พออ่านหนังสือออกพ่อก็คอยหาข้อมูลเรื่องนี้มาให้อ่านเสมอ...

"จนกระทั่งก่อนในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคตไม่กี่ปี เหตุการณ์บ้านเมืองมีการแยกฝักแยกฝ่ายแยกสี ผมเคยคุยกับเพื่อนว่าหากสิ้นพระองค์ น้ำตาคนจะท่วมแผ่นดินแล้วต่อไปจะเกิดอะไรขึ้นกับเมืองไทย"

กชณัฐ ทองเรือง กล่าวถึงที่มาของชื่อเดิม และจบลงด้วยการตั้งคำถามให้ขบคิดจนวันหนึ่งเหตุการณ์ความสูญเสียครั้งใหญ่ของคนไทยก็เกิดขึ้นจริง

"ใกล้ ๆ วันที่ ๑๓ ตุลาคม กระแสข่าวที่เราไม่อยากให้เกิดขึ้น ก็เริ่มหนาหูขึ้น หลังจากนั้นเมื่อได้ฟังประกาศอย่างเป็นทางการตอน ๑ ทุ่ม ขณะฟังประกาศร่างกายก็ชาไปหมด น้ำตาร่วงพรู ผมเดินไปหาที่นั่งเงียบ ๆ ใช้เวลาสั้น ๆ ปล่อยให้น้ำตาแห่งความสูญเสียของผู้ชายหน้าตาโหด ๆ อย่างผม ไหลให้เต็มที่ แล้วกลับเข้าไปทำงานต่อให้เสร็จทั้งที่ไม่เหลือจิตใจที่จะทำอะไรเลย ความเสียใจมันแน่นจนจุก ผมอึ้งและสูญเสียอย่างไม่เคยรู้สึกมาก่อน

"นับจากวันนั้นผมมีความตั้งใจว่าจะเก็บภาพในทุก ๆ กิจกรรม และสัญลักษณ์ถวายความอาลัยให้ได้มากที่สุด แต่ยังไม่มีจุดมุ่งหมายว่าจะนำไปทำอะไรต่อ แค่เก็บไว้ในความทรงจำ แต่พอพี่คนหนึ่งติดต่อมาว่าเพื่อนที่กรุงเทพฯ ต้องการคนช่วยเก็บภาพตลอดหนึ่งปี ผมก็ยินดีมากที่ภาพของผมจะเป็นประโยชน์ ทั้งที่รู้ว่าตัวเองไม่มีเวลาว่างมากพอ อยากว่างมากกว่านี้ อยากเก็บภาพที่แสดงความรู้สึกได้มากและหลากหลายกว่านี้"

ต้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นโอกาสเหมาะที่เขาจะได้เดินทางจากหาดใหญ่ขึ้นกรุงเทพฯ เพราะลูกสาวเรียนจบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังจะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร เขาและคุณแม่ (คะรี ทองเรือง) น้องสาว (มธุรส ทองเรือง) และภรรยา (เสาวนีย์ บัวแก้ว) เดินทางมาแสดงความยินดีกับลูก และต้องการแสดงความจงรักภักดีด้วยการเข้ากราบพระบรมศพ

"วันที่เข้ากราบสักการะ เราเดินทางออกจากที่พักตั้งแต่ตี ๔ เพราะมีข่าวว่าตี ๕ จะเริ่มปล่อยให้เข้าไปในสนามหลวง แต่พอตี ๔ ครึ่ง แถวยาวมาถึงหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว ผมหันไปถามแม่ว่าไหวมั้ย แม่วัย ๗๔ ตอบแบบไม่ต้องคิดว่าต้องไหวสิ พวกเราต่อแถวด้วยใจมุ่งมั่น เวลาเริ่มผ่านไป ฟ้าค่อย ๆ สว่าง เราทั้งสามคนค่อย ๆ ขยับไปตามแถว เห็นอะไรหลายอย่างที่ไม่คิดว่าจะเห็น จู่ ๆ ก็มีคนเข้ามาแทรกแถวแซงคิวต่อหน้า

"เราคุยกันว่าในหลวงทรงเหนื่อยเพื่อเรามาหลายสิบปี ท่านเดินไม่รู้กี่หมื่นกี่แสนกิโลในประเทศไทย ทำไมคนเหล่านั้นรอเพื่อในหลวงไม่ได้ แล้วก็กลับมาคิดในแง่ดีว่าเขาคงมีความจำเป็นเร่งด่วน ผมทิ้งภาพไม่น่าดูนั้น แล้วหันมาดูแลผู้หญิงที่ผมต้องดูแลเป็นพิเศษในวันนี้ คอยถามแม่ว่าไหวมั้ย? แม่หิวมั้ย? เข้าห้องน้ำมั้ย? แต่แม่ไม่ยอมทำอะไรเลย ไม่ว่ากิน เข้าห้องน้ำ เพราะแม่เป็นคนธาตุอ่อน กินอะไรผิดไปเพี้ยนไปอาจจะต้องรีบเข้าห้องน้ำ แม่ให้เหตุผลว่าหากต้องเข้าห้องน้ำ กลัวหลุดจากแถว แม่พูดคำหนึ่งว่า 'ทนเพื่อในหลวงแค่นี้ไม่เป็นไรหรอก'

"เราสามคนแม่ลูกใช้เวลา ๖ ชั่วโมง รอคอยด้วยความตั้งใจเพื่อได้เข้ากราบพระบรมศพอย่างภูมิใจ และมีความสุข สำหรับผมถ้านับจนถึงวันนี้ ผมเข้ากราบหน้าพระบรมโกศ ๓ ครั้งแล้ว ครั้งที่ ๒ ไปกับภรรยา ใช้เวลารวม ๑๑ ชั่วโมง เพราะเป็นช่วงปีใหม่มีคนมามากที่สุด และครั้งที่ ๓ ไปในนามคณะเจ้าภาพบริษัทในเครือบ้านซูกรุ๊ป บำเพ็ญกุศลถวาย"

เจ้าตัวกล่าวว่าตนรักการถ่ายรูป ถึงไม่ได้ทำเป็นอาชีพเพื่อเลี้ยงตัวเอง แต่ตนเชื่อว่า

งานที่ได้ถ่ายภาพในช่วงยามแห่งความสูญเสียครั้งนี้คงสามารถเป็นประโยชน์แก่สังคมได้บ้างไม่มากก็น้อย

"การถ่ายภาพเป็นงานศิลปะ เป็นของดีมีประโยชน์ ขออย่าได้ถ่ายภาพกันเพื่อความสนุกสนานหรือความสวยงามเท่านั้น จงใช้ภาพให้เกิดคุณค่าแก่สังคม ให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม งานศิลปะจะได้ช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อีกแรงหนึ่ง"

นี่คือพระราชดำรัสของในหลวงที่ชายหนุ่มผู้รักการถ่ายภาพประทับใจ

"ในจำนวนภาพของในหลวงที่มีผู้ถ่ายไว้ที่เป็นภาพที่ติดตาผมที่สุดคงเป็นภาพที่ในหลวงทรงรับดอกไม้เหี่ยว ๆ จากคุณยายคนหนึ่งที่รอเฝ้าฯ แต่เช้าจดบ่าย จนดอกบัวในมือคุณยายเหี่ยวเฉา แต่พระองค์ทรงโน้มพระวรกายลงเพื่อให้คุณยายได้เฝ้าฯ ใกล้ชิดที่สุด ส่วนภาพอื่นที่ชอบคือทุกภาพที่พระองค์ทรงกล้องถ่ายรูปครับ เพราะในหลวงก็ทรงรักการถ่ายภาพและมีพระอัจฉริยภาพทางด้านนี้"

“

...เด็กๆ นอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้ว
ยังต้องหัดทำการงานและทำความดีด้วย
เพราะการทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ
มีความขยันอดทนพึ่งตนเองได้
และการทำดีนั้นจะช่วยให้มีความสุขความเจริญ
ทั้งป้องกันตนไว้ไม่ให้ตกต่ำ...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก
ประจำปี ๒๕๓๐

เมล็ดพันธุ์ของพระราชา

ปารมี โปร่งเฉลยลาภ
ศุภกร ติยะวรากุล

"...ราษฎรเข้ามาใกล้จนชิดรถที่เรานั่ง กลัวเหลือเกินว่าล้อรถของเราจะไปทับแข้งทับขาใครเข้าบ้าง รถแล่นผ่าฝูงคนไปได้อย่างช้าที่สุด ถึงวัดเบญจมบพิตร รถแล่นเร็วขึ้นได้บ้าง ตามทางที่ผ่านมาได้ยินเสียง ใครคนหนึ่งร้องขึ้นมาดัง ๆ ว่า ***'อย่าละทิ้งประชาชน'*** *อยากจะร้องบอกเขาลงไปว่า ถ้าประชาชนไม่ 'ทิ้ง' ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะ 'ละทิ้ง' อย่างไรได้ แต่รถวิ่งเร็วและเลยไปไกลเสียแล้ว..."*

ถ้อยคำจากพระราชนิพนธ์ "เมื่อข้าพเจ้าจากสยามมาสู่สวิตเซอร์แลนด์" ได้บอกเล่าถึงความนัยในพระราชหฤทัยของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ไว้เป็นอย่างดี และเป็นดั่งคำมั่นสัญญาที่พระองค์ทรงมีให้กับพสกนิกรชาวไทย เมื่อพระองค์เสด็จฯ นิวัตสู่ประเทศไทย ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ พระปฐมบรมราชโองการที่พระองค์มีพระราชดำรัสก็ไม่แคล้วกล่าวถึงพสกนิกรของท่าน

"เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"

และความนั้นก็ได้จารึกไว้ในหัวใจของประชาชนชาวไทยทั้งประเทศตั้งแต่วันนั้นจนวันนี้...มิลืมเลือน

ประเทศไทยในรัชสมัยของพระองค์นับเป็นแผ่นดินที่สุขสงบเสมอมา พระราชกรณียกิจของพระองค์ช่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แกพสกนิกรเรื่อยมา ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสมดั่งคำกล่าวที่พระองค์ทรงมีให้แก่ราษฎรทุกถ้อยคำ

เวลาผันผ่านไปตามกาล ต้นไม้ใหญ่ที่แผ่กิ่งก้านปกคลุมมอบความร่มเย็นเริ่มเอนไหว ผู้อาศัยก็ได้แต่ภาวนา... 'ขอให้พระองค์ทรงมีพระอาการดีขึ้น' 'หมอเก่งอยู่แล้ว' หลายคนมุ่งหน้าไปยังโรงพยาบาลศิริราชที่พระองค์ประทับรักษาพระวรกายอยู่ เพื่อให้รู้สึกว่ายังได้ใกล้ชิดพระองค์ท่าน... เพื่อบอกกับพระองค์ผ่านการกระทำว่า 'ไม่เป็นไร...พระองค์ต้องไม่เป็นไร'

เมื่อเย็นของวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ข่าวที่ประชาชนไม่อยากได้ยินที่สุดก็มาถึง... รวดเร็ว เสียจนจำไม่ได้ว่ารู้สึกอะไรบ้าง ภาพของพระองค์ฉายชัดเข้ามาในความทรงจำของประชาชนทุกคน และเมื่อระลึกได้ก็รู้ว่า *พระองค์จากไปแล้ว* ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมาประชาชนคนไทยทุกคนต่างตกอยู่ในความเศร้าสลดครอบคลุมมาจนกระทั่งล่วงเลยเข้าสู่เดือนใหม่ของปี

ภาพผู้คนหลั่งไหลมายังท้องสนามหลวงเป็นสิ่งที่พร่ำบอกเสมอว่าทุกคนปวดร้าวเพียงใด ถึงแม้ในใจของผู้คนจะร่ำไห้ แต่ชีวิตก็ต้องก้าวเดินเพื่อทำหน้าที่ของตนต่อไป ด้วยหัวใจคิดแต่เพียงว่าถึงโศกเศร้าเพียงใดจงอย่าละทิ้งหน้าที่ของตน ภาพของคนหลากหลายอายุและอาชีพที่ก้ม ๆ เงย ๆ คอยบริการผู้คนและผู้ที่มาถวายความเคารพพระบรมศพจึงดึงดูดให้อยากเข้าไปพูดคุยถึงเรื่องราวต่าง ๆ ในความตั้งใจที่จะบริการแก่ผู้คนโดยมิใช่หน้าที่ของตน อาจเพราะชุดที่พวกเขาสวมใส่ วัย และส่วนอื่น ๆ บ่งบอกได้ถึงการเป็นเมล็ดพันธุ์ที่กำลังอยู่ในเส้นทางการศึกษาด้วยซ้ำไป...

"ครั้งยังเป็นเด็ก...จดจำได้เสมอว่า ผมเห็นพระเจ้าอยู่หัวบนหน้าปฏิทิน เห็นพระราชกรณียกิจและคำพ่อสอนมามากมาย เมื่อเติบโตขึ้น...ผมยังคงเห็นพระองค์บนปฏิทิน โทรทัศน์ หนังสือ รวมถึงแอพพลิเคชั่น เช่น สุขพอที่พ่อสอน คำสอนของพ่อ และนิทานของพ่อ ฯลฯ ผมเชื่อมั่นว่า สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะปรากฏให้ทุกคนเห็นและรับรู้อยู่เสมอ"

วีระวัชร์ มงคลโชติ นิสิตชั้นปีที่ ๔ สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เล่าถึงความทรงจำด้วยน้ำเสียงที่ศรัทธาเปี่ยมล้น

"ผมเป็นคนจังหวัดระยอง คิดว่าชีวิตความเป็นอยู่ของชาวระยองดีขึ้นเพราะพระองค์ท่าน จากการที่ทรงลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหา จนเกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ รู้สึกชื่นชมพระองค์ ไม่มีใครอยากให้ท่านจากไป อยากให้ท่านอยู่กับเราไปนาน ๆ เป็นเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทร ผมเชื่อมั่นว่าพระราชกรณียกิจทั้งหมดจะเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนที่ทำเพื่อสังคมอีกมาก

"พระองค์คือแรงบันดาลใจของผม ทำให้รู้ว่าพระองค์ท่านทรงทุ่มเทเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้นดังนั้นผมจึงคิดว่าเราต้องสร้างประโยชน์ต่อสังคมให้มากที่สุด เช่นในเรื่องการแก้ไขปัญหายาเสพติด ผมรู้ว่าการใช้ยาเสพติดไม่ดี และผู้เสพก็น่าจะรู้ว่าไม่ดี เราต้องทำ

อย่างไรให้เขาเลิกได้ ผมจะนำความรู้ด้านจิตวิทยามาปรับใช้ ไม่ต่อว่าหรือตัดสินว่าเขาผิด แต่จะช่วยเหลือและสนับสนุนให้ค่อย ๆ เลิก ไม่จำเป็นต้องหักดิบ ผลไม่ใช่แค่เลิกยาเสพติดได้ แต่เรื่องอื่นก็จะดีขึ้นด้วย”

นอกจากนี้ คนเรายังต้องรับผิดชอบต่อสังคมอีกด้วย

“ผมตั้งใจทำความดีมาตลอด ตอนนี้กำลังทำโครงการส่วนคณะ เป็น Social Enterprise อยู่ระหว่างประกวดและดำเนินการ ส่วนวันนี้ผมเลือกมาเป็นจิตอาสาคัดแยกขยะที่สนามหลวง

“หากมีโอกาสมาอีกก็จะมางานพระเมรุมาศ เพราะเป็นครั้งหนึ่งในชีวิต ผมรู้สึกโชคดีที่ได้เกิดและเติบโตในแผ่นดินรัชกาลที่ ๙ ...แผ่นดินที่สอนให้รู้ว่าเราต้องย้อนมองที่ตนเอง เพราะเป็นนิสิตที่เข้าถึงองค์ความรู้และการศึกษา เราต้องรับผิดชอบและสร้างประโยชน์ต่อสังคมให้ได้มากที่สุด”

เป็นที่น่ายินดีว่า นักศึกษาผู้ที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติรู้จักคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจะหล่อหลอมให้เป็นนักจิตวิทยาที่ดี รวมไปถึง “ว่าที่พยาบาล” สองคนนี้...

“เลือกเรียนพยาบาลศาสตร์ เพราะคิดว่าพยาบาลตอบโจทย์มากที่สุด อยากช่วยเหลือประชาชนตามรอยในหลวงและสมเด็จย่า รู้สึกดีใจที่เห็นพระองค์ท่านเสียสละ จะพยายามเดินตามรอยท่านที่สอนให้เราพอเพียง พอประมาณ เป็นคนดี และซื่อสัตย์”

ญาดา อินธิสาร และ **โชติรัตน์ วงศ์ชนะ** นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา จังหวัดนครนายก เล่าถึงความใฝ่ฝันพร้อม ๆ กับน้ำตาที่ไหลรินลงมา

“หนูเป็นคนจังหวัดอุดรธานี รู้จักโครงการแก้มลิง โครงการที่เกี่ยวกับเขื่อนต่าง ๆ และรู้ว่าในหลวง พระราชินีเข้ามาช่วยเหลือเรื่องการทอผ้าที่ตำบลนาข่า อำเภอเมืองอุดรธานี หนูทราบพระราชกรณียกิจผ่านทางโทรทัศน์ ครอบครัว และโรงเรียน รู้สึกดีใจมากที่เกิดในรัชกาลนี้ เรายังไม่พบเจอความลำบากเลย พระองค์ทำเพื่อเรามาตลอด ทรงยอมลำบากแทนพวกเราคนไทย”

คงไม่มีกษัตริย์ที่ไหนทำเพื่อประชาชนมากเท่านี้ เธอจึงอยากมาเป็นจิตอาสาที่สนามหลวง

“หนูตั้งใจมาที่นี่และอยู่ในช่วงปิดเทอม ที่นี่ได้เห็นรอยยิ้มของคน เราคัดแยกขยะแล้วยิ้มให้เขา เขาก็ยิ้มให้เรา แล้วพยายามช่วยเหลือเรา รู้สึกสนุก ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รวมถึงจะช่วยรณรงค์ต้านภัยบุหรี่ บอกคนรอบข้างว่าบุหรี่มีผลเสียอย่างไร เน้นให้ระวัง ลด ละ และเลิก”

สาวน้อยว่าที่พยาบาลบอกเล่าพร้อมรอยยิ้ม

"สำหรับในหลวงของเรา เชื่อว่าชาวอุดรธานีรักพระองค์มาก คนไทยทุกคนก็รักพระองค์มาก วันที่ท่านสวรรคต เหมือนเมืองอุดรธานีดับ มันเศร้าไปหมด คนขายของอยู่ ๆ ก็ยังร้องไห้ ตั้งใจจะมางานพระเมรุมาศ เพราะเป็นโอกาสหนึ่งของชีวิต และจะช่วยเหลือผู้อื่นต่อไปโดยคิดว่า จะเป็นพยาบาลที่ดีให้ได้ อยากกลับไปทำงานที่บ้านเกิด ถ้าอายุ ๔๐ ปี และครอบครัวมีความสุข ก็อยากลงไปเป็นพยาบาลที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้"

ทุกคำพูดของเด็กสาวที่บอกเล่าเรื่องราวทำให้ทราบว่าแม้จะอาศัยอยู่จังหวัดไหนหรือพื้นที่ใดในประเทศไทย เราต่างก็มีความสุข เพราะในหลวงทรงทำเพื่อทุกคนและทุกพื้นที่ให้คนไทยได้อยู่เย็นเป็นสุข ดังเช่นพื้นที่อำเภอ "หาดใหญ่" จังหวัดสงขลา...

"ในหลวงพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย 'วลัยลักษณ์' รู้สึกเป็นเกียรติที่ได้เรียนที่นี่ หนูจะตั้งใจเรียน เป็นนักศึกษาที่ดี ให้คุ้มค่ากับทุนรัฐบาล โตขึ้นก็จะเป็นเภสัชกรที่ดี เพื่อช่วยเหลือประชาชนชาวไทย และจะนำคำสอนของพระองค์ท่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน"

สิริลักษณ์ บุญชัย นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ สำนักวิชาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช เล่าด้วยน้ำเสียงตื้นตัน

"หนูเป็นชาวอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เคยเห็นโครงการแก้มลิง โครงการฝนหลวง และกังหันน้ำชัยพัฒนาผ่านทางโทรทัศน์ คิดว่าพระราชกรณียกิจต่าง ๆ เป็นงานที่หนักมาก แต่พระองค์ก็ทำเพื่อเรา ซาบซึ้งใจที่พระองค์ท่านทำเพื่อคนไทยมากขนาดนี้ รู้สึกภาคภูมิใจมากที่เกิดในรัชกาลที่ ๙ เพราะว่าท่านเป็นเสมือนพ่อคนหนึ่งที่ทำเพื่อลูกคนไทยทั้งประเทศ"

ถ้าไม่มีพระองค์ท่าน ไม่มีโครงการต่าง ๆ บ้านเราคงลำบากมากกว่านี้

"หนูรู้จักโครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอหาดใหญ่ รู้สึกขอบคุณพระองค์ท่านมากที่ช่วยเหลือชาวหาดใหญ่ อุทกภัยเป็นปัญหาหนักเหมือนกัน พอน้ำท่วมก็ท่วมหนัก ถ้าไม่มีโครงการของพระองค์ท่าน เราก็อยู่กันลำบากมาก โรงเรียนโดนน้ำท่วมก็หยุดเรียน พอมีโครงการก็ดีขึ้น น้ำท่วมแล้วลดลงไวกว่าเดิม ตอนหลังไม่ค่อยมีน้ำท่วมเลย ถึงมีก็ท่วมนิดเดียว"

ด้วยความรัก ความหวังดีที่ในหลวงมีต่อคนไทย ทำให้เธอตั้งใจมากราบท่าน

"หนูเดินทางมาจากหาดใหญ่ ตั้งใจมากราบพระบรมศพร่วมกับครอบครัว ถ้ามีเวลาว่างจะมางานพระเมรุมาศ รู้สึกเสียใจที่ท่านสวรรคต เพราะเกิดและเติบโตมาก็เห็นท่านทำงานเพื่อเราโดยตลอด ท่านก็เหมือนพ่อเราคนหนึ่ง"

ดังนั้น ฉันจึงอยากบอกท่านว่า "ชาวภาคใต้และฉันขอขอบคุณในความกรุณาของพระองค์ท่านมาก ที่ช่วยเหลือและดูแลพวกเรา"

หนูเป็นคนกรุงเทพฯ เห็นท่านเสด็จฯ ตามถิ่นทุรกันดารต่างๆ เพื่อช่วยเหลือชาวบ้าน ทำให้รู้จักโครงการฝนหลวง โครงการแก้มลิง โครงการแกล้งดิน และโครงการหลวงที่นำผลผลิตของชาวบ้านมาเพิ่มมูลค่ามากขึ้น อย่างที่ทุกคนรู้จักกัน หนูเห็นมาตั้งแต่ยังเด็กผ่านทางข่าวในพระราชสำนัก โดยส่วนใหญ่ครอบครัวก็ปลูกฝังเรื่องพระราชกรณียกิจ รวมถึงโรงเรียนก็ปลูกฝังว่าพระองค์ท่านทรงทำอะไรบ้างเพื่อพวกเรา หนูรู้สึกดีใจที่มีท่านเป็นพระมหากษัตริย์ และได้เกิดในรัชสมัยของท่าน

พระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงกระทำมาตลอดระยะการครองราชย์มิได้ทรงหยุดหย่อน จนกว่าประชาชนจะได้รับ “ประโยชน์” และ “ความสุข” ทำให้เรากล่าวได้ว่าในหลวงทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เปรียบดังพ่อของชาวไทย ทั้งคอยช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ให้โอวาท และเป็น “แรงบันดาลใจ” ให้แก่ลูกอยู่เสมอ...

“หนูประทับใจคดีลักโม่ เมื่อปี ๒๔๙๕ ที่พระเจ้าอยู่หัวพิจารณาคดี ส่วนจำเลยยอมรับสารภาพ บอกว่าจะไม่ทำผิดอีกแล้ว ต่อไปนี้จะทำความดี หนูจึงรู้สึกมีท่านเป็นแรงบันดาลใจ เป็นแบบอย่างของการทำความดี รวมถึงการพิจารณาคดีหากได้เป็นผู้พิพากษาเสมือนอยู่ภายใต้พระปรมาภิไธยของท่าน”

ศิรประภา วิริยะพาหะ นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เล่าถึงความประทับใจ

"หนูเป็นคนกรุงเทพฯ เห็นท่านเสด็จฯ ตามถิ่นทุรกันดารต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือชาวบ้าน ทำให้รู้จักโครงการฝนหลวง โครงการแก้มลิง โครงการแกล้งดิน และโครงการหลวงที่นำผลผลิตของชาวบ้านมาเพิ่มมูลค่ามากขึ้น อย่างที่ทุกคนรู้จักกัน หนูเห็นมาตั้งแต่ยังเด็กผ่านทางข่าวในพระราชสำนัก โดยส่วนใหญ่ครอบครัวก็ปลูกฝังเรื่องพระราชกรณียกิจ รวมถึงโรงเรียนก็ปลูกฝังว่าพระองค์ท่านทรงทำอะไรบ้างเพื่อพวกเรา หนูรู้สึกดีใจที่มีท่านเป็นพระมหากษัตริย์ และได้เกิดในรัชสมัยของท่าน"

ทุกวันนี้ยังคิดถึงท่าน เสมือนท่านยังอยู่กับเรา...

"รู้สึกเสียใจที่พระองค์สวรรคต เราเกิดมาก็เห็นท่านทรงงานโดยตลอด จนถึงตอนที่เราโต ท่านก็ทรงงานมามากมายเหลือเกิน พอพระองค์สวรรคต เราก็ต้องรู้สึกเสียใจเป็นธรรมดาที่สูญเสียพระมหากษัตริย์ที่ดีและทุ่มเทเพื่อประชาชนขนาดนี้ หนูจึงอยากมางานพระเมรุมาศ คิดว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญ อยากจะมาอยู่ในเหตุการณ์นี้"

คุณความดีของท่านจะคงเป็นแบบอย่างให้เลือกทำดีต่อไป

"หนูจะปฏิบัติตัวให้ดีในทุก ๆ วัน คิดว่าเพียงพอ เช่น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ฯลฯ ส่วนจิตอาสาก็จะทำต่อไปเรื่อย ๆ รู้สึกว่าเมื่อมีโอกาส ก็น่าจะไปช่วยผู้ด้อยโอกาสกว่าเรา ให้ได้รับโอกาสที่ดีขึ้น ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น"

หากทุกคนช่วยเหลือกันและกัน มอบโอกาสให้กับผู้ที่ด้อยกว่า รวมถึงรู้จักเอื้อเฟื้อเกื้อกูล ก็จะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของทั้งสองฝ่ายดีขึ้น...เช่นเดียวกับที่พระองค์ท่านทรงปฏิบัติผ่านพระราชกรณียกิจเรื่อยมา เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของพสกนิกรชาวไทย

"ขอบคุณในหลวงแทนทุกคนและประชาชนภาคตะวันออก ท่านทำให้ทุกพื้นที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น"

แม้เป็นถ้อยคำสั้น ๆ แต่ก็กล่าวจากหัวใจของ **ปัณณวัฒน์ อารีชาติ** และ **จารุพงศ์ จันทุมณี** นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

"ผมเป็นคนจังหวัดชลบุรี ครอบครัวและโรงเรียนมีส่วนช่วยปลูกฝังเรื่องพระราชกรณียกิจของในหลวง ทำให้รู้จักโครงการฝนหลวง โครงการแก้มลิง โครงการหลวง และโครงการอื่น ๆ รู้สึกว่าช่วยด้านเศรษฐกิจได้หลากหลาย ช่วยชาวบ้านให้มีงานทำ มีความรู้ที่จะใช้ประกอบอาชีพ"

โครงการของพระองค์ท่านกระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมถึงจังหวัดชลบุรี

"ผมรู้สึกดีที่มีโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงรัชชโลทร เพราะตอนที่ยังไม่มีโครงการ อำเภอพนัสนิคมจะมีน้ำท่วมทุกปี จนกระทั่งมีโครงการ น้ำก็เลิกท่วม ชาวบ้านแถวนั้นสามารถทำมาหากินได้ดีขึ้น"

ในหลวงคือผู้พลิกฟื้นชีวิต ท่านทำให้ความผาสุกกลับคืนมาอีกครั้ง

"ผมดีใจที่เกิดและเติบโตในรัชกาลที่ ๙ ขอบคุณที่ท่านทำเพื่อประเทศไทย วันนี้จึงมาสักการะพระบรมศพ เพราะอยากแสดงความเคารพต่อท่าน และตั้งใจจะมางานพระเมรุมาศ เพื่อแสดงความอาลัยเป็นครั้งสุดท้าย"

"นอกจากนี้ ท่านยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เรา ผมจึงตั้งมั่นว่า 'จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด บุหรี่ เหล้า ซึ่งเป็นสิ่งไม่ดี โดยเริ่มที่ตนเองเพื่อเป็นแบบอย่าง'"

การทำความดีจึงมีหลายรูปแบบ แม้จะทำเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่หากทำเป็นกิจวัตรก็นับว่าดี เพราะจะเป็นเสมือนแบบอย่างให้กับคนในสังคม...

"ทำไมในหลวงถึงเก่งมาก สามารถบริหารได้ทั้งประเทศ รู้สึกภูมิใจที่ได้เกิดเป็นคนไทยคนหนึ่ง ซึ่งได้เห็นพระราชกรณียกิจของท่าน เช่น โครงการแก้มลิง โครงการซั่งหัวมัน รวมถึงโครงการฝนหลวงที่มีการนำเครื่องบินเข้ามาร่วมใช้เพื่อการเกษตร"

ศราวุธ สอนเสนา นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาธุรกิจการบิน วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เล่าถึงความภูมิใจด้วยน้ำเสียงเทิดทูน

"ผมเป็นชาวจังหวัดขอนแก่น รู้จักโครงการพระราชดำริในจังหวัด เช่น โครงการเขื่อนน้ำเซิญ และโครงการพัฒนาการเกษตรสองฝั่งแม่น้ำชี ฯลฯ รู้สึกดีใจที่พระองค์ท่านช่วยเหลือชาวขอนแก่น แต่เมื่อท่านสวรรคต ก็รู้สึกเสียใจที่คนไทยเราสูญเสียกษัตริย์ที่ดีที่สุด ถ้ามีโอกาสก็จะมางานพระเมรุมาศ"

เห็นในหลวงทำเพื่อเรามามากมาย จึงอยากเดินตามรอยที่จะทำเพื่อสังคม

"ผมเคยมาคัดแยกขยะกับเพื่อนที่สนามหลวง เห็นจากที่อาจารย์ประชาสัมพันธ์ก็ตั้งใจจะมา และเห็นจากเฟซบุ๊กว่า มีนักศึกษาสวนสุนันทาเคยมาช่วยในวันเคลื่อนพระบรมศพจากโรงพยาบาลศิริราช เมื่อผมมาเป็นจิตอาสาก็ได้เห็นจิตใจของคนไทยรวมเป็นหนึ่งเดียว นอกจากนี้ ผมจะเป็นตัวอย่างที่ดีโดยไม่ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ซึ่งทำมาโดยตลอดและจะทำต่อไปในทุกวัน"

"ผมในฐานะชาว จ.ขอนแก่น คนหนึ่ง อยากจะบอกว่า 'รู้สึกขอบคุณท่าน ถึงแม้ท่านจะไม่อยู่กับเราแล้ว แต่สิ่งที่ท่านทำเพื่อชาวบ้าน จะได้รับการจดจำตลอดไป'"

ร่องรอยของทุกสิ่งที่พระองค์ทรงทำเพื่อประชาชนชาวไทย ทำให้เชื่อมั่นว่าประชาชนทุกภาค ทุกจังหวัด จะไม่ลืมในหลวง เพราะท่านทรงทำเพื่อพวกเขามาแล้วทั้งสิ้น ภาพทุกภาพยังคงบอกเล่าผ่านรูปถ่าย ผ่านสารคดี และผ่านการบอกเล่าจากความรู้สึกของคนไทย ทุกคนจึงรู้สึกราวกับพระองค์ท่านยังคงอยู่เสมอ เมล็ดพันธุ์มากมายที่กำลังเติบโตงอกงามยังคงสวยสดและแผ่กิ่งก้านอย่างแช่มช้าตามรอยต้นไม้ใหญ่ ที่เป็นดั่ง 'ต้นแบบ' ของทุกต้น ด้วยปุ๋ยของ 'ความดี' เช่นเดียวกับเมล็ดพันธุ์ตัวน้อยที่กำลังโผล่พ้นแผ่นดินแสนกว้างขึ้นมาบนโลกใบนี้

"รู้สึกเศร้าใจที่พระองค์สวรรคต คิดว่าพระองค์จะอยู่กับประชาชนชาวไทยนานกว่านี้ แต่ก็รู้สึกดีใจที่เกิดในประเทศไทย และได้เกิดในแผ่นดินรัชกาลที่ ๙"

พิชชาพร วิทัศนานนท์ และ **ปพิชญา เพ็ญกุล** นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แผนการเรียนศิลป์-คำนวณ โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เล่าถึงความรู้สึกที่มีร่วมกัน

"หนูเป็นคนกรุงเทพฯ รู้จักกังหันน้ำชัยพัฒนา รู้จักโครงการของพระเจ้าอยู่หัว เช่น โครงการฝนหลวง โครงการแก้มลิง และโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ฯลฯ หนูรู้สึกภาคภูมิใจที่ท่านรักและช่วยเหลือประชาชนชาวไทย เป็นแบบอย่างที่ดีให้พวกเรา ทำให้ประชาชนดำเนินตามรอยของพระเจ้าอยู่หัว นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หลายอย่าง เช่น เรื่องความพอเพียง เรื่องครอบครัว ทรงสอนให้ใช้ไฟฟ้ากับน้ำอย่างประหยัด"

การที่ท่านช่วยเหลือประชาชนนั้น นับเป็นสิ่งที่น่ายึดถือเป็นแบบอย่างและนำมาใช้ในชีวิต

"หนูเคยมาเป็นจิตอาสาคัดแยกขยะที่สนามหลวงแล้ว ๒ ครั้ง ครั้งนี้มาเป็นครั้งที่ ๓ เพราะอยากทำความดี อยากอำนวยความสะดวก ถึงจะทำเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ยังได้ช่วยเหลือ หนูรู้สึกดีและมีความสุขที่ได้มาเป็นจิตอาสา"

เมื่อมองไปรอบ ๆ เต็นท์ สนามหลวงที่คนเคยพลุกพล่านก็ยังคงเดิม หากแต่ภาพผู้คนที่เดินไปมา ที่เคยทิ้งบุหรี่ สูบบุหรี่ทั้งที่มีป้ายห้าม ทั้งขยะที่เคยกองอยู่ไม่เรียบร้อยก็หายไป...ไม่เหมือนเดิม ภาพที่เด็กหญิงทั้งสองเคยเห็นกำลังเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

"หนูรู้สึกว่าวัยรุ่นบางส่วนกำลังติดบุหรี่ หนูจะเริ่มที่ตนเองโดยเป็นตัวอย่างที่ดี ไม่สูบบุหรี่และบอกโทษที่มีต่อสุขภาพ ถ้ารักตัวเองก็ต้องรักษาสุขภาพ ถ้าสุขภาพย่ำแย่ต้องคำนึงถึงพ่อแม่และคนรอบข้างว่าจะอยู่อย่างไร"

เมล็ดพันธุ์แต่ละเมล็ดต่างก็พยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ แม้จะเป็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่คนอื่นปรามาสว่าใครก็ทำได้ก็ตาม แต่พวกเขาก็จะคงทำต่อไปด้วยความตั้งใจใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่ผู้คน แก่บ้านเมือง ดำเนินรอยตามพระองค์ท่านต้นแบบของพสกนิกร เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากการเริ่มต้นทีละเล็กทีละน้อยจนเติมเต็มทุกส่วนที่ต้องการ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เมื่อปี ๒๕๒๓ อันกล่าวถึงการทำคุณประโยชน์ ความว่า

"...การทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมนั้นได้ประโยชน์มากกว่าทำเฉพาะประโยชน์ส่วนตัว และบอกได้ว่า คนไหนทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัวแท้ ๆ ล้วน ๆ เชื่อว่าประโยชน์นั้นจะไม่ได้เท่ากับรวบรวมของหนักมาวางบนหัว แบกเอาไว้ตลอดเวลา ซึ่งก็ไม่สบาย ก็หนัก ก็เหนื่อย แต่ถ้าผู้ใดทำเพื่อส่วนรวม ยิ่งมากยิ่งดี ยิ่งเบา ยิ่งคล่องแคล่วว่องไว และยิ่งมีความสุข..."

เมื่อทุกคนได้ทำ "ประโยชน์" แล้ว "ความสุข" ก็จะตามมา

รอยยิ้มของทุกคนที่ได้รับจากการทำคุณประโยชน์และมอบความสุขให้แก่พวกเขาเติมเต็มในหัวใจ เมล็ดพันธุ์ที่กำลังเติบโต เพื่อสะสมเป็นกำลังต่อไปในอนาคต พร้อมแผ่กิ่งก้านเพื่อส่งมอบให้กับสังคม... เมล็ดพันธุ์ที่สวยงามตามรอยพระองค์

kaskar

รัตติกาลแห่งความรัก

เอกจิต สว่างอารมย์

๑

หลังจบข่าวประกาศการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ อย่างเป็นทางการผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย รัตติกาลแห่งความเงียบงันก็เสมือนได้เริ่มต้นขึ้นในหัวใจของคนไทยเกือบทั้งประเทศ

ในห้วงยามนั้น ผมทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ที่บันทึกไว้ในความทรงจำนับตั้งแต่วัยเด็กจวบจนกระทั่งถึงวันนี้ที่อายุก้าวผ่านหลักชีวิตที่สามสิบมาแล้ว ทั้งความทรงจำผ่านข่าวสารคดีในโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ จำได้ว่าสมัยเรียนชั้นประถม ครูมักให้ผมและเพื่อน ๆ ในห้องผลัดกันจัดบอร์ดหน้าห้องเรียนเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของในหลวง พร้อมกับพูดเสมอ ๆ ว่า สถาบันพระมหากษัตริย์คือสถาบันที่เป็นดั่งหลักให้คนไทยได้มีที่ยึดเหนี่ยว เป็นที่พึ่งทางจิตใจ เรื่องราวเหล่านั้นผมยังคงจำได้ แต่ผมกลับไม่รู้สึกชัดแจ้ง จวบจนค่ำวันที่พระองค์เสด็จสวรรคต ผมเริ่มรับรู้ถึงความรู้สึกบางอย่างที่ไม่เคยรู้สึกมาก่อน ผมหันไปถามแม่ขณะที่ดูรายการพิเศษเฉพาะกิจในห้วงเวลาแห่งการสูญเสียครั้งใหญ่นี้ ถามว่าแม่รู้สึกอย่างไรที่ตอนนี้ไม่มีในหลวงรัชกาลที่ ๙ อีกแล้ว

“ใจหาย...” แม่ตอบสั้น ๆ พร้อมนัยน์ตาที่คลอด้วยน้ำใส ๆ

๒

แม้จะล่วงผ่านคืนวันอันโศกเศร้าของพสกนิกรไทยมาหลายห้วงยามแล้ว แต่ท้องสนามหลวงในเวลาใกล้เที่ยงคืนก็ยังสุกสกาวไปด้วยแสงไฟส่องสว่าง พระบรมมหาราชวังที่เรืองรองด้วยแสงไฟสีเหลืองส้มดูเด่นเป็นสง่า ผู้คนจากทั่วทุกทิศทางยังหลั่งไหลเพื่อเข้าแถวรอสักการะพระบรมศพ

ผมลงรถโดยสารประจำทางตรงบริเวณใกล้ ๆ สี่แยกคอกวัว แล้วเดินเลาะเลียบมาทางโรงแรมรัตนโกสินทร์ ข้ามถนนมายังท้องสนามหลวง เพื่อมุ่งหน้าไปที่ประตูฝั่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตลอดเส้นทางผมเจอผู้คนมากมาย หลายจังหวะที่สบตากับบรรดาผู้คนเหล่านั้นเรายิ้มให้กันเสมือนหนึ่งญาติพี่น้องที่รู้จักคุ้นเคยกันมา มองลึกในแววตาของผู้คนในค่ำคืนนี้ความโศกเศร้าที่เกิดขึ้นจากความสูญเสียพระเจ้าแผ่นดินรัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ยังคงไม่ได้จางหายไป แม้อีกไม่กี่วันก็จะครบ ๑๐๐ วันแห่งการจากไปของพระองค์

จากการเดินสำรวจด้วยตัวเอง และสอบถามเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครที่มาช่วยบริการประชาชนในทุกค่ำคืน พอทำให้ทราบว่า ผู้คนจะมาพักค้างอ้างแรมเพื่อต่อแถวสักการะพระบรมศพในทุกค่ำคืน มากบ้าง น้อยบ้าง หากเป็นคืนวันศุกร์ เสาร์ ผู้คนจะหลั่งไหลมามากกว่าวันอื่น ๆ ที่รุ่งขึ้นต้องมีภารกิจการงาน การบริหารจัดการก็จะแตกต่างไปตามจำนวนประชาชนด้วยเช่นกัน แต่หลัก ๆ แล้วทางเข้าสู่พระบรมมหาราชวังจะมีอยู่ด้วยกันสองทางเข้าที่จะเปิดตั้งแต่เช้ามืด คือประตูฝั่งคลองหลอด หน้าโรงแรมรัตนโกสินทร์และอีกด้านคือประตูตรงมุมถนนท่าพระจันทร์ ด้านข้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผมตัดสินใจหยุดเท้าตัวเองตรงหัวแถวที่ตั้งขึ้นตรงหัวมุมถนนท่าพระจันทร์ โดยหมายใจว่าจะพยายามพูดคุยกับผู้คนที่มาในค่ำคืนนี้ให้หลากหลายที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อคลี่คลายคำถามบางคำถามที่ค้างอยู่ในใจ

๓

บริเวณหัวมุมถนนท่าพระจันทร์ ในเวลาหลังทุ่มเป็นต้นไป คือ หมุดหมายเริ่มต้นของหัวแถวที่มาพักค้างข้ามคืนเพื่อเป้าหมายในใจในการเข้ากราบถวายสักการะพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในช่วงเวลาเช้ามืด

"ผมนัดกับภรรยาว่าไม่ต้องทำโอที บอกลูก ๆ ให้ลาพักร้อน วันนี้จะไปกราบพ่อหลวงกัน อยากให้ลูกได้มากราบพระบรมศพพระองค์ท่าน ให้เขาได้รู้สึกถึงบุญคุณแผ่นดิน ได้เห็นถึงบารมีของพระองค์ แม้ในวันที่ไม่มีพระองค์ท่านอยู่แล้ว" **คุณลุงอนุชิต นลพงษ์** วัย

๕๐ กว่า บอกเล่าถึงเหตุผลในการมากันอย่างพร้อมหน้าทั้งครอบครัว มีเพียงพลาสติกแผ่นบาง ๆ สำหรับปูรองนั่ง ขาของคุณลุงเหยียดตรงคล้ายจะยืดให้คลายเมื่อย คุณป้า ภรรยาคุณลุงอนุชิตที่นั่งอยู่ข้าง ๆ เล่าให้ฟังพร้อมรอยยิ้มเมื่อเห็นผมเหลือบมองไปที่ขาของคุณลุงว่า ลุงขาไม่ดี แต่ก็อยากมา ยิ่งป้าเคยมาแล้วครั้งหนึ่ง มานั่งรอเพื่อเข้ากราบพระบรมศพตอนเช้าแบบนี้ พอกลับไปแล้วเล่าให้ลุงฟัง ลุงจึงอยากมาบ้าง ป้าเองก็ห่วงกลัวลุงจะเดินไม่ไหว แต่วันนี้ใจลุงสู้ ต่างจากที่เคยมาครั้งก่อนแล้วขาไม่ดีเอามาก เลยต้องชวนกันกลับ

สำหรับผู้ชายที่มีหัวใจมุ่งมั่นแล้ว แม้จะล้มเหลวในครั้งแรก แต่ความคิดจะล้มเลิกย่อมไม่มีทาง เช่นเดียวกับคุณลุงที่เดินทางมาจากคลอง ๒ ปทุมธานีผู้นี้

“ครั้งก่อน วันที่ ๒๙ ตุลา คนเยอะมาก มาตั้งแต่ ๑๐ โมงเช้า เข้าไปยังไงก็เข้าไม่ถึง เลยชวนแฟนกลับบ้าน” คุณลุงหยุดพูด เหมือนกำลังคิดถึงเรื่องเมื่อครั้งแรกมาสักการะพระบรมศพ

“วันนั้นขาไม่ดีด้วย แต่วันนี้ยังไงก็ต้องกราบพระองค์ให้ได้ ผมบอกพ่อหลวงว่าวันนี้จะมาไหว้พ่อหลวงนะ ขออย่าให้ปวดเมื่อย ขอให้เดินคล่อง ๆ หน่อย วันนี้ผมเดินลิ่วเลย จนลูกถามเลยว่าพ่อจะรีบไปไหน”

นี่กระมังที่เขาบอกกันว่า ถ้ากำลังใจดี จะมีพลังบางอย่างเกิดขึ้น

“ลุงลำบากไหม” ผมเอ่ยถามไปด้วยใจที่เป็นห่วง แต่คำตอบที่ได้กลับมาทำให้หัวใจผมฟูจนปริออกมาเป็นรอยยิ้มที่ปรากฏบนใบหน้า

“ไม่เลย พระองค์ท่านลำบากกว่าลุงมาก ลำบากทุกวัน ท่านไม่ใช่พระราชาที่สบาย ท่านทรงงานทุกวัน ทำงานเพื่อราษฎรทุกวัน มาวันนี้ก็ขอให้ได้กราบท่าน อยากบอกกับพระองค์ต่อหน้าแท่นพระบรมศพว่าขอให้พ่อหลับสบาย”

ผมยกมือไหว้ลาลุงและครอบครัว แล้วเดินเลาะเลียบถนนท่าพระจันทร์ไปตามแนวแถวเหล่าพสกนิกรที่จงรักต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ที่อาศัยบาทวิถีเป็นที่นั่งรอเป็นแนวยาว แม้แสงไฟส่องสว่างข้างทางจะให้แสงสลัว ไม่สว่างมากมาย แต่สิ่งที่สว่างไสวกลับเป็นน้ำใจคนไทยในบริเวณนั้น ผมเห็นแต่ผู้คนที่อาทร แบ่งปันที่นั่ง รอยยิ้ม ยาทากันยุง และอาหารที่บรรดาอาสามูลนิธิต่าง ๆ เอามาบริการเพื่อคลายหิว

ผมเดินไปเรื่อย ๆ ตามสายลมเย็น ๆ ที่พัดในเดือนธันวาคม ค่ำคืนนี้อากาศกำลังเย็นสบาย ไม่ร้อนหรือหนาวเกินไป หางแถวในขณะเวลาใกล้เที่ยงคืนได้ปัดไปยังท่าช้างแล้ว ผมหยุดดูฝูงคนที่ทยอยกันมา บ้างมาด้วยแท็กซี่ บ้างมากันเป็นรถตู้ บ้างซ้อนมอเตอร์ไซค์จิตอาสา ความสับสนของผู้คนที่ไม่รู้จะไปต่อแถวทางไหนมีให้เห็นอยู่บ้าง แต่เพียงไม่นานก็ได้รับความกระจ่างชัดจากบรรดาอาสาสมัครที่คอยช่วยเจ้าหน้าที่รัฐชี้แนะอธิบายก็ทำให้คลี่คลาย และอีกสิ่งที่ประจักษ์แก่สายตาขณะที่เดินบนถนนแห่งความจงรักเส้นนี้คือความงดงามที่เรียกกันว่าความเท่าเทียม ที่ประชาชนคนไทยที่มีหัวใจรักในหลวงได้แสดงออก

อย่างเสมอภาค ไม่มีใครได้สิทธิเหนือใคร แม้จะมีรายได้ ชนชั้น อาชีพที่แตกต่างกันแค่ไหน แต่หากจะเข้ากราบพระบรมศพ ทุกคนต้องนั่งรออยู่บริเวณทางเดินเท้าเหมือนกันทุกผู้นาม

ในระหว่างนั้นเอง สายตาผมก็สะดุดเข้ากับผู้หญิงวัยกลางคน เธอรวบผมรัดตึงเรียบร้อย แต่งกายชุดกระโปรงดำ รองเท้าสีดำรัดส้น ดูภูมิฐาน ต่อแถวนั่งปะปนไปกับผู้คนเพียงลำพัง ผมยกมือไหว้เธอ แล้วบทสนทนาก็เริ่มขึ้น

เธอเป็นผู้หญิงวัยห้าสิบกว่า ๆ เป็นเจ้าของอพาร์ทเมนท์ให้เช่า และเจ้าของร้านค้าย่านเดอะมอลล์งามวงศ์วาน ใบหน้ายิ้มแย้ม ดูเป็นหญิงไทยที่มีความอิ่มเอิบ มีความสุขระบายอยู่บนดวงหน้า เธอมากราบพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาแล้ว ๗ ครั้ง ครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๘ เธอเล่าให้ผมฟังว่าเธอมาที่นี่ตั้งแต่รู้ข่าวสวรรคตในวันที่ ๑๓ตุลาคม เธอชื่อ **ศิริพร ยิ่งยวด**

"ตอนที่รู้ว่าพระองค์เสด็จสวรรคต รู้สึกเคว้งคว้างเหมือนตัวเราไม่มีหัวใจอยู่กับตัว ไม่รู้ว่าเราจะทำยังไง ต่อไปประเทศจะเป็นอย่างไร น้ำตามันไหลออกมาไม่รู้ตัว" เธอบรรยายความรู้สึกภายในใจด้วยเสียงสั่นเครือ เสมือนหนึ่งคนไร้ที่พึ่งในวันที่ในหลวงของคนไทยไม่อยู่แล้ว แม้จะมากราบพระองค์ท่านหลายครั้งแล้ว แต่ทุกครั้งที่ก้มลงกราบที่แท่นพระบรมศพ เธอยังบอกกับผมว่ายังไม่อยากจะเชื่อว่าไม่มีพระองค์ท่านอยู่แล้วจริง ๆ

"ทุกครั้งที่เข้าไปกราบ น้ำตาก็จะไหล นี่พระองค์จากเราไปแล้วจริง ๆ หรือ"

ผมฟังคำบรรยายความรู้สึกของเธอที่มีต่อพระองค์แล้ว พาให้นึกต่อไปว่าเพราะอะไรกัน เธอจึงรู้สึกจงรักกับพระมหากษัตริย์พระองค์นี้ได้อย่างมากมายถึงเพียงนี้ แต่เมื่อยิ่งคุยก็ยิ่งเข้าใจ เพราะสิ่งที่เธอเล่าถึงความทรงจำเรื่องพระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงมีพระเมตตา มีผลต่อครอบครัวเธอ และชาวชุมพรทั้งเมือง

"พี่เป็นคนชุมพร แม่ พี่น้องยังอยู่ที่ชุมพร ตอนปี ๒๕๔๐ ที่น้ำท่วมหนัก ๆ คนชุมพรแทบไม่มีใครอยากอยู่ชุมพรอีกเลย ปกติเดือนพฤศจิกายน น้ำจะท่วมชุมพรทุกปี แต่ปี ๒๕๔๐ ท่วมหนักมาก บ้านอยู่ไม่ได้เลย คนตายเยอะมาก ครอบครัวอยู่ที่ชุมพรกันหมด รถในตัวเมืองลอยหมด ติดต่อกันไม่ได้เลย หลังจากน้ำท่วม มีนักข่าวมาสัมภาษณ์ คนชุมพรจะไม่อยู่กันแล้ว แล้วไม่มีใครมาช่วย หลังจากนั้นไม่นาน ในหลวงเสด็จฯ ส่วนพระองค์ ที่ตรงนั้นกันดารมาก คนตกปลาเห็นพระองค์ท่านเดินส่องไฟฉายกับข้าราชบริพารไม่กี่คน แล้วท่านก็พระราชทานทรัพย์ให้ขุดคลองหนองใหญ่ ตั้งแต่วันนั้นจนวันนี้เพิ่งจะมีน้ำท่วมเที่ยวนี้เอง"

ในระหว่างที่คุยกันนั้น ผมและน้าศิริพรต้องคอยโบกปัดอยู่เป็นระยะ ๆ จนผมอดที่จะถามเธอไม่ได้ว่า มานั่งตรงนี้แล้วมาตั้งหลายครั้ง ไม่รู้สึกว่าลำบากหรือ

"ในหลวงลำบากกว่าเรามาก พระองค์ท่านเสด็จฯ ไปทุกที่ เสด็จฯ ไปสะเมิง ไปพัฒนาชาวเขา ไปจนติดเชื้อไมโครพลาสม่า ท่านยังไม่ล้มเลิกที่จะไป ทุกที่ที่กันดาร ท่านเสด็จฯ ไปหมด แล้วเราเป็นใคร ลำบากแค่นี้ยังไม่เท่ากับพระองค์ท่านลำบาก"

ตอนปี ๒๕๔๐ ที่น้ำท่วมหนักๆ คนชุมพรแทบไม่มีใครอยากอยู่ชุมพรอีกเลย ปกติเดือนพฤศจิกายน น้ำจะท่วมชุมพรทุกปี แต่ปี ๒๕๔๐ ท่วมหนักมาก บ้านอยู่ไม่ได้เลย คนตายเยอะมาก ครอบครัวอยู่ที่ชุมพรกันหมด รถในตัวเมืองลอยหมด ติดต่อกันไม่ได้เลย หลังจากน้ำท่วม มีนักข่าวมาสัมภาษณ์ คนชุมพรจะไม่อยู่กันแล้ว แล้วไม่มีใครมาช่วย หลังจากนั้นไม่นานในหลวงเสด็จฯ ส่วนพระองค์ ที่ตรงนั้นกันดารมาก คนตกปลาเห็นพระองค์ท่านเดินส่องไฟฉายกับข้าราชบริพารไม่กี่คน แล้วท่านก็พระราชทานทรัพย์ให้ขุดคลองหนองใหญ่...

ผมฟังคำที่พูดของผู้หญิงตรงหน้าแล้วยิ้มรับด้วยความเข้าใจและเคารพในความกว้างใหญ่ของหัวใจที่ผู้ชายอย่างผมยังมีขนาดสู้เธอไม่ได้ เธอสำทับผมต่ออีกว่า เธอจะทำทุกอย่างเท่าที่ทำได้ เพื่อจะดำเนินตามความดีของพระองค์จนกว่าชีวิตจะหาไม่ และจะสอนลูกหลานให้จงรักภักดีต่อในหลวงเสมอไป

ก่อนที่ผมจะลากลับ ผมถามเธออีกครั้งว่า จะมากราบพระองค์อีกไหม

"ต้องมาให้มากที่สุด เหมือนเรายังได้ใกล้ชิดพระองค์ การได้มากราบพระบรมศพคือการได้พบพระองค์อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด" เธอตอบอย่างไม่ลังเล

ผมออกเดินต่อในโมงยามที่ก้าวเข้าสู่อีกวัน เดินไปมองผู้คนไปเรื่อย ๆ จนพบว่าตัวเองมายืนอยู่ข้างกำแพงพระบรมมหาราชวังอันเรืองรอง ผมหยุดยืนข้างตำรวจชั้นผู้น้อยที่ยืนยามอยู่บริเวณนั้น ผมสบตา ยิ้มให้ และพูดคุยกับเขา

"ง่วงไหมพี่" ผมถามด้วยรอยยิ้ม

"ไม่ครับ เพิ่งผลัดมายืนแทนเพื่อน" ตำรวจนครบาลวัยยี่สิบปลาย ๆ พูดตอบผมด้วยไมตรี

"พี่ได้เข้าไปกราบพระองค์ท่านหรือยัง ห่างกันแค่กำแพงกั้นเอง" ผมถามพลางมองไปที่กำแพงพระบรมมหาราชวัง ซึ่งห่างจากประตูเทวาพิทักษ์ไม่มากนัก

ตำรวจผู้นี้ยิ้มรับบาง ๆ ก่อนตอบกลับมา "ยังเลยครับ แต่ก่อนทำงานทุกครั้งผมจะหันไปกราบกำแพงวังก่อน ได้มายืนอยู่ตรงนี้ก็ภูมิใจ เหมือนได้ทำงานรับใช้พระองค์ท่าน"

เราคุยกันอีกชั่วครู่ ก่อนที่ผมจะข้ามถนนไปยังหางแถวของคืนนี้ที่อยู่บริเวณหน้าราชนาวีสโมสร โดยหมายใจที่จะเข้าไปคุยกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่กำลังรอฟ้าสว่างเพื่อกราบพระบรมศพเหมือนเช่นคนไทยคนอื่น ๆ นั่นคือกลุ่มชนชาวเขา

เครื่องแต่งกายสีสันฉูดฉาดโทนสีแดง ที่ประดับด้วยโลหะชิ้นเล็ก ๆ หากไม่ใช่ชุดแต่งกายประจำชนเผ่าคงถูกมองว่าไม่ถูกกาลเทศะ แต่เมื่อทางราชการอนุญาตให้พวกเขาสามารถแต่งกายชุดประจำชนเผ่าเข้าสักการะพระบรมศพได้ พวกเขาและเธอจึงมาที่นี่ด้วยความภูมิใจที่คนไทยที่มีเชื้อสายชาติพันธุ์ "ดาละอั้ง" ชาวเขาที่อยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทยจะได้เข้ามากราบพระบรมศพได้เช่นกัน

"พวกเรารักในหลวง เพราะพระองค์ท่านไม่เคยทอดทิ้งเรา" **ยา ปักน้อย** ชายหนุ่มวัยสามสิบต้นบอกเหตุผลสั้น ๆ ที่สะท้อนถึงพระราชกรณียกิจที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงงานไว้ในระหว่างทรงพระชนม์อยู่ ตรงกันกับสิ่งที่อยู่ในใจของ **เอื่อย ตาลีปาน** เด็กสาวชาวดาละอั้งที่สื่อความหมายในการมากราบพระบรมศพในความหมายเดียวกัน "อยากมากราบพระองค์ท่าน อยากไหว้ท่าน เพราะท่านรักพวกหนู ถึงพวกหนูจะเป็นชาวเขายังไงท่านก็ไม่เคยทอดทิ้ง ท่านไม่เคยรังเกียจ ถึงจะยากจน พ่อหลวงก็ช่วยเหลือทุกอย่าง"

พวกเขาเล่าว่า มีบ้านเกิดอยู่ที่ อ.แม่จัน จ.เชียงราย แต่มาทำงานโรงงานที่สมุทรสาคร เหมาแท็กซี่กันมา ออกเงินกันคนละร้อยบาท มากราบพระบรมศพตั้งแต่เมื่อวานนี้แล้วรอบหนึ่ง และจะเข้าคิวกราบอีกรอบในรุ่งเช้าวันนี้ก่อนที่จะพากันกลับที่พัก "มันสุขใจ แค่นั่งรอตรงนี้ก็มีความสุขแล้ว นอนอยู่ห้องก็ทุกข์ คิดนู่น คิดนี่ แต่มาอยู่ที่นี่ใจมันสบาย ยิ่งเข้าไปกราบในหลวงถึงข้างในยิ่งมีความสุข" ชายหนุ่มพูดด้วยรอยยิ้มที่เบิกบาน พร้อมขยายความในใจต่อว่า "ถ้าไม่มีในหลวง ผมก็ไม่รู้จะได้เข้าไปในวังแบบนี้ไหม เพราะเราไม่ใช่คนไทยร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ได้ไปกราบท่านในวัง ทำให้ผมรู้สึกถึงความเป็นคนไทย ผมอยู่เมืองไทย ผมอยากเป็นคนไทย"

"นอนไม่ได้หนูก็ยอม ขอให้ได้กราบท่านอีกรอบหนึ่ง คือ หนูได้ไปกราบในหลวงเมื่อวานนี้ แต่ก็อยากกราบอีก รู้สึกปลื้มใจ มีความสุข ขอให้ได้ไปกราบอีกครั้งหนึ่ง อยากมาขอพรจากท่าน ให้พวกหนูมีความสุข" หญิงสาวคนเดิมพูดด้วยสายตาที่ทอดไปยังพระบรมมหาราชวัง คล้ายจะให้สิ่งที่เธอพูดลอยตามลมเข้าไปถึงพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ

ความสุขนี่เองที่ขับเคลื่อนให้คนกลุ่มนี้ ที่แม้จะไม่มีบัตรประชาชนที่แสดงถึงความเป็นคนไทย แต่หากหัวใจของเขาเหล่านี้แสดงความเป็นราษฎรในพระองค์ ที่ยังคงนั่งรออยู่ตรงนี้ด้วยใจอิ่มเอมเสมอเหมือนเป็นพสกนิกรที่อยู่ในสายพระเนตรของพระองค์

"เรารักในหลวงนะคะ แม้จะไม่เคยเห็นท่าน แต่ที่เรามีวันนี้ ไม่ลำบาก มีกิน มีใช้ ก็เพราะพระองค์ พระองค์รักชาวเขา"

๔

ใกล้สว่างแล้ว ผมนั่งรถโดยสารประจำทางกลับบ้าน พร้อมคำตอบบางอย่างที่บอกผมว่าทำไมคนไทยถึงรักในหลวงรัชกาลที่ ๙

“

...เยาวชนทั้งหลายที่อยู่ในวัยเรียน
ย่อมมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาวิชาการต่างๆ ให้ได้มากๆ
เพื่อนำไปใช้ทำประโยชน์ สร้างสมความสุขความเจริญ
ให้แก่ตัวเอง ตลอดจนส่วนรวม
แต่การใช้วิชาความรู้นั้น จำเป็นจะต้องใช้อย่างถูกต้อง
ด้วยคุณธรรมและความสามารถที่เหมาะ
จึงจะได้ผลเต็มเปี่ยม...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ในพิธีปฏิญาณตนและสวนสนาม เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ
ณ สนามศุภชลาศัย
วันอาทิตย์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๒

กว่าบัวจะพ้นน้ำ

กาญจนา พ.

ในวันที่คนไทยสูญเสียพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ประชาชนใต้ร่มพระบารมีต่างโศกเศร้า และดำเนินชีวิตอย่างคนไร้หัวใจ น้ำตารินอาบแก้มไม่เว้นวัน ขณะที่โลกหมุนไปตามวันเวลา เหมือนว่าเวลาในประเทศเล็ก ๆ ชื่อว่า "ไทย" หยุดนิ่งไปชั่วขณะ หลังจากที่พยายามยันกายขึ้นจากทุกข์โศก ตั้งตัวเงยหน้าให้น้ำตาไหลย้อนกลับไปข้างใน ประชาชนเล็ก ๆ ของพระองค์ ต่างลุกขึ้นมาแสดงความจงรักอย่างต่อเนื่อง

เรืองนภา ปนวงษ์ วัย ๔๕ ปี โปรดิวเซอร์อิสระ เล่าทั้งน้ำตาว่าวันที่ในหลวงสวรรคต เธอทำงานอยู่ที่บ้าน รอฟังข่าวพระราชสำนัก เพราะมีกระแสข่าวว่าพระอาการประชวรไม่สู้ดีมาตั้งแต่วันที่ ๑๒ ตุลาคม ระหว่างนั้นเธอร้องไห้ตลอดเวลาด้วยความกังวล ครั้นพอมีประกาศแถลงการณ์จากสำนักพระราชวังก็ยิ่งร้องไห้หนักกว่าเดิม ใจก็คิดแต่ว่าจะทำอะไรเพื่อตอบแทนพระคุณในหลวงได้บ้าง

"พอรู้ข่าวเท่านั้น ตั้งสติไม่ได้เลย รู้แต่ว่าจะต้องดูแลตัวเองอย่างไร เพราะก่อนหน้านี้เรามีความทุกข์ก็จะตั้งจิตบอกท่านทุกครั้ง เรามีท่านยึดเหนี่ยว ว่าเราจะต้องทำความดี เพราะเวลาที่เรามีอุปสรรคก็จะดูรูปท่าน รู้สึกใกล้ชิดพระองค์ เพราะเราได้ยืนบนแผ่นดินเดียวกับท่าน เรามีท่านเป็นต้นแบบ เราชื่นชมและยึดถือคำสอนของท่านเป็นหลักใจมาตลอด

"คำสอนหนึ่งที่ยึดไว้คือการเป็นคนดี ในหลวงมีพระราชดำรัสว่าการเป็นคนดีเป็นยาก ต้องฝ่าฝืน ต้องทวนกระแส แต่ก็ต้องทำให้ได้ เราเป็นแค่คนเล็ก ๆ คนหนึ่ง สูงที่สุดที่เราได้ทำคือเคยถวายงานมิวสิควีดีโอเพลงตามรอยพระราชา ตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๕๔ เป้าหมายการทำเอ็มวีนี้คือเพื่อให้เด็กไม่ลืมในหลวง ให้รู้ว่าท่านทำอะไรเพื่อแผ่นดินบ้าง ท่านเหนื่อยแค่ไหน วันที่เราทำเอ็มวีนี้ เราอยากทำเพราะภูมิใจที่ได้ทำ คือสูงสุดของคนที่ทำงานแล้ว แต่พอท่านสวรรคต แล้วเราได้ดูงาน ยิ่งมีความภูมิใจมากกว่าเดิม ร้องไห้หนักกว่าเดิม รู้สึกว่าเป็นบุญเหลือเกินที่เคยได้ทำงานถวายท่านบ้างแม้ไม่ได้มากมาย"

เจ้าตัวกล่าวว่าตั้งแต่วันที่ในหลวงสวรรคตจนถึงวันนี้ ความเสียใจยังไม่ได้ลดลงเลย อาทิตย์แรกเป็นช่วงที่จิตใจย่ำแย่มาก แต่หลังจากนั้นก็บอกตัวเองว่าเธอต้องไม่เป็นอย่างนี้ เพราะพระองค์ท่านคงไม่ได้ปรารถนาจะเห็นคนไทยร้องไห้

"เรามองหาว่าเราจะทำอะไรเพื่อสังคมได้บ้าง หลังจากไปกราบท่านที่สนามหลวง ก็ตัดสินใจไปเป็นจิตอาสาให้มูลนิธิกระจกเงา คอยดูแลเด็กตามโรงพยาบาลที่แผนกผู้ป่วยเด็ก วันพุธกับวันศุกร์ก็ทำกิจกรรมเป่าลูกโป่ง วาดรูประบายสีช่วงที่เด็ก ๆ รอหาหมอ อยากทำความดีถวายพระองค์ท่าน เมื่อก่อนเราอยากทำดีให้ตัวเอง แต่หลังจากท่านสิ้นไปแล้วก็อยากทำดีให้คนอื่น พระองค์ท่านเคยตรัสว่าทำดีไม่ต้องให้ใครเห็นก็ได้ อะไรที่เราจะทำให้คนอื่นได้ก็จะทำ"

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ มีหนังในโครงการ "เราเกิดบนแผ่นดินรัชกาลที่ ๙" ให้ชมฟรี ๑๕ หนังสั้นจาก ๑๕ ผู้กำกับ ฉายที่โรงภาพยนตร์เซ็นจูรี่ เดอะ มูฟวี่ พลาซ่า โครงการนี้เริ่มมาจาก **นัฐพงศ์ วงศ์ขำ** ผู้กำกับมิวสิควีดีโอที่แกรมมี่ สนใจอยากทำหนังสั้นถวายในหลวงสักเรื่อง แต่พวกเธอมีเครือข่ายที่ทำงานโปรดักชั่นก็เริ่มมีการพูดคุยกัน

"ตอนที่คิดจะทำก็ไม่คิดว่าจะเป็นโปรเจ็คใหญ่ขนาดนี้ คิดแค่จะทำด้วยทุนตัวเอง อาจจะเอามาลงยูทูบ พอคุยกับหลาย ๆ ผู้กำกับ หลายคนก็สนใจ จนเป็นเทียนกลุ่มใหญ่สว่างมาก มีทุนจากผู้กำกับ แชร์หน้าที่กัน ช่วยกันทำงานให้สำเร็จ หนังทุกเรื่องจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับในหลวง แต่ละเรื่องจะมีความแตกต่างตามความคิดของผู้กำกับแต่ละคน ดีวีดีหนังชุดนี้จะผลิตส่งให้เด็กในโรงเรียนในชนบทได้ซึมซับ รับรู้เรื่องราวของในหลวง โดยมีผู้สนับสนุนที่เขาเห็นว่าเป็นเรื่องดีงามที่จะแบ่งปันกันได้ รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายในการผลิตก็จะมอบให้มูลนิธิพระดาบส

"ทุกคนรู้สึกภูมิใจ ทั้งที่ทางสายอาชีพผู้กำกับทุกคนจะเป็นคู่แข่งกัน แต่พวกเขาคิดแค่ว่าจะทำหนังให้ดีที่สุด เพราะเป้าหมายเดียวกันคือเพื่อถวายท่าน และทำให้กับประชาชนของท่าน ให้เด็กรุ่นต่อไปได้รู้ว่าเขามีในหลวงองค์นี้ที่ทุก ๆ คนรัก งานนี้ช่วยลดอัตตาของคนทำงานลง ว่าเราไม่ได้ทำเพื่อการแข่งขัน"

คนทำงานฟรีแลนซ์อย่างเธอ เมื่อเกิดสถานการณ์ความสูญเสียของคนทั้งชาติใน

ครั้งนี้ ทำให้เข้าใจหลายสิ่งอย่างมากขึ้น ซาบซึ้งถึงคำว่าพอเพียงชัดเจนขึ้น เมื่อก่อนใช้ของโดยไม่เห็นค่า มีเงินก็ซื้อใหม่เกินจำเป็น

"เราได้หันกลับมามองตัวเองไหมว่าที่เราบอกว่าพอเพียง เราทำตัวเองพอเพียงจริงหรือเปล่า ที่ผ่านมาเป็นมายา มันยังไม่ใช่ความพอเพียงจริง ๆ วันนี้คำว่าพอเพียงของเราแจ่มชัด ใช้จ่ายอย่างประหยัดจริง ๆ จะออกนอกบ้านต้องมีเหตุจริง ๆ ไม่ใช่ไปเพราะอยากออกจากบ้านไปนั่นไปนี่ คำสอนของพระองค์ท่านเหมือนคำสอนในพระพุทธศาสนา พอเพียงไม่ใช่แค่ประหยัด พอเพียงคือความเข้าใจว่าความพอเพียงของเราคือแบบไหนอย่างไร แต่ไม่ใช่คำว่าเข้าตาจน ในวันที่เราเข้าใจคำนี้จริง ๆ เมื่อทำแล้วเราจะอิ่มที่ใจ และไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อนไปกับเราด้วย"

ไม่เพียงเท่านั้น ความกตัญญูต่อแม่ของในหลวง เป็นสิ่งที่จับใจเธอเป็นที่สุด

"ภาพที่ในหลวงกอดสมเด็จย่าอยู่ในใจเรา เพราะครอบครัวเราไม่สมบูรณ์ เราได้เห็นความรักของแม่ลูก เป็นสิ่งเติมเต็มเรา วันหนึ่งเราดูภาพนั้นก็ฉุกคิดและตัดสินใจว่าจะต้องไปกราบขอขมาแม่ อยากขอโทษ เพราะเราก็ไม่รู้ว่าแม่เจออะไรมาบ้างในชีวิตแม่ เราไม่เคยคุยกับแม่ตั้งแต่เล็กจนโต เพิ่งจะได้คุยกันไม่นานมานี้ แต่เหมือนข้างในเรายังไม่ค่อยยอมรับแม่ แต่ก่อนที่เราจะออกจากบ้านก็จะมองภาพท่านที่อยู่ในบ้านก่อน วันนั้นไม่ใช่วันพิเศษอะไร แต่เราอยากทำนะ พอไหว้แม่ แม่ก็ร้องไห้แล้วเล่าให้ฟังทุกอย่างว่าแม่เคยผ่านความทุกข์อะไรมาบ้าง เพราะเรามีกำแพงกั้นอยู่เลยไม่เคยรู้ความทุกข์ของแม่ โชคดีที่เรามีในหลวงเป็นต้นแบบ

"เราดูท่านในโทรทัศน์ตั้งแต่เด็ก เหมือนคนใกล้ แต่ไม่เคยเห็นความดี ทั้งที่ท่านทรงงานทุกวัน ก็รู้ว่าท่านทำงานหนัก แต่ไม่ได้คิดอะไร เพราะเห็นเป็นกิจวัตรประจำวัน เพิ่งมาเห็นคุณค่าของพระองค์ท่านจริง ๆ เมื่อไม่กี่ปีนี้ เราอาจจะทำดีได้ไม่เท่าท่านหรอก แต่อย่างน้อยน่าจะคิดว่าเมื่อเราตายไป อยากให้คนข้างหลังพูดถึงเราอย่างไร เราก็ทำอย่างนั้น อยากให้คนเห็นความดีก็ต้องทำดี ความดีทำยากมาก ต้องต่อสู้กับตัวเอง ต้องให้สัจจะกับตัวเอง ต่อให้ดี เก่ง มีวิชามากแค่ไหน มีคนสอนก็ไม่ฟัง นอกจากวันนั้นคิดได้เอง เข้าใจเอง เราอาจจะสำนึกครั้งแรก แล้วหลุดไป ก็ได้บทเรียน สำนึกอีกครั้งก็หลุดอีก ก็มีบทเรียนเพิ่มขึ้น จนเราคิดว่าจะต้องไม่มีอีกแล้ว ต้องเปลี่ยนตัวเองให้ได้ เหนื่อยที่จะมีบทเรียนอีกแล้ว เหมือนดอกบัวกว่าจะพ้นน้ำก็ต้องใช้เวลา"

เพราะมีในหลวงรัชกาลที่ ๙ เป็นต้นแบบ เรืองนภาจึงตั้งใจว่าอย่างน้อยเธอปรารถนาจะเป็นเช่นบัวที่พ้นน้ำในที่สุด

Kaekae

โลกเสมือนจริง หลังแผ่นดินรัชกาลที่ ๙

เอกจิต สว่างอารมย์

ในยุคสมัยที่บุคคลมีตัวตนมากกว่าหนึ่งตัวตน มีสังคมที่ปฏิสัมพันธ์โดยไร้ขีดจำกัดในการส่งต่อข้อมูลข่าวสาร ทำลายอุปสรรคด้านระยะทางกายภาพ ข่าวสารข้อมูลเดินทางถึงกันเพียงแค่เสี้ยววินาที และที่สำคัญ ทุกคนบนโลกเสมือนสามารถสร้างเนื้อหา บอกเล่าเรื่องราวของตัวเอง เรื่อยไปจนเรื่องราวนอกตัวที่อาจกระเทือนถึงสังคมสิ่งที่ว่ามานั้นเกิดขึ้นภายใต้โลกเสมือนจริงที่เรียกว่า โซเชียลมีเดีย

โซเชียลมีเดีย เป็นโลกใบใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นได้ไม่นาน แต่ผสานเข้ากับวิถีชีวิตประจำวันได้อย่างสนิทโดยเฉพาะเด็กที่เกิดและเติบโตในช่วง ๑๐-๒๐ ปีนี้ แต่ใช่ว่าคนที่เกิดก่อนหน้าจะไม่สนิทคุ้นเคยกับโลกเสมือนจริงใบใหม่นี้ หากแต่คนเหล่านี้ก็ได้สร้างตัวตนบนโลกใบใหม่นี้ด้วยเช่นกัน โลกของโซเชียลมีเดีย จึงเป็นโลกใบใหม่ที่กำลังผสานเอาคนทุกยุคทุกสมัยให้อยู่ร่วมกันในมิติต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารแห่งยุคสมัยใหม่ ในนามของ เฟซบุ๊ค อินสตราแกรม ไลน์ ทวิตเตอร์ ยูทูบ ฯลฯ

ในวันที่ประเทศไทยสิ้นสุดแผ่นดินแห่งรัชสมัยของในหลวงภูมิพล โลกเสมือนจริงก็เสียใจ ร่ำไห้ ไม่ต่างกัน รูปโปรไฟล์ที่เคยแสดงตัวตนหลากสีสันในเฟซบุ๊ค ถูกปรับเปลี่ยนเป็นโทนสีดำ – เทา หรือเปลี่ยนเป็นภาพดวงตาร่ำไห้บนธงชาติไทย โพสต์ต่าง ๆ ที่ผู้อาศัยอยู่ในโลกเสมือนได้แสดงถึงความโศกเศร้า บอกเล่าเรื่องราวความรักและผูกพันกับสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วยหัวใจที่รักยิ่ง รูปถ่ายตนเองที่แสดงออกถึงความอาลัย ไม่ว่าจะเป็นการใช้เชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ อาทิ การถ่ายรูปใบประกาศนียบัตรสำเร็จการศึกษาที่ได้รับพระราชทานจากในหลวงรัชกาลที่ ๙ รูปถ่ายธนบัตรที่มีพระบรมฉายาลักษณ์ของพระองค์ ภาพเขียนลายเส้นพระพักตร์ ตลอดจนรูปถ่ายการมาร่วมแสดงความอาลัย ณ บริเวณท้องสนามหลวง หรือบริเวณอื่น ๆ ที่ทางราชการจัดไว้เพื่อให้ประชาชนได้ถวายความอาลัยและแสดงออกถึงความจงรัก นอกจากนี้การถ่ายทอดสด (live) ตัวเองเพื่อสื่อสารกับเพื่อน

ร่วมโลกเสมือนก็เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่โลกโซเชียลมีเดียในนามเฟซบุ๊คนิยมใช้กันมากในเวลานั้น นอกจากนี้แฟนเพจต่าง ๆ ที่มีก็ได้ร่วมแสดงออกถึงความจงรักในการเปลี่ยนแปลงเรื่องราวที่โพสต์อยู่เป็นประจำ จัดทำเนื้อหาใหม่ให้เข้ากับห้วงเวลาการไว้อาลัยด้วยเช่นกัน

ในทวิตเตอร์ มีการทวิตข้อความสั้น ๆ ที่แสดงออกถึงความอาลัย พร้อมติดแฮทแทค (#) #เดินตามรอยพ่อ #คนไทยในรัชกาลที่ ๙ #ธสถิตในดวงใจไทยนิรันคร์ เป็นต้น ตลอดจนบอกเล่าข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกำหนดการพระราชพิธีต่าง ๆ

ผู้ใช้อินสตราแกรม บอกเล่าเรื่องราวตัวเองผ่านรูปทั้งที่เป็นรูปตนเอง รูปภาพบรรยากาศการแสดงความอาลัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตลอดจนรูปภาพพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในลักษณะโทนสีดำ - เทา พร้อมคำอธิบายถึงความรู้สึกนั้น พร้อมติดแฮทแทค (ลักษณะข้อความคล้ายในทวิตเตอร์) มีการลงรูปพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทั้งนี้ยังมีการแสดงความระลึกถึงในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในรูปแบบจิ๊กซอว์ต่อเป็นรูปใหญ่อีกด้วย

ยูทูบคือ ช่องทางการลงวีดิโอ ที่บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ในรูปแบบวีดิโอ เพื่อนำมาเล่าเรื่องต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคล ที่นำคลิปวีดิโอส่วนตัว ที่บอกเล่าเรื่องราวความรักที่มีต่อพระองค์ ในส่วนศิลปิน ช่องทางนี้นับเป็นช่องทางหลักในการเผยแพร่บทเพลงที่มีเนื้อหาแสดงออกถึงความรักในพระมหากษัตริย์พระองค์นี้ ไม่เว้นหน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษาก็ใช้ช่องทางนี้ในการสื่อสารเรื่องราวแห่งความจงรัก เช่นกัน

ในสื่อไลน์มีการส่งต่อข้อมูลในรูปแบบของรูปภาพที่มีข้อความแสดงความอาลัยอยู่ภายใน และวีดิโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทรงงานของพระองค์ ตลอดจนบรรยากาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับความอาลัยในการจากไปของกษัตรย์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งราชวงศ์จักรี มีการใช้ไลน์ในการสื่อสารเพื่อบอกกล่าวกิจกรรมหรือข่าวต่าง ๆ

ในทุกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นบนโลกจริง จะได้รับการบันทึกของผู้คนในโลกเสมือนเช่นกัน เช่น วันที่คนไทยรวมตัวมาร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีที่ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ ภาพถ่ายของคลื่นมหาชนเรือนแสนถูกถ่ายทอดออกทั้งในช่วงกลางวันและการจุดเทียนชัยในเวลากลางคืนจากบรรดาผู้คนที่มาร่วมงาน ผ่านทุกช่องทางในสื่อสังคมออนไลน์ และเมื่อสำนักราชวังเปิดพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทให้ประชาชนได้เข้าไปถวายสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เบื้องหน้าพระบรมโกศ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ สื่อสังคมออนไลน์ก็ได้แสดงออกถึงการมีอยู่ของตัวตนต่อพระราชพิธีสำคัญนี้ ทั้งการถ่ายภาพตัวเอง (เซลฟี่) การถ่ายภาพบรรยากาศการนั่งรอคิวเพื่อเข้าไปกราบสักการะนานนับสิบชั่วโมง เป็นต้น

นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ ยังเป็นเสมือนคลังความทรงจำส่วนบุคคลที่เก็บเรื่องราวอันประทับใจในระดับปัจเจกไว้อีกด้วย อาทิเช่น ภาพถ่ายลุงมอเตอร์ไซค์จิตอาสาที่มา

ช่วยรับเข้างาน ภาพถ่ายบอกเล่าเรื่องราวครั้งไปเดินเป็นอาสาสมัครเก็บขยะที่ท้องสนามหลวง ภาพถ่ายส่วนตัวที่ได้ก้มกราบยังกำแพงพระบรมมหาราชวัง วีดิโอ / ภาพถ่าย การสร้างสรรค์งานศิลปะที่แสดงออกถึงความจงรักในพระองค์ เป็นต้น

ถัดจากนั้นไม่นาน พื้นที่โลกเสมือนก็ได้ทำหน้าที่บรรจุความประทับใจที่แสดงถึงความสามัคคีของพสกนิกรชาวไทยที่อยู่ในองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ในการแปรอักษรโดยใช้คนแปรเป็นรูปลักษณ์ สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น เลข ๙ พร้อมตัวหนังสือที่บ่งบอกถึงชื่อหน่วยงานและองค์กรนั้น ๆ เหล่านี้ถูกถ่ายทอดมาเป็นรูปแบบภาพถ่าย และวีดิโอ ทั้งในช่องทางเฟซบุ๊คและในไลน์ที่แชร์ส่งต่อ ๆ ตลอดจนการลงรูปในอิสตราแกรม ก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการแสดงตัวตนที่บ่งบอกถึงความรักและอาลัยที่ยังไม่เลือนไป

๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ความปิติยินดีของพสกนิกรชาวไทยก็ได้เกิดขึ้น เมื่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร องค์รัชทายาท ทรงตอบรับคำกราบบังคมทูลเชิญของตัวแทนปวงชนชาวไทยเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ นามว่าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ภาพพระฉายาลักษณ์ของพระองค์และข้อความสดุดีทรงพระเจริญถูกส่งต่ออีกครั้งในหมู่มวลชนที่รักเคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ทั้งการส่งต่อในไลน์และเฟซบุ๊ค การขึ้นข้อความสั้น ๆ ทรงพระเจริญ พร้อมแฮทแทค #รัชกาลที่ ๑๐ ในทวิตเตอร์ เช่นเดียวกับการลงรูปเพื่อเทิดพระเกียรติในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ บนอิสตราแกรม

๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ วันคล้ายวันพระราชสมภพของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เป็นอีกหนึ่งวันที่โลกโซเชียลมีเดียมีความเคลื่อนไหวเป็นอย่างมาก เมื่อมีการจัดพิธีรำลึกพระองค์ท่าน ณ สะพานภูมิพล ภาพคลื่นมหาชนแต่งกายชุดดำเนืองแน่นสะพาน สองมือชูพระบรมฉายาลักษณ์มีการส่งต่อกันอย่างรวดเร็ว สร้างประสบการณ์ร่วมในความรู้สึกจงรักและอาลัยแก่พระองค์ท่านอีกครั้ง เช่นเดียวกันกับเมื่อเวลาเดินมาครบ ๑๐๐ วันแห่งการจากไปของพระองค์ ประชาชนคนไทยยังคงแสดงความอาลัยผ่านโซเชียลมีเดีย ตอกย้ำถึงความรักและภักดีที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พลังการถ่ายทอดความรู้สึกและเรื่องราวในระดับปัจเจกชนของคนไทยที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ ผ่านโลกเสมือนจริง ยังคงมีอยู่และเป็นจริง โลกเสมือนจริงภายใต้ช่องทางสื่อสารโซเชียลมีเดียยังขับเคลื่อนและบอกให้โลกจริงได้รับรู้ และยังคงอยู่ในหัวใจคนไทยตลอดกาล

หรืออย่างน้อยที่สุด เมื่อแอพพลิเคชั่นวันนี้เมื่อปีก่อน (on this day) ในเฟซบุ๊คทำงานครบรอบปี เหล่าพสกนิกรของพระองค์ที่ได้โพสต์เรื่องราวในห้วงเวลาที่ผ่านมา จะได้กลับมาซึมซับและทบทวนหวนระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ มีต่อปวงชนชาวไทย

นี่คือความจริงที่เห็นและเป็นอยู่ในโลกโซเชียลมีเดีย โลกเสมือนที่มีความจงรักจริง ๆ อยู่ในนั้น #ฉันเกิดในรัชกาลที่ ๙ #ขอเป็นข้ารองบาททุกชาติไป

“

...กิจการใดที่ทำในการต่างๆ
โดยเฉพาะในการรับน้องใหม่นี้
มีเหตุผลและจะเป็นผลดีร้ายแค่ไหน
และต้องให้ทุกคนได้เห็นเหตุผลนั้น
ไม่ใช่ว่าสักแต่จะให้น้องใหม่
กลัวพี่รุ่นเก่าเท่านั้นเอง...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เนื่องในวันทรงดนตรี
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันเสาร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

เส้นสีจากความจงรักของ วิทยา ทรัพย์ธนะอุดม

กาญจนา พ.

วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นวันที่คนไทยล้วนเศร้าเสียใจกับความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ ตลอดทั้งสัปดาห์ ทุกอย่างล้วนหยุดชะงัก หันหน้าไปทางไหนก็มีแต่สีดำและคราบน้ำตา วิทยุทุกคลื่นเปิดเพลงพระราชนิพนธ์สลับถ่ายทอดงานพระราชพิธี ผังสถานีโทรทัศน์รายการเหมือนกันทุกวัน ทุกช่องนำพระราชกรณียกิจต่าง ๆ มาเปิดให้คนไทยได้รู้จักในหลวงรัชกาลที่ ๙ มากกว่าที่เคยคิดว่ารู้ เป็นช่วงที่พสกนิกรของพระองค์ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ผ่านม่านน้ำตา กว่าจะตั้งสติได้เวลาก็ผ่านไปแล้วหลายวัน

แม้คราบน้ำตาจะยังไม่ทันแห้งเหือด แต่ผู้คนทุกวงการต่างก็เริ่มขยับตัวทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ เพื่อถวายความอาลัยแด่พระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่เป็นครั้งสุดท้าย หวังให้พระองค์ได้รับรู้ถึงความรัก ความศรัทธา หลังจากพระองค์ท่านเสด็จสวรรคต ภาพพระองค์ปรากฏบนเฟสบุ๊คของผู้คนหลากหลายอาชีพที่ต้องการแสดงความจงรัก ๑๐ วันให้หลังภาพบนสื่อโซเชียลก็จุดประกายให้เกิดโครงการ ๙ นักออกแบบกับ ๗๐ ภาพความทรงจำขึ้น

วิทยา ทรัพย์ธนะอุดม หนุ่มใหญ่อารมณ์ดีวัย ๔๘ ปีคนนี้ได้รับการทาบทามให้เป็น ๑ ใน ๙ นักออกแบบผู้วาดภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ ๗๐ ภาพแห่งความทรงจำ เมื่อได้รับการทาบทาม อดีตนักศึกษาออกแบบผลิตภัณฑ์ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร ก็ไม่รอช้า แม้จะทำงานออกแบบมาตลอดตั้งแต่เรียนจบ ห่างหายจากการวาดภาพมานาน จะวาดบ้างก็เพียงลายเส้นเพื่อบันทึกความทรงจำเท่านั้น ภาพล่าสุดที่วาดก็ต้องย้อนเวลากลับไปประมาณ ๑ ปี เขาเคยวาดภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุยลเดช เพื่อนำไปประมูลช่วยเหลือผู้ป่วยยากไร้

"พี่คนหนึ่งอยู่ CDC เขาบอกว่า คุณนุ้ย ผมเห็นในโซเชียลมีคนแสดงออกเรื่องในหลวงเยอะมาก เขาก็อยากเอาภาพที่คนวาดพระองค์ท่านมาแสดงงาน เน้นที่คนอยากแสดงความรู้สึกถึงพระองค์ รวบรวมได้สองสามคน ผมก็เลยแนะนำเพื่อนอีกสองสามคน ตอนแรกเขาไม่ได้คาดหวังจากผม เพราะเวลามันน้อยแค่ ๗ วัน เราก็ได้แนวคิดมาว่า ๗๐ ภาพในความทรงจำ ๗๐ ปีที่ขึ้นครองราชย์ ก็มาเป็น ๙ นักออกแบบกับ ๗๐ ภาพความทรงจำ ผมมีรูปเก่า ๒ รูป เขาขอรูปใหม่ ๒ รูป แต่ผมก็จะลองวาดไปเรื่อย ๆ ช่วงนั้นขอทางออฟฟิศว่าไม่เข้า ขอนั่งวาดภาพในหลวงอย่างเดียว ก็วาดไปได้เรื่อย ๆ ยิ่งวาดก็ยิ่งติดลม ผมก็บอกเขาว่าจะวาดไปเรื่อย ๆ แล้วเอาภาพไปให้เลือก ได้รูปพระองค์ท่านใหม่ ๕ รูป แล้วไปยืมรูปเก่าที่วาดไว้เมื่อปีที่แล้ว ๑ รูป วาดด้วยสีไม้ คนก็มาถามเหมือนกันว่าวาดด้วยสีอะไร เขาดูไม่ออกว่าเป็นสีไม้ ปกติผมไม่ได้เขียนงานแบบนี้เลย แค่ถ้ามีโอกาสก็วาดเล่น ๆ ในสมุดบ้าง บางทีไปเที่ยวก็นั่งวาดรูปลายเส้นเร็ว ๆ

"ผมยังไม่ใช่เป็นคนวาดรูป ผมเป็นนักออกแบบ ชื่อนิทรรศการที่เขาตั้งว่า ๙ นักออกแบบผมว่าค่อนข้างตรง เพราะแต่ละคนที่แสดงงานไม่ค่อยได้ทำงานเรื่องนี้เป็นกิจวัตร บางคนก็ไม่ได้วาดรูปเลยนานมาก แต่พอพระองค์ท่านสิ้นก็ไม่รู้จะทำอย่างไรที่จะแสดงความรู้สึก ระบายความทุกข์ออกมา ก็ระบายออกมาด้วยการวาดรูป แล้วไม่ได้โชว์ที่ไหน แต่พี่ดี้ นิติพงษ์ ห่อนาค เห็น ก็ขอรูปมาโพสต์ให้เราได้ดูว่า พี่เกี๊ยง (เกียรติศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์ อดีตนักร้องวงเฉลียง) ทำ ผมเห็นผมก็แนะนำให้คนจัดงานติดต่อพี่เกี๊ยง ผมได้คุยกับพี่เขาที่หน้างาน เขาก็บอกว่าพอทำแล้วก็รู้สึกอยากทำต่อ เหมือนได้ฟื้นความทรงจำเรื่องในหลวง รวมทั้งเรื่องการวาดภาพด้วย

"ตอนเลือกรูปก็ค่อย ๆ เลือก แต่พอตั้งหลักได้ ก็คิดว่าน่าจะทำอะไรให้เป็นเรื่องเป็นราว ให้เป็นแนวทางเดียวกัน รูปแรกที่วาดเป็นภาพในหลวงทรงเปียโน สิ่งที่ผมรู้สึกก็คือพระองค์ท่านเป็นต้นแบบของความมีพระอัจฉริยภาพ ท่านเป็นคนเก่ง ทำได้ทุกอย่าง ผมชื่นชมและศรัทธาพระองค์มาก อยากจะวาดให้ได้ทุกมุม ก็เลยวาดในเรื่องพระอัจริยภาพของธรรมราชา คำว่าธรรมราชา ผมชอบคำนี้จากสวนโมกข์ ปีนี้ที่สวนโมกข์ทำโครงการปฏิบัติตามแนวทางธรรมราชา คิดว่าชื่อนี้เหมาะกับท่านมาก ราชามีอยู่ทั่วไป ประเทศไหนที่มีระบบกษัตริย์ก็มีพระราชา แต่พระราชาที่มีธรรมมีไม่มาก เราอยากถ่ายทอดภาพของในหลวงในแง่ที่พระองค์เป็นธรรมราชา เป็นพระอัจริยภาพของธรรมราชา มีพระอัจริยภาพทางกิจกรรม ทางดนตรี ทางกีฬา การถ่ายภาพ รูปสุดท้ายที่วาดเป็นรูปที่ผมประทับใจมากคือพระอัจริยภาพทางธรรม เป็นภาพทรงผนวช เท่าที่ค้นคว้าข้อมูล ยังไม่ค่อยเห็นใครพูดถึงพระองค์ด้านนี้ แต่ในความรู้สึกของผมคำว่าพระอัจริยภาพ หมายถึงความเป็นเลิศประเสริฐ"

ขณะวาดภาพ มีคนบอกว่าภาพที่เขาวาดบอกถึงความตั้งใจของผู้วาด มีความรู้สึกถึงความรัก ความจงรักภักดีอยู่ในงานชัดเจน ขณะที่วาด ตนรู้สึกว่าอยากจะวาดภาพพระองค์ท่านให้งามที่สุด เพื่อแสดงถึงความรัก ความศรัทธาที่มีต่อพระองค์ท่าน

"หน้าที่ของคนวาดภาพ เรามีหน้าที่ทำให้คนเข้าใจเรื่องราว เรื่องราวของพระองค์ใคร ๆ ก็รู้แล้ว แต่สิ่งที่อยากทำคือทำให้คนรู้สึกว่าภาพนี้เป็นความงดงามด้านพระจริยวัตร พระอัจฉริยภาพของพระองค์

"ผมภูมิใจที่ได้ทำงานนี้ถวายพระองค์ท่าน มีคำที่เขาขอให้ผมโควตเพื่อไปทำแสตนด์ ผมใช้คำว่า ความรู้สึกที่มีต่อพระองค์ท่าน และความรู้สึกตอนวาดภาพ ความรู้สึกตอนวาดภาพคือผมมีความรักและความศรัทธาในสิ่งที่พระองค์ทรงทำ แล้วผมเห็นมาแต่เด็ก ส่วนแนวทางที่ได้จากพระองค์ท่านเป็นอัจริยภาพของธรรมราชาผู้ผ่านมาเพื่อสร้างบารมี และยืนยันต่อโลกนี้ว่าพระโพธิสัตว์มีจริง"

เจ้าตัวจบท้ายลงด้วยประโยคที่ฟังแล้วจับใจ ในความเป็นธรรมราชาของพระองค์

KAEKAE
17 12 16

เสียงเล็กๆ ที่คุณ อาจไม่เคยได้ยิน

พรพิรุณ วงษ์ละคร

"ตั้งแต่ดูทีวีวันที่ ๑๓ ตอนเย็น เวลา ๖ โมงกว่า ๆ ก็อึ้งนะ แล้วก็จุกอยู่ข้างใน แต่ไม่ได้ร้องไห้ ก็รู้แล้วละว่าพระองค์ท่านอายุเยอะแล้ว วันรุ่งขึ้น เนื่องจากบ้านลุงอยู่ใกล้โรงพยาบาลศิริราช ก็มาตอนบ่าย คิดว่าจะแทรกตัวเข้าไปได้ รู้ว่าคนจะเยอะ แต่ไม่รู้ว่าคนจะมหาศาลขนาดนี้ ใช้คำว่ามหาศาลดีกว่า เข้าไปไม่ได้เลย จึงตัดสินใจข้ามเรือจากศิริราชเพื่อจะมาที่สนามหลวง เพราะว่าสนามหลวงเป็นที่ที่กว้าง ยังไงเราก็ได้เห็นตอนที่เขาเคลื่อนพระบรมศพ พอลุงขึ้นมาจากท่าเรือก็เดินมาไม่น่าจะถึง ๓๐ ก้าว จำนวนฝูงชนมหาศาล ไม่สามารถแทรกตัวเข้าไปได้เลย ลุงไม่เห็นขบวนพระบรมศพหรอก แต่ก็ยังอยากอยู่ในบริเวณนี้ ได้อยู่ใกล้ ๆ พระองค์"

คำบอกเล่าจาก**ลุงศักดิ์ชัย ชวลิต** ที่เล่าถึงเหตุการณ์ครั้งสำคัญในวันที่คนไทยทุกคนไม่มีวันลืม หลังจากวันนั้น ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ท้องสนามหลวงก็ไม่เคยเงียบอีกเลย แม้ว่าจะร้อนเพียงใด แม้ว่าคนจะหนาแน่นแค่ไหน เป็นปกติไปเสียแล้วที่จะเห็นคนแปลกหน้าสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันอยู่ที่ท้องสนามหลวง คุณลุงเป็นหนึ่งในคนที่มาที่ท้องสนามหลวงเป็นประจำ ลุงบอกว่าตนเป็นคนยากจน ไม่มีงานทำ อาศัยอยู่บ้านเฉย ๆ จึงมีเวลามาสักการะพระบรมศพอยู่หลายครั้ง ว่างเมื่อไรก็มา มาเช้าบ้าง บ่ายบ้าง มาบ่อยจนทราบแล้วว่าถ้ามาช่วงบ่าย ๆ จะได้เข้าไปไวมากกว่า บ่อยขนาดที่ว่ามีพนักงานดูแลบริเวณท้องสนามหลวงทักทายลุงอย่างเป็นกันเอง

ความจงรักภักดีที่ชายชรามีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ นั้น ไม่ต้องอธิบายมาก เพียงแค่ลุงเปิดถุงพลาสติกใบใหญ่ที่สะพายไว้กับตัวตลอดเวลา ภายในถุงพลาสติกสีขุ่นเต็มไปด้วยภาพถ่ายพระราชทานมากกว่า ๒๐ ใบ แทนจำนวนครั้งที่ลุงได้เข้าไปกราบสักการะพระบรมศพ พัดที่มีคนแจกจ่ายให้ระหว่างรอเข้าไปสักการะพระบรมศพ

ปฏิทิน ธนบัตร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เจ้าตัวจะเก็บไว้ให้ลูกหลานดู ว่าลุงได้เกิดในสมัยนี้ สมัยที่ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ที่ต่างชาติยอมรับให้เป็น king of king หรือแม้แต่สร้อยที่ลุงแขวนอยู่นั้นก็ไม่ใช่พระเกจิอาจารย์รูปใด แต่กลับเป็นเหรียญ ๑๐ บาท ที่เป็นภาพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ลุงศรัทธายกมือไหว้ทุกครั้งที่พูดถึง

"เราไม่เห็นจะต้องไปซื้อเหรียญราคาแพง ๆ เราไม่มีเงินมาก แต่เรามีพระองค์อยู่กับตัวกันอยู่แล้ว นี่แหละของขลังที่คุ้มครองเราได้ดีที่สุด เข้าไปกราบท่านทุกครั้งก็จะขอให้ท่านปกปักรักษา ทุกครั้งที่เข้าไปกราบ คิดเสมอว่าเป็นการตอบแทนพระองค์ด้วยความจงรักภักดี ตอบแทนที่พระองค์ทรงดูแลประชาชนของพระองค์มาโดยตลอดไม่เคยพัก จากนี้ไปเราก็ทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด ทำอย่างปกติที่เคยทำ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ใคร ไม่ฟุ่มเฟือย อย่างที่พระองค์ทรงสอนให้พอเพียง"

ลุงยังบอกอีกว่าตนยังจะมาที่ท้องสนามหลวงนี้เรื่อย ๆ จนกว่าจะถึงวันพระราชทานเพลิงพระบรมศพ และลุงได้ทิ้งท้ายด้วยการเขียนข้อความภาษาอังกฤษที่เขียนออกมาจากใจในวันนั้นวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ หลังจากดูข่าวแล้วทำอะไรไม่ถูกก็ได้เอาปากกามาเขียนข้อความนี้ลงหลังปฏิทินที่บ้าน ไม่รู้ว่าเขียนถูกหลักไหม แต่ตนเขียนออกมาจากใจจริง ๆ

"WHY ๙ BECAUSE α SOME ONE WAS BORN IN 1927
AFTER HE DIED THE PEOPLES IN THE LAND OF SMILE
CALL HIM "THE GREAT KING OF THE WORLD"

Sakchai Chavalit

จากด้านในท้องสนามหลวง ฉันได้มีโอกาสออกมาบริเวณรอบนอกและได้พบกับคุณตาท่านหนึ่งนั่งอยู่บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตาคงนั่งอยู่ตรงนี้มาเป็นเวลานานพอที่จะสังเกตการเปลี่ยนแปลงของผู้คนที่มาท้องสนามหลวงได้

"ผู้คนในวันนี้เบาบางลงจากวันแรกของเหตุการณ์มากแล้ว"

คุณตานั่งนิ่ง ไม่ค่อยพูดจากับใครมากนัก ภายใต้เสื้อผ้าเก่า ๆ ผมที่ไม่ได้ผ่านการหวี และบุคลิกเงียบ ๆ อย่างนี้ ไม่มีใครรู้เลยว่าก่อนหน้าวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ทุก ๆ วัน **คุณตาสนิท พิจิตรศิริ** วัย ๘๔ ปี จะมานั่งที่ริมน้ำตรงหอสมุดธรรมศาสตร์ มองไปยังโรงพยาบาลศิริราชชั้น ๑๖

"ตานั่งดูพระองค์ท่านเกือบสองปีที่ท่านอยู่ที่นั่น มีคนถามว่าเรามองอะไร เราก็ตอบไม่ได้นะ"

แม้ตาจะไม่มีบ้าน ไม่มีทีวี แต่ตาก็รู้และเข้าใจคำสอนของพระองค์ท่านได้ดี ตาบอกว่า *"ตอนนี้ก็ทำตามหน้าที่พลเมืองดีอยู่ ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน เชื่อฟังผู้ที่เขาควบคุมดูแลบริเวณนี้ เรานั่งอยู่อย่างนี้ก็ดูผู้คนที่เขามา ใคร ๆ ก็อยากมากราบพระองค์ ตอนนี้ท่านเหนื่อยแล้ว แต่ท่านยังเป็นร่มโพธิ์ให้คนยากไร้ คนจนก็มาที่นี่ได้กิน"*

แม้ว่าชายชราจะเข้าไปกราบพระบรมศพไม่ได้ เพราะไม่มีบัตรประชาชนอยู่กับตัว มีหลายคนที่อยากจะพาตาเข้าไป แต่เจ้าตัวก็บอกว่าไม่เป็นไร เราเคารพอยู่ที่จิตใจ เรานั่งตรงนี้เราก็สักการะพระองค์ได้ และตาก็จะมานั่งอยู่ตรงนี้ที่หน้าธรรมศาสตร์จนถึงวันที่จะถวายพระเพลิงพระบรมศพ

แม้ว่าพระองค์จะไม่อยู่กับเราแล้วจริง ๆ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นทำให้พวกเราชาวไทยได้เป็นหนึ่งเดียวกันอีกครั้ง ไม่ว่าทุกคนจะมาจากไหน ไม่ว่าทุกคนจะมีฐานะอย่างไร ทุกคนมาที่ท้องสนามหลวงด้วยใจจงรักภักดีเช่นเดียวกัน ทุกคนเอื้อเฟื้อและช่วยเหลือกันที่นี่ คงไม่ใช่แค่คุณลุงศักดิ์ชัย กับคุณตาสนิท เท่านั้น แต่ประชาชนทุกคนก็ล้วนจงรักภักดี และร่วมสักการะพระองค์ในใจตราบนิจนิรันดร์

อรุโณชา ภาณุพันธุ์ ผู้สานต่อพระราชปณิธาน

กาญจนา พ.

หน่อง - อรุโณชา ภาณุพันธ์ ผู้จัดละคร บริษัทบรอดคาซท์ไทยเทเลวิชั่น เป็นลูกสาวเพียงคนเดียวของหม่อมเจ้าหญิงอรุณแสงไข ภาณุพันธ์ กับนายชุมพล ทองรักษ์ เติบโตมากับนิทานชาดกในพระไตรปิฎก วันที่เราพบกันนั้น ผ่านวันเวลาที่โลกได้สูญเสียพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เกินกว่า ๑๐๐ วันมาแล้ว

แม้เวลาจะผ่านไปนานแค่ไหน ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ก็ยังคงเป็นความทรงจำที่ประทับอยู่ในหัวใจของเราทุกคนเสมอ เธอเองก็มีความทรงจำที่ติดอยู่ในหัวใจ นำมาเล่าผ่านน้ำเสียงสดใส หน้าตายิ้มแย้ม แต่แววตาเศร้าสร้อย

"ความทรงจำอย่างแรกคือเราได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระหัตถ์พระองค์ท่าน เป็นความภาคภูมิใจสูงสุด พอทำบริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ ก็มีโอกาสจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖๐ พรรษา ซึ่งมี ๒ ส่วนคือส่วนของพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ พระราชประวัติถ่ายทำที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ที่ทรงศึกษาตอนทรงพระเยาว์ ได้สัมภาษณ์พระสหายหลาย ๆ ท่าน และพระอาจารย์ของพระองค์ ทุกท่านที่ได้พูดคุยด้วยล้วนมีความประทับใจในพระองค์ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ทั้งสิ้น

"ความทรงจำที่ไม่เคยลืมอีกประการคือเคยมีโอกาสได้ตามเสด็จ เราเห็นข่าวพระองค์ท่านเสด็จ ๑-๒ นาทีในโทรทัศน์ แต่จริง ๆ พระองค์ใช้เวลานานมากในแต่ละพื้นที่อย่างห้วยฮ่องไคร้ โครงการพัฒนาที่นี่เริ่มต้นปี ๒๕๒๕ เดิมเป็นพื้นที่กันดาร ปลูกอะไรก็ไม่ได้ ในหลวงทรงวางแนวทาง พลิกฟื้นทำให้ดินปลูกต้นไม้ได้ แล้วท่านทรงวางวัตถุประสงค์ของโครงการที่จะทำให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ตรงนั้นอย่างยั่งยืน"

เป็นหน้าที่ที่เราต้องสืบต่อพระราชปณิธานของพระองค์ท่านทุกอย่าง ในวิชาชีพของทุกคนก็อาจจะมีอาชีพที่แตกต่างกัน แต่ก็สามารถจะใช้แนวทางของพระองค์ท่านให้เกิดประโยชน์ในวิชาชีพของทุกคนได้ คือทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด เมื่อทุกคนคิดได้อย่างนี้ก็เป็นสิ่งที่เราจะตอบแทนพระองค์ท่านได้ดีที่สุด คือการทำความดีถวายพระองค์ท่าน

เพราะได้ทำสารคดีพระราชกรณียกิจ ทำให้เธอได้เห็นว่าในหลวงทรงให้ความสำคัญกับเรื่องของการเก็บข้อมูลที่ละเอียด เพราะการเก็บข้อมูลที่ละเอียดอย่างต่อเนื่อง สามารถทำให้เกิดการวิจัย การพัฒนาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนได้ ช่วงที่เธอและทีมงานได้ทำงานนี้ พระองค์ทรงมีพระชนมายุ ๖๐ พรรษา ยังเสด็จพระราชดำเนินเร็วมาก คุณหน่องต้องวิ่งตาม ทหารที่ติดตามพระองค์ก็ต้องวิ่ง เธอรู้สึกว่าพระองค์ท่านเหมือนไม่ทรงเหน็ดเหนื่อย ทรงมีความมุ่งมั่นสูงมากในสิ่งที่พระองค์ทรงริเริ่ม และทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

"ดูเหมือนพระองค์ท่านไม่เคยหยุดพักเลยจริง ๆ รู้สึกปลื้มปีติที่คนรุ่นใหม่ ๆ ที่ไม่เคยได้เห็นพระองค์ ได้มาเห็นพระราชกรณียกิจของพระองค์ที่มากมายมหาศาล เราคิดว่าในเวลาที่เท่ากัน ทำไมพระองค์ทรงงานเพื่อประโยชน์ของประชาชน ทรงทำให้ประเทศชาติมากเหลือเกิน สิ่งเหล่านี้ทำให้เรายิ่งต้องเร่งทำความดี ในเวลาที่เราเหลืออยู่ในชีวิตเราต้อง

สร้างประโยชน์ได้อย่างไร เราก็ได้แต่คิด แล้วเราก็คงต้องหาวิธีการสร้างประโยชน์อย่างที่เราคิดให้ดี หาวิธีทำให้เกิดขึ้นให้ได้ เพราะบางทีคิดแล้วก็ไม่ได้ทำก็มี หรือเราก็มีเหตุผลต่าง ๆ นานา ทำให้ไม่ได้ทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

"ตอนทำละครเรื่อง น้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ ผู้กำกับเคยถามว่า รู้ไหม การทำความดีคืออะไร การทำความดีเฉพาะตนเองไม่เรียกว่าความดี แต่การทำความดีหมายถึงการทำให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์อันดีงาม นั่นคือการทำความดี"

ในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ทุกคนในแผ่นดินไทยรับรู้ถึงความสูญเสียอันใหญ่หลวง ไม่ใช่แค่ในประเทศไทยอย่างเดียว หากยังเป็นความสูญเสียของทุกคนที่เคยได้เห็น ได้เข้าเฝ้าฯ พระองค์

"เป็นหน้าที่ที่เราต้องสืบต่อพระราชปณิธานของพระองค์ท่านทุกอย่าง ในวิชาชีพของทุกคนก็อาจจะมีอาชีพที่แตกต่างกัน แต่ก็สามารถจะใช้แนวทางของพระองค์ท่านให้เกิดประโยชน์ในวิชาชีพของทุกคนได้ คือทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด เมื่อทุกคนคิดได้อย่างนี้ก็เป็นสิ่งที่เราจะตอบแทนพระองค์ท่านได้ดีที่สุด คือการทำความดีถวายพระองค์ท่าน

"วันแรกที่ในหลวงสวรรคต เรากินข้าวไม่ลง ชีวิตเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินต่อ เราจะดำเนินชีวิตต่ออย่างไร ความดีของพระองค์จะอยู่ในใจของทุกคนตลอดไป ไม่มีวันจะหายไปไหน พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างที่เราเองต้องดำเนินตามรอยพระองค์ท่าน การทำความดีทุกอย่างคือการเดินตามรอยพระองค์ท่าน แต่ทั้งหมดแล้ว เราก็ต้องมีสติ แล้วก็ทำปัจจุบันให้ดี ถ้าเรารู้สึกว่าเรารักพระองค์ท่าน แต่เราขาดสติในการที่จะทำอะไร เรามีหน้าที่ต้องดูตัวเรา มีหน้าที่ต้องดูแลคนใกล้ชิด ดูสังคมที่เราอยู่ด้วยให้พากันไปในทิศทางที่ดี นาทีนี้สิ่งที่ดีคือรักษาใจ นำสิ่งที่พระองค์ทรงให้ไว้ พระบรมราโชวาท พระราชดำรัสมาใช้ในการดำเนินชีวิต"

คุณหน่องได้นำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาทำเป็นละคร ๙ เรื่อง พระราชดำรัสของพระองค์มากมายมหาศาล ครอบคลุมทุกอย่างในการดำเนินชีวิตในทุกด้าน ทั้งชีวิตการทำงาน ครอบครัว สังคม ทุกสิ่งอย่าง ลูกเสือ เด็ก ผู้ใหญ่ ทหาร แม้กระทั่งศิลปิน พระองค์ท่านก็พระราชทานแนวคิดไว้มากมายที่พึงยึดเป็นแบบอย่างที่ดีได้

เพื่อเราทุกคนจะได้ดำเนินชีวิตด้วยความสวัสดี

คณะผู้จัดทำ

บันทึกความจงรัก

ดร.นพ.บัณฑิต ศรไพศาล : รองผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
นางสาวกมลา วัฒนพร : นักวิชาการ
นางสาวกาญจนา พุ่มพวย : ผู้จัดการโครงการ
นายเอกจิต สว่างอารมย์ : ประสานงาน
นางสาวสกาวรัตน์ หาญกาญจนสุวัฒน์ : พิสูจน์อักษร

ขอบคุณ

คุณวิทยา ทรัพย์ธนอุดม : ภาพปก, วาดภาพประกอบ
คุณกัมปนาท ราชพัฒน์ : วาดภาพประกอบ
คุณสสิทธิ์ ชมไพศาล : วาดภาพประกอบ
คุณปานวาด ยงมั่นคงกุล : วาดภาพประกอบ
กชณัฐ ทองเรือง : ภาพถ่ายประกอบ